Alex. Rudeanu

CORABIA DE PIATRĂ

•ROMAN•

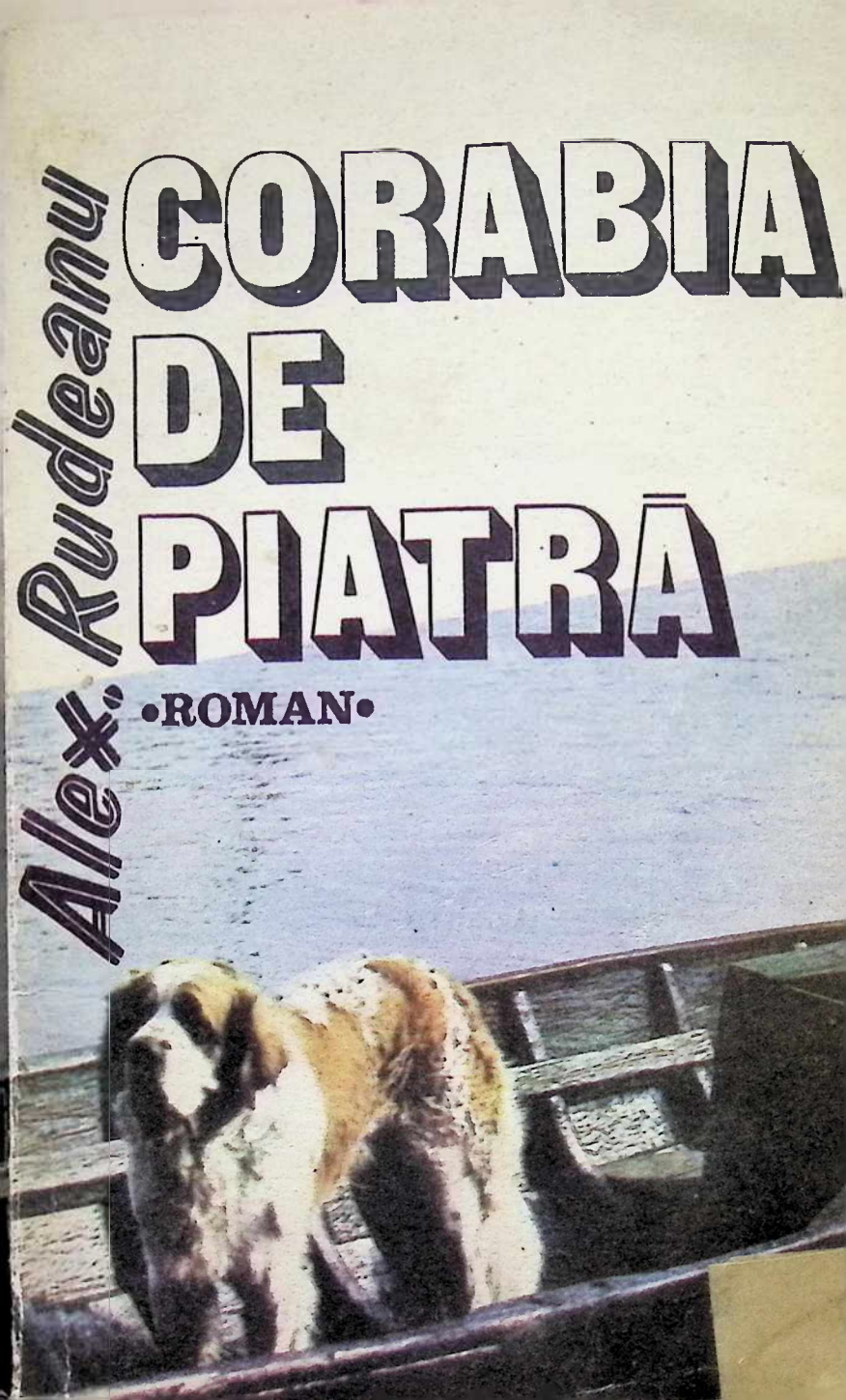

ALEXEI RUDEANU
CORABIA DE PIATRĂ

ALEXEI RUDEANU

CORABIA DE PIATRĂ

roman

EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ
1988

Coperta aparţine autorului

„Cred că idealul omului este
să țeasă, ca un păianjen, o plasă
cît mai cuprinzătoare de iubire..."

LEV TOLSTOI

PARTEA ÎNTÎI
CASA PĂIANJENULUI

„Valea aceea era bîntuită de turiști mai ales vara, și din cauza lor piticii din munți — g n o m i i — se ascundeau în lacuri și în peșteri adînci. Iarna, deși se crede despre ei că hibernează, păianjenii își țeseau peste tot plase largi pentru prăzile inocente, iar gnomii, doi cîte doi, se înfășurau în ele, ocrotindu-i astfel pe cei 'surzi și orbi' în dragostea lor. Leacul cel mai sigur împotriva înțepăturilor veninoase ale păianjenilor era tocmai intimitatea : inexplicabil, păianjenii perfizi nu se apropiau de perechile de îndrăgostiți în clipele acelea, iar gnomii își fereau cu pudoare ochii, înfășurîndu-se și mai strîns în pînzele de păianjen..."

(Aleksander Mertz —
Cartea Gnomilor)

I

Imi trebuia ceva curaj ca să intru în vorbă cu ea și era clar că nu o voi face fără încă o porție de afinată. Tot afinată comandase și ea, iar barmanul, servindu-i-o, îi spusese ceva aproape fără să-și miște buzele — „două felii" sau poate altceva.

Eram primii lui mușterii, sala scundă a cabanei se umplea de tot mai mult soare ; lumina creștea ca în diminețile de septembrie, cum se întîmplă pînă pe la echinocțiu. După echinocțiu vremea mai rămîne frumoasă cîteva săptămîni, mai ales către amiază, dar turiștii încep să se rărească pe toată valea, îi apucă deodată un fel de neliniște și își strîng corturile și rulotele ca și cum cineva i-ar alunga. Numai cînd privești petele pătrate de iarbă îngălbenită, aproape palide, unde stătuseră, îți dai seama ce mulți au fost...

Felia de lămîie se clătina în ritmul pașilor ei, schimbîndu-și culoarea spre un rubiniu întunecat, ca sîngele venos.

Pe urmă lucrurile își pierd strălucirea și vor rămîne într-un soi de pîclă cenușie pînă la următorul sezon. Ceva legat de asta, ca un sfîrșit de poveste, se petrecea și în sala cu bîrnele afumate a cabanei de lîngă debarcader, cînd s-a instalat ea la masa de șase persoane din dreapta mea. Cred că din cauza

lungimii mesei și a numărului de pahare, farfurii și tacîmuri, „ordonat" îngrămădite acolo, vedeam așa de clar gesturile ei : gesturi mici și banale, inventate pentru a atrage atenția.

M-am uitat la ceas să văd la ce oră începusem să beau. Era onorabil, și jocul nostru de-a iepurașul și cobra dura de exact un sfert de oră. De fapt, la-nceput de tot, cînd am crezut că îmi trebuia un curaj nebun ca să intru în vorbă cu ea, o confundasem cu Claudia Montale, vreau să spun — actrița. Amănuntul că, treptat, se dovedea a nu fi decît o soră sau o dublură a ei nu mă scutea însă defel de porția suplimentară de afinată. Cred că ne-am ridicat de la locurile noastre cam în aceeași clipă, eu oprindu-mă la tejghea, și vedeta de cinema intrînd în încăperea de alături, *pentru ele*. Rinichii, știu că mi-am zis, și-am aruncat o privire peste umăr să văd cît lipsește din cafeaua sau afinata de pe masa ei.

Nu erau rinichii. Era și mai rău, ea însăși nu-și dădea seama cît a stricat totul, rujîndu-se, acolo, în pripă :

— Salut ! a spus scurt, ridicînd paharul. Zîmbea de parcă ne-am fi cunoscut de cînd lumea. Ești nou pe-aici, nu-i așa ? Barcagiu ?

— Salut. Nu le prea nimerești, dar sîntem chit. Aș fi jurat că ești Claudia...

Rîse din toată inima, potrivindu-și frumusețea de ochelari cu lentile uriașe :

— Altul care mi-o spune ! Semănăm numai la ochelari. Și, poate, la numărul de la pantofi...

— Lasă-mă să mă lămuresc eu la ce numere semănați.

Rîse iar și, pe măsură ce ghețurile dintre noi porneau la vale, cabana se umplea de atîta lumină, că mi se părea posibil chiar totul. Cît lipsise, îmi spărsesem mintea cu cele mai năstrușnice feluri de a-i spune ceva ; acum, că mă asculta și nu arăta

deloc fandosită, îmi tăia tot avîntul. Devenea stupid și începea să mai semene cu ceva, ceva de care mă ferisem vreo douăzeci de ani buni. Aș fi lăsat naibii afinata, dacă n-ar fi fost, pentru moment, singurul pretext. În căutarea unuia mai bun, m-am trezit vorbind ca în somn :

— Pot să vin lîngă dumneata ?

Eram în continuare singurii mușterii, dar barmanul tăiase un morman de felii de lămîie și părea hotărît să mai taie încă pe-atîta. Privirea lui îmi sfredelea ceafa mai rău ca oriunde altundeva.

— Cu care autobuz ai mai apărut și dumneata ? am întrebat-o, și Claudia Montale sau dublura ei l-a înțeles foarte bine pe „și" :

— La zece fix. De ce ? Are vreo importanță ?

— De ce la zece fix și nu pe la prînz ? Sau de ce nu diseară, cînd nu mai găseai nici urmă din mine pe-aici ?

Rîse mult și cu poftă înainte de a-mi răspunde prin rîs — într-adevăr prin rîs, ca printr-o perdea :

— Te pomenești că ești vreun fatalist din ăia ?

M-am uitat la ea scurt, peste pahar, cu o căutătură care ar fi putut străpunge orice perdea :

— Nu-s deloc fatalist. Mă gîndeam numai cum încep să bată unele vînturi pe la echinocțiu, ale dracului vînturi, și cum își pierd unii copii nasturii de la paltoane, asta mai tîrziu, pe la solstițiu... Vînturile astea din nord întîrzie o grămadă de curse aeriene, n-ai băgat de seamă ? Și nasturii pierduți întorc din drum sumedenie de avioane, dacă stau să mă gîndesc bine.

Mă privi și ea scurt, tot peste pahar, cu căutătura acelor neveste care încearcă să ghicească dacă li s-a îmbătat bărbatul. Vorbi cumva în derivă :

— Nu văd legătura.

— Nici n-ai s-o vezi vreodată. Las-o baltă. Dacă vrei, mă gîndeam cum se aranjează unele amănunte.

— Sau cum *se potrivesc* lucrurile ?

— Cîteodată se și *potrivesc*, dacă-ți place mai mult așa.

— Și poate crezi că le potrivește *cineva ?*

— Toți contribuim cu ceva.

— Și mai zici că nu ești din familia fataliștilor ?

Am străpuns în mai multe locuri perdeaua ei de rîs :

— N-am familie. Și n-am nimic cu fatalitățile, cum n-are nimic cu simțul măsurii individul de colo — i-am arătat barmanul.

Se lăsă pe spate și mă cercetă amuzată :

— Prevăd c-ai să-ți schimbi convingerile de azi încolo.

— Ce te face să fii așa sigură ?

— Nu-mi greșesc niciodată victimele. Ca păianjenii noștri deștepți de pe toată valea asta murdară.

Acum am rîs amîndoi. Cred că începea să-mi devină tot mai simpatică și-mi pare că i-am vorbit prietenos :

— De fapt, ce învîrtești dumneata pe-aici ?

— Parcă a pus altcineva întrebarea asta, barcagiule.

— În regulă, mi-am atins paharul de-al ei. Nu sînt nou pe munte. Să tot fie... Parcă totuși ne-am mai văzut undeva. Dacă eram criță, mai bine nu-mi spune. Iar cu bărcile n-am absolut nimic, decît fetele frumoase din ele, așa cum le văd de sus, de la stație. Cred că ți-am înșirat tot.

— Noroc, își atinse și ea paharul de-al meu. N-aș crede că ești chiar de douăzeci de ani pe muntele ăsta, mă rog, poate că ești, și de văzut ne-am mai văzut într-adevăr, dar ai fost îngrozitor de scîrbos, fără să fii deloc criță. Eu mă ocup de insecticide. Chiar de insecticide, rîse din nou.

De la asta mi se trage simpatia pentru păianjeni. Unde locuiești ? Ai păianjeni ?

Am învîrtit ce-am învîrtit ceștile și paharele și-am scuturat din țigări mai mult scrum decît puteau scoate, pînă m-am auzit provocînd-o :

— Ba bine că nu. Pierd în fiecare an cîte-un război cu ei.

— Totul e să știi cum să-i iei.

— De acord. Pe ai mei n-ai cum să-i iei. Alor mei n-ai ce să le dai. Rezistă la toate otrăvurile dumitale.

— Pariem ? Arată-mi-i și te scap de ei pe vecie !

— Chiar mă gîndeam să te invit, m-am bîlbîit, golindu-mi afinata și întrebîndu-mă dacă face să mai cer una.

Își termină și ea porția dintr-o înghițitură, își ascunse cartea în poșetă *(Frații Karamazov !)*, își așeză poșeta pe umăr și primi restul de la barman — toate astea cu repeziciunea cu care se cîștigă și se pierd războaiele-fulger. Și-am auzit și declarația la război :

— Am plecat.

Credeam că are în vedere orice altă direcție din lumea largă în afară de casa mea de pe colină, spre care am și pornit, cot la cot, să-i arăt păianjenii...

Aveam de mers cam un ceas pînă în vîrful colinei (iarna, pe viscol, printre nămeții pînă la brîu, mi se întîmpla să gîfîi și cîteva ore) și, profitînd de legile politeții și de întorsăturile cărării șerpuitoare, mi-am lăsat privirile-n voie pe trupul ei mlădios. Nu-mi aminteam să fi condus vreodată pe cineva, pe cărarea asta spre casă, cu un trup ca al ei, sau, dacă se întîmplase cîndva, atunci se petrecuse numai în capul meu. Avea avantajul imbatabil și sfidător al tinereții, dar mai avea ceva în extraordinara flexibilitate a corpului, pentru care

ar fi invidiat-o cu siguranță și faimoasa Claudia Montale — era echilibrul perfect dintre forța mușchilor și grația nepământeană parcă a pașilor printre pietrele răspîndite haotic, poate că anume așezate în calea ei, ca niște obstacole pe o pistă de încercare. Era toată nerv și, chiar și aici, în pustietatea văii, pășea cu acea atitudine provocatoare pe care o au numai făpturile cu știința valorii lor. Cînd am simțit că nu o mai pot privi, am luat-o înainte, zornăindu-mi cheile în mînă.

Ar fi fost nu știu cum să-mi păsească pragul fără să stabilim măcar convenția numelui, am întrebat-o dacă nu i se pare la fel, și-n timp ce răsuceam cheia lungă și grea, ca de hangar, Claudia Montale a renunțat pînă la capătul acestei povești să mai fie actriță, iar pe mine m-a trimis drept în copilărie, lăsîndu-mi libertatea alegerii, cu o voit-delicată indiferență :

— Cînd eram mică, bunica mă striga Vili. De atunci, nimeni nu mi-a mai zis așa. Spune-mi cum vrei dumneata...

Și cu numele ăsta băiețos a păsit în *living* descoperind dintr-o ochire cuierul și atîrnîndu-și acolo hanoracul galben-aprins. Rămasă cu părul răsfrînt peste gulerul înalt al puloverului cenușiu, își arăta acum și priceperea de a-și alege culoarea hainelor, pornind de la stranietatea părului : din creștet pînă-n tălpi, pînă la pielea moale a mocasinilor, era toată de un cenușiu pastelat, și gradația semitonurilor avea în vedere ca pantalonii de catifea gri-deschis, de severitatea oțelului, să sugereze o transparență asemănătoare pînzelor fragile de păianjen cu care se războia.

Cînd am construit casa, mă scoseseră la liman sfaturile unui bun arhitect — constructorul *Citadelei* (spre deosebire de noua mea cunoștință, care-și

purta marile învățături dostoievskiene în geantă, eu păstram cîteva, puține și clare, în minte). Colegul meu de profesie, Saint-Exupéry, zicea în *Citadela* cam așa :

Nu poți iubi o casă care n-are un chip și în care pașii nu au înțeles.

Tocmai din așa ceva mă catapultasem eu pe muntele ăsta. S-a-ntîmplat în ultima clipă, după izbucnirea incendiului la bordul navei pe care o pilotasem vreo zece ani, cu superba jumătate a vieții mele, Signora. Fusese un copilot desăvîrșit, ar trebui să fiu mare măgar ca să nu-i recunosc toate meritele și calitățile, printre care puținele defecte sau lipsuri aproape că nu se observau.

Signora preferase să rămînă la bord, pradă flăcărilor, decisă să înfrunte dezastrul conjugal pînă la ultima consecință, în casa aceea care nici astăzi probabil nu are chip și în care „pașii nu au înțeles" — pașii ei și ai lui Piticot.

Pînă am ridicat casa, fiica mea nu a prea știut unde mă aflu, era la studii, și Signora îi interzicea contactele prea strînse cu mine, în afara felicitărilor de sărbători, pe care le primeam la post-restant. În vara absolvirii, consemnul fiind anulat, am găzduit-o toată vacanța, și proaspăta doctoriță m-a uluit cu precizia definițiilor.

Făcea incizii perfecte în orice idee, de parcă s-ar fi pregătit chiar pentru chirurgie, deși știam că-și dorea altă specialitate. Uitîndu-se în lungul *living*-ului, și-a mijit ochii verzi căpătați de la mama sa și, ațintindu-i spre ferestruica de-un lat de palmă din capătul acestei încăperi, cu care mă mîndream cel mai mult din toată casa, s-a bătut cu palma peste gură :

— Cristoase, dar e lung și întunecat ca un vagin !

— Poate vrei să spui *vagon*, Piticot ?

La douăzeci și cinci de ani, domnișoară în toată firea, o alintam în continuare ca în copilăria ei, nu-i puteam pronunța numele moștenit de la mai-că-sa odată cu ochii și alte cîteva asemănări.

— M-am exprimat foarte clar, arhitectule.

Mi se adresa cu toate apelativele posibile funcție de postura din clipa respectivă, puteam fi la fel de bine „tîmplarule" sau „pescarule" sau „croitorule", și nu m-ar fi chemat cu „tată" sau derivatele obișnuite nici să mă fi văzut pe un pat de spital sau mort, cum nici în pruncia ei fericită nu o făcuse. Cînd voia să-mi spună ceva, începea mai întotdeauna (leit maică-sa) cu „știi ceva" ori „fii atent" și, văzînd că sîngele apă nu se face, nu mi-am mai bătut capul să o dezvăț.

Toată vara aceea am păzit-o ca ochii din cap să nu cadă victimă derbedeilor care mișunau pe debarcader, dar Piticot a găsit singură remediul cel mai eficace : își lua un short cît o aripă de fluture, își lega sînii cu un batic înnodat peste omoplații osoși, de adolescentă, se înarma cu bricheta solidă primită cadou de la mine în seara sosirii, mîna stîngă și-o umplea cu țigarete „vărsate" („Nu iau pachetul că mi le fumează pe toate !"), se băga printre derbedei, chiar în mijlocul acelui viespar și, cu cîteva cuvinte spuse franc în jargonul lor de ți se făcea părul măciucă reușea să alunge toate muștele de pe bucățica de zahăr. O îndrăgiseră și cred că o și venerau mai ales pentru lecțiile de educație sexuală pe care li le oferea cu o nonșalanță dezarmantă — știind ea de undeva că, arătat cu degetul, fructul oprit își pierde tot farmecul. De unde știe Piticot chestia asta ? mă întrebam adesea, parcă îmi sufla cineva și răspunsul în urechea interioară, era un răspuns frumos — poate i se trage intuiția

asta din nord, așa cum încercase adesea să explice și maică-sa lucrurile : că, așteptînd aprobarea să decolăm și dopîndu-ne cu cafelele pe care le tot ceream *nu* din nevoia de a bea cafea, ci din necesitatea vitală de a privi în ochi stewardesa, ne și închipuiserm și chiar trăiserm — separat și concomitent — clipa procreării lui Piticot, acolo, în nord, în timp ce avionul se zgîlțîia sub rafalele vîntului înghețat polar și că prin urmare Piticot preluase de la noi nu numai genele firești, cum se întîmplă cu toți oamenii, dar și *genele nordului*, ale punctului cardinal unde se îngăduie, subconștient absolut totul în plan sexual. Privind ce se întîmplă, acolo, jos, în viesparul derbedeilor, aveam și momente în care mă întrebam — dacă Piticot are gene din nord, să presupun și eu că am asemenea gene ? De ce mi se încrîncena totdeauna pielea numai cînd auzeam — *uite o suedeză !?* Ferice de golanii care roiau pe lîngă ea ca muștele în jurul cubului de zahăr, de bună seamă că nu-și puneau asemenea probleme ! Ei țineau la ea ca la o soră și ar fi sărit și în foc pentru sora lor la nevoie, bine că n-a fost nevoie. Și așa se aruncau cît era ziulica de lungă să scoată la mal cîte o nimfă mai zvăpăiată pe care o apucau cîrceii în mijlocul lacului, unde apa era atît de rece că nici cornetele goale de înghețată azvîrlite de nesimțiții de pe bac nu se desfăceau, ca să plutească, asemenea unor nuferi dulci, așa cum pluteau altele pe lîngă mal...

Debarcaderul de piatră se prelungea cu un acostament de lemn, terminîndu-se cu o trambulină elastică, orientată spre mijlocul lacului : deși o groază de inscripții avertizau asupra pericolului, se găseau destui care nu țineau seama. Pînă și în sala scundă a cabanei puteai citi, chiar deasupra barului :

Scăldatul în Lac strict INTERZIS
Pericol de înec Mare !

Lumea eteroclită care asalta muntele nu se mai obosea demult să citească feluritele recomandări și interdicții afișate prin cabanele din toată valea : orice turist e convins că are voie tot ce-l taie capul, că pentru asta a plătit, să-și facă de cap atîta cît îl țin banii, și spinul ăsta înfipt în creierul lui nu i-l scoți nici cu cleștele. E adevărat că celor mai mulți li se întîmpla să nu se înece și să nu-și frîngă gîtul, dar, pe de altă parte, nu trecea vară de la Dumnezeu fără nătărăi pescuiți din lac sau coborîți de pe munte cu telescaunul, așa de bine împachetați în atele și bandaje, că nu-i mai recunoșteau nici neamurile. De altfel, decorul ți s-ar fi părut incomplet fără prezența zilnică a Salvării.

Bacul făcea zece traversări pe zi, din oră în oră, începînd cu nouă dimineața, deci înainte de deschiderea barului — și treaba nu era aranjată fără un scop : abia peste un ceas pornea telescaunul de pe celălalt mal, malul „meu", iar la urcare nu se admiteau persoane sub influența alcoolului. În felul ăsta, sus, la capătul circuitului, aproape de Cota 2100, primii sosiți erau treji ca lumina ochilor — puteai conta pe ei în caz de nevoie. De pe peronul de sosire, cu binoclul la ochi, urmăream vînzoleala de jos și recunoșteam imediat pe isteții care căutau să-și dosească prin rucsacuri vreo sticlă cu băutură — asta era numai una din scăpările administrației cînd pusese la cale șmecheria cu devansarea „orei de alcool". Mai scăpau și unii beți turtă pînă la Cota 2100 și era destulă bătaie de cap cu ei, dar merita osteneala, mai ales că, pe prelungirea de lemn a debarcaderului, o vedeam

bine pe Piticot bălăngănindu-și picioarele-n apă, înconjurată de golănimea ei. La nevoie, îi spuneam imediat prin interfon două vorbe omului meu de jos și fiica mea își putea vedea liniștită de treabă, dacă și aia era o treabă...

Seara, după ce lumea se sătura de atîta du-te-vino cu cele două instalații ale bazei, și bacul se încuia cu lanțuri și lacăte zdravene, să nu încerce haimanalele să facă pe gondolierii venețieni cu el, în puterea nopții, pe la mijlocul lacului, coboram cu ultimul telescaun și o scoteam pe Piticot de la bar, în chiotele dezamăgite ale acelorași derbedei. Cam peste un sfert de oră eram acasă, unde Piticot devenea, pînă la stingere, Piticot în esență și nimic altceva : fără cufărul cu manuscrise al bunicului meu cred că s-ar fi maturizat și urîțit mult mai repede. După cină se ducea glonț la cufăr, își potrivea sub ea blănița de miel direct pe dușumea, lua de pe capac oala de pămînt ars cu flori sălbatice, împrospătate mereu tot de ea, aprindea lampa de pe colț și scotea din cufăr cîte un caiet. Încadrasem cufărul cu două băncuțe groase, masive, dîndu-i utilitatea unei măsuțe pe care oaspetele să-și pună țigările, scrumiera, un pahar cu ceva, cafeaua, mă rog, poșeta, și Piticot, ridicîndu-i capacul și stricînd astfel armonia ansamblului, o făcea de fiecare dată cu o înverșunare ascunsă. Niciodată nu mă pot apropia de ungherul ăsta din *living* fără s-o revăd, acolo, cu picioarele fine adunate sub ea, rezemată cu cotul de o băncuță, cu ochii strălucind de încîntare și curiozitate și cu zîmbetul acela al mamei sale, ascuns în colțurile gurii — citind pe nerăsuflate manuscrisele bunicului meu, care a murit scriitor fără s-o știe.

Exact spre colțul acela s-a îndreptat, unduindu-și fără ostentație șoldurile înguste, și Claudia

Montale sau dublura ei. Încă nu-i puteam zice altfel în gînd ; abia mai tîrziu îmi va deveni necesar să-i spun V i l i, cum o striga în copilărie bunica ei.

La ieșirea din bar intuisem că era, ca și mine de altfel, la limita dintre convenție și absența ei, așa că luasem cu mine, în ultima clipă, o sticlă neîncepută de afinată. N-am întrebat-o dacă vrea, dar îi urmărisem pe furiș reacția : o privise alb, nici iritată, nici pofticioasă, și firescul ăsta îmi plăcuse mai mult decît dacă ar fi zis cineva dintre noi ceva. Pe vremuri, o doamnă respectabilă cum era Signora, care știa să înghețe și apele doar cu privirea, m-ar fi întrebat în mod sigur de ce nu iau două — respectabilitatea Signorei nu rezista la alcool...

Am turnat porții egale în două cănițe de ceramică, smălțuite într-un cenușiu argintat, de nuanța grafitului : se potriveau perfect cu părul lui Vili, m-am surprins numind-o astfel în minte, m-am surprins și am tresărit, apoi am plecat pe urmele ei, în lungul *living*-ului, în timp ce ea îmi examina panopliile cu insigne și alte prostioare din zestrea slujbei de salvare montană — colacii de coardă din mătase vișinie, colecția de piolete, lanternele, binoclurile, ochelarii de schi și de ceață, toate alea care făceau viața mea de-o bună bucată de vreme. Părea interesată să le descopere singură semnificația și utilitatea, în orice caz, notă bună pentru ea, nu mă-ntreba nimic, nu cerea explicații obositoare ca alții, așa că degeaba am încercat să-i strecor de cîteva ori cănița în mînă. Îmi răspundea cu un gest superior, ridicînd ușor degetele, cu sensul „așteaptă", „stai puțin", „mai tîrziu", și de data asta, deși aprinsesem toate luminile distribuite pe sub grinzi și în lungul pereților, *living*-ul meu faimos mi se părea și mie peste măsură de nesfîrșit și întunecos : eram nerăbdător s-o văd undeva așe-

zată, în liniștea de aici, fără privirile obraznice ale barmanului, s-o aud vorbind și să mă-ntreb și să-mi răspund ce se petrece cu ea și cu mine, înainte de a termina împreună blestemata de afinată... Nădăjduiam că-mi găsisem în ea o bună tovarășă de pahar ?

Abia în dreptul cufărului am ajuns-o din urmă, s-a răsucit cu fața la mine privindu-mă cu un amestec de surpriză și de satisfacție și, înainte de a ciocni, și-a pironit ochii pe blănița de miel de pe dușumea, încruntîndu-se fără motiv, ca și cum ar fi văzut ceva deosebit acolo ; pînă și sprîncenele i se adunaseră, iar în colțurile gurii cred că-i trecuse o umbră fugară, pe care și-o șterse într-un chip neașteptat — scuturîndu-și capul, parcă alungînd o muscă sîcîitoare.

N-aș fi crezut că se poate întîmpla totul atît de simplu, vreau să spun — *chiar* așa de simplu.

— Acolo se doarme ? a întrebat, arătîndu-mi cu ceașca lavița mea bătrînă de brad, acoperită cu cerga în dungi vișinii și negre.

Era deja în drum într-acolo cînd i-am răspuns din urmă :

— Uneori se și doarme.

— Sînt curioasă : cum ?

Nu era deloc sportiv s-o lași singură, pe jumătate culcată, rezemată într-un cot și cu un aer absent, pe laviță. Totdeauna am avut în sînge pornirea de a sări în ajutorul cuiva, chiar dacă nu trebuia și chiar împotriva dorinței neajutoraților, altfel n-aș fi fost recrutat pentru slujba asta.

Cînd am ajuns lîngă ea, îmi arăta un chip cu totul schimbat, copilăresc ca și numele ei — își luase de pe nasul cîrn ochelarii și-i depusese cu grijă, semn că-i avea demult, pe cartea deschisă din nișa practicată în peretele de lemn, la căpătîiul lavitei.

Mă privea drept în ochi cînd am cuprins-o de talie, fără să schițeze refuzul sau participarea sau orice altceva se schițează în asemenea situații, aveam totuși nevoie de un răspuns pentru a merge mai departe sau pentru a lăsa totul baltă — ultimul lucru de care eram capabil ca salvator —, și-atunci am sărutat-o, ei da !, cumva patern ori frățește, pe obraz, la care și-a strîns cu putere pleoapele, crispîndu-se și oftînd adînc, mai-mai să-și piardă suflarea. Abia după asta, și tot cu ochii închiși, mi-a găsit gura, făcîndu-mă să-mi zvîcnească plămînii și inima ca atunci cînd căutam pe fundul lacului înecații. Mi-am trecut degetele — cred că îmi tremurau — peste îmbrăcămintea ei, și i-am servit un sirop în care nu bănuiam, pe atunci, cîtă otravă zace. Dacă eram mai perspicace și-mi muș-cam limba, povestea asta s-ar fi terminat cu totul altfel, poate că nici n-ar fi fost o poveste.

— Pînzele astea de păianjen, am zis. Vrei să-ți dai jos pînzele astea ?

Nu și-a dat jos nimic. A plecat cu totul, fără să-și ia ochelarii, ca și cum ar fi știut pe de rost planul casei, ca s-o aud peste puțin timp vorbindu-mi din baie :

— Sper că nu ești sperios.

— Cred că nu, am răspuns în doi peri.

— Atunci privește.

Am privit — și am înțeles că adevărata Claudia Montale ar fi invidiat-o cu toată pizma femeilor obișnuite cărora li se arată, spre ținere de minte sau învățătură, m o d e l u l.

— Rîzi de mine, am spus ca un prost.

— De ce aș face-o ?

Suna atît de convingător, firesc și simplu, că am bănuit un argument zdrobitor undeva, dar era încă inaccesibil ochilor mei și-mi scăpa înțelegerii, ca fața nevăzută a lunii. Nu știu cînd a venit lîngă

mine, cu o blîndețe cumva maternă, proprie surorilor medicale, nesfiindu-se deloc că o sorb din ochi, ca și cum ar mai fi avut și acum pe ea toate alea, dar toate, pe care și le lăsase în baie. Cu două remarci a încercat să mă trezească la realitate : „Nu, te rog, nu te pripi...“ și, mai tîrziu, printre alte cuvinte întretăiate, brusc propoziția clară :

— *Parcă ai fi fost tată. Cred că ai legănat vreo fetiță la viața ta !*

Bineînțeles că degeaba am căutat împreună, ziua întreagă și prin toate cotloanele casei, păianjenii : se ascundeau de noi și se făceau nevăzuți în casele lor exact ca dulăii de curte ținuți în lanț, cînd le arăți cureaua sau bățul. Poate că-i surprindea faptul, neobișnuit în locuința mea, că, deși simțeau o dublă prezență omenească, peste tot zăreau, contopită, doar una. Și poate că felul în care vedeau această dublă ființă umană indivizibilă și înlănțuită și contopită, chiar felul acela îi punea pe fugă și-i băga în sperieți.

A plecat tîrziu, după răsăritul lunii, la mult timp după închiderea instalațiilor, așa că am condus-o pe poteca abruptă fără să folosesc lanterna — fiecare piatră se vedea ca în palmă, și palmele îmi erau fierbinți într-un fel pe care credeam că-l uitasem de cînd nu mai ținusem o armă încărcată în mînă. Vili era și mai subțire, și mai agilă în razele lunii, iar pașii ei foarte sprinteni și foarte ușori aproape că nu se auzeau în liniștea nopții, cu toate că, noaptea, orice foșnet se percepe foarte distinct. O conduceam cum ți-ai însoți propria umbră, ajungînd-o prea repede uneori din urmă, îndepărtîndu-mă prea mult alteori, uluit mereu de concretețea trupului ei iradiind căldură și parfumul acela discret al cărui nume nu voise să mi-l dezvăluie, eschivîndu-se cu un început de gelozie, dacă aveam temei să-mi închipui că-i plăcuse ceva la

mine ori era pe cale să-i placă : „Ca să-l oferi și altora ?!“

Spusese în ziua aceea niște ciudățenii care i se păreau normale și cîteva banalități cu un aer straniu, dacă nu cumva eu fusesem opac, orbit de amănunte prea reale în raritatea lor ca să nu le acord prioritatea clipei. Fiindcă începi să te simți obligat, de la un moment dat, să prețuiești clipa și scurgerea timpului, în general.

Apropiindu-ne de debarcaderul pustiu am recunoscut de departe locul, dar mi-am reprimat orice reacție, și ea a continuat să meargă în același ritm, cu aceiași pași inaudibili și siguri, fără urmă de oboseală, ca și cum nu și-ar fi supus toate fibrele la un efort cel puțin egal cu al meu, de pe la prînz pînă după asfințitul soarelui. Și s-a oprit, ca la comandă, exact pe locul favorit al lui Piticot, repetînd reacția din *living*, de lîngă cufăr, cînd privise cu dușmănie prost ascunsă blănița de miel.

— Mai departe mă descurc singură, m-a avertizat, tăindu-mi elanul de a o îmbrățișa la despărțire, deși nu se bănuia nici țipenie, la ora aceea, pe zeci de kilometri pătrați.

Lumina lunii îi egaliza trăsăturile, dîndu-i o sobrietate autoritară, dezumanizînd-o și încadrînd-o cumva ireversibil, spectral. Nu stabilisem nimic, nici o altă zi, vreo posibilă revedere, nu puteam să o las așa și am încercat să-i comunic toate astea printr-un singur cuvînt — am spus numele ei băiețos din copilărie :

— Vili.

— Sînt mamă, am auzit-o vorbind cu un teribil sentiment al răspunderii — și abia acum am înțeles argumentul acela zdrobitor și inaccesibil privirii mele, pe cînd îmi apărea, goală-pușcă, din baie. Am fost de două ori mamă, mai spuse. Înțelegi ?

Și-n secunda aceea copacii s-au îndepărtat brusc, și lacul s-a depărtat, și munții au dispărut după linia orizontului — numai luna lumina norii mici și scămoși, nemișcați, ca într-un zbor de noapte. Mi-am întrebat unde-or fi, la ora asta, cele cîteva sute de suflete care trăiau datorită mie, vreau să spun — *și* datorită mie. Nu comunicam cu nimeni nimic și nu aveam un prieten, pe care să-l vizitez acum. Tovarășii de pahar, băieții de treabă din echipele de patrulare, după nopțile de căutare prin viscol, pe platoul alpin, făceau numai decorul acelei oboseli, din care lipsea orice comunicare. O singură luminiță licărea undeva în întunecimea asta, despre care crezusem că ar defini puterea mea de a trăi în singurătate — și luminița aceea, acum, pe debarcaderul spălat de razele lunii, în timp ce pașii lui Vili se auzeau tot mai slab în noapte, era fiica mea, Piticot.

Am urcat ca un somnambul pe cărare și nu m-am oprit pînă la cuțărul încadrat de cele două băncuțe, am dus în bucătărie cestile de cafea și paharele goale, am vărsat restul de afinată afară și m-am apucat să-i scriu — nici nu știu de cînd nu mai făcusem chestia asta. Pesemne, i-am scris cu disperarea inecatului : Piticot mi-a răspuns așa de la obiect și de prompt, că am bănuit o șmecherie la mijloc, ca și cum mi-ar fi răspuns *înainte* de a-i scrie...

„Tată ! *(în scrisori, ei da !, Piticot își recunoștea filiația)*

Ori ai început să recitești serios manuscrisele bunicului tău, Aleksander Mertz, ceea ce ar fi pentru mine o mare bucurie, ori ți s-a întîmplat ceva și mai extraordinar, și atunci bucuria mea de a fi alături de tine e și mai mare. Nu mi-ai povestit niciodată ce-i cu cărțile alea ale lui (fiindcă orice

ai spune, cărți sînt!) și de ce au rămas netipărite, cînd, pe de altă parte, o mulțime de contemporani cu el au publicat atîtea ilustre prostii, și praful și pulberea s-au ales de toată strădania. Au muncit degeaba — hrană șoarecilor din biblioteci și din atîtea case de oameni de bună credință! Iar bunicul tău (îmi vine peste mînă să-i zic 'străbunicul' cînd te știu atît de tînăr pe tine) „să rămînă chiar așa — marele nostru necunoscut?

Mi se pare, ori ai devenit un fel de sentimental lăcrimos? Nu bănuiam că te pricepi și la asta. Cred, totuși, că ai frunzărit ceva din lada bunicului *(Piticot nu zicea niciodată cufăr, i se părea depreciativ)*. Ultima oară, cînd am umblat în ea, am citit dintr-un fel de jurnal, cred că are mai multe, cu germenii unor lucrări proiectate și unde, pe lîngă obsesiile lui în legătură cu g n o m i i, în dreptul cărora scria totdeauna, ca într-un testament, PENTRU CARTEA GNOMILOR, n-am înțeles ce-i cu cartea asta a gnomilor, știi ceva despre ea?, cum îți zic, am găsit, nu rîde de mine, descrierea unei scene erotice. Punctul de vedere este, bineînțeles, al bărbatului, și foarte sublimat, spiritualizat: bărbatul, respectiv povestitorul, se simte în postura olarului care, învîrtind roata, frămîntă cu degetele bolovanul inform de lut, și lutul i se supune, omul și bucata de pămînt se contopesc, fac un tot, ajung la aceeași vibrație, din care, încet-încet, cu infinită răbdare, de sub degetele olarului va căpăta formă trupul splendid al vasului (îmi închipui că ar fi vrut să noteze: 'trupul splendid al amforei'!) ce urmează să treacă prin vămile focului din cuptorul olarului, orbindu-ne cu perfecțiunea. Oare ai citit asta? Dar nu-ți dai seama cîtă încărcătură de senzuri a pus el în notația aia? Păi bunicul tău era la un pas de a-l ajunge din urmă pe Dumnezeu! În descrierea lui nu este numai iubirea în sine, în

nuditatea actului, cît mai ales actul Creației, care ce altceva este decît iubire !? Olarul este zămislitorul, cel puțin așa am înțeles eu ; dacă însemnarea ar fi cuprins și punctul de vedere al pămîntului din mîinile olarului, atunci chiar că bunicul tău a cochetat cu ideea de a se crede adjunctul, sau, să fiu mai modestă, secretarul particular al lui Dumnezeu ! Și ca să termin cu chestia asta care nu-mi iese din cap de o vreme încoace, formidabilă mi se pare și alegerea 'obiectului' iubirii : un vas, o amforă, deci ceva în care se pune ceva, ori actul în sine nu este, oare, un fel de însămînțare, dar ce spun eu, nu este chiar esența însămînțării ?! Ce mă tot întreb e că bunicul tău nu a menționat nicăieri toate astea, deși mira-m-aș să nu se fi gîndit la ele ! Mă rog. Ca să vezi, ce lucruri practice și la obiect îmi scrii tu, și unde mă duce mintea pe mine !

Îmi pare că ești derutat de ceva, nu-mi dau seama ce ar putea să te debusoleze, vorba ta, pe unul ca tine — tu, care dai totdeauna altora siguranța unei busole în cele mai complicate situații !

Am să-ți caut o colonie bărbătească / „Evasion“ nu e pentru bărbați ! / dacă zici că te irită spirtul la bărbierit, deși îmi amintesc că iarna umbli cu barbă, le-am rezumat și unor colegi asistenți teoria ta cu stratul de protecție pe obraz, în viscol, le-a plăcut foarte mult, și știi ce au zis ? Ghici ! Că ești un tip... inteligent ! Ba bine că nu ! Am să-ți caut și portocale, nu mă taie capul ce-ai să faci cu ele, pentru că-mi amintesc de demult, cînd eram foarte mică, Doamne !, cum te mai strîmbai dacă-ți spuneam să iei și tu o felie !

Încă nu a nins sus ? Nu știu de ce, mi-e un dor nebun de zăpadă, de ger, de o iarnă teribilă, cum n-a mai fost pe pămînt ! Să ne îngroape, acolo, la tine, sus, în troiene, să rămînem rupți de restul

lumii, ca niște naufragiați pe o insulă, să umblăm în blănuri pînă-n pămînt și să mîrîim unii la alții ca oamenii grotelor! Înainte de Anul Nou, s-ar putea să avem o săptămînă întreagă liberă, ce-ar fi să facem Anul Nou împreună? Ne primești — adică pe mine și o bună amică a mea, pe care am lăsat-o să saliveze povestindu-i doar cîte ceva despre împărăția ta? Am vorbit și cu M a m i și zice că, în principiu — știi cum e ea, cu principiile! —, n-ar avea nimic împotrivă. De fapt, cînd a văzut cum arătam după vacanța făcută la tine, am impresia că nu se mai 'bagă', mă-nțelegi.

Îți doresc toate bune și te rog să-mi spui dacă restul de la cumpărături pot să-l păstrez... taxă de comision? În orice caz, nu mă ating de bani pînă nu-mi dai dezlegare. Te îmbrățișează, a ta, iubitoare,

P i t i c o t."

Am citit și recitit scrisoarea cu un amestec de satisfacție și amărăciune: dacă Piticot a simțit că se întîmplă ceva cu mine, înseamnă că avea *ce* să simtă, oricît căutasem să nu mă dau de gol cînd i-am scris. Pe de altă parte, recunoșteam în reacția ei de îngrijorare nimic altceva decît suspiciunea de altădată, nedumerirea *altordăților* noastre, cum se exprima, în clipele ei sublime, Signora.

Cîteva zile am umblat din ce în ce mai mofluz, pînă cînd într-o dimineață de luni, soarele a ieșit din nori și a întinerit toată valea. Sigur că numai o clipă. Pentru că după asta s-a întunecat și mai rău: întorcîndu-mă de la revizia cablului, am găsit, făcut sul, în gaura cheii, un bilet de la Vili — un bilet scurt și rău:

„Domnule salvator,
îmi pare rău că nu te-am găsit pentru a-ți spune, prietenește, că filmul regizat de dumneata a fost frumos, iar actorii au jucat minunat. Poate că nu trebuia să ure pînă aici pentru atîta, dar știi foarte bine că nu totdeauna facem ceea ce vrem.
în momentul ăsta, cînd mă uit la fereastra deschisă a 'salonului' dumitale, dinăuntru se aude un apel insistent la radio ; este 12 fix după ceasul meu, mă-ntreb ce ocazie minunată ratezi din cauză că nu ești acasă la ora asta și te-aș anunța bucuroasă, dar crede-mă că nu am cum !
era să uit că, într-adevăr, te pricepi de minune să răscolești dureri îngropate, să deshumi (deshumezi ?) sentimente cu ușurința cu care scoți din troiene morții și chiar să reînvii senzații uitate sau inventate cam odată cu Facerea Lumii.
ce n-am înțeles e de ce mai trebuie să arunci peste toate astea pînza văduvei negre, și nu a păianjenilor, pentru care ți-am adus pachetul acesta de insecticid special...
rămîn a dumitale sinceră și necunoscută nici a mia parte din cît îți închipui cu clarviziunea cu care te lauzi..."

Nici o semnătură, nimic, nici un indiciu, dar la ce bun atîta precauție ? mă întrebam, în planul al doilea, în timp ce, în primul plan, îmi băgasem

ceasul sub ochi și, dintr-un automatism aproape intrat în sînge, calculam unde fusesem cu zece minute în urmă : găsisem biletul la 12 și 10..

Pe cărarea ce șerpuia la vale, în plină pantă deschisă, nu se vedea nici urmă de Vili, doar n-o fi intrat în pămînt, ca gnomii bunicului meu ! — îmi ziceam înciudat. Știam cam pe jumătate conținutul manuscriselor bunicului meu, fie-i țărîna ușoară !, și nu cum credea Piticot : era vorba de o amplă documentație despre piticii ăia simpatici din mitologia nord-europeană, însărcinați cu paza comorilor subterane și capabili de-o groază de alte lucruri inteligente, dar nu de gnomi îmi ardea mie acum ! Chestia e că în clipa în care Vili scrisese biletul, dacă notase ora exact și ceasurile ni se potriveau, mă aflam chiar în spatele casei, în magazia de scule, răscolind printre proiectoarele de rezervă, în căutarea unuia mai puternic, pe care să-l instalez, *pentru orice eventualitate*, sub streașina casei, cu bătaie în lungul cărării, și numai pe perioada sezonului mort, cu nopțile sale lungi. Deci făceam ceva fără nici o legătură cu ea, și ea îmi scria bazaconiile astea chiar în acele clipe ! Cum voi vedea mai tîrziu, o mulțime de contratimpi asemănători vor umple, cu vremea, gaura neagră care mă absorbise fără scăpare din amiaza acelei zile de septembrie, din preajma echinocțiului. Drace, dar unde era ?

Nu era. Cel puțin nu într-acolo, încotro priveam eu. Dacă m-aș fi uitat *în sus*, aș fi văzut-o la nici o sută de metri în dreapta casei, urcînd îndărătnică spre peronul telescaunului, cu mersul ei elastic și adaptat pesemne tuturor formelor de teren. Ca o bună cunoscătoare a locurilor știa că, luni, după 12, telescaunul face cîteva curse după revizie, și personalul stației permitea unui cerc restrîns de obișnuiți ai casei să urce și să coboare, mai ales dacă pica și vreun păhărel pe chestia asta. Ca un bun

cunoscător al locurilor, știam și eu că, luni, telescaunul nu aduce pe munte afurisiții de turiști și alți gură-cască de care eram sătui după o vară întreagă. Greșeala a fost că am exclus-o, fără să știu de ce, dintre obișnuiții casei, iar Vili mi-a dat peste nas cu greșeala asta : în scurt timp a reușit să devină nu numai „de-a casei", dar să confere termenului și sensul masonic, alegîndu-și drept „lojă" *living*-ul meu lung și întunecos, cu acces la toate dependințele, inclusiv (și mai ales) baia. Ca să se simtă „bine" mi-a cerut, foarte voalat, un singur amănunt, întrebîndu-mă ca într-o doară dacă nu s-ar putea instala acolo un cuier rabatabil ; cînd a văzut că, din exces de zel, i-am montat două, în loc să se bucure, s-a îmbufnat :

— Cînd am spus unul, însemna că ajunge unul.

— Mă gîndeam că, la iarnă, o să-ți prindă bine și două.

— Te gîndeai prea departe.

Într-adevăr. La cinci minute după primirea biletului, în lunea aceea nenorocită, am pus în mișcare o grămadă de oameni, și convingerea din tonul meu drastic-imperativ i-a făcut să creadă că nu e de glumă. Omul meu de jos mi-a spus prin interfon că debarcaderul e gol precum chelia lui Telly Savalas și că pe lac nu se vede plutind nici un hanorac galben și s-a mirat de ce țip la el să rămînă cu ochii în patru. Cei de la Salvare o țineau morțiș să le spun „Vili și mai cum ? !", de parcă era vorba de formularele de rutină pentru morgă, iar după lansarea apelului general către echipele de patrulare, stația-mamă a început să mă scoată din țîțîni cu indicii contradictorii și piste false : ba că zăriseră... o bătrînă într-un hanorac galben, ba că pantalonii de catifea cenușie îi purta un băiețandru, de la rezervația de trandafiri de munte și pînă la moara părăsită de vînt și chiar mai departe, dincolo de

cantonul alpin, cocoțat pe buza abruptului, de unde se deschidea priveliștea maiestuoasă și înspăimîntătoare a Canionului Lupilor, pe întreg platoul, turnuri li se năzăreau pustoaice în echipament cenușiu. Nou venit, bineînțeles că barmanul mi-a răspuns în doi peri și destul de obraznic, făcîndu-mă să cobor pînă la cabană ca să-mi descrie „gagica" pe care o servise, pe la unsprezece și jumătate, cu două porții duble de afinată.

— Cum arăta ? ! l-am tras de cravată pînă i s-a umflat grumazul. Vorbește, că te fac terci !

— Mișto, a răspuns cretinul. Mișto de tot.

Eram gata să-i turtesc nasul cînd mi-am dat seama că spunea purul adevăr — și m-am întors posac sus. De la baza vecină mi-au comunicat pe la miezul nopții că n-au nimic nou și am auzit clar declicul ieșirii din emisie, ca un foc de pistol de rachetă anunțînd „încetarea".

M-am culcat îmbrăcat pe laviță, cu stația deschisă, și cred că am ațipit, cînd l-am auzit pe unul dintre noii angajați după raliul de toamnă mormăind ceva în sensul că „Bătrînul e ca turbat". Asta m-a trezit brusc la două realități deodată, amintindu-mi, colac peste pupăză, și cuvintele lui Saint-Exupéry din *Courrier Sud :*

Să îmbătrînești — nu-i nimica. Dar clipa pierdută, liniștea aminată — tot mai mult amînată — asta e tare obositor.

— Dacă mai prind pe careva că-mi spuneți pe numele ăsta de mîrțoagă, îi tai limba — cu cap cu tot ! am răcnit răgușit în microfon.

M-au auzit probabil cu toții, dar n-au comentat nimic. Abia înspre ziuă, la îngemănarea zorilor, unul dintre băieții cei mai de treabă mi-a vorbit pe tonul lui reținut dintotdeauna, cu efect de sedativ :

— Auzi, Bătrîne, e vorba cumva de Piticot ?

Hăul eterului își ținea răsuflarea, așteptîndu-mi răspunsul. De bună seamă că discutaseră între ei pe lungimea „de contact", ca să nu-mi spargă urechile cu toate fleacurile din acțiunile locale, pe spații mici ; pe lungimea „de rețea" intrau numai la apelurile generale. Am dat din colț în colț pînă să bîigui ceva plauzibil, verosimil, mă rog, care să justifice osteneala lor de o noapte întreagă :

— Nu e Piticot, bărbate, întoarceți-vă la bază și basta. Cred c-a fost una din alea de li se urăște deodată cu viața. S-o fi răzgîndit între timp...

Hăul eterului s-a consultat iar, șușotind aproape neauzit, ca babele în biserică, după care, cumva plictisit, același a reluat :

— O cunoști, Bătrîne ? Poate mai rămînem pe-aproape pînă se ridică pîcla.

— De unde naiba s-o cunosc ? ! mi-a sărit țandăra. Lăsați-o baltă !

Într-adevăr, de unde era să știu, „Vili și mai cum ?", vorba ălora de la Salvare. Habar n-aveam unde stă și unde-și petrece zilele și nopțile, în afară de baruri și alte încăperi lungi și întunecoase, dacă are frați sau surori, dacă a adus-o pe lume barza sau altcineva, de ce și-a ales domeniul insecticidelor, dintre atîtea profesii accesibile uneia cu înfățișarea și istețimea ei, și dacă acela era real — nu știam în concluzie decît că, pe la echinocțiu, într-o după-amiază pe care pînă și un amnezic cronic nu ar uita-o, a căscat o gaură neagră în jurul meu, înlocuind-o, ăsta-i cuvîntul, peste cîteva zile, cu biletelul acela, plesnind de încredere și optimism, găsit de mine în lăcașul cheii... Două mici detalii m-au ținut în picioare, totuși, săptămîna aceea cît am umblat cu corăbiile scufundate, începînd cu blestemata mea de Corabie de piatră și pînă la ultima barcă de salvare : faptul că, fără nici un motiv, bărbatul acela excepțional cu vocea sedativă o confundase pe Vili

cu Piticot — și responsabilitatea teribilă cu care rostise Vili, în noaptea despărțirii, pe debarcader, adevărul că este mamă. Era imposibil s-o fi înghițit pămîntul !

Totuși, după o săptămînă, cînd a venit să-și ia în primire loja masonică în *living*-ul meu, exact ca din pămînt a ieșit.

Plecam undeva, mă gîndeam la ceva *fără nici o legătură cu ea,* cînd am văzut-o în prag, într-o rochie transparentă ca aripile de libelulă, zîmbindu-mi întrebătoare. Inima mi-a făcut un bang sonic și încă unul, dar n-am țipat și n-am leșinat, i-am deschis ușa mai larg și am apucat-o de mînă și împleticindu-mă ca un chior am tîrît-o prin *living* pînă la cufăr, am așezat-o pe o băncuță și am scos din buzunar bilețelul, ferfeniță de atîta despăturit și împăturit.

— Azi nu bem nimic, am anunțat-o. Explică-mi ce-i cu textul ăsta. Și-n general, vreau să zic, ce-ți închipui ?

A rîs amuzată și a dat din cap în felul acela al ei ca și cum s-ar fi apărat de o muscă, după care a deschis poșeta și a început să extragă din ea o tutungerie întreagă, iar la urmă — un plic :

— Ți-am adus o scrisoare, mi-a întins-o ca pe un corp delict. Citește-o întîi, și pe urmă...

„Și pe urmă" numai eu știam foarte sigur ce se va întîmpla.

Dar am intrat în jocul ei de-a suspiciunea, am desfăcut tacticos plicul și am citit pe îndelete scrisoarea de la Piticot : era primul lor contact fizic, chiar dacă unilateral și indirect, chestia asta îmi amintea ceva, tot unilateral, dar d i r e c t, și mi-a plăcut ideea că scrisoarea de la Piticot străbătuse o bucată de drum pînă la mine în poșeta în care Vili își purta biblioteca volantă. De data asta, scosese plicul din filele *Abatorului 5* al lui Kurt Vonnegut, jr.

„Dragă tată! *('dragă', 'scump' sau 'iubit' erau gradațiile de pe barometrul melancoliei ei)*
Cam de o săptămînă mă bîntuie o neagră melancolie. *(Mă întrebam uneori de unde o cunosc atît de bine dacă nu asistasem decît meteoric la creșterea și educația fiicei mele de către Signora și, de fiecare dată, mă loveam peste frunte, amintindu-mi și refuzînd adevărul că, de fapt, o cunoscusem perfect pe mama ei.)* Nu știu de ce, mă gîndesc des la tine, adică mai des ca în alte dăți și mă tot întreb ce-i cu tine, dacă nu ți s-a întîmplat ceva. Dar ce rău ar putea să ți se întîmple, ție, care ești specialistul numărul unu în evitarea tuturor relelor? Vezi, aici e toată problema. Sînt sigură totuși că ai pățit ceva și-mi ascunzi un necaz. De ce? N-ai încredere în Piticotul tău?
De cîte ori îmi amintesc vacanța trecută, revăd minunatele tale locuri și mă gîndesc cît am pierdut în toți anii ăștia, și cine o fi fost vinovatul, și cum ar fi fost dacă... Nu știu cum să fac să mă înțelegi /cînd am încercat, ții minte?, în seara aceea, m-ai întrerupt în stilul tău delicat-brutal și am știut că e mai bine să tac/. Te văd mereu singur, acolo, ca un urs înțelept în bîrlogul primitor de urs bun și încîntător în felul cum te miști printre toate cele, apăsat și rar, făcîndu-ți de mîncare în chicineta aia splendidă în care ai adunat de toate că te-ar invidia un milion de gospodine /cînd voi avea un soț, îi voi cere să-mi facă una la fel, să tot stai în ea, să uiți că există și restul casei/, ori te văd meșterind întruna la telescaunul ăla interminabil care se strică mereu, tăind lemne și completîndu-ți nasturii /numai spălînd rufe nu te-am văzut, cred că le spălai noaptea, să nu te zăresc eu, fiindcă o 'prietenă' sînt sigură că nu ai sau cel puțin pe atunci nu aveai/ și, tată, mă apucă o jale soră cu moartea. De ce toate astea? De ce tu singur în bîrlogul tău extraordinar,

de ce Mami singură în orașul ăsta extraordinar, de ce eu singură în căminele și internatele mele extraordinare, atîția ani ? ! Dacă ar fi stat adunate într-unul singur atîtea lucruri extraordinare, n-am fi fost nebuni de fericire, împreună, toți trei ? Știu, știu, s-o las moartă, să nu dezgrop vechea poveste, vei spune. Dar nu pot. Oare cum ți s-a părut să mă 'cunoști', în sfîrșit, să descoperi Piticotul tău cuminte și ascultător, abia la douăzeci și cinci de ani ?·! N-ai fost jignit în sinea ta ? M-am mirat foarte mult, pînă-n ultima zi de vacanță, cît de 'normal' te-ai purtat cu mine, de parcă aș fi lipsit de acasă, din casa ta teribilă și ingenioasă, doar cîteva zile sau săptămîni /iartă-mă pentru ce am spus despre *living*-ul tău, erau reacțiile mele de apărare în fața necunoscutului, adevărul e că este încăperea cea-mai-cea-mai din lume, într-o odaie ca aceea aș fi vrut să trăiesc/. Vreau să spun că nu erai defel fîstîcit /o singură dată te-am văzut încurcat, împlinisem șapte ani, erai despărțit de Mami, și nu știu de unde ne ieșiseși în cale, pe stradă, cu un buchet de flori, cînd Mami mă ducea de mînă la școală, eu cu ghiozdanul în spate, și te uitai la ghiozdanul meu îngrozitor de fîstîcit !/. Dar acum, în vacanța asta, nu trădai nici urmă de vinovăție, și singurătatea ta statornică și sinucigașă ar putea fi o dovadă că nu a fost vina ta cînd ne-ai părăsit pe Mami și pe mine. Pe de altă parte, am auzit-o și pe ea de atîtea ori repetînd că mai bine ar muri decît să mai vadă un pantalon de bărbat în casă, că a ajuns să-mi sune ca un proverb. Și nici Mami, nu știu de ce, nu pare deloc vinovată. Atunci, *cine* a fost ? De ce nu-mi spuneți acum, cît mai sînteți tineri ? Cînd veți îmbătrîni de tot, probabil că veți uita, iartă-mă că ți-o spun — dar m-am îngrozit citind despre efectele sclerozei. Să rămîn chiar așa, completamente inocentă și neștiutoare, ca una culeasă de la orfelinat ?

Să nu-ți închipui că răscolesc toate astea pentru a te acuza de ceva. Doamne ferește ! Și să nu-ți închipui că, în schimbul vacanței aceleia nemaipomenite, te-aș fi iertat /în cazul că ești vinovat/. Nici vorbă. Piticot știe să ierte, dar atunci persoana în cauză moare, nu mai există în sufletul ei. Pe *voi* n-am să vă iert niciodată : am să vă iubesc nebunește pe amîndoi, dar nu-mi cereți iertarea.

Citesc în ultima vreme niște studii recente de parapsihologie, cîte ceva din paleomedicină, ciupesc și din vechile povești orientale, poate de aici mi se trage sensibilizarea — sau virtualele 'talente' telepatice își spun cuvîntul ? Îți repet că, o săptămînă întreagă, te-am simțit teribil de neliniștit, cum erai și astă-vară, ori de cîte ori se rătăcea vreun zevzec prin coclaurii munților ; oare s-a mai 'pierdut' cineva, pe la voi, pe-acolo ? Pînă la urmă l-ați găsit ?

Printre picățele, am căutat să aflu mai multe și despre gnomii bunicului tău. În plicul alăturat vei găsi un fel de talisman, gnomii ăștia încep să mă obsedeze, pe care te rog să-l atîrni în *living*, în acel loc, la care te uiți întîi și întîi, dimineața, cînd te trezești /nu-i altceva decît un fel de maximă de-a lor, adevărul e că au existat, nu rîde !, și probabil mai există pe undeva și azi !/. Nu mi-ai răspuns la întrebarea din scrisoarea trecută : ai mai citit ceva din lada bunicului ? Să știi că unii ar da oricît numai să-și arunce privirea acolo !

Cu dragoste,

P i t i c o t"

Am rămas cu scrisoarea în mînă și cu ochii în ochii fostei stele de cinema, care nu mai semăna deloc cu Claudia Montale. Era pur și simplu Vili, și-n felul în care ședea îmi amintea ceva plăcut-necesar, de care dusesem lipsă, și această s t a r e a căpătat

și glas și m-a întrebat clar, rapid și precis — cum mă înțepau păianjenii mei :

— Cine-i persoana ? După scris, pare tînără și simpatică.

— Ia și citește, i-am întins paginile, dacă vrei să afli cîte ceva despre mine.

A acceptat imediat, și graba asta m-a bucurat.

„Talismanul“ era un cartonaș de mărimea unei ilustrate, prevăzut cu un șnur delicat împletit, pentru agățătoare, pe care scria cu litere de tipar de o școlăriță, pesemne că folosise o trusă de letraset :

GNOMII STAU DOI CÎTE DOI
CÎND SE DESPART DOI GNOMI
CELĂLALT SE SIMTE
DE PARCĂ AR STA
ÎNTR-UN PICIOR

M-am uitat în plic să văd dacă Piticot preluase cîte ceva și din meticulozitatea mea. Preluase totul. Era și un cui subțire acolo, cu cap mare, strălucitor, din acelea care se folosesc pentru tablouri în expoziții. Am lăsat totul pe masă și am pornit spre barul din perete unde țineam cești cele smălțuite, cînd Vili a tras cu un sînge rece drăcesc, mai rece decît apa lacului :

— Astăzi nu bem. Vino lîngă mine.

Am fumat pînă a terminat de citit și, cu scrisoarea atîrnîndu-i între degetele fără nici un inel, a rămas cu privirile cufundate în ceva la fel de adînc ca și lacul, dacă nu chiar și mai adînc. Pe urmă s-a ridicat brusc, mi s-a așezat pe genunchi, mi-a lipit capul de pieptul ei („Sînt mamă !“ mi-am amintit) și mi-a ciufulit îndelung părul sîrmos, reu-

șind, numai ea știe cum, să oprească și ticăitul pendulei străvechi a bunicului meu, și zumzetul odihnitor al stației, și restul sunetelor acelora mici și mărunte care făceau viața întregii case. Îi auzeam doar bătăile calme ale inimii, suprapuse peste foșnetul stelelor, cred că asta era — foșnetul stelelor, cînd ne-am dezmeticit ca dintr-un leșin, tot acolo, pe aceeași băncuță de lîngă cufăr, și m-am mirat cît de ușoară era la statura ei, dacă nu-mi amorțiseră deloc genunchii. Demult de tot, cît apucasem s-o țin uneori în brațe, Piticot reușea să-mi amorțească genunchii.

Se înnopta, făcusem cafeaua și, sorbind din ceșcuță, Vili a spus :

— Deci așa.

— Exact așa.

— Nu-i pierdut totul.

— Ba totul e terminat definitiv.

— Aș vrea s-o cunosc, a mai spus gînditoare, privind deodată blănița de miel de pe dușumea, pe care își odihnea picioarele.

— Poate vine la iarnă.

— Înseamnă c-o să ne cunoaștem ! se înveseli Vili, prea spontan ca să fie un truc, nedîndu-și seama că, indirect, își prelungește vizitele în *living* pînă la iarnă. Te credeam altfel. Chiar mi se spusese *cîte ceva*, vorba ta, despre sufletul tău de zgură...

Am rîs și am luat-o în brațe, îndreptîndu-mă spre lavița bătrînă de brad, dar s-a zvîrcolit și mi-a scăpat și și-a luat pantoful și a bătut cu tocul pantofului „talismanul" de la Piticot, la căpătîiul laviței, deasupra nișei.

— Nu acolo mă uit, întîi și-ntîi, dimineața.

— Bineînțeles. Dar la asta e cazul să te uiți seara, la culcare, cum se închină alții la icoane.

— Ce știi tu despre gnomi ?! am întrebat-o abrupt, nemulțumit că se bagă unde nu-i fierbe oala.

— Poate că știu, vorba ta, *cîte ceva*...

Și abia pe urmă s-a întîmplat „și pe urmă". Și ne-a confirmat amîndurora, la trezie, adevărul abia întrezărit atunci, prima oară, în reflexele afinatei. Era tînără și mlădioasă și supusă și Dumnezeu bunul știe cum a putut să fie și mamă, și încă „de două ori", dar cel mai frumos știa să ceară și să obțină ceea ce i se cuvenea.

Am făcut din nou împreună drumul pînă la debarcader, de data asta în lumina rectilinie a reflectorului, și Vili s-a oprit brusc tot în punctul în care se oprise și prima oară — pe locul favorit al lui Piticot. Și a întrebat cumva complice, abia atingînd cu talpa dalele de piatră, umede de brumă :

— Aici stătea, nu-i așa ?

— Chiar aici.

Știam de data asta „cîte ceva" despre ea, măcar atît cît să nu mai alertez băieții din echipele de patrulare : locuia foarte aproape, nu mi-aș fi închipuit, în casa veche a pădurarului, în familia noului pădurar — un tip care nu-mi răspundea la salut niciodată. Și mai știam amîndoi că ne revedem peste două zile.

Am ajuns ca pe aripi pînă sus și mi-am dat stingerea mai devreme, gîndindu-mă că, dimineața, mai am de făcut o revizie înainte de prima cursă a telescaunului. Somnul a venit greu, și pe urmă s-a luminat de ziuă și am dat drumul și la prima cursă, exact, la zece, amintindu-mi cuvintele din Scriptură : „Și a fost ziua întîia", pe care le reluam într-un alt registru, dar cu același sens :

Și a fost prima cursă.

II

...și cu prima cursă au venit marinarii briculuișcoală Calypso, cincizeci de gondole ale telescaunului urcau pline de marinari, drăcia dracului, și muntele s-a umplut de tricourile lor în dungi alb-albastre, exact ca puntea unei corăbii de piatră cum n-a mai fost pe pămînt.

Mă uitam cu cîtă înverșunare debarcă zgomotoși din gondole, strivind iarba pîrlită sub bocancii grei și fărîmițînd pietrele și făcînd să se zguduie sub ei peronul de sosire al stației, ca o herghelie de mînji năbădăioși scăpați dintr-un țarc, gata-gata să răstoarne și să nimicească totul în cale și primul meu gînd a fost unul de fierbinte recunoștință: Dumnezeule, mi-am spus ușurat, slavă ție că Piticot nu-i aici! Dar vederea calabalîcului pe care-l aducea în spinare acest desant, ars de soare și cu sîngele tînăr clocotind de energie, a făcut să-mi plesnească în țăndări recunoștința; nenorociții aveau în cîrcă tone de merinde și corturi militare uriașe, cazane cît să încapă o oaie și cam tot ce-și ia omul cu el pe munte cînd se hotărăște să-și înceapă o altă viață. Ceva mă irita și nu știam încă precis *ce* și *de ce*, probabil nu arătam prea încîntat de operațiunea de debarcare, cînd vocea mi-a pus mîna pe umăr și a întrebat răspicat:

— Dumneata ești Boss-ul?

— Să zicem că da, am răspuns fără să mă-ntorc, încercînd să ghicesc cum arăta.

După căldura și siguranța palmei aceleia, care-mi atingea parcă direct pielea umărului, răzbătînd prin puloverul meu ca razele X, ai fi zis că era un tip cumsecade; numai tonul mă deranja — nu eram antrenat să înghit comenzi.

— Să facem cunoștință, a propus vocea, prietenos, dar cu un vag început de nerăbdare. Eu sînt căpitanul... — și vîntul m-a ajutat să nu-i aud numele. Și așa a rămas, mai pe urmă și mai pe sufletul meu — „Căpitanul".

— Îmi pare bine, am mormăit, uitîndu-mă în continuare la gondolele pline de tricouri vărgate care nu se mai terminau. Mai sînt mulți ? Știi, n-am voie să slăbesc din ochi instalația pînă nu coboară ultimul om. Mai ales cînd transportăm marinari. După aia vorbim.

— Știu, m-a mirat el cu seriozitatea tonului. Aștia sînt ultimii. La plecare, jos, n-am zărit nici un civil.

I-am spus prin interfon omului meu de jos să oprească, m-am întors posac și l-am văzut la față pe Apollo. Era chiar Apollo și asta explica înfățișarea nerușinat de perfectă a celorlalți, care nu puteau fi decît copiii lui. Ne-am măsurat scurt din priviri și, dîndu-ne seama cîte parale facem, am început tîrgul :

— Chiar dacă seamănă cu o jucărie, chestia asta a noastră e destul de periculoasă dacă nu te porți frumos cu ea — i-am arătat din ochi telescaunul. Se pare că unii băieți se mai cred pe corabie. Vreau să ne înțelegem de la-nceput : dacă plănuiți să-l folosiți mai mult, am să-ți dau o cărțulie să le citești din ea la culcare.

— Ce-ar fi să le citești dumneata ?

Nu glumea, bănuiesc că se gîndea la autoritatea mea în fața hergheliei de mînji — și am acceptat, nu fără să salt un pic în propriii ochi, iar Apollo se răsuci deodată cu o sută optzeci de grade și, arătîndu-mi platoul din spatele casei, mă-ntrebă dacă ar fi un loc potrivit să-și facă acolo șatra. Spusese de fapt „careul de corturi", dar tot aia era, și-atunci m-am posomorît de-a binelea și-a-nceput să-mi joace

în fața ochilor, ca la cinema, imaginea care mă deranja de la apariția lor, ca atunci cînd tremură filmul în proiector.

— Pe cît timp ?

— Are vreo importanță ?

Mă durea undeva de secretele lui militare și, după felul cum am rînjit, cred că a priceput cam unde mă doare.

— Are, am zis. Dacă vă prind ploile, într-o noapte vă mătură puhoiul de-aici fix în mijlocul lacului. Nu mă-ndoiesc că băieții înoată bine, dar sînt gazdă și-atît — am încheiat misterios.

Imaginea din proiector nu mai tremura, se stabilizase, și-n mijlocul ecranului apăruse în plin soare Vili, traversînd cu mersul ei sprinten și plutitor șatra mînjilor, urmărită de nechezatul lor nesuferit, așa cum îl auzeam și acum din apropierea peronului.

— De la centrul militar meteo ni s-a spus că zece zile avem vreme bună la altitudinea asta, a-nceput Căpitanul să-și vîndă secretele, cu un aer inutil precaut.

Imaginea lui Vili urmărită de ochii înfocați ai copiilor lui Apollo și ai mării, trecînd la un pas de trupurile lor încinse, merita un cire și mai mare, dar m-am mulțumit să ridic din umeri cu aerul „să nu ziceți că nu v-am spus". Apollo nu vedea imaginea, dacă ar fi văzut-o nu l-ar fi clintit din alegerea locului nici mînia lui Zeus, și păcăleala a prins. A acceptat zona ce i-o propuneam, de cealaltă parte a crestei, de unde cărarea spre casă nici nu se ghicea și, mulțumindu-mi, și-a mînat într-acolo mînjii. Lăsînd la o parte lucrurile strict personale, dincolo de creastă le era cu adevărat mult mai bine — erau feriți de vîntul păcătos și umed din sud, iar diminețile, de pe locul acela se ridica pîcla întîi și-ntîi.

Și a început bîlciul pe care Căpitanul îl numise, el știe de ce, antrenament.

Primul lucru pe care l-au făcut viitorii corăbieri de pe C a l y p s o a fost, cum era și de așteptat, un careu. Mîndru în ținuta lui impecabilă și zvelt ca un catarg, Căpitanul s-a plimbat între zidurile acelea vii și nerăbdătoare, spunîndu-le nu știu ce, după care zidurile s-au răspîndit ca potîrnichile, și-au aburcat rucsacurile în spate și, în șir indian, au dispărut după creastă.

Zece zile aveau să ne înnebunească pe toți cu careurile lor de o geometrie inumană, pe care le formau, cred, la simpla tresărire a sprîncenelor Căpitanului — și au mers cu aiureala asta pînă acolo că au convins personalul cabanei să le aranjeze și mesele în careu, de cîteva ori, cînd au mîncat acolo. Așa au făcut chiar de-a doua zi, de la micul dejun, înainte de începerea antrenamentelor, cînd am fost invitatul lor să le spun cîte ceva despre folosirea telescaunului. Pentru ei, genul ăsta de spectacol de dragul spectacolului era pesemne obișnuit, mie însă regia îmi displăcea, și treaba m-a enervat, și, enervîndu-mă, m-am bîlbîit, m-am repetat și am spus de mai multe ori „ă-ă-ă", și din cauza asta m-am înfuriat, i-am lăsat în picioare (la comanda Căpitanului se ridicaseră să mă salute) și m-am dus la bac.

Nici aici n-am scăpat de Apollo și de fiii săi.

Din lipsă de ocupație, cît au traversat lacul, s-au răspîndit care-ncotro, prea multe nu erau de văzut pe copaia asta dogită, nici măcar nume n-avea, poreclă sau număr de înmatriculare, așa că l-au luat peste picior pe motoristul care era și timonier, și vînzător de bilete, și șef de echipaj. Omul nu s-a supărat, ca bătrîn montaniard văzuse destule la viața lui, ba chiar se simțea mîndru să transporte, aici, în pustietatea asta, un echipaj de bric adevărat cu

căpitan cu tot. La acostare, pe celălalt mal, în timp ce bordul bacului făcea să scîrțîie cauciucurile uscate de automobil atîrnate de chei, iar motoristul îl ancora de bene cu niște parîme ferfeniță, Căpitanul m-a prins ușurel de braț, nu știu ce simpatie nutrea pentru mine că mă tot apuca de mînă, vrînd să afle dacă obișnuim să verificăm periodic... carena ! „Carena“ suna în gura lui de parcă vorbea despre vreun transatlantic, m-am uitat la el, nu glumea, ce-nseamnă deformațiile, mi-am spus, deformațiile profesionale...

I-am răspuns că, în ultimii zece ani, n-am auzit pe nimeni să-l ciocănească pe dinăuntru sau pe din afară să vadă dacă sună a gol și că, după cîte știu, lacul nu are stînci pe fund, iar nivelul apei se menține același, după cum o dovedește și cercul de gunoaie de pe maluri.

— În locul dumitale nu m-aș lăsa pe urechea asta, a spus gînditor Căpitanul. Pun eu băieții să-l pipăie puțin dedesubt. Lacul e adînc de vreo zece metri, nu ?

I-am atras atenția că, în sezonul ăsta, apa e ca borvizul din frigiderul barmanului.

— Știu, mi-a vorbit preocupat. Mai mult ca sigur stă pe un afurisit de ghețar. Acum are două grade — au măsurat băieții.

N-a apucat să-i pună pe fiii mării la treaba aceea, să pipăie pe dedesubt bacul, pentru că au fost rechemați cu trei zile mai repede de sfîrșitul antrenamentelor, mai aveau de mers undeva și pe un fluviu, în condiții de ploi musonice, în Vietnam sau în India, n-am aflat niciodată, așa că bacul a rămas și cu carena sub apă, și sub semnul unei întrebări care mă sîcîia numai la vremea înghețului, cînd auzeam de jos trosnituri în puterea nopților de iarnă, cu ger sec și sticlos, dar pe gerurile de ianuarie trosneau toate alea, și nu mi-am mai făcut probleme

cu el. Dacă aș fi știut, atunci, în miezul acelei splendori de toamnă, că bacul avea zilele numărate, mai bine mi-aș fi făcut !

Antrenamentul marinarilor de pe C a l y p s o părea de departe hîrjoana unor băieți zvăpăiați, ceva între gimnastica artistică și acrobația de circ, sfidînd orice reguli de autoapărare și securitate corporală ; numai asigurările repetate ale Căpitanului ne-au convins în cîteva rînduri să nu oprim instalația — în orice caz, un altul nu s-ar fi bucurat de atîta răbdare din partea noastră.

Făceau ca toți dracii la urcare și la coborîre, săreau din zborul legănat al gondolelor și se agățau de piloni pentru a se arunca în gondola următoare ori în perechea ei de pe celălalt fir, cîte unul sau doi cîte doi, se prindeau de brațe din salt ca „oamenii zburători" la trapez, alcătuiau „lanțuri" de cîte trei ca să atingă pămîntul — și alte năzbîtii asemănătoare —, care nu le-ar fi trecut prin cap niciodată nici celor mai neconformiști alpiniști sau schiori, totul în acompaniamentul unor strigăte guturale și al altor sunete de-ale indienilor d a k a t a i, dacă o fi existînd undeva acest trib. Singurul lucru comun în acest iureș dezlănțuit pe care l-am putut descoperi, nu fără surprindere (în contratimp categoric cu mișcarea browniană a pîrtiilor aglomerate de schi, cunoscută atît de bine), era, paradoxal, disciplina : o armonie matematică, izvorîtă parcă din ocularele binoclului uriaș din mîinile Căpitanului, care nu și-a luat de la ochi instrumentul marinăresc mai bine de două ore...

Eram pe peronul de sosire de la Cota 2100 și mă gîndeam la aceste două lucruri : exemplul de disciplină marinărească, bun de dat peste nas unora dintre băieții echipelor noastre — și capacitatea Căpitanului de a ține atîta timp mîinile ridicate

în dreptul ochilor, cînd am auzit exclamația admirativă :

— Extraordinar ! De la care circ au venit ăștia ?

— Du-te în *living*, Vili, am rugat-o, și pregătește filtrul pentru cafea. Pune sita pentru porția dublă și scoate din cămară și romul, să vedem cum beau marinarii rom.

Căpitanul rămase cu binoclul la ochi și, numai după ce auzi țăcănitul tocurilor îndepărtîndu-se pe platforma de beton, întrebă printre dinții strepeziți :

— Cine era ?

Cine îndrăznise, adică, ăsta era sensul, să-i creadă circari pe copiii lui Apollo ?! Am spus fără să ezit o secundă :

— Soția mea.

Pe urmă am găsit totul pregătit pe cufăr, tăiase și felii de lămîie pe-o farfurioară, numai Vili nu era nicăieri. Am căutat-o prin toată casa, inclusiv în beci și în pod, eram convins că plecase, și, totuși, reveneam pe unde mai căutasem, amăgindu-mă că stă ascunsă pe undeva. Senzația asta nu m-a părăsit toată seara, dar Vili nu apărea.

Căpitanul mi-a inspectat *living*-ul, a rămas mulțumit : „Seamănă cu..." — și n-a mai spus cu ce seamănă pentru că practic ar fi fost imposibil să semene încăperea asta cu ceva cunoscut pe pămînt ori pe mare. Am terminat romul, între timp s-a înserat și s-a întunecat, Căpitanul a transmis prin interfon niște ordine, folosindu-se de el ca și cum s-ar fi născut cu interfonul în mînă, am înțeles că altcineva preluase comanda, puteam începe a doua sticlă și a doua călătorie în jurul lumii la bordul bricului condus de Căpitan, alături de el, pe puntea de comandă, urmărindu-i explicațiile și ascultîndu-i peripețiile, însă n-am făcut nimic din toate astea, din cauza gnomilor.

— „Gnomii stau doi cîte doi...“ îmi amintește ceva, repeta la răstimpuri, bătînd darabana în cufăr, tolănit pe băncuța lui Piticot, a lui Vili (oare și a lui Vili ?) și a tuturor oaspeților mei rari, cu ceafa rezemată de brîul înalt de un metru, din scînduri afumate de pin, care înconjura *living*-ul, mormăia și se tot mira de ce nu-și aduce aminte „în clipa asta“.

Era bine și cald, Căpitanul mă fixa stăruitor și gînditor cum ședeam pe băncuța mea, totdeauna aia a fost exclusiv a mea, cu fața la stația-mamă, ca să-i văd beculețul clipind, niciodată nu mi-a fost așa bine cu cineva, mai ales că nimic nu lipsea din *living* ca să-mi fie eventual și mai bine.

— Las-o baltă, Captain.

— Nu se poate. În mod sigur îmi aduce aminte ceva, ceva dintr-un port și, absolut sigur, un port din sud. Sînt foarte sigur că cineva mi-a vorbit despre chestia asta, despre gnomi, undeva, în sud.

— Prea multe ți se par sigure, Captain. Suspect de multe. Nu aveai ce să afli despre gnomi într-un port din sud, ăștia sînt nordici, prin excelență nordici.

— Asta-i fixa dumitale, Boss. Nu știu cine ți-a băgat în cap fixa asta, te sfătuiesc să renunți la ea. Gnomii ăștia circulă prin toată lumea, ascultă-mă ce-ți spun eu ! Și într-un port din sud mi s-a vorbit despre ei, cum te văd și cum mă vezi.

Aici era toată problema — cum mă vedea Căpitanul : romul era de casă, îl făcusem eu de cîțiva ani buni, păstrîndu-l într-un butoiaș din lemn de vișin, avea cincizeci de grade, nici un grad mai puțin, și băusem cu Căpitanul gospodărește, parte-parte. „Cum te văd și cum mă vezi“ spunea totul, dar Căpitanul nu se lăsa, am mai pus un filtru de cafea dublu, am mai adus din cămară un rest de rom, turnîndu-l de data asta peste cafea după re-

țeta „cafea cu rom, puțină cafea în rom". Nu din cauza gnomilor din mintea Căpitanului beam, ar fi fost o copilărie să-l iau în seamă acum — pur și simplu se făcuse foarte mult loc în jurul meu, atît de mult că nu i se vedeau marginile, fără nici o legătură cu Vili, firește : loc gol pur și simplu.

Pînă în clipa plecării tot nu și-a amintit, făgăduindu-mi să ceară ajutorul cuiva în stabilirea punctului exact de pe hartă în care i se vorbise despre gnomi, repetînd încă o dată în prag :

— A fost undeva în sud, Boss. Ai curaj să punem rămășag ? Să nu ajung eu înapoi pe C a l y p s o dacă n-a fost în sud ! Și pe urmă, te întreb eu : unde e nordul *dumitale ?* Orice parte a sudului are inevitabil un nord — asta o știu și copiii ! Și tot nordul are un sud, ce zici de asta ?! rîdea ca un descreierat Căpitanul. Te-am încuiat, Boss, degeaba îți sugi pipa aia stinsă, tragi din pipă și nu știi punctele cardinale, halal !

L-am urmărit pornind prin pîclă spre șatra lor, cred că ținea mulțumitor cîrma, și m-am săltat iarăși un pic în propriii ochi — avantajul de vîrstă al lui Apollo era o chestie discutabilă, inventată de tinerii imberbi și încrezuți.

Am făcut ordine, îmi era foame, și nu-mi venea să pun în gură nimic — locul gol dimprejurul meu nu se micșora cu nici un centimetru : oriîncotro încercam să mă uit, marginile rămîneau pe linia orizontului. Măsuram *living*-ul de la un capăt la altul, căutînd să mă mențin pe direcția scîndurilor, scîndurile se îndoiau sub ochii mei, se ondulau. Vechea poveste, mi-am spus, între doi prieteni n-are ce căuta o femeie — cum nici perechile foarte fin sudate, cu oxiacetilenă, n-au nici o fisură pentru alte persoane... Poate că totul era încă prea proaspăt, prea nou ca să trag concluzii, dar ceva îmi plăcea în raționament, dîndu-mi impresia unui lu-

cru vechi, ideea unei perechi în care mi se părea că Vili ar fi jumătatea cealaltă.

Am stins lumina să nu-mi intre în casă fluturii întîrziați de toamnă, niște fluturi bătrîni și grași cum nu mai văzusem pînă în anul ăsta, și am deschis ușa larg să aerisesc, fumul ieșea în valuri groase pe deasupra capului meu, ridicîndu-se spre reflectorul de sub streașină, și în lumina lui rectilinie, ca un tunel, pe cărarea șerpuitoare nu se vedea nici dracu urcînd din vale.

— Șefu', a fîșîit interfonul, avem aici pe unul întîrziat, ne roagă să-l aruncăm pînă sus. Dăm drumul ?

— Marinar ?

— Marinar.

Nu cheltuiam de regulă atîția kilowați pentru un singur om, dar mi-am adus aminte făgăduiala Căpitanului de a lămuri întîmplarea din portul uitat din sud, și-apoi Apollo îmi plăcuse, era dintr-o bucată și nu meritau ei, chiar din prima zi, să le stric programul și mecanismul perfect de ordine și disciplină, știam ce înseamnă la militari o absență de la apelul de seară, ar fi fost în stare să ne alerteze pe toți și nu voiam căutări în puterea nopții — nici un fel de căutări.

— E treaz ?

N-am înțeles de ce trage de timp omul de jos, cum n-am înțeles nici de ce abia își stăpînește rîsul :

— Treaz ca o fată mare. Și speriat ca o mireasă.

— Dați-i drumul ! Îl iau eu în colimator.

Mașinăria a pornit, rolele au început să turuie mărunt, am ieșit pe peron cu binoclul la ochi, din vale se ridica o eșarfă lată de ceață absolut albă, parcă mă uitam în zare la un pahar cu lapte. L-am descoperit în ultimă clipă, în dreptul penultimului pilon, o pată albă cu dungi albastre, șezînd ghe-

mut în scaun și cu capul descoperit, cu bărbia în piept — ori mort de frică, ori orbit de lumina reflectorului, căutînd un loc nimerit să sară.

— Stai așa! am strigat la el, și mînzul m-a auzit, a ridicat capul și mi-a făcut semn și cu mîna că m-a înțeles.

L-am lăsat să treacă de ultimul pilon, cel mai înalt, de zece metri și nouăzeci, marcat cu numărul 46 și cotat la 2080 altitudine și abia acum am comandat „stop".

Văzîndu-l teafăr pe pămînt am intrat în casă, am pus binoclul în cui, mi-am turnat încă o cafea cu rom după aceeași rețetă și mi-am mai aprins o țigară, interfonul a fișiit iar, ce mai era?

— Noapte bună! mi-a urat foarte vesel omul de jos.

Pe chestii de-astea nu cheltuiam noi curentul, și din voioșia lui am înțeles ezitările și răspunsurile aiurite de adineaori — el băuse ceva, și nu marinarul, dar n-am zis nimic.

— Răspunde-i, am auzit din spatele meu, din pragul ușii. L-am scos din baie ca să pornească. A fost drăguț.

În costumul „marinăresc" era mai minunată ca niciodată, pantalonii de un ultramarin catifelat o făceau de două ori mai subțire, cu picioarele lungi lipite părea o lance de oțel nou înfiptă în prag. Pe sub bluza vrîstată, scrobită, cu mîneci scurte, sînii mici i se ridicau în ritmul respirației întretăiate („Am fost mamă de două ori" — s-o creadă alții!), era incredibil și era ceea ce numesc oamenii fascinant și tulburător, fără să știe ce-i aia.

— Vili, am spus ca un neghiob. La ora asta!

— *Gnomii stau doi cîte doi*, a pornit ea spre mine, oprindu-se la un pas. *Cînd se despart doi gnomi, celălalt se simte de parcă ar sta într-un*

picior. Tu n-ai să rămîi niciodată într-un picior, iubire ! și a făcut ultimul pas.

Și spațiul s-a adunat la loc în jurul meu, comprimîndu-se atît de etanș, că vidul de-afară părea o noțiune abstractă.

M-am trezit în puterea nopții, dar nu din cauza fumului de țigară, fumul a fost al doilea stimul, ci (iarăși ?!) a golului de lîngă mine : judecînd după răceala locului ei, era clar că plecase demult.

Stătea în picioare, la fereastra mică din fundul *living*-ului, unde fuma școlărește, străduindu-se să sufle fumul prin oberliht, dar aerul rece îl împingea înapoi și cred că din pricina fumului lăcrima Vili. Am stins lumina la loc, mi-am aprins și eu una și am chemat-o, cam răstit, lîngă mine.

A tăcut mult, se strecurase sub cergă fără să mă atingă, apoi am simțit-o ridicîndu-se într-un cot. Cred că avea frisoane, de draci sau de frig, cînd mi-a vorbit țintuindu-mă prin întuneric — simțeam clar ochii ei sfredelind întunericul, cum te uiți într-un beci adînc sau în propriul tău trecut, dacă ai vreunul :

— Spune-mi, te rog, cum era ea ?

— Care ea ?

— Femeia despre care îți scrie fiica ta.

— Asta nu te lasă să dormi ?

— N-are importanță. Dacă vrei să-mi răspunzi, bine, dacă nu, nu. În fond e viața ta. Totuși, aș vrea să știu.

Nu auzeam prima oară întrebarea, mai răspunsesem în fel și chip la ea, dar nu uneia cum era Vili. Mai precis, Vili nu merita un răspuns ca altele, ca oricare altele — și „ele“ și răspunsurile.

M-am trezit de-a binelea, nu mai era mult pînă la ora obișnuită cînd mă deșteptam, m-am dus să prepar cafeaua și m-am gîndit atît de concentrat,

pînă s-a dus jumătate în foc : dimineața, făceam turcească, părea mai consistentă, mai apropiată de ideea de cafea decît filtrul.

Am auzit-o ca prin vis ieșind și coborînd treptele și revenind în casă, pe urmă i-am simțit mîna dîndu-mă blînd la o parte de lîngă aragaz, m-am dus în baie și m-am spălat cu apă rece pînă mi-au amorțit degetele și, intrînd complet echipat în *living*, am găsit-o pe băncuța ei (ei da !, părea să fie acum și a ei), în hainele-i obișnuite, cenușii, în care o cunoscusem. Strînsese așternutul și, surprinzîndu-mi privirea uimită pe geanta de voiaj în care căuta nu știu ce, mi-a explicat amabilă, ăsta-i cuvîntul — amabilă :

— Am lăsat-o aseară în scaun, n-aveam nevoie de ea.

Era, într-adevăr, cel mai important lucru în clipa aceea geanta ! Dar am găsit și eu un răspuns cît se poate de politicos :

— Înțeleg. Coborîseși din scaun fără ea. N-avea cine s-o ia.

Mai lipsea să amintim și despre starea vremii, ne dădeam seama că se rupsese ceva, ceva subțire și inconsistent ca firele păianjenilor mei blestemați, și Vili a încercat să înnoade firul :

— Iartă-mă că te-am supărat cu întrebarea aia. Nu știu ce mi-a venit, zău, iartă-mă, n-am să mai fac... Eu...

— Uite cum a fost, Vili.

— Nu-mi spune. Nu vreau să știu. Mie mi-ar fi ajuns să nu arunce alții la gunoi ceea ce puteam să le dau. Nu-mi trebuia nimic în schimb de la nimeni. Nici de la tine...

Atunci am țipat prima și singura dată la ea, să tacă naibii din gură — ca să audă în premieră (așa am spus — „în premieră") adevărul adevărat, pe care abia cu cîteva minute în urmă îl descope-

risem, după ce-l căutasem atîția ani. Și să ia aminte, am mai țipat, că, dacă n-ar fi fost ea, m-ar fi durut în șpiț de tot adevărul ăla.

S-a făcut mică pe băncuță, mică de tot, cum se feresc copiii cînd ridici mîna să-i lovești. Mi-am lăsat în jos mîna aceea, închipuindu-mi că o mîngîi pe creștet :

— Uite cum a fost, Vili. A fost ca o otrăvire lentă, reciprocă, bine pusă la punct, cu porții mici de arsenic. Bonaparte, Rasputin și atîția alții, știi. Numai că a avut farmecul ei povestea. Se întîmpla ca unul din noi să observe, din cînd în cînd. Și-atunci căutam să schimbăm pe furiș farfuriile, înțelegi ? Încercam și culmea e că, uneori, reușeam.

Tăcea cu un aer absent, învîrtindu-și ceașca pe farfurioară și privindu-mă lung, cred că-mi simțise cît de cît mîngîierea pe creștet, acum încercînd să-mi pătrundă cît mai exact și adînc sensul cuvintelor. Părea că pricepe și nu, ori că pune la îndoială ceva, nu totul, dar ceva ce ar fi vrut să nu fie așa, ca și cum i-aș fi arătat o cicatrice urîtă, undeva, între omoplați, care mi-ar fi stricat „aspectul", împiedicîndu-mă să mă bucur de niște voluptăți la îndemîna oricui, cum ar fi plaja, piscina, unde te mai expui ?, eventual pe ambii împiedicîndu-ne, și asta numai din cauza cicatricii mele.

— Proasta ! i-a scăpat deodată, cu o scînteie de satisfacție răutăcioasă. În locul ei, aș fi mîncat cu tine din aceeași farfurie ! Și cine a început ? Vreau să spun — otrava.

Ei da ! la asta nu ajunsesem nici eu, ar fi trebuit să-mi dea pe de lături toată cafeaua din ibric ca să aflu eventual. Aici era buba : știam, dar nu aveam nici o dovadă, era ca atunci cînd lîngă sinucigaș nu se găsește nici o scrisoare. Cu timpul, compusesem eu textul scrisorii, nu era prea corect ce făceam acum, dar i-am spus textul :

— Al treilea a început, Vili.

— Al treilea sau a treia ?

— A-nceput o persoană asexuată, Vili. Poți să-i spui cum îți place. A început... Piticot.

A dat din mînă dezamăgită, cu aerul că se aștepta la un truc din partea mea. Nu trebuia să facă asta : era exact gestul Signorei, în puținele ocazii cînd lipsea arsenicul din mîncare, deviza mesei fiind sinceritatea și numai fanionul acesteia lipsind din fața fiecăruia, ca la reuniunile internaționale. Acele mese erau eșecuri totale și nu se încheiau niciodată în doi, m-am întrebat dacă așa se va întîmpla și acum, aș fi dat un an din viață să nu se întîmple.

— Mi se pare cel mai murdar lucru să dai vina pe un copil, a spus răspicat, adăugînd caustic : Fructul dragostei tale ! Mai ales dacă a fost un copil dorit, și cum altfel poate fi un copil ? L-ai dorit sau nu ? Fii bărbat pînă la capăt și nu da cu noroi în lucrurile sfinte pentru tine altădată. Ți-ai dorit fetița ?

Răspunsul cerut conținea un paradox diabolic, nu aveam încotro și i-am spus paradoxul :

— Mi-am dorit fetița mai mult ca orice pe lume și nu arunc în nimic cu noroi. Dar a fost și un accident, Vili.

— Accident ?! Doar n-ați fabricat-o împreună în vis, într-un vis comun, ca să zis așa ! Cîți ani aveai cînd s-a născut fata asta minunată ? Cred că are un caracter grozav și aș fi bucuroasă să fi moștenit caracterul tău...

Vorbea indignată și simțeam că se stăpînește greu să nu dea drumul tuturor răutăților care-i stăteau pe limbă. Probabil o atinsesem în punctul cel mai sensibil („Sînt mamă...“ — mi-am amintit), răvășindu-i vreun ungher al sufletului unde nu-și permitea nici ea să intre fără să-și dea jos moca-

sinii. Căpitanul spusese că lacul nostru stă pesemne pe un gheţar. Simţeam în *living* prezenţa gheţarului, cînd am spus trăgînd de cuvinte cu cleştele :

— Vili, te rog, să nu ne ridicăm de aici pînă nu lămurim lucrurile. De-ar fi să amorţim pe băncuţele astea pînă la noapte, haidem să descurcăm lucrurile. Nu te mai pot vedea aşa. Nu te las să pleci astăzi de-aici — aşa.

— Prezint eu pentru tine *atîta* importanţă ?

— Nu-ţi trece prin cap *cîtă* importanţă prezinţi.

— Vrei să spui, mai mult ca altele ?

— Mai mult ca oricare „altele". Mai mult ca orice.

— Ar trebui să ai un temei foarte serios pentru asta, şi ar trebui să mă faci să-l şi cred.

— Am un temei.

— Atunci să începem cu el.

Îşi arcuise uşor sprîncenele peste ochii deodată înseninaţi, aşa am crezut o clipă, pentru a descoperi imediat că, de fapt, se amuză de mutra mea dezorientată, de subiectul abordat, de prezenţa ei în odaia mea, de amănuntul că, întinzînd mîna pe ghicite, încercasem să beau cafea din scrumieră — de toată viaţa în general. Căută să mă readucă din depărtări, repetînd :

— Atunci ?

„Atunci" însă am descoperit pentru a doua oară America : nu aş fi reuşit să-i comunic nimic în nici o limbă a semnţiilor omeneşti de pe tot pămîntul, chiar dacă aş fi fost un erudit poliglot. Şi spiritul meu de sinteză şi-a mai spus o dată cuvîntul, făcîndu-mă să zîmbesc cu amărăciune la gîndul că graiul oamenilor ar trebui reorganizat pe vîrste, şi nu pe naţii : o limbă universală a copilăriei, apoi cîte una pentru adolescenţă, tinereţe, maturitate şi bătrîneţe, practicabilă fiecare între indivizi de acelaşi statut, pe categorii foarte bine

distincte, dintre care bătrînilor foarte bătrîni, trecuți de optzeci de ani, să le fie accesibile toate...

Dar Vili aștepta de la mine fapte, realități, dovezi, naiba știe ce mai așteaptă o femeie tînără și cu alcătuirea ei, prizonieră în casa păianjenului care eram eu, intrigată de ușurința sau nebăgarea de seamă cu care s-a lăsat prinsă în plasa asta, vrînd să scape din ea sau nu — aici era cheia. Am apucat zdravăn de ea :

— Îți place la mine ?

— Îmi place teribil. Și mi-e o ciudă cum n-am cuvinte pe mine pentru că-mi place așa de mult.

— Atunci ți-ai răspuns singură la jumătate din întrebare. Așteaptă numai puțin, dă-mi voie să mă dezmeticesc, și va veni și restul. Restul răspunsului — vreau să spun.

— Nu cred că mai am răbdare. Am și uitat de cînd aștept de la viață *restul*.

A spus-o cu atîta năduf și așa de împăcată cu soarta, că-i simțeam tremurul pleoapelor, care nu mai puteau reține greutatea lacrimii. Asta nu văzusem la ea, și nici nu voiam să văd. M-am ridicat și am săltat-o de-acolo și am strîns-o în brațe, cu capul pe pieptul meu, ciufulindu-i părul tuns băiețește.

— Nu totul deodată, Vili. Pentru unele lucruri e nevoie de timp. Cîteodată, te și sperii cît timp îți trebuie pentru una, alta...

— Î-hî.

Cu sunetul ăsta simplu, cum nu-l mai auzisem, Vili a semnat armistițiul, și-n minutele următoare, tăvălindu-ne de rîs pe cergă, ne-am mirat la ce-a fost nevoie să-și pună pe ea cu atîta dichis tot echipamentul ei cenușiu.

Eram ca o săgeată scăpată din arc, și Vili era coarda întinsă a arcului încă vibrînd, cînd am înțeles la ce folosea echipamentul ei cenușiu :

Ca să-l îmbrace Vili pe dată la loc, ne-au lămurit izbiturile furioase în ușă. Cineva părea nemulțumit de felul cum o montasem și ținea morțiș să-i schimbăm locul, am ascultat vocile care dezbăteau soluția asta tehnică, și între ele am recunoscut tonul poruncitor al lui Apollo. Mai erau două ore bune pînă să pornim instalația, respectam programul ăsta de fier și n-aș fi dat drumul la mașinărie cu nici un minut mai devreme, dar nici în asediul lor infernal nu puteam rămîne, așa că am răcnit prin ușă :

— Așteptați ! Ies în cinci minute !

N-am spus „deschid" sau ceva în ideea că-i voi primi înăuntru pe asediatori, și cei de afară au acceptat compromisul, nu fără o anume ostilitate, așa cum o simțeam colcăind în tăcerea adîncă.

Era, clar, dimineața neînțelegerilor și a jumătăților de măsură, cele mai sinistre jumătăți, treabă de care, pînă acum, izbutisem să nu prea am parte pe acest munte...

Aiureala era desăvîrșită, dar le-am dat schiurile, cincizeci de perechi în cap, cu clăpari și cu crose cu tot, și fiii mării s-au aliniat pe iarba arsă, pe două rînduri, la lecția de familiarizare cu mijlocul ăsta de locomoție. Aveau și un instructor de schi cu ei și bănuiesc că-și aduseseră și un cosmonaut, poți să știi la ce prinde bine ?, și de cîte ori am vrut să-l întreb pe Căpitan care dintre ei era cosmonautul, ne luam cu altele și uitam. Oricum, totdeauna găseam împreună cîte ceva nou și surprinzător pentru celălalt, știa o grămadă de lucruri, cu excepția ritmului în care se bea rețeta mea de cafea cu rom — ca toți tinerii, se pripea. Ajuns în derivă, dădea simptome de schizo-, repetînd de atîtea ori vreo idee pînă mă apuca amețeala, dar îi admiram forța misterioasă cu care știa

să-și stăpînească echipajul în condițiile uscatului, și dacă izbutea pe uscat, era clar că-i are la degetul mic și pe mare. Timpul nu mi-a permis să urmăresc atunci concursul acela militar polisportiv, se adunaseră altele prin care nu bănuisem că voi trece vreodată, dar sînt sigur că băieții de pe C a l y p s o au ocupat locul întîi sau unul special inventat pentru ei. Așa că exercițiile cu schiurile pe pămîntul golaș n-au fost chiar de tot aiurite.

După cum mi-am dat seama, îi interesau în primul rînd săriturile, inclusiv cu schiurile-n picioare, naiba știe ce sărituri complicate îi așteptau la concursul acela, fapt e că au pornit în gondole, la vale, doi cîte doi, cu schiurile legate, dîndu-și drumul pe locurile dinainte alese de Căpitan, încercînd din răsputeri să nu cadă în clipa impactului și izbutind chestia asta tot mai repede și mai bine. Eram iarăși amîndoi pe peron, fiecare cu binoclul personal lipit de ochi, și iarăși nu-mi puteam ține mîinile ridicate atîta timp, cum făcea Căpitanul, îl invidiam sincer și i-am și spus-o fără urmă de rîcă, mi-a răspuns la rîndul lui invidios:

— Parcă eu sînt în stare să mă țin după dumneata pe cărarea asta, Boss? Fiecare cu meseria lui, a conchis.

Atunci am auzit pași ușori pe peronul betonat, n-am întors capul, pașii s-au oprit în spatele nostru și vocea a zis cu năduf:

— Asta, ultimul, de ce-i fără schiuri? N-au ajuns?

— Ți-l prezint pe secundul meu, Boss, a spus Căpitanul, nu te uita la el cum arată, e un băiat de aur.

N-am văzut față mai slută de cînd mă știu, era și pistruiat, și ciupit de vărsat, și plin de negi negri, mari, încît îți trebuia voință, nu glumă, să-ți focalizezi privirea drept în ochii lui, ignorînd res-

tul. De fapt, în clipa asta n-aveam timp pentru el. Ceva mă făcea să-l identific pe istețul ăla fără schiuri, într-adevăr, de ce fără schiuri, dacă le dădusem destule ? — și l-am prins în ocularul binoclului și am recunoscut-o imediat după zulufii ei cenușii, ciudați, înfiorîndu-i-se pe ceafă din cauza curentului cald, ascendent. Ședea cumva țeapănă, cred că nici nu vedea nimic pe firul văii, cu geanta alături și cu picioarele rigide, fără să-ntoarcă fața și fără să miște un deget, cineva trebuia să spună ceva în clipa aceea, altfel îmi scoteam ochii cu unghiile și mi-i mîncam, și Căpitanului i-a fost milă de mine :

— Nu-i de-al nostru. E altcineva.

Am repetat ca în urmă cu două zile, căutînd să vorbesc cît mai plat, nu știam că „plat" e atunci cînd îți tremură vocea :

— E soția mea.

Era pe la amiază, pornise a treia cursă, și Vili cobora cu ea.

Trecea prin perioada „plecărilor" precipitate din care nu știam niciodată *dacă* se va întoarce, și *cînd*, și *cum*, ceva în genul perioadelor „albastre" sau „violete" ale pictorilor, ca un dat, ca un blestem de care n-ai cum să scapi și nu-ți închipui ce urmează după aceea — după ruperea vrăjii.

III

Stabilisem cinci, ora tradițională de ceai, cînd fiii mării aveau zilnic în program ceva asemănător somnului, un fel de „odihnă activă", cum criptic

se exprimase Căpitanul, el însuși și cu Secundul fiind liberi pînă a doua zi.

Mi se întîmplă foarte rar să simt nevoia asta, atît de rar că benzile se acoperiseră de un strat gros de praf, ia uite, mi-am zis, a sunat și ceasul curățeniei generale, cum obișnuiesc în pragul iernii, și am pus o bandă la întîmplare și am început să caut cuiburile păianjenilor pe la colțuri, pe sub tavan, și tocmai plimbam mătura pe peretele cel mare, unde am și lavița, cînd, deodată, mătura s-a lovit de ceva, un obiect în plus între două panoplii cu insigne, m-am uitat lung și am lăsat-o să-mi cadă din mînă, era o fotografie color cam de mărimea unui dosar, fixată pe un tocător de legume, așa mi s-a părut scîndura aia de nuc bătrîn — și de pe tocător mă privea, visătoare, Vili. Față de cum o făcuse mămica, aici avea în plus un simpatic amănunt.

Era o bandă veche cu Richard Clayderman, nici să fi vrut nu găseam o „coloană sonoră" mai potrivită, *Balada pentru Adeline,* m-am uitat imediat la ceas, mai erau cîteva minute pînă la ora fixată, drace!, i-am cerut ajutorul și am rămas țeapăn, cu ochii la ceea ce numai Zeus mai văzuse probabil cîndva, zămislind-o pe Afrodita.

De aproape, vreau să spun — din brațele mele, nu o vedeam niciodată așa. Adică nu vedeam chiar totul, ca acum, ăsta e adevărul, cum nu-ți vezi buzele cînd mănînci sau propriul ochi cînd te uiți la ceva sau propriile urechi cînd asculți — pentru că atunci, în brațele mele, Vili și cu mine nu eram două persoane. Banda ajunsese la *Pod peste apa tulbure,* fiecare poate s-o ia cum vrea — *cu necazuri* sau *tulbure,* n-am știut niciodată la ce s-au gîndit cînd i-au zis așa melodiei, și am înțeles deodată cum este ea de-adevăratelea și am simțit cum mor oamenii fulgerați, loviți de trăsnet, mă rog,

și-n clipele cît mi-a mai rămas de trăit am reușit să mă mențin vertical, rugîndu-mă la tocătorul de legume :

„Boss — m-am trezit vorbind cu voce tare —, taie-ți mîna dreaptă înainte de a mai pune mîna pe ea. Taie-ți mîna, Boss, scoate-ți ochii sau mănîncă-ți ficatul, dar nu mai face prostia preferată a vieții tale, să mizezi încă o dată totul pe ultima carte !"

Tocătorul de legume zîmbea la mine cu aceeași expresie visătoare și era peste puterile omenești să nu te uiți la triunghiul cafeniu, cum nu puteai să treci cu vederea hidoșenia de pe obrazul Secundului. Oare scrie ceva pe verso ? m-am întrebat și am întors cu grijă, cu vîrful degetelor, scîndura veche de nuc. „Îți dau o mie de posibilități, mi-a spus cineva, cîndva, dacă ghicești din prima, îți rămîn datoare nouă sute nouăzeci și nouă de sărutări..." — dacă nu cumva am visat cuvintele astea.

Nu scria nimic, evident. Era însă mai mult decît speram — o altă fotografie, tot color, un portret în semiprofil, făcut probabil cu un polaroid și surprinzător prin fidelitatea culorilor. Cine n-o cunoștea pe Vili ar fi zis că asemenea culori nici nu există, cum m-am îndoit și eu, prima oară, de naturalețea părului cenușiu, șocat și de albastrul cu picățele negre al irișilor, și de vișiniul copt al gurii — buze de incurabilă cardiacă, numite de medici „creole". Fotografia era clară pînă la limita perfecțiunii, i se deslușeau și porii obrazului, și, lucru neobișnuit, ignorat de artistul care ținuse aparatul în mînă, dacă nu cumva Vili însăși dorise asta, aducea în prim plan și semnul ei particular — pata de sub bărbie, perfect rotundă, cît o piuliță de zece, cam la jumătatea distanței dintre vîrful acelei bărbii voluntare și locul unde se profilă merișorul.

M-am uitat foarte lucid la *ele*, pe ambele părți, cum cercetezi o monedă arhaică, și am descoperit imediat, mai bine nu le descopeream !, urmele locurilor pe unde umblaseră amîndouă : tocătorul de legume trecuse, cu portretul și nudul pe el, pînă să ajungă la mine, prin cel puțin jumătate din circuitul turistic al zonei din ultimii, cîți ? hai să zicem — cinci ani, de cînd afirmase Vili că-și ducea veacul în ținutul ăsta ! Carbon 14 nu aveam ca să le stabilesc exact vechimea, dar hîrtia fotografică vorbea de la sine. De la sine vorbeau și „amprentele" gazdelor temporare ale tocătorului de legume — tușul inconfundabil al pictorului de firme, urmele degetelor unsuroase ale „omului meu de jos", motoristul telescaunului și pilotul bacului, și, ceea ce m-a intrigat, ca o posibilă dovadă că portretele stătuseră și pe-acasă, niște impresiuni digitale mici de tot, evident ale unor copii („Sînt mamă..." — am auzit vocea ei, prea patetică să nu fie adevărat).

Aș mai fi stat să mă uit în neștire la ea, la *ele*, dar era aproape cinci — și am încercat să las la vedere, normal, ceea ce puteau să privească fără să leșine Căpitanul și Secundul : portretul.

Numai am încercat — și a început nebunia.

Dumnezeule, am repetat o mai veche idee, de ce nu recunoști că, de fapt, ai zămislit un singur lucru în univers — numai Timpul ?! Și că în oala asta a Timpului ne-ai băgat să fierbem de-a valma cu toții de la Adam și Eva și Șarpele și pînă la... ? Pînă la prietenul meu Einstein, de exemplu, ca să te fac, pentru o clipă, gelos !

Dumnezeu a rămas pe gînduri puțin și a recunoscut pînă la urmă și *Viața în roz*, și *Serenada Elisabetană*, și *Melodiile Dolannes*, și chiar *Nu plînge pentru mine, Argentina*, încăpățînîndu-se să nu recunoască doar *Sonata Lunii*, deși i-am pus-o la rînd de trei ori. Și a mai recunoscut, strîns cu ușa, că

singurul lucru pe care l-a făcut la viața lui „a fost", „este" și „va fi" Timpul — în a cărui oală imensă fierbem într-adevăr cu toții, începînd cu Adam și Eva și Șarpele și pînă la cei ce se vor naște datorită acestui sacru triumvirat.

Pe urmă s-a hlizit, a închis șmecherește un ochi și mi-a șoptit la ureche :

„Să-ți spun un secret, Boss, dar să nu te prind că-l divulgi : oala Timpului o țin ascunsă sub pat. Și cîteodată, buimac de somn, mă-nțelegi, le mai încurc..."

Pe chestia asta merita să fac cinste, m-am uitat la ceas, mă uitam la un lucru neînsuflețit — bătrîna pendulă a bunicului meu stătuse la cinci fără cinci, ora sincerității divine. Așa că am coborît în micul adăpost antiatomic căruia îi zic, spre deruta dușmanilor, beci, am umplut o sticlă cu rom, am urcat cu sticla în *living*, mi-am turnat o ceșcuță și-am adăugat puțină cafea, am dat amestecul peste cap și am îndrăznit să-mi verific în sfîrșit bănuiala.

Bănuiala se adeverea în mîinile mele, partea dezgolită a tocătorului de legume transformîndu-se imediat, din Vili, în Piticot — am în vedere pe Piticot-Mama, și nu pe Piticot-Fiica. Timpul în sine, timpul ca atare, invenția bunului Dumnezeu, stătea „în continuare" în loc, nu așteptam nici o vizită, mătura zăcea pe podea, nu așteptam decît să se termine *Sonata Lunii*, ei da !, *Sonata Lunii* și romul, pentru a mărturisi și eu adevărul — pe care mizasem cîndva în prinsoarea cu Dumnezeu, pe o pistă ninsă cu prima zăpadă, înaintea unui zbor la Nairobi — cel mai scurt zbor din istoria aviației universale.

Adevărul era în cufăr, am deschis capacul, m-am așezat pe blănița de miel și am scos dintre manuscrise mapa groasă legată de-a curmezișul cu un vechi șiret de bocanc — un picior în fund, asta ți-ar trebui, Boss. *Hărți de navigație*, asta scria pe

mapă, Piticot n-a umblat aici niciodată, îi cerusem cuvîntul de onoare, și cuvîntul de onoare al fiicei mele avea tot atîta acoperire în aur ca și cuvîntul meu. Am dezlegat mapa. Erau într-adevăr străvechile hărți de navigație ale bunicului meu, împăturite-n patru și-n opt și-n șaisprezece, iar dintre cutele hărților au început să cadă filele de caiet rupte de Caroline din caietul de curs pentru engleza intensivă, ei da !, *luna noastră de dragoste* — repeta ca un papagal, alăptînd copilul, ajunsese ca salivația cîinelui lui Pavlov și nu era forță în lume s-o oprească pînă nu termina de alăptat, abia după asta i se uscau și lacrimile. Erau gînduri răzlețe, imagini fugare, crîmpeie de tablouri rămase prea vii în amintirea ei, scrise parcă intenționat ca să le uite :

„Îl simt al meu și mulțumit și îngrozit de orice virtual gest care ar putea să însemne negare..."

„Aș vrea să-i spun că pot,
pentru el pot orice și chiar
simt cum fericirea lui se agață
de firul ăsta de păianjen care
sînt eu."

— De ce naiba semeni atîta cu Vili, darling Caroline ? am zis tare, banda se terminase, rolele fîșîiau în gol, și numele mi s-au întors pe dos : „De ce semeni atîta cu Caroline, dragă Vili ?", pe fundul ceșcuței nu mai era nimic, dar nimic.

O pală de vînt a izbit ușa, balamalele erau bine unse, m-am uitat cum se mișcă în continuare, înainte și înapoi, ca-ntr-o casă părăsită, se bălăngănea înainte și înapoi, fără să scîrțîie însă, ca și cum aș fi privit un film mut — vînturile dracului, am spus.

Bine, Turnule, am spus, așteptăm — și am așteptat fix cincizeci de minute să se liniștească vîntul pe Sheremetyevo-2, nu ne permiteau decolarea, se gîndeau la viața noastră, ai dracului, numai la viața noastră fericită se gîndeau. Și am stat pe pistă cincizeci de minute, exact cît o oră de curs de engleză intensivă, și-n timpul ăsta Caroline a făcut cafele și le-a spus glume prin interfon ălora speriați dinăuntru și mi-a dat și mie cuvîntul — „vă vorbește comandantul !“ Ce rute o fi însemnat el pe hărțile astea de navigație zău dacă am înțeles vreodată — cred că nici el nu le cunoscuse la viața lui.

Am împachetat tocătorul de legume într-o hartă a insulei Majorca — „de ce mă bagi aici ? !“ s-a mirat Vili, în ultima clipă, aruncîndu-mi o ultimă privire dintre cutele hărții — te bag imediat altundeva dacă nu-ți ții gura aia de cardiacă, am spus. Și am strigat :

— Închide, te rog, ușa aia, Caroline, sau ții neapărat să dea peste noi Signora !

N-a închis-o, a trebuit să mă scol de lîngă cufăr și s-o închid cu mîna mea, cum am făcut și atunci. Pentru că după zborul ăla întîrziat de la Sheremetyevo-2, ironia soartei !, tocmai de la Sheremetyevo-2 mașina de serviciu a aeroportului nostru plecase și nu mai aveai cu ce să ajungi în oraș, tot ce-ți rămînea de făcut era motelul, pe care chiar așa și scria : M O T E L. Și pînă a doua zi dimineața te simțeai acolo absolut rupt de restul lumii, dat afară din lume, ca atunci cînd zbieri răgușit în microfon — „sînt Cioara i-grec șapte zero șapte, chiar nu mă auziți, idioților ? !“, și idioții poate că te aud și-ți răspund, asta-i toată chestia — poate. Unde pădurea era cam așa cum scrie Caroline aici :

„Era multă putere în copacii aceia descotorosiți de frunze — aveau ceva

proaspăt în ei, ca bărbații care își încheie conturile cu vreo amantă."

Și trebuiau să fie și grecii ăia prezenți, chiar în seara aceea, o formație de muzicanți, din cauza cărora rămăsese o singură cameră liberă : în altă zi nu făceau ei atîta amar de drum ca să înnopteze acolo, puteam să jurăm că-n altă zi nu-i găseam, cum puteam să jurăm că nici vîntul ăla pe Sheremetyevo-2 nu se stîrnise întîmplător, ca să ne întîrzie cincizeci de minute, și șoferul mașinii de serviciu de-acasă să-și fi pierdut răbdarea și ca să-i spun lui Caroline, luînd ultima cheie liberă de la recepție :

— Asta e.

„Cum era cufundată camera aia în lumină difuză și-n mirosul de ceva foarte vechi, vechi, căutat și dorit. Cînd îl simțeam timid și înfierbîntat și mă amuza cum își tot frînge mîinile și-mi ocolește privirea ezitînd unde să-mi propună să mă așez și bineînțeles încurcat la culme de sticla luată în ultima clipă de la bar..."

— Mai pune-mi un pahar, Caroline.

Nu mi-a pus, mi-am luat singur — exact ca atunci. Era nouăsprezece septembrie, și o lună întreagă în fiecare zi a fost nouăsprezece septembrie — nu am rupt fila din calendarul cu foi detașabile. Cînd intra în baie să facă duș, pentru liniștea sufletului o sunam uneori pe Signora — „vă vorbește comandantul", ziceam, dar îmi suna așa de scîrbos de fals, că începeau să-mi clănțănească dinții. „De unde vorbești ?" mă-ntreba Signora, ei da !, tot-

deauna era bine să știe pe unde sînt — bine pentru ea, evident. Vorbeam de peste tot unde există aeroporturi în lume, și-n treizeci de zile n-am „zburat" astfel cît zburasem de-adevăratelea, în mii de ore de zbor, numai cu reactorul. N-a știut niciodată nimic sigur, dar a bănuit tot timpul ceva — nu degeaba avea nările delicate, fine, părea mereu că mă adulmecă, încercînd să identifice vreun miros femeiesc — altul decît al ei. „Ești bine?" voia să știe Signora. Cristoase, dacă eram „bine"!!

„Astăzi mi-a spus că nu va divorța niciodată. Știam, n-a meritat să-și răcească gura. I-am repetat că totul rămîne neschimbat, îl acceptăm cît *poate* și cît *vrea* să ne dea din el — fetiței și mie. A plecat pe la miezul nopții, negru de supărare, 'ora intensivă' nu l-a luminat nici un pic. Mă gîndesc cu tot mai multă duioșie la Signora. Zău dacă nu mi-e simpatică. Mă-ntreb ce va spune cînd va afla, într-o bună zi..."

Asta n-a aflat Caroline niciodată, n-am apucat să-i spun.

Pentru că au venit tipii ăia simpatici cu glumele lor — „ia uite ce mutră are Boss, curat șoarece de bibliotecă, hello, Boss, n-am știut că porți ochelari! Șoarece de bibliotecă trebuia să te faci!"

„Șobolani sînteți voi, le-am zis, voi săriți primii în mare cînd se scufundă corabia!" Și am rîs cu răutate, dar nu le-a păsat.

„Ce faci cu hărțile alea, Boss? Să vedem și noi!" și au întins mîna, și le-am dat peste mînă cu măturoiul.

„E violent", a zis unul, frumos ca o fată mare.

„Nu cred că e violent, face pe nebunul", i-a spus celălalt, urît ca dracul.

Am închis cufărul și i-am poftit să ia loc :

„Stați puțin să aduc niște rom, am promis și am luat sticla goală de pe dușumea. Mă duc în beci să umplu sticla asta, și restul din butoi îl aduc aici".

„În regulă, a mormăit urîtul. Umple sticla, las-o acolo, și butoiul adu-l aici !"

Am trăncănit cu ei o grămadă de lucruri și ne-am simțit minunat pînă-n zori, tipii erau din ce în ce mai simpatici, și singurul amănunt care-i strica e că la un moment dat își coborau vocea și pălăvrăgeau între ei, șușoteau ceva ca și cum n-aș fi fost acolo sau de parcă n-ar fi vrut să mă trezească din somn.

„Insignele astea n-au nimic cu muntele și cu serviciul lor de salvare, explica unul. Totul e aviație. Auzi, Boss, de ce naiba te ascunzi în gaura asta de lume ? Aici vrei să putrezești ?"

„Pe dracu' ! le-am explicat. Motivul e simplu, băieți, peste muntele ăsta nu trec niciodată avioane. N-am auzit în douăzeci de ani nici un bîzîit de avion și n-am cuvinte să vă spun ce minunat mă simt în gaura asta întoarsă pe dos !"

„Cum întoarsă pe dos ?"

„Sînteți oare cretini ? Ce-i muntele, dacă nu o gaură întoarsă pe dos ?"

„E clar. Îl lăsăm să doarmă și ne explică el mîine."

„Vezi dacă-i închis gazul."

„Aici nu se închide nimic, i-am avertizat. Casa asta e casă deschisă, băgați bine la cap ce vă spun."

„În regulă, Boss, mulțumim pentru tratație și pentru zborul la Nairobi.

Ești un tip de milioane. Ne vedem mîine."

Îmi lăsaseră biletul la căpătîiul laviței.

Ne-am revăzut într-adevăr a doua zi, după un somn de zece ore și după ce mi-am spart mintea zadarnic unde o fi dispărut fotografia lui Vili. Am căutat-o și sub laviță, și în beci, și în coșul cu rufe murdare, încercînd să mă pun în locul celui ce-o ascunsese, ca să ajung la concluzia că ori o distrusesem, ori mi-o furaseră Secundul și Căpitanul. Butoiașul se golise, toate lucrurile au un capăt, mi-am spus, numai cîrnații — două. Îmi plesnea capul și crăpam de ciudă că n-am cu ce să mă dreg.

Am reluat treaba murdară de rupere din rădăcini a credincioșilor mei păianjeni și m-am întrebat din nou, ca-n toate dățile cînd dereticam, ce specie afurisită ne-a lăsat Natura, ăștia de ce nu hibernează, n-au somn? Erau de o vitalitate inepuizabilă și numai cîțiva își dăduseră duhul după otrava presărată de Vili prin colțuri, ceilalți se mutaseră pur și simplu puțin mai încolo, își țesuseră alte case și mă pîndeau cu ochi răi, gata s-o ia din loc pe picioroangele articulate savant, ca niște mecanisme. Am pornit spre ușă cu cîrpa plină de praf și era cît pe ce s-o scutur pe cascheta imaculată, ca un moț de frișcă, de pe căpățîna Căpitanului. De fapt, Căpitanul întreg arăta rumen ca un cozonac scos din cuptor, iar Secundul se înnegrise așa de bine, că nu i se mai vedeau negii.

— How are you, Captain?

— Bloody well, old pal, al dracului de bine, bătrîne. Ne-am făcut plăgi pe piele de la soarele ăsta uscat, uitasem cum frige la înălțime. Fii atent și la ăsta, arată-te la față, boy, nu te sfii, băiatule! mi-l împinse pe Secund în brațe. O să-i închidă

nevasta ușa în nas, ce zici de asta ? Apropo, ești singur, Boss ?

— Singur ca un dop într-o sticlă goală.

— Te scoatem noi de-acolo.

Le-am spus că numai cîrnații au două capete, după cîte cunosc, dar îmi făceam probleme degeaba, aduseseră ei niște afinată de la cabană.

Tropăiau pe trepte ca doi cai, într-adevăr, și sunetul ăsta mi-a amintit cum își scuturâ zăpada de pe ghete oaspeții mei în decembrie, vine iarna, m-am bucurat fără motiv, s ă r b ă t o r i l e, m-a luat cu frig, sărbătorile altora — se-nțelege.

Pe urmă am ciocnit și m-am dres și am simțit licoarea pînă în vîrful degetelor de la picioare și, privindu-i în față, le-am spus despre dispariția fotografiei.

— Ajutați-mă s-o găsesc, am zis. Dacă n-o găsesc, e bucluc.

— Deci nu sînteți despărțiți, Boss, aseară ne îndrugai ceva despre o despărțire.

— Aseară eram în cosmos.

— Aiurea. Erai uite-aici, cu fundul pe dușumea, și nu te vedeai de hîrțoage. Erai fioros de-a binelea, Boss, ca și cum ți-ai fi prins femeia cu altul. Poate nu strică să arunci o privire în lada asta pe care o apărai aseară cu măturoiul.

— E o idee, am mulțumit, dar nu-i mai spuneți niciodată, de față cu mine, ladă. E cufăr, băieți, și uite-o și pe dînsa.

Am atîrnat fotografia la locul ales de Vili, lăsînd-o să le zîmbească de-acolo, cu semnul particular de sub bărbie la vedere.

— Și mistress... ? Stăpîna casei unde-i, Boss ?

— A coborît pînă la cabană, m-am mirat de siguranța vocii.

— Și cu povestea aia ce-a fost ?

— Lucruri îngropate, băieți.

— Nu păreau complet îngropate, Boss.

— Atunci să fac niște cafea, am zis, și băieții au pus punct pentru totdeauna.

Și un prost ar fi remarcat imediat asimetria fotografiei, vreau să zic — se simțea că alaltăieri nu fusese acolo, și Secundul nu era deloc prost. Evaluînd portretul cu ochi de cunoscător, l-a făcut curios și pe Căpitan, au stat alături, tăcuți ca la un muzeu, pînă cînd decența i-a ajutat să se desprindă, și Secundul a mormăit pe un ton care putea să însemne și milă de mine, și simplă mirare :

— Well, well, I'll be damned ! Să fiu blestemat, Boss, dacă în locul dumitale aș lăsa-o singură pe coclaurii ăștia !

— Eu nici atît ! întări Căpitanul. Și doar nu pari copil, prietene... Chiar nu ți-e teamă ?

— Haideți să gustăm din cești că se răcesc, am schimbat vorba, dar asta n-a ajutat cu nimic să le schimb și direcția privirilor, pînă seara.

Totuși, după primele cești am ajuns cu ei și pe insula Taytay, în Filipine, direct în bîrlogul gnomilor, de care uitase ieri Căpitanul. Unele lucruri, inevitabil, le uiți. Traversarea Mării Sulu, din estul arhipelagului, cu Căpitanul la cîrma acelor seri demențiale, și cu Secundul pe post de tălmaci, e unul dintre lucrurile care nu se uită.

— Ia mai spune o dată, Boss, cum ziceai că ne duci la Nairobi ? m-a iscodit într-o bună zi Căpitanul, tocmai intraseră împreună, și nu apucaserăm să dăm cep primei sticle cu afinată.

Le-am explicat pe-ndelete, ca unor începători mucoși, că prin Addis Abeba se vine la aterizare la Nairobi pe compas 197 de grade pînă la radiofarul Nakuru, de unde se ia cap compas 143 de grade — și se aterizează, dacă șmecherii din Turn n-au o idee mai bună.

— Și cu lacul Victoria cum e ? Că-n seara aia, cînd semănai cu un șoarece de bibliotecă, le cam... scăldai, ca să rămînem în termenii cei mai buni, se hlizi Secundul. De unde ziceai că se vede lacul ?

În poveștile spuse lui Caroline „scăldasem" eu lucrurile, și nu cu ei, dar pesemne că, povestindu-le lor itinerarul, nu făcusem decît să repet cele spuse lui Caroline.

— Bine, băieți, dacă vreți și cifre, poftim ! Prin Nakuru se trece mai aproape de lacul Victoria cam la 150 de mile nautice, decît dacă am survola zona aia fără escala de la Addis Abeba — și pe ruta asta, prin Aden, punctul cel mai apropiat de lac este chiar Nairobi, la aproximativ 180 de mile marine, de-ale voastre ! Bineînțeles că-i vindeam o groază de gogoși lui Caroline, și ce, n-aveam voie să-i fac o surpriză ?

— Le are în sînge, aproape că scrîșni din măsele Căpitanul, arătîndu-mă Secundului cu o înclinare a capului.

— Clar că le are, mormăi Secundul.

— Dacă nu încetați, sar la bătaie ! am mîrîit la ei.

— Sîngele apă nu se face, Boss, sughiță Căpitanul, scuză-mă, al naibii să fiu dacă mai aduc vorba. Uite, acum mi-e poftă de o baie în lac ! Ai ceva contra să fac o baie în lacul tău ?

Spusese corect — îl simțeam tot mai mult „al meu" : parcă aș fi pus ceva la păstrare în el, așa mă uitam la lac în ultima vreme, îngrijorat să nu-mi fi găsit cineva ascunzătoarea...

Erau amîndoi pentru mine o prezență binefăcătoare în acele zile, cînd, căutînd explicația mărimii neobișnuite a *living*-ului, mi se năzărise, așa, din cauza rafalelor vîntului, că iarna și-a scăpat caii din hățuri — altfel cine să-mi fi tropăit, pe-ntuneric, în prag ? Și m-am pus pe despicat lemne,

cîte cinci ceasuri pe zi, din zori și pînă pe la amiază, și-așa n-aveam nici o treabă pe peronul stației, nu urca nimeni cu telescaunul, și, dacă nu urca, nici la coborîre nu trebuia să supraveghez pe cineva.

Diminețile, în decorul dantelat cu brumă, lacul de jos semăna cu o copcă sau cu un ochi indiferent, somnolent, și bacul se vedea mic de tot la marginea debarcaderului.

După primele buturugi despicate gustam mai mult de nevoie ceva, mă călca pe nervi vederea mîncării în farfurie, așa că luam direct din borcane, din cutiile de tablă, folosindu-mă de o singură lingură, orice-ar fi fost în bazarul ăla nesfîrșit de conserve. Îmi preparam o pipă și trăgeam din ea blestemînd, tutunul se învechise și nu-l împrospătasem de mult, dar nici cu pipa nu ieșeam pe peron — ce să caut acolo ? Copiii mării erau plecați cu instructorii de alpinism, undeva, la buza abruptului, mă invitaseră să-i privesc — nu m-am dus : nu puteam vedea în acele zile pe nimeni atîrnînd deasupra vreunui gol. Fumam pe un butuc, un anumit butuc ales din grămadă, uitîndu-mă la mormanul de lemne, era foarte comod acolo și aveam buturugi destule în jur de care să-mi scutur pipa. Pe urmă, vreo două ore, căram lemnele înăuntru, umplusem și beciul, și bucătăria, și restul casei, inclusiv dormitorul de sus, dar *living*-ul devenise parcă de cauciuc, se întindea întruna și nu izbuteam să-l micșorez cu nici un centimetru, oricîte lemne aș fi îndesat în el.

Vili a lipsit trei zile încheiate. În seara întoarcerii, venise pe jos, m-a găsit cărînd încă un braț de butuci în *living*.

— Poate mă ajuți să-mi dau jos chestia asta, a spus abia trăgîndu-și suflarea — și i-am luat rucsacul din spate și mi-am dat seama ce jucărie erau lemnele în comparație cu greutatea lui.

Pe urmă am stat de-o parte și de alta a cufărului și vreo jumătate de ceas nu ne-am zis nimic. Mă uitam la ea, căutîndu-i privirea, și Vili o ocolea pe a mea. Își ferea ochii cu atîta nevinovăție că am simțit fierea ieșindu-mi pe nas și am întrebat cu seninătate :

— Te-au reținut copiii ?

— Nu te atinge de copiii mei.

— Scuză-mă. Tot omul se întreabă cîte ceva.

Cred că nu mai aveam nici un strop de fiere. Dar Vili s-a îmblînzit pe neașteptate și a pufnit-o rîsul :

— „Cîte ceva" ! Dumnezeu știe ce măsură o fi și asta în mintea ta ! Dar să te-ntreb și eu : după o zi de umblat pe jos, poate omul să mănînce ceva în casa asta ?

Numai ea știe unde și-a ascuns așa repede expresia de leoaică rănită — nu cred că se prefăcea.

Am condus-o în chicinetă și i-am arătat locul tuturor ustensilelor și i-am oferit să aleagă orice din bazarul meu de conserve, vorbindu-i scurt și ea mulțumindu-mi după fiecare cuvînt și amîndoi căznindu-ne din răsputeri să nu ne „incomodăm", să nu ne atingem, parcă dădeam examen de politețe, lua-m-ar naiba !, și, dacă în seara aia nu apăreau Secundul și Căpitanul, cred că ne-am fi încăierat.

Erau în ținuta lor de zile mari, uniformele le ședeau pe trup ca și cum scutecele din pruncia fiecăruia ar fi fost tot uniforme, plesneau de voie bună și își foloseau mîinile cu acea precizie și siguranță pe care numai un costum elegant ți le dă — mi-am amintit privirile pasagerilor cînd apăream. Probabil am făcut o mutră urîtă și rea văzîndu-i, ei da !, prieteni îmi căutasem, belea pe cap aveam, fiindcă au rîs și au luat poziția de drepți, mi-am dat seama

că ascundeau la spatele lor ceva, dar le-am dat binețe :

— Good evening, friends, poftiți, iar ați adus două sticle ?

— N-are imaginație nici cît un oposum, a rîs Căpitanul și, brusc, au făcut amîndoi cîte un pas lateral, pentru a da la iveală, Cristoase !, un mic careu de sticle cu afinată, în mijlocul căruia sclipea auriu, ca toate alea aurii de pe uniformele lor, gulerul dopului de șampanie.

— Poate ați turbat, am zis lăudîndu-i, și-am băgat sticlele, din mînă în mînă, în *living*, trăgînd cu coada ochiului la ușa chicinetei — se închisese.

— De rămas bun, a spus Secundul, și ca să nu ne uiți, Boss !

Și au făcut ce-au făcut în seara aceea, într-adevăr, ca să nu-i uit. Copiii mării fuseseră la înălțime, se lăudau cu ei de parcă ar fi fost chiar fiii lor, Apollo era incorigibil în sentimentele lui paterne, am încercat să-l temperez :

— Aici toată lumea e la înălțime, Captain. Sîntem la peste două mii, am început să le explic, și le vorbeam în crescendo, ca și cum aș fi putut să acopăr cu vocea mirosul tot mai pătrunzător de friptură — aveam senzația că-l și văd.

Deci asta a fost cu rucsacul, m-am gîndit, iar ei probabil că în sinea lor se tăvăleau de rîs, înțeleseseră, dar afișau niște mutre așa de sobre, că nu aveai ce să le reproșezi : știam că nu vor da înapoi nici un pas pînă la ridicarea cortinei. Am mai umplut o dată cești̦ele, cînd Secundul a întrebat ca într-o doară :

— Mi se pare că ți se arde ceva pe foc, Boss. Nu dai focul mai mic ? Cu noi nu-ți face probleme, venim de la cină, dar știu că nu obișnuiești să mănînci după primul pahar...

— Am aragaz cu program, am rîs.

Puțin mai tîrziu, cînd aragazul cu program și-a făcut apariția, plutind aerian spre noi în așa fel că tava părea să se miște singură, fără nici o legătură cu mîinile ei delicate, m-am ciupit pe furiș și, încredințîndu-mă că sînt treaz, n-am mai rîs.

Nu mi se părea chiar nimic de rîs în jocul acela vechi de cînd lumea, de-a pisica cu șoarecii, aici era toată chestia — cu șoarecii. Vili se întrecuse pe sine în alegerea rochiei, al naibii rucsac, m-am gîndit. Cînd apăruse cu el în spinare, era în ținuta ei „de lucru", vreau să spun — cenușie din cap în picioare. Acum, rochia lungă de seară, moale ca o mîngîiere, ca o mîngîiere în somn vreau să spun, avea culoarea tuturor frunzelor căzute în toate toamnele de pămînt. Și i se potrivea atît de bine pe talie, că-ți venea să te-ntrebi dacă nu cumva ai de-a face cu un manechin. Lumina care-i venea din spate prin ușa întredeschisă a chicinetei îmi aduse aminte miresele moscovite sub soarele nordic al pieței lor unice-n lume, n-am înțeles niciodată de ce lăsau vederii chiar totul sub rochiile lor de mireasă. Din grabă probabil, m-am gîndit acum, am sărit ca ars și-am aprins toate luminile în *living*. N-am făcut decît să aduc și mai aproape miresele moscovite! Orb din naștere dacă erai, și tot întrezăreai pe sub rochie imaginea de pe partea nefolosită a tocătorului de legume.

Vili și-a tras și ea o buturugă alături de mine, lîngă cuptor, legea casei le rezerva oaspeților locurile de pe băncuțe, am ciocnit cîteva ceșcuțe și am stat la taclale, și ochii ei au început să emane fosforescență, exact ca atunci, în cabană, în preajma echinocțiului. Cam la fel străluceau și ochii Căpitanului și Secundului, și Vili le zîmbea duios-enigmatic, fără să se sinchisească de mine, ca și cum aș fi fost o prelungire a buturugii pe care ședeam. În-

tre timp, a prins să aducă fel de fel de minuni din bucătărie, uimindu-mă cu repeziciunea și știința secretă de a le prepara, pînă cînd mi-a căzut cu mare întîrziere fisa — totul era fîțîiala, iar gustările, doar pretextul pentru a se mișca.

Cred că redusesem o latură a careului de sticle cu afinată cînd am simțit că bila îmi funcționează iarăși normal și stimulul secreției biliare a fost ideea lui Vili de a dansa. Căpitanul și Secundul au scos simultan unul din strigătele de luptă ale indienilor d a k a t a i, iar Vili a pornit magnetofonul din punctul în care îl oprisem ultima oară eu — pe melodiile dragului meu Richard Clayderman. Ca gazdă ireproșabilă, le-am tot cedat *Balada pentru Adeline* și celelalte, știu că la un moment dat am și refuzat un dans, și fîțîiala a devenit pentru Vili punctul cel mai din mijloc al universului, iar fosforul din tot universul s-a concentrat în ochii ei, sub forma unor uriașe faruri cu sclipiri orbitor-albastre.

Mă uitam la ei cum dansează, în trei, băieții o învățau un fel de scălîmbăială marinărească, Vili era partenera Căpitanului, și Secundul se învîrtea în jurul lor, era foarte frumos așa, cu unele lumini stinse (le stinsese Vili), parcă încăpeau mai multe mirese moscovite în *living*, vedeam clar mîinile bronzate ale Căpitanului pe talia ei de „mamă-de-două-ori" și tocmai mă întrebam ceva fără nici o legătură cu asta, cînd a-nceput *Sonata Lunii*, și Vili s-a evaporat pur și simplu dintre degetele frumoase ale Căpitanului, făcîndu-se nevăzută în bucătărie, de unde am auzit un vas rostogolindu-se pe dușumeaua de mozaic și un țipăt mic, ăsta-i cuvîntul — mic : „AU !" După sunet, am înțeles că scăpase din mînă ibricul vechi de aramă, numai ibricul ăla scotea atîta hodorogeală, din cauza mînerului pe jumătate dezlipit.

Băieții își reluaseră locurile pe băncuțe, tocmai se pregăteau să-și mai pună în cești și i-am văzut gata să sară și ei în ajutorul „stăpînei casei", m i s t r e s s, mi-am amintit, dar i-am oprit cu un gest și am pornit într-acolo cu picioarele ca de plumb.

Am intrat tot așa, cu încetinitorul, am închis ușa după mine și mi-am ridicat privirea de-a lungul rochiei ei, pînă la talia pe care Căpitanul o confundase în mintea lui cu linia de plutire, negînd visul oricărui navigator de a se menține deasupra ei, pînă la pieptul tresăltîndu-i nebunește în strînsoarea sutienului, acum o vedeam *prima oară* cu obiectul acela pe ea, și mai sus, pe linia gîtului cu semnul ei particular, cît o piuliță de zece, iar din dreptul gurii lipite ca o lamă de brici am sărit direct în luminile farurilor scînteietor-albastre, care mă fixau ca pe un condamnat. N-am observat carafa mare de cristal din mîinile ei pînă-n clipa cînd a început să cadă. Iar după sunetul ultimului ciob am înțeles și cuvintele :

— Dă-i afară imediat. Nu mă pune în situația...

N-a fost pusă de nimeni în nici o situație. Trei ca lacrima și perfect verticali, cu caschetele în mînă, băieții îmi zîmbeau înțelegători-complice, cu zîmbetul acela bărbătesc care ține adesea locul iertării :

— Mulțumim pentru găzduire, Boss, m-a privit drept în ochi Căpitanul. Vreau să zic — pentru toată găzduirea și pentru toată marina. Ești invitatul nostru la vară.

— E-n regulă, i-am întors privirea. Totul e-n regulă. Aveți aici casă deschisă oricînd.

N-au mai zis nimic către ușa închisă la chicinetă și i-am felicitat pentru perspicacitate pentru că n-ar fi auzit de-acolo, cu siguranță, nici un răspuns.

Sonata Lunii nu se mai termina, aveam impresia că, între timp, cineva umblase la magnetofon

și trăsese înapoi banda, nu m-am dus după ea, și nu a ieșit de-acolo pînă la cel din urmă acord. Cînd a apărut, avea mîinile inerte și capul plecat, i se curbase toată coloana — și-n felul ăsta, strivită de propria-i inconsistență, a ajuns pe bîjbîite la laviță și s-a trîntit pe ea cu fața în palme și umerii au prins să i se scuture neauzit, ca și cum m-aș fi uitat la ea printr-o vitrină. Nu puteam privi treaba asta și am ieșit în noapte, mi-am umplut pipa și am aprins-o și, așezat pe trepte, m-am uitat în lungul tunelului luminos săpat în pereții nopții pe deasupra cărării. Mi se părea un secol de cînd o condusesem, aici, la mine, pe cărarea asta în lumina inconfundabilă de septembrie — nu-mi trecuse prin minte, atunci, pe cine conduceam, și de ce ? și de unde știuse ea că mă va găsi la cabană ? și de ce nu venise cu alt autobuz ? și de ce ? Vînturile dracului, am reluat o mai veche idee fixă, vînturile dracului de pe Sheremetyevo-dva sau Sheremetyevo-2 sau Sheremetyevo-zwei sau Sheremetyevo-two, cînd în toate limbile lumii Turnul se gîndește la fericirea ta conjugală și se gîndește să-ți facă un bine : și *doi* și *dva* și *zwei* și *two* înseamnă al doilea, dar poate să-nsemne, nu-i așa ?, în unele limbi, și *a doua ? !* Și Caroline a fost într-adevăr *a doua,* pe Sheremetyevo-*dva.* Ca să vezi pînă unde l-a dus mintea pe prietenul meu, Dumnezeu, inventatorul Timpului : știa să numere pînă la doi !

Nu știu cît aș fi stat acolo și cîte pipe aș fi fumat dacă nu venea să mă cheme, în felul ei — ieșind din casă în cămașă de noapte și așezîndu-se lîngă mine, pe betonul rece, cu picioarele desculțe pe betonul ăla, lipindu-se toată de mine așa cum se gudură orice vietate domestică pe lîngă stăpîn.

IV

Nu știu ce-a fost în ea, în mintea sau în inima ei, cînd a început cutremurul ăla. A spus să stingem, și lumina s-a stins parcă înainte de a întinde Vili mîna, și o explozie alb-orbitoare a incendiat tot *living*-ul, ca-n filmele vechi, de după război, în care băieții din R.A.F. și U.S. Air Forces își luau iubitele-n brațe în zgomotul motoarelor în forțaj, iar șoferii îi așteptau la ușa dormitoarelor de campanie, cu ochii pe cronometre, ca să-i ducă direct din pat în carlingă, de unde să se ridice la cer, cu șansa să se mai întoarcă în același pat, și nu neapărat în brațele aceleiași iubite.

Doamne, l-am rugat, dacă tot ai recunoscut că ești ceasornicarul nostru, demontează-ne și noaptea asta ! Și Dumnezeu și-a pus monoclul la ochi și a ridicat capacele de pe cutia de aur a nopții, oprindu-i și mecanismul.

Dar reactoarele continuau să vină la aterizare, din unsprezece în unsprezece minute, culoarul de intrare pe pistă trecea chiar pe deasupra motelului, și sub unele tipuri de aparate vîrfurile celor mai înalți brazi fremătau. Și puful de pe ceafa ei părea că se înfioară la apropierea reactoarelor grele, și Caroline apăsa pe butonul casetofonului, apăsa pe buton și uita să ia degetul de acolo, n-am înțeles niciodată de ce uita. Rolele porneau, aparatul funcționa, toată duioșia lui Richard Clayderman ni se picura, s t e r e o, în sufletele deschise ca o rană la schimbarea pansamentului, dar mîna ei, și Caroline întreagă, rămînea rigidă, insensibilă, parcă drogată sau paralizată.

Poate că o blocau cuvintele mele : „Fă-mi o felație, Caroline, îi spuneam la începutul jocului, să-ți

semene ca turnată, ca să te văd încă o dată, peste douăzeci și unu de ani, așa cum ești acum, Caroline, înainte de a muri eu, Caroline..."

Și nu era zi de la Dumnezeu să nu se prăbușească vreun avion în apropierea motelului, cred că din cauza lor începeau zguduirile în pădure, deși ziarele nu scriau nimic, iar pe-nserat, cînd rătăceam înlănțuiți printre brazii înalți, pe covorul moale de cetină, nu găseam niciodată epavele — o lună întreagă s-au tot prăbușit avioane, ca niște albine în borcanul nostru cu miere. Cu polonicul mîncam miere din borcanul ăla dumnezeiesc, și garsoniera aceea de la etaj, cu balconul ocrotit de streașina lată mirosind a găinat de porumbei sălbatici, cu fața spre aeroport, devenise atît de *a noastră*, încît n-am înțeles, în dimineața plecării, de ce ne cereau cheia. Ne cereau cheia cu un fel de insistență răutăcioasă — și nu înțelegeam de ce trebuia să o dăm. Mi-o prinsesem mașinal în brelocul de care aveam legată măseaua unui *ursus speleus*, era o cheiță cromată, strălucea stins, terminată într-un design savant, asemănătoare cheilor din cărțile de povești, cea-mai-cheie din toată legătura mea, la care Caroline se uita totdeauna cu neplăcere, și cînd le lăsam din nebăgare de seamă pe undeva, mi le întindea ca pe un obiect murdar, infectat :

„Măseaua dumneavoastră, Boss !"

Toate echipajele își numeau comandantul așa, Boss am fost, Boss îmi este scris să rămîn și la intersecția asta a rutelor care *ar fi putut* trece peste muntele nostru, unde altimetrele arată două mii o sută metri — ca să vezi ce-ți poate coace mintea cînd te lași frămîntat, dezmierdat, făcut fărîme și adunat la loc de brațele unei făpturi ca Vili — beția simțurilor, mi-am zis. Și cît durează un zbor ca ăsta, cu altimetrul înghețat la două mii și o sută, și de ce Turnul îți dă corecția abia după ce-ți veri-

fică semnătura pe copia foii de zbor, pardon — în registrul căsătoriilor ? Corecția dracului, mi-am zis, și vînturile dracului, lua-v-ar naiba cu Turnul vostru cu tot dacă nu lăsați omul să ajungă, de capul lui, unde vrea el, fără să se țină cu dinții de semnătura din foaia de zbor !

„Stai puțin — îi spun la ureche, lucid pînă la disperarea ălora dinăuntru care fac pe ei pentru viața lor —, *nu acum !*", dar ea nu înțelege, și planurile nu mă ascultă, își trăiesc viața independent de voința mea, ca niște aripi adevărate, obligîndu-mă să-mi înfig degetele în mansa ciudat de elastică, îngăduitoare la apăsare, de mărimea căușului palmei mele.

— Nu știu ce simți tu în clipa cînd eu nu mai sînt — o aud pe Vili vorbind întretăiat.

Aterizarea, îmi vine să-i spun, dar știu că nu va înțelege niciodată jignirea aterizării, sfîrșitul penibil a ceea ce nu are sens decît în starea de zbor.

— Simt o mare rușine, îi spun. Rușinea de a nu-mi fi dus la capăt ideea.

— Dumnezeule, dar ai dus-o pînă la celălalt capăt ! exclamă, și-mi pare că nu trebuie să stabilesc concentrația adevărului din țipătul ei.

Iarăși „îmi pare" — mereu mi s-a părut cîte ceva.

— Poate-mi spui, totuși, cum se întîmpla cu ea ?

— Care — ea ?

— Femeia despre care îți scrie fiica ta.

Piticot nu numai că nu scria pe vremea aceea, Piticot nici măcar nu vorbea, am rîs, nu se poate, totul se termină cîndva, nu orice secret se-ngroapă odată cu tine-n mormînt ! Am apăsat pe ceva din ea, nu știu precis ce era :

— Tu ce vrei ? Adevărul ?

— Adevărul și nimic altceva. Dacă simți nevoia să minți, mai bine nu-ți răci gura.

— Mă-ntreb cît de urîtă a fost minciuna care te face să sîngerezi și acum ? *Și* în momentul ăsta sîngerezi ? am apăsat din nou pe ceva.

— Ai să afli odată.

Era să-i spun că adevărul e ca felul de a te îmbrăca, de gata sau la comandă, și te ține exact ca hainele — cu cît mai scump, cu atît mai mult. Filosofie ieftină, am dat înapoi, pe ea stau perfect orice haine, n-o să înțeleagă nimic — nu merită. Sau n-o să creadă, cum nu a crezut că haina de capră de Anatolia o port de un sfert de veac, cu ceva mai puțin decît vîrsta ei !, de cînd am luat-o, nou-nouță, din mers, din cuierul din hol, cînd Signora învîrtea deja măseaua de urs între degete, măseaua aia de care se mirau toți, și nimeni nu mă credea că e veche de patruzeci și șase de mii de ani... Mai bine simplu și clar, mi-am propus, de exemplu — un adevăr te poate costa o viață de om, viața lui Piticot, bunăoară, dacă l-ar afla Piticot, dar dacă Vili nu crezuse în vechimea hainei de capră, de ce să dea credit vorbelor mari ? Dacă nu crede că haina de capră o port de un sfert de veac, de ce să admită că măseaua de *ursus speleus* are patruzeci și șase de mii de ani ? ! Dumnezeule, l-am întrebat, ce dracu faci cu oala aia a Timpului — poate te-ai trezit buimac astă-noapte din somn ?

Și limba mi s-a învîrtit singură și am auzit, în sfîrșit, din gura mea, niște cuvinte care mi-au luat toată apăsarea aia penibilă a unui dinte stricat — cît măseaua de *ursus speleus :*

— Femeia aceea nu e mama lui Piticot, am spus.

— Pooftiim ! ?

— Femeia aceea nu e mama lui Piticot !

I-am simțit iarăși privirea cercetîndu-mi prin beznă obrazul, ca un reflector într-un spectru inaccesibil muritorilor de rînd, cînd a vorbit tărăgănat :

— Vrei să zici că femeia din scrisoare, M a m i, nu este mama lui Piticot ? Dar a cui e fiica ta ? !

— Signora n-a fost niciodată mamă, am scos din mine cuvintele, abia acum extrăgeam măseaua adevărată de urs. Vreau să zic — nu putea face copii. Asta-i tot, dragă Vili. Și-acum închipuie-ți cum *era* cu ea.

Și mi se pare că vibrația dușumelei și a acoperișului și a laviței s-a terminat normal, trist, firesc și normal — *post coitum omne bestiae triste*, ce deștepți erau latinii, triști și deștepți, ca Vili, acum. Cum înceta și trepidația carlingii, atunci, cînd nu puteam suporta încremenirea scaunului — și încălcam legile politeții și regulamentul Companiei și pierdeam bani din leafă și călcam pe picioare fel de fel de *ladies and gentlemen, for your security !*, pe naiba, fericirea lor c-am ajuns nevătămați pe pămînt, și-mi uitam cheile agățate undeva prin bărulețul lui Caroline, iar Caroline, știind că le uit totdeauna, știa c-o să mă găsească în braseria personalului, și eu, pășind furios pe pistă, știam că din mîna ei le voi recupera — „Măseaua dumneavoastră, Boss !“

„Măseaua“ o irita mai mult decît verigheta, era pentru ea simbolul intrării mele direct la Signora, intrare în sensul Vechiului Testament, și asta pînă-n ziua plecării Signorei la Moscova, cu un avion la bordul căruia n-am mai urcat, schimbasem cu un coleg în ultima clipă, cred c-aș fi ajuns drept pe Lună simțindu-le în spate pe amîndouă : pe Signora, primind dejunul din mîna lui Caroline, și pe Caroline prefăcîndu-se că plouă, cum se închide în el ariciul cînd încearcă vulpea să-l privească în

ochi. Dacă-mi dădeau drumul să plec cu corabia aia, chiar că s-ar fi scufundat imediat, ca un pietroi s-ar fi dus la fund.

— Nu putea să aibă copii ? repetă Vili. Ce avea ?

— Avea friguri.

Ca de friguri, așa se scutura Caroline, la intrarea pasagerilor, cînd m-a-ntrebat printre dinții strînși, nu putea să-și deschidă gura :

„Arată-mi-o ! Doamne, nu te atinge de mine ! Arată-mi-o, să nu omor una nevinovată ! Care e ? Șuba de oaie ? De ce taci ? E clar, acum știu de ce miroși de dimineață ca un cioban !“

Și a dispărut, s-a topit pur și simplu în aerul condiționat, cum se întîmplă totdeauna în diferite locuri aglomerate, cînd rămîi deodată singur și te simți la fel de artificial ca aerul ăla splendid.

Ar fi fost prima oară cînd i-aș fi putut arăta Signorei ce fel de navigator sînt în aer, vreau să spun — *și* în aer, și cum aș fi vrut să ne plutească de la începuturi corabia, corabia pentru care semnasem prima foaie de zbor în registrul căsătoriilor, poate că ar fi înțeles ce înseamnă să fii pe un bord în mîinile propriului tău pilot, și ce legături invizibile, dar mai sigure decît lanțurile, se țes în plutirea asta între pasageri și echipajul tău, atît de familiar și de al tău — nu a fost să fie așa.

„Cum adică nu zbori cu mine ? ! Așa, deodată, nu mai zbori ? !“ s-a mirat Signora, a fost mai mult decît simplă mirare.

I-am îndrugat ceva, și ea a înțeles că îndrug, renunțînd însă la privirea aia bănuitoare, scormonitoare, și cu asta s-a terminat și zborul în mintea mea — ideea de zbor împreună cu ea. Mai tîrziu vei afla, Boss nenorocit și ticălos, și asta abia aici, unde altimetrele au înghețat la două mii o sută de metri, că Signora a continuat multă vreme zborul ăla în mintea ei — dacă nu cumva mai zboară și azi.

Nu pricepuseră de ce, „bolnav" fiind, am stat pînă seara tîrziu în barul personalului, așteptînd avionul să se întoarcă din nord. Mă văzuseră mai mulți însoțind-o pînă la scara avionului pe Signora — o cunoșteau cum se cunosc toți în familiile serioase de piloți, de la căsătorii și botezuri pînă la înmormîntări — și abia în seara aceea, zărindu-mă cum plecam împreună cu Caroline, s-a înțeles în fine că regulamentele aveau destule lacune. Cred că pînă la urmă au interzis prezența concomitentă la bord a unor persoane ca Eva, Șarpele și Adam — ultimul inapt pentru zbor din cauza primelor două.

— Totuși, se hotărăște Vili într-un tîrziu, de ce o numești S i g n o r a ? Îmi sună...

— Știu cum sună ! o întrerup răstit, și imediat regret, o strîng lîngă mine, bineînțeles că o iert, dacă aș avea pentru ce s-o iert pe Vili.

Pentru că Vili habar nu are în ce fel s-a făcut botezul, și cînd, și cum se simte pentru a doua oară o femeie vinovată privind în ochii nevinovați, în acel ciudat și unilateral schimb de priviri, plin de toate trăirile dintr-o parte, și complet indiferent din partea cealaltă — partea inocentă, cum spun avocații.

Trei zile la rînd după zborul acela, începînd cu seara întoarcerii lui Caroline și plecarea noastră brat la brat din barul personalului, care a scandalizat „lumea bună", Caroline a acceptat să stea acasă la mine. Și-a călcat pe inimă să admită asta ca pe un rău necesar, ca pe-o durere inevitabilă, cînd mîndria și suferința rămîn în urma dorinței de cunoaștere — dacă astfel gîndesc fecioarele, *după aceea*. Jurase că niciodată, dar niciodată — și-acum eram singuri, în fața ușii, pe palierul pustiu.

Privea fascinată cum folosesc cheile, ca și cum s-ar fi uitat, pe furiș, la vreo scenă domestică din

viața de zi cu zi din spatele ușii aceleia. De-atunci, cînd se întîmpla să le uit pe undeva, nu mai zicea „măseaua dumneavoastră...", spunea simplu, cu o vagă afecțiune complice : „cheile".

Imediat după asta a rămas cumva derutat-confuză în mijlocul holului, ca oamenii care participă prima oară la o ceremonie religioasă sofisticată, neștiind ce gesturi sau atitudini se impun de la o clipă la alta — parastasele colegilor mei care se prăbușeau, mi-am amintit, cum m-am simțit și eu, prima oară, ca o maimuță, în biserica aceea cu catapeteasmă de piatră, ca de pe altă planetă, înconjurat de oamenii necunoscuți care cu toții așteptau de la mine ceva, îmi ofereau ceva, îmi spuneau cuvinte la care trebuia să răspund cu anumite cuvinte, ca într-un cod prea recent, stupid și greoi — cum apreciau totdeauna băieții codurile cele mai noi.

Cam așa arăta Caroline, acolo, în mijlocul holului, căutînd să găsească o rezolvare a reflexului celui mai banal la intrarea în casă, mai precis — la intrarea în casa ta : papuci de damă nu se vedeau nicăieri, cine știe prin ce încăperi umblau în clipa aceea. Avea expresia amestecată și derutată a intrusei și inocentei și m-a cuprins furia („și de ce nu e Caroline stăpîna ? !"), pe care am încercat s-o ascund sub o falsă dezinvoltură, dar îmi era greață de tot ce-i arătam și spuneam. Și, în fond, ce-i puteam eu prezenta acolo, dacă nu un fel de spațiu de tranzit, asemănător vestiarelor de la aeroport ? Ce aveam eu acolo — *al meu*, în afară de bioxidul de carbon pe care-l expiram ?

Caroline trecu repede în revistă „exponatele" și înghiți de formă explicațiile „ghidului", cu un aer abătut-absent, afișînd o curiozitate puțin speriată, în general privind și parcă nevenindu-i să creadă în realitatea obiectelor — asemenea oamenilor din

păturile mijlocii cărora li se ivește prilejul să intre întîmplător într-o „casă mare". Nu-mi dădeam seama ce-i place și ce o irită, și ar fi fost absurd să-i placă vreun lucru în casa asta, în care nu-și găsea stare să se așeze undeva, deși o invitasem de cîteva ori să-și aleagă un loc oarecare. Sfîrși prin a mă întreba cu o grabă bolnăvicioasă, febrilă :

„Ai ceva de băut ? Simt nevoia să beau ceva !"

Alte dăți, abia dacă-și muia buzele în băutură, acceptînd cîte un pahar cu ceva ca dintr-o obligație, ca pentru a-mi face plăcere, deși, jucîndu-se îndelung cu paharul, își încrețea nasul, strîmbîndu-se, cînd gusta din el. Am rugat-o să-mi îngăduie o clipă, să caut, nu eram sigur că rămăsese ceva prin cămară după ultimele mele absențe, Signora „obișnuia", și „obișnuia" cam des și cam mult, n-am aflat niciodată cărui supraplin îi corespundea supapa asta, dacă în băutură își găsea vreo alinare.

„Așteaptă puțin", i-am spus, în timp ce se instala pe un scaun stingher, dintr-un ungher al sufrageriei — avea și un nume în limbajul domestic-secret al casei : „scaunul nimănui".

N-a vrut să rămînă singură nici o secundă. M-a urmat în bucătărie, și aici pupilele i s-au mărit vizibil, ca și cum ar fi descoperit deodată pe toate alea de-acolo amprentele digitale ale celeilalte. Am găsit un rest de băutură de casă, afinată sau vișinată, și am rînjit amintindu-mi definiția unui coleg — „băuturile de casă, care ajută la înșelarea nevestelor". Am întins mîna spre raft, Caroline mi-a întrerupt gestul :

„Te rog, dă-mi un pahar sau o ceașcă sau orice altceva din care ea n-a băut niciodată !"

Am inspectat repede colecția de cești și pahare, am ridicat din umeri și i-am arătat pîlnia :

„Dacă reușești, bea din asta", nu glumeam, și Caroline și-a permis primul zîmbet, simțeam că din

clipă în clipă își va înlocui crisparea cu altceva, era efectul dintotdeauna al cuvintelor mele asupra ei, întrebarea era ce va veni în locul crispării.

A ieșit cu paharul și cu ceașca de cafea pe terasă, căutîndu-și singură un loc ferit și nimerind dintr-o dată, condusă de un simț special, în balansoarul *meu*, fără să-și ceară voie și fără să mă întrebe ce fac între timp și fără să mă cheme după ea — mi-am amintit poziția pisicilor de casă adulmecînd prin iarbă, cu o lăbuță în aer, și căutîndu-și firul tămăduitor cînd le doare ceva... După două țigări fumate pătimaș, una de la alta, și-a revenit în formă, trăsesem jaluzelele, aruncasem pe divan o pătură moale, cu arabescuri galbene-verzi, ca o haină de camuflaj, Caroline o cunoștea, moțăisem adesea pe pătura asta, undeva, la capătul pistei, uitîndu-ne cu ochii mijiți la burta avioanelor, la scoaterea sau escamotarea trenurilor, am intrat sub duș, și la ieșirea din baie aproape că m-am ciocnit de ea, nu știu de ce ne feream absolut fără nici un rost, ca și cum ar fi fost prima oară, i-am arătat prosopul — „ia-l liniștită, e al meu", și nu mi-a rămas timp efectiv să-mi termin și eu *Camel*-ul, minunatul *Camel* fără filtru, cu tutunul lui tare, îmbătător, și cu scrumul cenușiu pur — ca părul lui Vili.

A venit repede lîngă mine, cu o nerăbdare la fel de neobișnuită ca mai-nainte, cînd îmi ceruse de băut, s-a lipit de mine și, întinsă perfect, ca pe-o saltea de gimnastică, în același moment a descoperit portretul sau studiul de lumină de deasupra canapelei, la cîteva palme numai de nivelul așternutului — studiu de lumină era, și din jocul acela de lumini și umbre ne cerceta o privire melancolică, precisă și înțeleaptă — privire de pedagog inteligent.

Caroline și-a încrucișat numai o secundă privirea cu ochii aceia atoateînțelegători din penumbrele studiului de lumină, unul mai definit parcă, mai lucid și mai puțin iertător, și-a ridicat mîna cu delicatețe și, împreunîndu-și indexul cu mijlociul, ca înainte de a se închina, a întors portretul pe partea cealaltă, murmurînd cu o sfidare amară :

„Scuză-mă, S i g n o r a !"

Și a repetat, ca la bord, sfidarea asta amară în patru limbi, terminînd rusește : „izvinite". Ca și cum aș fi auzit-o pe Babushka, întrebînd de la Moscova prin telefon : „Izvinite, Ludmila dóma ?", după care trăncăneau pe limba lor cîte jumătate de ceas, și Signora își nota ce legume dorește să primească Babushka la următorul zbor...

Și cu degetele împreunate astfel Caroline a oprit cu gingășie balansul ramei ușoare de tei.

Am rîs amîndoi, crisparea îi dispăruse, așa credeam, și Caroline, întorcîndu-se brusc și făcînd „pielea găinii", cum i se întîmpla totdeauna cînd îi cuprindeam mijlocul, îmi încăpea toată în cuprinderea brațului drept, a mai aruncat o privire ca de despărțire ramei ce încă pendula, întregindu-și ideea cu o nuanță de ironie — mi-a plăcut calitatea ironiei și superioritatea leoaicei tinere, conținută în ea :

„For your security, Signora !"

S i g n o r a nu s-a înlocuit niciodată cu alt cuvînt între mine și Caroline, nu se rostea peiorativ, și nici în glumă, se spunea cu acel mister subtextual folosit de părtașii la o crimă.

Cum era să explic toate astea, acum, în conversația cu Vili, împinsă pînă la esențial ?

— Știu că nu sună firesc, am repetat. Sună însă sublim.

— Îți mulțumesc, zice Vili pe neașteptate, vocea îi tremură imperceptibil, ca și degetele care îmi tot scarmănă, în neștire, claia de păr sîrmos. Îți

mulțumesc că nu m-ai mințit, ești primul care nu mă minți, Boss.

Îmi trag sufletul după sărutarea lungă, nesfîrșită, simt ceva umed pe față și un gust sărat — într-adevăr, ce minciună sinistră o face pe Vili să sîngereze de-atîta timp ? Dar zic altceva :

— Tu despre ce vorbești ? De ce să-mi mulțumești că îmi curge sînge adevărat în vene, și nu apă chioară ?

Tace mult, și cînd deschide gura mă sperie vidul din vocea ei — nu o credeam capabilă să vorbească așa tranșant și murdar, birjărește :

— Viață, scuipă cuvîntul. Viață cusută cu... Deci e adevărat că fetița, Piticot, a fost persoana în plus în barcă ! Din cauza fetiței vî s-a dus barca la fund. Bine, dar *ea* unde este, ce a făcut după aia, ți-a adus copilul într-un coș și vi l-a lăsat pe prag ?

Nu trebuia să vorbească așa, îmi vine să-i astup gura cu palma, să-i fac ceva dureros, dar îmi dau seama că-i normal să gîndească astfel, n-are nici o vină, nu știe nimic. Ca să-i răspund, ar însemna să vorbesc, prima oară după douăzeci și unu de ani, despre un lucru care se poate întîmpla în aviație o dată la o sută de ani, și Vili să fie cea dintîi, cu hîrletul în mînă, la operațiunea de deshumare...

Simt că se va lumina în curînd, mă retrag de lîngă ea și mă strecor de sub cerga aspră, în *living* s-a făcut cald, înăbușitor, merg bîjbîind spre ușa bucătăriei fără să aprind nici o lumină — în ultima vreme nu mai văd bine pe întuneric, îmbătrînești, Boss, tîmpitule, ca să vezi ce-i trece prin cap — „din cauza fetiței vi s-a dus barca la fund" ! Corabia de piatră, Vili, iubito, și nu barca — în barcă navighează toți mirii exaltați și stupizi, atît de stupizi și de convinși în siguranța și trăinicia ambarcațiunii lor minunate, Vili ! Mă cert tot mai înverșunat cu ea, dar nici acum nu aprind lumina,

unde naiba e sticla aia neterminată, aseară era aici, găsesc și paharul și-mi torn, după auz, unul plin și-l dau peste cap, înghit coniacul greșit și tușesc și-mi vine acru în gură — nu-l vomit nici să știu că mor.

Totdeauna primul e mai greu de turnat în tine, durează puțin, pînă își face efectul, căldura se răspîndește în vîrful degetelor și coboară în glezne, aprind aragazul și-n lumina flăcării verzi-albăstrii îmi văd picioarele lungi și păroase — parc-aș fi frate cu păianjenii mei. Pun zahărul și cafeaua în ibric și adaug apa, încep să le amestec pe foc, sticla e goală, văd în lumina slabă dopul pe fund, îmi vine să rîd de mutrele Căpitanului și Secundului cînd mă-ntrebaseră dacă sînt singur — singur ca un dop într-o sticlă goală, parcă le răspunsesem, ați venit să mă scoateți ?

„Se poate și chestia asta, mormăise Secundul, cu un capăt de sfoară, Boss. Dar trebuie și un pic de săpun !"

Începe să bolborosească, Vili se foiește în *living*, te pomenești că se-mbracă s-o întindă iar undeva, să mă lase aici cu sticla asta cu dopul pe fund.

— Nu aprinde lumina, Vili, mă rog de ea. Vin îndată !

Mai era una plină aici, în debara, mai era și mai este — Dumnezeu să-i dea sănătate cui n-a găsit-o ! Tai felii de lămîie, a-nghețat apa minerală în frigider, bine c-a dat în foc și cafeaua, al dracului frigider !

A strîns patul, asta a făcut, stă turcește și fumează cu sete, în aceeași fustiță sau cămășuță moale la atingere, pufoasă parcă, acoperită cu puful gutuilor coapte, și chiar de culoarea gutuii — deci nu pleacă nicăieri, mă liniștesc, mă așez și eu turcește la celălalt capăt al laviței, pun tava între noi, la echidistanță, pe cergă, îngrămădesc pe ea țigările

și bricheta japoneză cu aprindere electronică — minunatul ei cadou de aseară : „O aveam într-un sertar în care n-am mai umblat de cinci ani, e bărbătească, ți se potrivește în mînă...“ Ce bun ar fi un *Camel* acum.

Vărs cîteva picături pe covor, Vili face ochii mari, rămîne cu țigara neaprinsă în gură — în lumina strecurată pe sub ușa bucătăriei sîntem ca două fantome, imediat vom fi trei, și trei vom rămîne cîte zile ne va fi dat să îngrijim împreună a treia fantomă — din capul meu. Sorb din coniac, Vili mă urmărește cu ochii măriți și n-o rabdă inima să nu-și arate protecția : altă leoaică tînără, ale naibii, îmi spun, cum te protejează leoaicele astea tinere !

— Așa de devreme, Boss ? Pe nemîncate ? Dar lasă-le dracului de amintiri ! A fost, a fost — gata, acum ești cu mine, nu-ți ajunge ? Nu te mai întreb nimic, niciodată, Boss, pe cuvîntul meu !

— Nici nu trebuie să mă-ntrebi ceva. Totul e să-ți închipui, sughiț. Dar nu coșul de rufe cu copilul în el, asta e altă pisică. M-ai întrebat ce-a făcut după aceea mama lui Piticot... Cînd, „după aceea“ ? După ce-a apărut fetița ? Mama lui Piticot a pierdut avionul, asta-i tot. A fugit după avion, dar n-a reușit să mai sară în el. Pricepi ?

— Încerc.

— Nu încerca nimic, o încurajez. Am pus tava prea departe de mine, cade scrumul pe cergă. Cînd e să pierzi un avion, îl pierzi și gata. Imaginează-ți pur și simplu, fără să-ncerci. Nu vreau să te văd și pe tine că alergi după ceva. Îmi ajunge cît a alergat ea, sughit iar.

— Nu se fuge după un avion, cum spui tu — ca să-l prinzi din mers, Boss, te implor, gustă ceva înainte de a te otrăvi de tot cu mizeria aia !

Al naibii să fiu dacă am să „gust" ceva pînă nu termin sticla, îmi zic, și dușmănia față de felina asta afurisită dospește în mine și tot crește și începe să zvîrnească plăcut și îngrijorător, ca un buboi, cum se întîmpla altădată, în controversele cu Signora, îmi amintesc, acum de ce insistă dacă știe că nu obișnuiesc să mănînc după primul pahar ? Nu-mi place să încurc lucrurile, mi-a ajuns o dată-n viață, și de-atunci Boss n-a mai încurcat niciodată nimic, nici măcar țigara nu mi-o pun invers în gură, ca să-i aprind filtrul din nebăgare de seamă, dragă Vili ! Stai tu acolo turcește și răcorește-te și lasă-l în pace pe Boss. Boss *al vostru* nu mănîncă după primul pahar, îi zic în gînd, iar cu voce tare îmi iese mai scurt :

— Boss nu mănîncă după primul pahar.

— N-am spus să *mănînci,* încearcă Vili să mă convingă, precis a făcut ceva actorie la viața ei, aproape că-ți vine s-o crezi. Te-am rugat numai *să guști* o îmbucătură înainte de a-ți face rău porcăria aia. Și pe urmă n-ai decît s-o termini, dacă-ți place...

Ca să vezi, acum o clipă fusese vorba să nu mă „otrăvesc cu mizeria aia", și acum aflu că de fapt nu ar vrea să-mi „facă rău porcăria aia", deci recunoaște că exagerase, uite că poate și-așa, mai prietenește și mai reconciliant, dar nici că s-ar mișca de acolo, să aducă din frigider ceva. Ea stă turcește acolo și fumează în draci și se răcorește.

— Ba se aleargă și după avioane, zic, cu gura plină de suc acru din stomac, mă căznesc să-l înghit și sughiț și-mi înghit și sughițul. Se aleargă după orice pe lumea asta. Mama lui Piticot știa șmecheria cînd a fugit după avion, numai că l-a scăpat. Cred că era cam nedormită în dimineața aia și n-a fugit destul de repede.

— Îmi închipui că măcar ea are un nume. Cum o cheamă ? mă întrerupe Vili cu un fel de bunătate asemănătoare cu mila, și nu-mi dau seama dacă mă compătimește pe mine sau pe Caroline.

Mă uit lung la ea, și ea caută să-mi cîștige bunăvoința, mă privește senin, înțelegătoare ca niciodată, o văd tot mai clar, afară se luminează de ziuă, parcă mai repede ca de obicei, poate că ne-a stat ceasul, nu pricep de unde atîta lumină. Așa a fost și atunci, eram orbit de prea multă lumină în dimineața cînd a căzut din avion Caroline.

— N-o mai cheamă nicicum, îi spun mirat, uluit de tot ce-mi vine pe limbă. Un lemn ars în sobă poți să-l mai numești „lemn" ? Un pahar spart mai este „pahar" ? O stewardesă care-și pierde avionul mai e „stewardesă" ? Mama lui Piticot e o noțiune, Vili, o noțiune sau un fenomen natural, pricepi ? Ea e gheața care a fost apa. Sau ea e cerga asta care a fost cîndva cu patru picioare, avea o talangă la gît și făcea me-he-he-e-e...

— Frumos spus, face Vili, mirată și ea de unde le scot. Poate îmi zici și mie — eu ce fenomen natural voi fi în amintirea ta ?

— Tu ? Tu ești apa care-și caută corabia, Vili. Adică nu mai cauți nimic, pentru că ai găsit : ai găsit pe fund cea mai ușoară și mai sigură corabie din cîte există pe lume — corabia mea de piatră Din nefericire pentru mine, nu mai poate pluti.

— Și ? De ce din nefericire numai *pentru tine ?* Crezi că apa plesnește de fericire că nu plutește pe ea nimic ?

Privea mirată mîna mea, cum mîngîiam cerga, ca pe-un material didactic, și o umbră necunoscută i se îngroșa între sprîncene.

Adică o Sprînceană necunoscută îi creștea între umbrele de pe Arcade, cred că asta am vrut să spun. Pe naiba — mi se întîmplă ceva cu cuvin-

tele ! O umbră necunoscută îi apărea lui Vili între Sprînceana mea Dreaptă și Sprînceana mea Stîngă — acum e corect : nu Ea a spus că-mi aparține Toată ?! Pe naiba, coniacul ăsta a fost amestecat cu ceva ! Adică amestecul ăsta a fost ceva în care s-a adăugat și coniac, am găsit în sfîrșit, la naiba :

— Vili, ia-ți de pe frunte chestia aia care-ți sprînceneză umbra ! Te rog. Îngropăm niște lucruri vorbite demult, scuză-mă, îngropăm inutil niște vorbe lucrate, vreau să spun. Nu ajung pînă acolo, ești bună să-mi pui încă o porție în pahar ?

„Două felii", îl aud pe barman, dimineața, în sala cabanei, în preajma echinocțiului, cînd eram, cu Vili, primii lui mușterii. Dimineață era. Înțeleg că toate lucrurile mari în viață ni se întîmplă numai la începutul zilei, începînd cu nașterea — cu ieșirea din peștera caldă și întunecată —, care ce altceva este, dacă nu cea dintîi dimineață ?! „Două felii", asta spusese barmanul.

Leoaicele tinere, grațioase și ascultătoare, îmi întind paharele pline-ochi, nu e beat nimeni în casa asta, pur și simplu să te dregi e un lucru foarte mare în viață și nu se poate face decît tot dimineața.

„Cel mai bine ar fi să facem dragoste, Caroline, dă-l naibii de zbor la Nairobi !", îi spusesem înainte de a se lumina de ziuă, în garsoniera ei. Piticot dormea neîntoarsă, de vreo trei ani sau trei și jumătate, în pătuțul demontabil lipit de calorifer. Nu eram obligați să o ducem la cămin zilnic. O duceam cînd aveam nevoie noi de cămin.

„Vorbim de un an de zile despre zborul ăsta, s-a desprins Caroline unduindu-se din cuprinderea brațului meu, după naștere părea și mai mlădioasă, iar felul în care i se întărise musculatura nu l-a bănuit la vremea lui nici măcar Avicenna în de-

scrierile corpului omenesc. Stai cuminte, a spus încet Caroline, mă duc să fac cafeaua, ori mai bine ocupă-te de Piticot, să nu întîrziem..."

„Du-că-se-nai-bii-de-zbor-la-Nai-ro-bi ! îi prinsesem glezna și n-o lăsam. Haidem să facem un tur de onoare, Caroline !" — ea inventase chestia cu turul de onoare, într-o secundă de pierdere a controlului, în luna noastră de miere de la motel : „E ca atunci cînd ne lăsăm pe-o aripă și venim la aterizare, iar lumea crede că facem un tur de onoare !"

„De un an îmi promiți că mă bronzezi într-o singură zi la Nairobi, nu fi nebun, trezește-o pe Piticot !"

„Cel mai bine ar fi să ne lăsăm acum pe o aripă, Caroline !"

— Ce spui ? o aud de departe pe Vili. N-am înțeles ce-ai zis.

— Am spus să-l dăm naibii de zbor la Nairobi.

— Nu te mai chinui, Boss. Te strici de cap și mă înnebunești și pe mine. Las-o pe altă dată.

— Asta-i ziceam și eu — s-o lăsăm pe altă dată.

— Bine, oftează Vili, povestește-mi cum a pierdut avionul mama lui Piticot, fă-te criță, dormi, pregătesc ceva bun pentru prînz și împacă-te odată cu cine ești certat în capul tău nepieptănat ! După masă te tund. Auzi, Boss, după masă te tund.

S-a luminat de-a binelea în *living*, și părul cenușiu al lui Vili pare mai cenușiu ca oricînd. Și-a tras rochița sau cămașa de culoarea gutuii peste îndoitura genunchilor desfăcuți turcește și arată așa de decent, că mi se face frig.

Frig a fost și atunci, și paltonașului lui Piticot îi lipsea un nasture. Dacă nu i-ar fi lipsit nasturele, prindeam și noi mașina de serviciu, barul lui Caroline s-ar fi umplut la timp cu toate alea, și bidonul cu frișcă nu s-ar fi vărsat pe mochetă,

chiar pe pragul ușii compartimentului de clasa a doua. Și dacă mocheta n-ar fi fost umedă și unsuroasă, nici Caroline n-ar fi alunecat...

— Boss, îi simt atingerea blîndă. Trezește-te.

— A fugit după avion, mormăi indiferent, desenînd cu palma cercuri pe cergă. Noi o văzusem alergînd, copilotul adică, și-i lăsase ușa deschisă, ușa din spate, în compartimentul de clasa a doua — pricepi ? Avionul pornise și chiar atunci ne desprindeam de sol — dacă sărea nițeluș mai tare, copilotul ar fi prins-o de mînă și ar fi tras-o el cumva înăuntru, ce naiba, doar nu avea o sută de kilograme ! Eu eram la manșă, nu vedeam nimic în momentul ăla și n-aveam cum să intervin, doar nu era să trîntesc avionul cu burta de pămînt. N-a sărit destul de sus, asta-i chestia. Și a rămas de căruță — și nu a mai prins căruța aia a morții, să vadă și ea Nairobi.

— Spui prăpăstii, Boss. Te-a luat apa. Nu se întîmplă așa ceva ! se revoltă Vili.

— Corect, zic. Atunci închipuie-ți invers — și încep să desenez invers cercuri pe cergă, cu paharul gol. Fii bună și umple-l, zic, și mă mir o clipă că nu mai am paharul în mînă, pînă îmi reapare între degete — plin. Închipuie-ți că a căzut din avion.

— E aiurea ce-mi spui, iubitule, vocea asta plîngăreață nu i-o cunosc. N-am auzit să cadă cineva din avion în felul ăsta ! Nu se poate, Boss, nu există așa ceva !

Așa a spus toată Compania și multe alte companii. Pînă au aflat despre nasturele lipsă de pe paltonașul lui Piticot. După ce au aflat despre nasture, se poate orice, au spus. Pînă să știe însă despre nasturo... dar, de fapt, s-a vorbit așa de puțin la decolarea aia, parcă nici nu s-ar fi vorbit.

„Vino puțin !“ l-a chemat Caroline pe copilot, tocmai pornisem, era prea multă lumină, și min-

tea mea nu făcea legătura dintre pudra de zăpadă de pe pistă și cantitatea luminii din cabină, eram concentrat pe aparatele de bord.

„Adu-mi o cafea fără zahăr, Caroline !“ am zîmbit la ea, știa ea ce înseamnă o cafea fără zahăr, și am rămas cu zîmbetul ăla și cu toată lumina aia albă pe față pînă s-a întors copilotul.

Turnul îmi mormăia nu știu ce în cască, părea alarmat, pe naiba, ăia se sperie din orice în fiștecare secundă, nu ascultam, așteptam cafeaua din mîna lui Caroline.

„Turnule, l-am auzit deodată pe copilot, avem o problemă !“ și m-am mirat că vorbește în numele și-n locul meu, fără să spună nici indicativul. Era ceva într-adevăr în plus față de alte dăți, era ca atunci cînd înoți și te atinge sub apă ceva, un peștișor, o frunză, te miri scurt și înoți mai departe.

„Știm că aveți, a răspuns Turnul. Am văzut. Întoarceți-vă !“

Uitasem complet de Caroline și nu înțelegeam unde dispăruse toată lumina aia nefirească și de unde vine bezna în cabină. Parcă adormeam.

„Ce naiba se întîmplă ?!“ m-am uitat la copilot și am văzut de unde venea bezna : de pe figura lui. Nu avea ochi pentru mine și cred că nu mai avea ochi nici pentru aterizare, dar a reușit, numai el știe cum, să aducă avionul pe pistă.

Atît s-a vorbit la bord în zborul ăla de cinci minute — cel mai scurt zbor la Nairobi din istoria aviației :.

„Vino puțin“, spusese Caroline.

„Adu-mi o cafea fără zahăr, Caroline !“

„Turnule, avem o problemă.“

„Știm că aveți. Am văzut. Întoarceți-vă !“

„Ce naiba se întîmplă ?!“

— Și nu ți-a spus ? explodează Vili. N-ai știut nimic... ?

— N-am știut nimic pînă jos, zic modest, iau toate alea de pe tavă și încep să le mișc pe cergă ca pe niște jucării, explicîndu-i cîtă agitație începe pe-o pistă cînd se întoarce un avion imediat după decolare, cum seamănă pachetul de țigări cu autotunul cu spumă al pompierilor, cu girofaruri galbene și sirena dezacordată, cum bricheta poate fi și Salvarea argintie cu girofaruri albastre — „iu-iu, iu-iu" —, și toată lumea asta turbată te îmbrînceșt și nu te lasă să te apropii dacă nu ești „rudă directă cu victima", neînțelegînd, idioții, că nu mai contează *acum* cine a semnat foaia de zbor în registrul căsătoriilor, și cîte altele se mai întîmplă pe aeroport, dacă avionul ăsta decolase cu ușa compartimentului de clasa a doua deschisă, și pe ușa aia, încercînd s-o închidă din mers sau din zbor, cade ca proasta o stewardesă care a fost Caroline.

Și după ce-am învîrtit toate jucăriile alea pe cergă pînă le-a apucat amețeala, Vili mă trezi simplu, cu un duș rece ca apa din lacul nostru de jos :

— Era frumoasă, Boss ?

Încet, încet, am reușit să-i focalizez ochii, vreau să spun — amîndoi ochii : larg deschiși și plini de-o curiozitate invidioasă, era ceva rău în ei, ceva din mulțumirea răzbunării, cum te uiți la o vulpe prinsă-n capcană : „ți-am venit de hac ?!" Ce trebuia să fac — să o mint ? Nu puteam minți amintirea lui Caroline !

Am împins pe tavă toată harababura de pompieri, salvări și alte mașinării și am netezit dungile vișinii-negre ale aeroportului de pe cergă :

— Vino lîngă mine, Vili.

— Ți-e greu să-mi spui ?

— Nu mi-e greu, am început să-i mîngîi părul.

Proasta-proastelor să fi fost în locul ei, și tot ar fi priceput că nu-mi era greu s-o descriu pe Caroline : îmi era imposibil.

— Spune-mi doar atît, Boss, că era mai frumoasă ca mine. Era ?

Am strîns-o tare în brațe, am rostogolit-o peste mine, și răspunsul a venit singur — l-am rostit neslăbind-o din ochi :

— Cînd un cardinal l-a-ntrebat pe Michelangelo cum de-a cioplit atît de perfect una dintre celebrele lui statui, bătrînul i-a răspuns că, de fapt, statuia fusese de la-nceput acolo, în blocul de marmură, și că el n-a făcut decît să dea la o parte marmura de prisos. Poate că a fost statuia unei femei, poate era chiar Caroline, ei bine — tu ești grămada de cioplitură.

S-a ridicat brusc și m-a scrutat cu ochii mijiți, mi s-a părut că i se umeziseră :

— Bine, iubitule, mă mulțumesc și cu atîta. Atunci, poftim — fă dragoste cu o grămadă de pietre în plus.

— N-ai înțeles nimic ! am încercat s-o împac, trăgînd-o din răsputeri spre mine.

Trăgeam într-adevăr de un morman de cioburi de marmură rece și mi-a trebuit ceva timp s-o îmbunez. Nu voia să înțeleagă metafora — adică efortul meu de a da la o parte cu mîinile goale, cu dinții, ceea ce era între noi de prisos, mă amăgeam că m-aș putea trage pe sfoară și că o voi păcăli și pe ea, dar Vili nu se lăsa păcălită.

— Știi ceva, a răbufnit într-un tîrziu, aș prefera să pui la loc cioplitura aia, să nu se mai vadă nimic din ce a fost. Boss, faci pentru mine atîta lucru ?

— Chiar acum, am strîns-o în brațe.

Ne-am trezit din cauza frigului, nu știam de unde vine, pînă am întins mîna, și nu am ajuns la lampă să aprind lumina.

Lampa era la locul ei — numai bătrîna laviță de brad o rupsesem.

V

Am rîs ca nebunii și, acolo, *la sol*, am înscris în istoria zborurilor încă o situație nouă — ne-am aplecat pe o aripă într-un „tur de onoare", eu condus de Vili, pînă n-am mai putut de bine, și Vili abia a vorbit : „Mi-e rău și mi-e sete, mă doare... Lasă-mă puțin, Boss, să-mi iau un pahar cu apă..." — numai în stările de extaz devenea vulgară, numindu-și luminișurile trupului cu numele lor de maidan, și semnul bărbăției mele numindu-l tot așa, golănește, cum îl scriu copiii pe garduri și obsedații în vespasiene, privindu-l sălbatic și mîrîind la el, iată leii tineri din *Dira șingelui tău pe zăpadă* a lui Marquez, îmi ziceam. Pe urmă a sărit la bătaie, făcea cîteodată destul de urît dacă bea ceva înainte, voia bătaie într-adevăr și m-am îngrozit — cu tinerețea n-ai cum să lupți, mi-am zis, războiul cu tinerețea l-au pierdut șiruri nesfîrșite de generații, oare de ce n-are nimeni curajul să scrie „Istoria universală a războaielor cu tinerețea" ?

Mă ametisem la loc, ca-n noaptea de pomină cu Căpitanul, cînd îmi spusesem orgolios că avantajul lui de vîrstă era discutabil, uite că nu era deloc discutabil : știam acum de ce mă iritaseră Secundul și Căpitanul și toți mînjii ăia nărăvași și totuși supuși lor — prin tinerețea și prospețimea aia sforăitoare, prin autoritatea categorică a celor doi asupra hergheliei, prin toată revărsarea aceea de bărbăție, agresivă și aproape că impregnată de mirosul ei special — pe care Vili ar fi putut s-o observe și eventual s-o compare cu mine, cum îi apăream eu : un leu bătrîn și jigărit și năpîrlit, păstrîndu-și în formă doar mîrîiala.

— Stai cuminte, am rugat-o frumos. Nu e bine să fac eforturi. Sînt la plămîni cu pămîntul, am zis — și mi-a sunat penibil văicăreala asta în fața ei, am încercat să mă repar : sînt la pămînt cu plămînul, am zis, blestematul meu plămîn stîng, și am întins mîna să iau o țigară, cînd Vili mi-a arătat, violent, brutal, reversul vulgarității și sălbăticiei, așezîndu-și pe față o mască necunoscută mie și deschizîndu-și pupilele pînă la ultima gradație a diafragmei :

— Lasă-le naibii de țigări, Boss ! Oare nu poți face măcar atît pentru mine ?!

— Cît e ceasul ?

— Șapte fix.

— Atunci mă duc să sting becul în cămară. Am uitat azi-noapte lumina aprinsă în cămară, am spus indiferent, gîndind că, în mod sigur, trebuie să mai fie o sticlă neîncepută acolo.

— Nu te obosi *tu* pentru atîta lucru. Mă duc eu.

Și dusă a fost, iar eu am adormit dus, așa cum eram — pe lavița ruptă țăndări. Ceasul de bord, imens, îmi acoperea tot orizontul și arăta șapte fix, ora primei ninsori, ora 07.00 G-M-T, precis după grafic, decolarea spre Nairobi, unde Caroline nu voia să ajungă pentru aiureala aia cu plaja de-o zi, ci ca să vadă, în dreapta, la schimbarea plafonului de zbor, argintul lacului Victoria.

„Aș vrea o oglindă ca aia în casa noastră", zisese ascultîndu-mă în ajun, cînd îi povestisem cum arată lacul Victoria la coborîre „să scriu mereu pe ea TE IUBESC cu litere cît tine de mari, dacă oglinda mea nu-ți ajunge ! Să scriu pe ea TE IUBESC și să golesc atîtea tuburi de ruj pînă n-o să mai ai bani să-mi cumperi și va trebui să înțelegi !"

Trecea printr-o altă criză „anuală" atunci, Piticot împlinise trei ani și lipsisem de la sărbăto-

rire, avusesem iar un scandal de pomină cu Signora :

„Dar du-te odată, Canalie, la nenorocita aia care-ți toacă zilele, sănătatea și banii !“

Aranjasem la caserie să nu-i mai dea banii mei Signorei, iar Caroline credea exact contrariul :

„Dacă o îmbraci în blănuri și-i plătești telefonul cu toate convorbirile alea internaționale și dacă te poartă ca pe-o momîie elegantă pe la sindrofiile cu psihopații ei, ce mai vrea, Boss, de la tine femeia asta ?! Nu-ți dai seama că te exploatează ? N-ai de gînd să te desparți odată de ea ? Ce vă mai ține împreună, dacă nici patul nu-l împărțiți ? Sau poate v-ați împăcat și-l împărțiți ?!“

— Liniștește-te, o aud pe Vili și-i simt palma răcoroasă, ca o adiere de vînt, pe frunte. Cu cine te războiești tu și în somn, Boss ? Vino să guști ceva, o să-ți facă bine.

Nu zic că, pentru moment, nu mi-ar fi făcut bine gustarea păstoasă încropită de Vili — era neîntrecută în salatele răcoroase, preparate din cruditați, cu sosuri dulci-acrișoare, pigmentate cu condimente și fel de fel de prafuri din ierburi de munte uscate. Cred că gătea aproape la fel de bine ca mine, cel puțin așa va susține, la sărbătorile de iarnă, un arbitru imparțial ca Piticot.

Am mîncat tot, m-am uitat la ea și am crezut că încă visez : era iarăși în costumul ei „marinăresc“ de pe vremea antrenamentelor celor de pe Calypso, sfinte Doamne, dar cîte încap în rucsacul ăla al ei ?! Probabil, mi se citea pe față un amestec de rîs și de plîns, întocmai sosurilor dulci-acrișoare, Vili a ales rîsul :

— Șifonat mai arăți, iubitule. În ambele sensuri, iubitule. Șezi acolo și bea-ți liniștit cafeaua, ascultă-mă și-ai să vezi cum îți revii îndată. Ai ți-

gările deasupra capului, nu le mai căuta prin buzunare.

Nu știu ce-a fost în capul meu sec, împodobit cu atîtea cucuie, cînd am proiectat și construit așa chicineta — „să tot stai în ea", cum zicea Piticot, „să uiți că există și restul casei", poate că nu se înșela : era exact atît cît să cuprindă gesturile unei perechi, inclusiv perechea, iar pe fondul albului mat toate alea îți săreau singure în mînă, numai să știi și să vrei să le folosești. Dacă în *living* făcusem fereastra de-o palmă, din rațiuni de căldură, aici avusesem în vedere aerisirea — era cît tot peretele exterior. Proiectată pe acest perete de sticlă, de la nivelul podelei pînă-n tavan, se vedea dantelăria florilor mari de gheață de astă-noapte. Iar pe fondul draperiei de flori înghețate, Vili îmi oferea al doilea duș din dimineața asta, cu apă adusă direct din lac :

— Primul lucru pe care-l țin minte din copilărie e marea. Știi ceva ? Așa cum a înghețat fereastra asta, la fel a înghețat și oglinda ta mare din hol. Cred că în noaptea asta a înghețat și lacul, începu ea ca în treacăt, rotindu-și mîna fără să atingă geamul, ca și cum ar fi șters ceva, de parcă ar fi dat la o parte o perdea imaginară.

— De unde știi ? am întrebat-o repede, ca un psihiatru, atent la reacția ei — evident, ceva nu era în regulă.

— Adineaori am trecut prin hol și m-am uitat în oglindă. E înghețată bocnă. Cînd îngheață oglinda, minunata oglindă înaltă din hol, e semn sigur că a înghețat și lacul. Din oglindă a venit și muzica, toată noaptea, pînă să înghețe în zori.

Bătea cîmpii, bineînțeles, nu se auzise nimic peste noapte în afară de trosnetul buturugilor în cămin, totul era să aflu de unde-i vine ideea. Mi-am aranjat și mai bine halatul psihiatrului :

— Oglinzile multiplică și sunetele, nu-i așa, Vili ?

Pantalonii de un ultramarin catifelat îi accentuau subțirimea taliei, agilitatea abia reținută, cînd se întoarse intrigată spre mine, umilindu-mă cu privirea serioasă :

— Asta o știu și copiii.

— Și tu chiar ai copilărit la mare ?

— Dar bineînțeles ! Ce-i așa de curios ?

— Și copiii tăi, Vili ?

În chicinetă era cald, ardea și cuptorul unde pusese la copt nu știu ce, dar ea se scutură cuprinsă brusc de-un frison, masîndu-și brațele dezgolite pînă la cot, cît o acoperea bluza cu dungi orizontale albastre, întoarse capul spre dantelăria florilor înghețate și-mi răspunse uscat, răgușit :

— Parcă eram înțeleși să nu te atingi de copiii mei, Boss. Copiii mei încă n-au văzut marea, de ce nu lași lucrurile să curgă în voia lor ? Chiar ții neapărat să forțezi lucrurile ? Sau poate vrei să te-ntreb și eu fără oprire, ca un papagal, tu cum ți-ai crescut fetița orfană de mamă după acel accident nerod ? Să-mi închipui că a crescut-o de fapt Signora ta, nu-i așa ? Atunci spune-mi — cum a reacționat Signora, cînd a găsit coșul cu fetița la ușă ? Sigur, nu-ți convine ce-ți spun, te deranjează... Dar tu mă provoci !

Ce era în ochii ei cînd m-a privit după cuvintele astea mai bine n-aș fi văzut niciodată, arăta mai urît și mai rău decît plînsul ei mut și cutremurat din seara dansului cu Secundul și Căpitanul. Poate reușesc să îngrop și făptura asta, mi-a trecut prin cap, dacă încă nu am scăpat de condiția pilotului — un gropar, care trage după el prin cer un morman de virtuale sicrie. Asta eram — un gropar. Dacă nu cumva toate avioanele erau sicrie frumoase din pluș și dural, iar groparul care le tot îngropa în înaltul

cerului — Dumnezeu ! Și de ce nu, dacă-l consideram pe Cristos copilul unor ozenauți, adus de cei trei extratereștri numiți în Scriptură „magi“ ?! Care au lăsat copilul născut la bordul navei lor în ieslea unor păstori cumsecade, și copilul s-a adaptat mediului, și asta explică absolut totul : și fecioria Fecioarei, și „minunile“ Fiului-Lui-Dumnezeu, și impactul dintre inteligența lui superioară cu ignoranța pămîntenilor de atunci, pînă la ridicarea inevitabilă a tînărului extraterestru — la cer ! Ce simplu se poate tălmăci toată Biblia ! De fapt, orice se poate oricînd tălmăci — chestie de imaginație, cum spune Vili : „fetița adusă în coș“ !

— Iartă-mă, am spus — și m-am uitat la ea ca un cerșetor.

— Cînd am venit, atunci, seara, îmbrăcată așa, poate m-ai crezut cam nebună — rîse vesel. N-ai înțeles nimic, nu-i așa ? Mă făceau să plîng copiii ăia caraghioși, marinarii, cu uniformele lor, îmi răvășeau amintirile, mă gîndeam la copilărie, și-am căutat în dulap și mi-am găsit costumul și culmea e că mă mai cuprindeau pantalonii — *asta* aș fi vrut să înțelegi tu ! După atîția ani, e drept că mai greu, dar încă mă cuprindeau ! Vrei să-ți spun despre bunicul meu care m-a crescut ?

Era tot acolo, rezemată de pervazul ferestrei, cu fața spre florile mari de gheață.

— Povestește-mi, am rugat-o absent, simțind cum se îndepărtează de mine, cum crește distanța dintre noi, fără să ne putem opri, ca pe-o pantă înghețată, lipsită de orice obstacol.

— Bunicul a fost paznic de far, zise mîndră și visătoare.

Am întins piciorul sub masă și m-am lovit de ceva ori ceva s-a lovit de mine, m-am uitat, era o sticlă abia începută... Am adus-o încet cu piciorul spre mine și mi-am pus pe furiș în cafea — era

mult mai bună așa, după rețeta „cafea cu rom, puțină cafea în rom". Am întrebat tare, să acopăr moșmondeala cu sticla :

— În ce port ?

S-a gîndit un timp înainte de a continua, în aceeași poziție, fără să se întoarcă :

— Era un port prăpădit, decăzut, amărît, unde aproape că nu mai veneau vapoare, dar bunicul meu se încăpățîna să stea de veghe noapte de noapte la far — zicea că tot va ademeni el, cu lumina farului, pînă la urmă, pe cineva. Nici comerț cu pește nu se mai făcea, dacă oricare era în stare să-și pescuiască un pește din mare... Se bea, se cînta toată ziua, iar noaptea se preacurvea...

Am tresărit — de unde cunoștea Vili placa asta, pe care mi-o pusese în ultimii ani de căsnicie Signora ? ! „Bei, te distrezi toată ziua, Canalie, eu muncesc pentru tine și fiica ta, iar nopțile — preacurvești !" Am golit ceașca și i-am mai cerut un strop de cafea, iar cînd s-a apropiat de mine, aducînd ibricul, am întors capul să n-o otrăvesc cu răsuflarea :

— Mulțumesc, atît. Totuși, din ce trăiau ?

— Din contrabandă în special, reveni Vili la locul ei, lîngă fereastră, repetînd gestul rotund cu mîna, fără s-atingă geamul, ca și cum ar fi șters ceva. Aveau niște mărfuri vechi de cîteva sute de ani, dosite prin port și prin casele unora, de care nu reușeau să se descotorosească. Le vindeau și le recumpărau pe prețuri de nimic pentru a le vinde din nou, imaginează-ți : clopote vechi și oglinzi. Asta era toată afacerea lor neroadă, și culmea e că scoteau totuși banii pentru distracții, că de mîncare nu știu ce-și găteau.

Am ciulit urechile, clopote și oglinzi, știam ceva despre afacerea asta, dar erau informații vrednice de toată mila — din cufărul bunicului meu ! S-o-n-

treb pe Vili dacă umblase în cufăr ? am căzut pe gînduri și, imediat, am avut definiția cea mai plastică a dilemei : dacă-mi turnam repede rom în cafea, cu siguranță ar fi auzit gîlgîitul și m-ar fi surprins asupra faptului ; dacă umblam încet și cu grijă, putea să-și întoarcă întîmplător privirea spre mine — și tot mă prindea ! Trebuia să acționez și rapid și eficient, dar una o excludea pe cealaltă, și nici pe față nu aveam chef să-mi torn — mi-ar fi stricat absolut toată plăcerea, și plăcerea era să-mi iau pe furiș ! Am zis ca să mă aflu în treabă :

— Nu cumva unele clopote le ascundeau chiar în oglinzi ? În apa adîncă a oglinzilor, n-au ascuns nici un clopot ?

— Tu de unde știi ? s-a răsucit atît de grăbită spre mine, că era să cadă pe spate, pe geam, bine că pusesem de zece milimetri și foarte bine că nu umblasem încă la sticla de sub masă.

— N-are importanță. Cred că am citit undeva.

A făcut o grimasă înainte de a-mi întoarce iar spatele :

— Eu nu-ți vorbesc despre lucruri citite, Boss, puținele mele amintiri de la mare sînt toate adevărate, așa cum le știu de la bunicul meu... Dacă te plictisesc, poate ai să fii mai bine dispus altă dată...

— Dar nu mă plictisești deloc ! am spus rar, și sticla se tîrî de-a bușilea, ei da !, și ascultătoare spre mine.

— Nu apucasem să înțeleg una dintre poveștile lui cele mai frumoase, dacă nu cea mai frumoasă : bunicul a trebuit să moară, și eu să plec de la mare, și să treacă mulți ani pînă să pricep că el îmi vorbea de fapt dinăuntrul oglinzii în care se scufundase un clopot cîndva... Era foarte simplu, dar nu pentru mintea mea de copilă, copiii nu au simțul perspectivei, te-ai uitat vreodată cum desenează ei o casă, o stradă, un automobil sau un animal ? Toate le

apar plane ! El îmi povestea despre descărcarea acelei corăbii, ultima văzută în port, după care s-a și umplut orașul de clopote și oglinzi. Zicea că, după ce aduseseră de pe corabie o oglindă venețiană nemaivăzut de frumoasă, rezemînd-o cu argintul spre mare, oamenii se buluceau pe dinaintea ei și se minunau de claritatea cristalului, fără să le pese că începuse furtuna, și vîntul se întețea, și valurile din radă se ridicau tot mai furioase, amenințînd corabia. Cum căscau ei gura în fața oglinzii, normal că vedeau furtuna și hula din radă *în răsfrîngerea ei*, deci în spatele lor, și acolo — *în oglindă* — se legănau primejdios și corabia, și clopotul de pe puntea ei, așteptîndu-și descărcătorii. Dar cine să mai descarce ceva, dacă ei rămăseseră înțepeniți, îmbătați de frumusețea oglinzii și de furia furtunii din argintul ei ?! Și uite-așa un val înalt a măturat pur și simplu clopotul ăla în mare, și s-a scufundat imediat și corabia, numai că oamenii au văzut totul, îți repet, în reflectarea oglinzii — și pe amănuntul ăsta se bizuia bunicul meu cînd mă încredința, hîtru și misterios, că în oglindă e scufundat un clopot. Eram măritată cînd am priceput...

Toată istoria asta o citisem într-un caiet cu mențiunea PENTRU CARTEA GNOMILOR din cufărul lui Aleksander Mertz, cu deosebirea că bunicul meu dinspre mamă, fie-i țărîna ușoară !, dădea exact și dimensiunile oglinzii : 3,14 pe 4,13 metri. Cu ingeniozitatea lui anormală, bunicul meu făcuse și produsului lui Π cu inversul său — una din cifrele lui „norocoase", știam deci multe în plus față de istorisirea lui Vili, dar am sorbit o gură zdravănă de rom cu cafea și am întrebat-o altceva :

— Nu ți-a povestit niciodată bunicul tău despre un navigator singuratic care cutreiera mările lumii în căutarea unor pitici ?

S-a uitat bănuitoare la mine, nemulțumită de ceva, sînt sigur că sticla se tîrîse la locul ei, alta era supărarea :

— Te referi la gnomi ? Ajung și la asta. Să-ți spun întîi ce-a făcut el cu oglinzile pe care le-a recuperat de la vagabonzii din port, după ce s-au chinuit ei să scoată de pe fundul apei clopotele și oglinzile răsturnate de pe corabie. A născocit cel mai bun reflector pentru luminile farului ! Iar cînd a ieșit la pensie, hotărînd de capul lui că și-a terminat misiunea, pentru că-n ultimii ani tot nu-l plătise nimeni, le-a cărat pe toate din far și și-a căptușit casa, pe dinăuntru, de jos pînă sus, cu oglinzi. Cea mai mare a așezat-o în hol, la capătul scărilor spre odăile de la etaj...

Știam și asta din 'CARTEA GNOMILOR', dar nu bănuisem că romul de sub masă e din cel vechi, autentic, făcut de mine, trebuia să iau o gură de aer, am spus că revin imediat și m-am năpustit spre ieșire, pe oglinda înaltă din hol scria cu ruj „Vili îl iubește pe Boss", am deschis ușa și-am înțeles de ce se luminase de ziuă așa devreme — ninsese și geruise, albul mă durea, iar arborii de jos, dimprejurul debarcaderului, păreau mai mari și mai groși sub promoroacă, și în mijlocul lor, lacul fumega leneș, arăta ca un ochi bătrîn, gînditor, deschis către cer, prefăcîndu-se că nu mă vede.

Am respirat adînc și mi-am revenit, „Vili îl iubește pe Boss" — pînă și literele rotunde le semănau, și culoarea rujului cărămiziu, Caroline folosise numai cărămiziu. Nu mai știam dacă-i spusesem lui Vili despre dorința lui Caroline de a-și aduce lacul Victoria în casă ori numai îmi amintisem, și ce importanță avea ?, pe polița de sub oglindă zăcea ultima carte din biblioteca ei ambulantă, dar multe au mai încăput în rucsacul ăla !, cartea era o antologie de nuvele nordice, m-am încruntat și am răsfoit-o

și am găsit : în nuvela „Fata paznicului de far“ se vorbea de-o fată cam într-o ureche, îmbrăcată în rochiță „marinărească“ cu dungi orizontale alb-albastre, în pustietatea unui cătun de munte, și ce urmărea Vili de fapt — făcea literatură cu mine ? Sau toate se repetă cîndva, undeva, și nu-i nimic nou sub soare ? Am pășit bățos în bucătărie. Vili nu se clintise, și din cuptor începea să te amețească mirosul specialităților ei. M-am trîntit pe scaun :

— N-a înghețat nici un lac — și nici oglinda din hol ! am rîs. Br-r-r ! Te rog, mai este un strop de cafea ?

— Îmi amintesc cum mă deștepta zvonul melodios al unui clopot rămas pe fundul radei, nu-l putuseră scoate, îmi închipui că anumiți curenți îi mișcau limba sub apă, poate la flux și reflux, în orice caz cel mai bine se auzea în nopțile cu lună plină — și-l trezeam și pe bunicul și-l sîcîiam să-mi spună, de unde se aude ? „De unde s-a scufundat, mormăia el, din oglindă !“, dar așa de serios, că măstrecuram de sub plapumă și lipăiam, în cămășuță, pînă în hol... Îmi lipeam nasul de cristalul rece și-mi țineam răsuflarea, doar-doar se va auzi... E adevărat că dangătul clopotului submarin se deslușea mai puternic acolo, dar, în afară de propria mea răsfrîngere, cum stăteam, ciufulită, în cămășuța de noapte pînă la glezne, nu zăream în oglindă nimic...

Pe naiba, îmi spune ea mie, la cei treizeci și trei de anișori ai ei, poveștile cu care adormea singură în copilărie ! În cămășuță de noapte pînă la glezne umblase Piticot, și nu Vili, în după-amiaza zborului amînat la Nairobi. După ce urmărisem cu un taxi Salvarea pînă la poarta spitalului, făcusem bucăți portarul și așteptasem trei ore și jumătate să pună chirurgii la loc bucățile lui Caroline. Le adunaseră la loc și o cususeră și o scoseseră din sală — întreagă cum fusese de fapt și pe pistă, cu deosebirea că,

aici, pe căruciorul ăla înalt, nu mai respira. Numai inima lui Piticot bătea nebunește cînd mi-a sărit în brațe — „melgem acasă ?“

„Sigul că acasă, dal unde altundeva ?“

Se stlica de lîs cînd îi volbeam așa, dal nici că s-al fi colectat vleodată !

— Vrei un castravete murat ? mă îmbie Vili.

— Cu multă plăcele, zic. Vleau un castlavete mulat !

— Ce te-a apucat, Boss ?

Asta voia să știe și barmanul de la barul de zi, cînd am intrat în bar de mînă cu Piticot. Înainte de a o aduce la bar, o îmbrăcasem în cea mai elegantă rochiță și-n același paltonaș cu nasturele proaspăt cusut la loc — pe atunci încă nu înțelesesem importanța nasturelui în viața mea. Și, îmbrăcînd-o, răscolisem garsoniera lui Caroline în căutarea vreunei fotografii — era adevărat, nu avea nici una. I-am comandat prăjituri, și Piticot le-a terminat, nici nu știam dacă mîncase de prînz, după care s-a lipit cu nasul de vitrină și a rămas acolo, ca o păpușă în vitrina barului de zi, mîzgălind sticla care se tot aburea de la respirația ei și privind încîntată cum ninge și cum se răstoarnă pe trotuar primii trecători pe primul ghețuș din iarna aceea. Beam whisky sec, și barmanul nu pricepea cît încape în mine și de ce nu mă-mbăt, dar nici nu mă întrebă nimic : se uita doar cu un reproș mut cînd la mine, cînd la Piticot.

Pînă la urmă am cumpărat o sticlă și am chemat un taxi și, pe drum spre casă, am luat un buchet mare de flori — idee n-am ce erau.

„Acum unde melgem ?“ mă înnebunea Piticot și nu-mi venea să cred că nu mă întreabă despre Caroline — mai tîrziu am priceput că se mai întîmplase s-o iau singur de la cămin, și Caroline să vină acasă a doua zi.

La ușă n-am scos din buzunar măseaua de urs, mi-am aranjat numai nodul cravatei și am scuturat zăpada de pe flori și am strîns-o mai tare de mînă pe Piticot și i-am șoptit să spună frumos sărut mîna. „Să nu zici *sălut* mîna, că mă supăr !“ și Piticot a rîs ca un clopoțel, nu ca un clopot cît un ceaun, cum i se năzărea lui Vili în casa bunicului de pe malul mării, și de unde născocește atîtea bazaconii despre portul ăla misterios plin de contrabandiști ? ! Am împins la loc ștergătorul de picioare, îl deranjasem frecîndu-mi tălpile de el în neștire, l-am împins discret, cum fac cu sticla de rom acum, atent să nu-mi stric armonia ținutei, și Piticot a spus răspicat, parcă o aud :

— Sălut mîna ! Mulțumesc pentlu castlaveți, Vili !

— Tu chiar ai căpiat, Boss ? se îngrijorează Vili, dar nu o mai disting limpede, nu știu ce naiba are țigara asta că mă ustură ochii de la fum.

Signora era într-un halat de casă plușat, machiată ca întotdeauna și cu părul ridicat pe ceafă într-un coc evasineglijent, întîi mi s-a uitat bănuitoare în ochi și pe urmă a descoperit buchetul, și abia la sfîrșit a auzit glasul subțire al lui Piticot :

„Sălut mîna !“

„Asta ce mai e? !“ a rîs amuzată Signora, unduindu-și talia de viespe în prag și făcîndu-ne loc.

„Dacă nu se vede că e fetiță, îi pun etichetă“, am spus, am împins-o pe Piticot înăuntru, i-am pus în cuier paltonașul și am rămas țeapăn uitîndu-mă cum arată lîngă hainele „mari“, între blana Signorei și mantaua mea.

Pe urmă am luat-o de mînă și-am adus-o în sufragerie și i-am spus să stea jos, fără să-i arăt unde, și Piticot n-a găsit ceva mai bun de făcut decît să-și aleagă, dintre atîtea !, *scaunul nimănui*. N-am scos un cuvînt pînă n-am dat pe gît un pahar plin de

whisky sec, nici astăzi nu știu ce marcă era, așteptînd să-l termine și Signora pe-al ei. În continuare, conversația putea să degenereze, din partea mea, și într-un cataclism natural : mă lovise o veselie soră cu nebunia la vederea gravității ce tot creștea pe chipul Signorei.

— Boss, nu văd ce găsești de rîs, se miră Vili, ei da !, n-a observat nici o manevră cu sticla de rom, pot să recunosc că sînt as.

— Mi-am adus aminte o întîmplare hazlie, zic. Ce-ar fi să luăm și noi un pahar înainte de prînz ?

— Asta de unde a mai apărut ? Ia-ți numai tu, eu pregătesc o salată, și dacă nu te-am plictisit, am să-ți spun cum a decăzut pînă la urmă portul bunicului...

Așa s-a mirat și Signora, atunci, uitase să mă caute în manta, aveam un buzunar interior cît să încapă un depozit de sticle, dar i-au sclipit ochii cumva ciudat privind la activitatea lui Piticot : plictisită să stea pe scaun ca la fotograf, scormonea în vraful cu benzi de magnetofon.

„Spune-i să stea cuminte, m-a rugat Signora. O să le deșire pe toate !“

„Spune-i tu. Obișnuiți-vă una cu alta !“, am turnat în pahare, amuzat de deruta Signorei.

„Cum o cheamă, în definitiv ?“

„Ai să vezi pe acte, m-am posomorît, nu mi s-ar fi învîrtit limba să pronunț numele lui Caroline. În general, răspunde la Piticot.“

„Piticot, a smuls din ea Signora, fii cuminte și nu încurca benzile de magnetofon. Vrei ceva să te joci ?“

„Vleau ! a răspuns Piticot curajoasă. Ce-mi dai ?“

„La asta nu te-ai gîndit, mi-a șoptit șerpește Signora. Acum să te văd ! Dă-i ceva să se joace !“

I-am dat hîrtie și un creion, și Piticot a amuțit.

„Nu, a hotărît Signora după alt pahar, mie să nu mi-o lași plocon aici ! Du-o la maică-sa !"

„Ți-am mai spus că maică-sa a murit. Înțelege odată. La cămin nu o duc și nu am de gînd să mă despart de ea !"

„Admițînd că nu-i o altă farsă de-a ta, și ești tatăl ei, înseamnă că povestea de anul trecut a fost adevărată ?"

Perfect adevărată a fost ticăloșia aia de anul trecut, cînd Piticot împlinise doi ani, o sărbătorisem cu Caroline, și Caroline făcuse una din crizele ei „anuale" : zisese că mai bine *se aruncă din avion* decît să continuăm așa — sinistră glumă. Și mai sinistru fusesem eu, în aceeași noapte, întorcîndu-mă treaz ca lacrima și blînd la Signora și mărturisindu-i întreaga istorie, în cele mai mici amănunte, din care firește că nu crezuse nici o iotă, dar și avertizînd-o că n-o mai las pe Piticot la cămin ! După ce-i descrisesem garsoniera lui Caroline, perucile, cosmeticele și hainele folosite de ea și o mulțime de alte nimicuri reale, Signora rîsese cu lacrimi și se amuzase : „Minți ! Slăbește-mă cu aiurelile tale !" ca să mă conving, o dată în plus, că nu există minciună mai bună decît adevărul. Nici fotografia lui Piticot în brațele lui Caroline n-o convinsese (după chestia asta și-a ars Caroline toate fotografiile), iar la auzul accidentului de automobil în care mama fetiței mele și-ar fi pierdut, chipurile, viața, Signora replicase că ziarele n-au publicat nici o știre... Parcă despre avioanele prăbușite zilnic în preajma motelului se scrisese ceva ? Și totuși, în zori, numindu-mă „monstru fără inimă", fusese gata să pornim spre cămin, să aducem fetița acasă ! Pînă și un șal gros de lînă își pregătise, s-o înfășoare pe Piticot ! Nu există nici un Piticot în realitate, dresesem eu lucrurile, și nici Caroline nu există, am

vrut pur și simplu să văd ce ai face dacă totuși s-ar întîmpla... Și abia atunci își dăduse Signora arama pe față, arătîndu-mi culoarea și consistența sîngelui moștenit de la Babushka ei. Se înnegrise, pusese șalul alb pe cuier și, înainte de a ieși din casă, palidă și verzuie, îmi spusese încet-încet, zîmbind absentă, cu privirile-n gol : „Ar fi fost mai frumos dacă era adevărat..."

„Acum de ce dezgropi... ?!" m-am răstit la Signora. Mai bine gîndește-te cum o culcăm, aș fi vrut să-i spun — nu i-am spus, am lăsat-o să-și bată capul și m-am trîntit îmbrăcat pe pat, ca să adorm imediat, dărîmat.

N-a ezitat să rezolve și treaba asta — plăcerile ei sacre de psiholog. M-a trezit pe la miezul nopții și m-am mirat că eram în pijama, cu Piticot ghemuită lîngă mine, ca o lingură într-o lingură — vorba lui Kurt Vonnegut, jr. Signora făcuse baie, se dezmeticise complet, își trăgea cămașa de noapte lîngă ușa deschisă a dulapului și îmi zîmbea provocator-visătoare :

„Bine, Canalie. Am să ți-o cresc. Fac din ea o stea de primă mărime, să-și frîngă grumazul un popor de bărbați alergînd după ea ! Dar te costă. Prețul e ăsta !" — și și-a pus degetele ușor desfăcute sub ombilic acoperind acel preț, pentru a-mi arăta și mai clar ce pierdeam în afacerea asta...

— ...și cine mai vizitează azi vechiul port se miră de ce n-au oglinzi băștinașii prin case ? Dacă zici că știi atîtea despre gnomi, Boss, spune-mi : trăiesc și sub apă ? Au ei vreun amestec în dispariția acelor oglinzi ?

— Uite ce-i, Vili, îi vorbesc răspicat și rar, și limba nu mi se împleticește deloc. Știi că nu pot

mînca după primul pahar. Cred c-am să dau o fugă pînă jos, la cabană, să aduc ceva.

— Nu te las singur ! Vin cu tine !

— Acum ? N-aș apărea în halul ăsta cu tine nici în fața Judecății de Apoi ! Șezi blînd aici și așteaptă-mă, vezi ce faci cu cuptorul ăla. Într-o oră sînt înapoi !

Mi-am luat hanoracul îmblănit și șapca de viței și ghetele cu fermoar — nu aveam timp să-mi leg șireturile de un kilometru de la bocanci, și am ieșit în hol, „Vili îl iubește pe Boss !", oglinda înghețase bocnă și nu m-am zărit în ea, în schimb am descoperit schimbări substanțiale pe-afară, nu recunoșteam nimic din peisaj :

Cineva lucrase la telescaun, cred că-l dublaseră, în loc de două fire apăruseră patru, iar gondolele se-nmulțiseră într-atîta, că nu le puteai număra. Și în locul cărării line spre cabana din vale se ivise o pîrtie abruptă de bob, bine stropită cu apă și înghețată, pregătită de dat startul pe ea !

Cristoase, l-am rugat pe colegul meu etern de profesie, cosmonautul, piloteaz-mă pînă jos, fac cinste cu un coniac dublu ! Pesemne s-a milostivit de starea în care ieșisem pe pistă, că m-a ajutat să reperez lacul — ca un ochi bătrîn, într-adevăr, gînditor, deschis exact către mine, și ceva mi-a spus că așa trebuie să arate, cînd fumegă leneș, ochiul lui Dumnezeu. L-am fixat în focarul privirii mele îndoielnice și l-am făcut nemișcat și am strigat la el :

— Dacă zici că numai oala aia a Timpului ai inventat-o, pe care o mai încurci cîteodată cu altă oală, atunci pe noi cine naiba ne-a născocit ? !

Dumnezeu m-a luat prietenește în brațe, ne-am tăvălit prin zăpadă și, ostenit, m-a pupat. Dacă n-ar fi duhnit a băutură, sînt sigur că nu mi-ar fi divul-

gat niciodată ceea ce mi-a șoptit, gîdilîndu-mă în ureche cu barba :

— Voi v-ați născocit unii pe alții, Boss, n-am nici un amestec în chestia asta. Dar, te rog, ține-ți gura ! Ești singurul care ș t i i, a rîgîit și mi-a trimis un damf că nu știu cum de nu am murit.

Am vărsat tot ce aveam în mine și, rezemat de balustrada scării, am așteptat să mi se despăienjenească ochii. Și-am văzut, departe, la picioarele colinei, pe fundalul orbitor al primei zăpezi, lacul meu drag de jos — ca un ochi plin de aburul înțelepciunii, zbîrcit și întunecat, deschis către cer. Mai aproape, la picioarele mele, pătasem zăpada cu o băltoacă de otravă în stare pură — arsenicul din farfuriile schimbate pe furiș cu Signora, atît mi-am mai amintit.

PARTEA A DOUA
CARTEA GNOMILOR

„GNOM : un fel de pitic, locuitor în subteran sau spirit al pământului care păzește minele și tezaurele prețioase păstrate în subsol. Mitologia medievală îl reprezintă ca fiind mic, deformat fizicește, de obicei cocoșat, ființă asemănătoare cu un bătrîn noduros. Gob, regele speciei gnome, și-ar fi condus supușii cu o sabie magică — și se spune despre gnomi că ar influența temperamentul melancolic al omului."

(Marea Enciclopedie Britanică)

I

„Zile trecute : 340
Zile rămase : 25.“

M-am uitat lung la cifrele astea, încă nu mă trezisem, nu pricepeam ce înseamnă „zile trecute“ și „zile rămase“, după ce-am dormit toată noaptea, ca un prunc — neîntors. De cînd Vili vărsase pe zăpada din fața casei restul de băutură din ultima sticlă și spălasem și butoiașul din beci, dormeam din ce în ce mai adînc și mă simțeam ca revenit de pe alt continent — lucrurile și înțelesul lor își recăpătaseră sensul obișnuit, fantomele vechi dispăruseră, cedînd locul unor zăpezi cum n-au mai fost la altitudinea asta de două milenii. Totuși, ce-i cu zilele „trecute“ și cele „rămase“ ? chibzuiam — și așa m-a găsit ea, aducîndu-mi cafeaua.

Cafeaua la pat nu-mi amintea nimic, era un fenomen meteo cu totul nou, începeam să-i simt lipsa dacă întîrzia cîteva minute și intram în alertă, cu toate simțurile la pîndă, pînă o auzeam pe Vili hărnicindu-se, tiptil, în bucătărie. Așa și astăzi, 6 decembrie, dacă era corect calendarul la care, amețit de somn, mă zgîiam. Multe lucruri erau noi de un timp : aburul cafelei din ceașca susținută de Vili la nasul meu le întrecea, de departe, pe toate.

— 'Neața, Boss ! Ce-ai pățit ? Ai visat urît ?

— Zile trecute și zile rămase, am mormăit. Nu-mi place cum sună — parcă ar fi o numărătoare inversă. Problema e — „rămase" pînă la ce? Vine sfîrșitul lumii?

A rîs și, cu spiritul ei practic, mi-a descifrat ecuația, urmărindu-mă curioasă cum mă îmbrac — parcă mai curioasă ca alteori. Am ieșit afară, întîmpinat de același balamuc din ultimele două săptămîni: viscolea întocmai ca ieri, nămetele de pe trepte îmi ajungea pînă la genunchi, și balustrada peronului de sosire nu se zărea prin ninsoarea groasă. Bineînțeles că nici al patruzeci și șaselea stîlp al telescaunului nu se vedea — numai cablurile urlau, la fel cum urlaseră și aseară, alternînd cele două-trei note joase în aceeași succesiune lipsită de imaginație, repetată la infinit, ca o orgă dezacordată.

Am dezgropat din nămete treptele și am dat ocol casei — eram din ce în ce mai asediați: ușa magaziei de lemne se troienise pînă la pragul de sus. Am făcut apoi pîrtie nouă pînă la punctul de observație meteo, am desfășurat gluga — invenția mea — și, cu gluga pe cap, ca un fotograf de-nceput de secol, la lumina lanternei, am notat datele: presiunea atmosferică — 703 milibari, incredibil! ca-n pîlnia unui ciclon!, umiditatea — 86 la sută, puțin ne lipsea să ne simțim ca în peșteră, în junglă sau în colibele polineziene lacustre!, temperatura aerului — minus 19 grade Celsius. De cîte ori ziceam Celsius, îmi aminteam scrînteala lui Paracelsus, inventatorul arborelui genealogic al gnomilor: să-și spună astfel ca să fie mai „para" decît... Celsius! Am făcut gluga sul și am scos girueta — îmi arăta viteza constantă de 19 metri pe secundă, iar puterea rafalei, aproape de 25: pe asemenea vînt nici vorbă să pornim instalația, și la ce bun? cabana din vale era pustie de cîteva săptămîni.

Am intrat în casă și, în fața oglinzii din hol, mi-am scos țurțurii împletiți în barbă — acum să mă fi văzut Piticot! Cu datele meteo în față, m-am așezat la pupitrul stației, gata să le transmit, cînd am înțeles că pietricica din bocanc era reală, nu fusese o senzație falsă cît timp robotisem pe-afară. Am scos bocancul, l-am scuturat, și din bocanc a căzut un ghemotoc de staniol, ce naiba ?, și am priceput imediat toată semnificația filei de calendar. Sfîntul Nicolae îmi adusese ceva, am scrutat *living*-ul, sfîntul nu era nicăieri, se ascundea.

Am desfăcut ghemotocul. Întîi nu l-am descoperit, conținutul și ambalajul erau de aproape aceeași culoare, și cînd l-am luat în palmă n-am vrut să cred : mi-l dorisem de-o viață, și nu-mi amintesc să-i fi spus vreodată lui Vili visul ăsta neîmplinit. Mi se potrivea pe deget perfect, ca și cum ar fi fost făcut la comandă — inelul masiv, bărbătesc, de argint, cu muchii septagonale late, fără zorzoane și demn ca o piesă dintr-un mecanism solid și masiv. Am răcnit :

— Sfinte Nicolae, arată-te !

Și Vili a apărut din chicinetă ; numai foșnetul stelelor mai lipsea ca să fie ca atunci, demult, la-nceputul toamnei, de la care mi se părea că trecuseră o mulțime de ani. Era cald și plăcut în casă, mormanul de butuci de lîngă cămin părea neatins — și nu exista nici un motiv să ieșim de aici pînă la sfîrșitul lumii, dar absolut nici un motiv : Sfîntul Nicolae nu-mi amintea nimic, și dacă inelul cu șapte muchii îmi spunea ceva, acel ceva nu avea legături cu trecutul. Am auzit-o oftînd cu îndoială :

— Îți place, Boss ?

— E cel mai frumos dar din cîte am primit vreodată, am spus apăsat și rar. De unde ai știut că mi-l doream ?

— Mi-am închipuit, a zis și ea încet, cu și mai multă nesiguranță, parcă, ezitînd să-și termine un gînd.

— Ce este ? Ce nu e bine, Vili ?

— Totul e bine, Boss. Sînt o proastă. Totul e bine.

Dar își ștergea pe furiș și colțul ochilor, parcă-și trăgea și nasul — asemenea daruri nu erau pentru mine, nu-mi trebuiau :

— Ce te supără ? De unde... ?

— Din prea plin, iubitule. Din prea bine. Iartă-mă, nu vreau să te necăjesc.

Cum puteau să mă necăjească sărbătorile ? De la ultima ei travestire în marinar, cînd mă mirasem cîte încăpuseră în rucsacul ăla fermecat, surprizele nu se mai terminau — rucsacul era mult mai mare decît îmi închipuisem. Într-o zi a scos la iveală din el luminările elegante, în diferite culori și forme, pentru noaptea de Anul Nou, așezîndu-le cu gust prin toată hardughia — unde te uitai, dădeai cu ochii peste o lumînare, unele în sfeșnice, altele pe farfurioare de pămînt ars, împodobite cu panglici de beteală aurie și argintie, și aerul mirosea tot mai puternic a brad de Crăciun.

Ieri dimineață, m-a-ntrebat cu cel mai firesc aer din lume :

— Boss, într-o clipă liberă, ai vrea să speli mațele ?

— Mațele ? !

Credeam că-mi propune o „curățenie", mă rog, ceva din arsenalul ei de tămăduiri secrete pentru prelungirea vieții pînă la adînci bătrîneți — nici vorbă : erau chiar mațe adevărate, uscate în sare, pentru cîrnații de casă, așa că am robotit împreună cu ea toată ziua, dînd prin mașină carnea de mistreț din afumătoare. Mistrețul îl împușcasem într-o

noapte de noiembrie, în perfectă „legitimă apărare", coborînd spre cabană după nu știu ce, și gazda ei — pădurarul cel nou — nu a aflat de braconajele mele pînă-n ziua de azi. Dar trebuia și carne de vită — altă „vită" n-aveam decît pastrama de căprior de astă-vară, și am tocat și pastrama, Vili a adăugat condimentele, am împins la *spritz* de-am făcut bătături în palmă și, tîrziu, seara, la lumina reflectorului de afară, am pus în afumătoare... zece metri de cîrnați proaspeți. S-ar fi zis că ne așezăm pe iernat ca pentru noaptea polară, zîmbeam pe furiș — nici nu-mi doream altceva !

Începuse să se înșereze cînd a fîșiit interfonul, și m-am uitat la el ca la un animal necunoscut : pe-o vreme ca asta nu aveai ce să-ți spui, era un nonsens să discuți altceva decît despre starea vremii, ori să povestești, ca să treacă timpul, bancuri răsuflate demult. Dar omul de jos nu se ținea de prostii, am ridicat microfonul din lăcașul lui și am spus „ascult", fără să bănuiesc cît mă poate costa cuvîntul.

— Șefu' ! i-am auzit vocea speriată de-a binelea. Auzi, Șefu', sînt aici o duzină de puștoaice care vor să știe dacă ești acolo, sau nu. Au de gînd să urce !

— Poate au înnebunit.

— Dacă a înnebunit cineva, Boss, ăla sînt eu. Arată mai normal decît toate puștoaicele pe care le-am filat la viața mea. Și-s hotărîte să urce, numai să te găsească acolo. Ce le spun ?

Era o întrebare. O duzină de puștoaice, m-am gîndit, nu poate fi decît o ispravă pusă la cale de Piticot. Dar îmi cunoșteam prea bine fiica, treaba era sută la sută neserioasă, ultimul lucru de care ar fi în stare una ca ea ! Totuși, am vrut să verific :

— Piticot e cu ele ?

— Ți-aș fi spus de la început. Ce să caute Piticot printre nemțoaicele astea ? !

— Nemțoaice, ai zis ? De ce nemțoaice ?

— Naiba știe, Boss. Acum beau ceai la cabană și se strică de rîs. N-am înțeles o iotă ce spun, una singură a vorbit cu mine, celelalte discută hoha. Mi s-a părut că ar fi nemțește. Ce le spun ?

— Să se ducă de unde-au venit, ori acasă la ele — sub plapumă ! m-am răstit. Au căpiat ? Stratul de zăpadă pe-aici e de o sută zece ! Îmi închipui că jos e și mai mult.

— O sută patruzeci de centimetri, Boss. Dar dă-mi un răspuns. Ești acolo — sau nu ?

— Și dacă n-aș fi ?

— Dumnezeu știe, a oftat omul de jos. Dar am impresia că le-a ciripit cineva tot programul dumitale de viață pe următorii cincizeci de ani. Gagica cu care-am vorbit mi-a zis că știe precis că nu cobori de acolo pînă la primăvară. Deci cum rămîne, ești acasă sau nu ?

— Ce mă tot pisezi ? ! am izbucnit. Lasă-mă întreg !

— Domnișoara e lîngă mine, Boss. Acum a intrat. Se grăbește...

— Dă-mi-o la aparat, am mîrîit.

A urmat o pauză care nu se mai termina, dar prea scurtă pentru avalanșa de întrebări din mintea mea, drăcia dracului !, o duzină de puștoaice, deodată, pe vijelia asta — de unde veneau și cine le trimitea ? ! Mi-am scuturat umerii ca de frig și, imediat, am simțit pe ceafă mîna lui Vili :

— Nu te enerva, Boss. Descurci tu și minunea asta.

Era încă un lucru nou de cînd am venit pe munte — să am pe cineva lîngă mine, cu mine, într-un ceas greu, și-n clipa următoare m-am liniștit de tot și am știut că Vili are dreptate : puștoai-

cele nu aveau nici o șansă să mă scoată din balamale!

— Nu vrea să discute, Boss! m-a informat iritat și jignit omul de jos. Zice că n-are timp. Fii atent că pornesc toate în momentul ăsta! Au și pornit!! a strigat speriat, ca în fața unei căderi de pietre.

— Calmează-te! am preluat lecția lui Vili. Au ceva haine pe ele?

— Doamne sfinte! Dacă au haine? De când sînt n-am văzut echipament ca pe turbatele astea! Au *absolut* de toate, m-a asigurat cumva invidios, și fii atent că fiecare trage după ea și un câine!

— În regulă, l-am liniștit. Anunț eu băieții și le venim noi de hac. Pînă diseară ți le trimit pachet înapoi. Spune-le ălora de la cabană să încălzească două camere cu priciuri și să nu tragă obloanele. Terminat!

— Boss!! a țipat îngrozit omul meu, de parcă ar fi văzut altă rostogolire de pietre. Fii atent ce câini au puștoaicele!

— Dă-i naibii de câini! m-am răstoit la el. De câini îmi arde mie acum? Terminat!

La jumătatea distanței dintre debarcader și Cota 2100 aveam o magazie cu piese de schimb, ținea loc și de refugiu pe vreme rea, acolo se adăposteau băieții cei mai de nădejde ai lui „Number One" — echipa numărul unu. După toate semnele, ar fi trebuit să fie acolo în clipa asta, și chiar acolo erau. Le-am spus povestea, și băieții au pornit drăcuind la vale, să-mi întîmpine musafirele, ba să le și întoarcă din drum de va fi posibil.

Cam după un ceas am aflat că le-a fost imposibil.

— Bătrîne, l-am auzit prin stația-mamă pe bărbatul cu voce sedativă, gîfîind ca o locomotivă Stephenson model 1814, astea nu-s fete. Sînt zece tancuri cu rezervoarele pline, și nu se opresc pînă

sus. Nu le-ar strica la sosire niște ceai fierbinte. Recepție.

— Vili ! Pune pe foc oala de zece litri pentru un ceai rusesc tare. Mai este ?

— Este destul, iubitule, vezi-ți de ale tale, lasă restul pe mine ! s-a înrolat voluntară și Vili în „armata salvării" recrutată de dragul puștoaicelor — și mi-a plăcut siguranța din vocea ei.

— Number One ! Number One ! Pe unde sînteți ? Vedeți pilonii ?

— La pilonul doisprezece, Bătrîne. Repet — doisprezece, abia sufla Stephenson 1814. Nici bocancii nu ni-i vedem prin frișca asta malaxată, și află că abia acum pornește iar malaxorul. Cred că ne face terci. Păstrează-ne o amintire duioasă, Bătrîne. Recepție.

— Ascultă, Number One, i-am vorbit frățește, dacă-i chiar așa groasă, întoarceți-vă ! Luați de-o aripă pațachinele alea, mînați-le la cabană și tăvăliți-le bine-n zăpadă să se-nvețe minte ce fac altădată cînd le arde pipota să umble creanga. Știi chestia aia, ce ți-e scris în frunte ți-e pus. Nu scrie nimic pe fruntea lor ? Recepție.

— Nu se pune problema întoarcerii, Bătrîne, a oftat din rărunchi Stephenson 1814 — probabil îl dureau șalele de atîta lopătat cărbuni în focar. Ajungem noi cumva. Mergem după sunet. Recepție.

„După sunet" însemna că se mențin pe linia firelor telescaunului, ascultînd vuietul cablurilor pe deasupra capului, iar pilonul doisprezece (aveam schema instalației pe capacul stației de emisie-recepție) se afla la 820 metri fix, de la nivelul mării, bineînțeles, de la nivelul portului copilăriei lui Vili, unde contrabandiștii scufundau fel de fel de clopote în cele mai strălucitoare oglinzi — dacă era să cred povestea. Mai palpitantă însă mi se părea acum povestea descreieratelor mele musafire : aveau de ur-

cat o diferență de aproape 1200 de metri și, dacă porniseră de o oră, trebuia să mă aștept la sosirea lor, moarte sau vii, nu mai devreme de șapte seara, în beznă deplină.

— Number One ! l-am chemat străduindu-mă să par vesel. Auzi, la refugiu faceți un popas de juma' de ceas și dați-le cîte o gură de ceai ! Cine-i în cap ? Recepție.

De data asta trebuia să vorbim după toate canoanele, cu toate farafastîcurile pe care, îndeobște, le ignoram.

— Sînt pregătite pentru popasul ăsta din start, punea cărbuni în focar Stephenson 1814. Nebunele astea cunosc traseul pe de rost. În cap sînt cîinii. Recepție.

Cîini în capul vreunei coloane nu avusesem pînă acum, mi-am adus aminte spaima din vocea omului meu de jos — „Fii atent ce cîini au puștoaicele !“ M-am gîndit că nu puteau fi decît niște lupi zdraveni — și am început să le recunosc fetelor ălora, nu fără rîcă, și un dram de seriozitate în aventura lor. Dar nesăbuințele abia începeau.

M-am uitat cum arăt și m-a pufnit rîsul — cine era marele strateg care conducea operațiunea ? Un coate-goale ! Luasem pe mine, de dimineață, cele mai ponosite țoale, ce naiba, veneau să mă vadă o duzină de fete, una și una, cum bănuiam, și nu se făcea să găsească, după atîta drum, un pîrlit în zdrențe ! Cu ochii pe beculețul roșu al stației, m-am schimbat imediat, țopăind pe dinaintea lui Vili — nu s-ar zice că treaba asta o încînta, dar a tăcut mîlc pînă m-a văzut gata, și a făcut și descoperirea :

— Dar știi că ești *un tip*, Boss ? Or să leșine mucoasele alea cînd te-or vedea ! Și bărbos, și cu pipă, și cu aroma asta de tutun olandez — precis leșină cîteva ! Vezi, să le prinzi la vreme în brațe !

Știam că fusesem cîndva „un tip", noutatea era că mai sînt. Dar pînă să leșine „mucoasele" (mi-a zgîndărit orgoliul Vili cu disprețul ei), mai aveam de așteptat. Mi-am strîns zdravăn cureaua și m-a pufnit rîsul :

— Poate ești geloasă !

— Poți să știi ? s-a eschivat ea, lăsîndu-mă să înțeleg ce-mi plăcea din legănarea nervoasă a piciorului pe care și-l tot balansa pe marginea lavi-ței — gestul ăsta îmi amintea ceva : cam așa mă privea Caroline, de pe divan, urmărindu-mă cum îmi leg nodul cravatei, înainte de a porni spre „ca-să", unde mă aștepta, obosit după zborul de noapte, Signora...

— *Setea e gelozia apei,* am început să-l citez din memorie pe constructorul *Citadelei. Apa te face să urli, pentru că o dorești...* — stai puțin, nu-mi amintesc mai departe.

— Iar începi, Boss, să calci în strâchini ? Doar n-ai băut nimic de-o groază de timp ! s-a neliniștit Vili, privindu-mă bănuitoare.

— Aha ! *Te simți trădat de apa care curge în în altă parte,* parcă așa zicea despre cei însetați în pustiu, *aidoma femeii care zîmbește dușmanului tău !* Al naibii, m-am strîmbat la Vili, așa-i că a nimerit-o ? Spune și tu dacă setea nu e gelozia apei ?

— Cine zici că a nimerit-o ? s-a neliniștit și mai mult Vili. Despre cine vorbești ?

— Am avut un coleg de meserie cîndva, un pilot grozav — Antoine, uite că nu-i mai știu numele de familie, scumpo. Chiar așa — Antoine și mai cum ? am făcut o mutră de nătărău, și Vili nu și-a dat seama, cum nu-și dădea nici Signora seama cînd îi vorbeam ceea ce aș fi vrut să-i spun de fapt lui Caroline. Începeam cîte-o conversație despre Saint-Exupéry cu Caroline, în garsoniera ei, timpul ne fugea printre degete, trebuia să ajung și „aca-

să", și-acolo, avînd-o vie în fața ochilor pe Caroline, îmi dezvoltam în fața Signorei ideile rămase neterminate în garsoniera din care veneam.

— Parcă ai băut totuși ceva, caraghios mai ești, Boss, cînd te apucă filosofia ! a rîs gros și răgușit Vili, căutîndu-și altă țigară. Fuma tot mai mult în ultima vreme, ajunsese să mă exaspereze, pe mine, fumător de la nouăsprezece ani !

Exact așa credea și Signora, totuși îmi scotea cuburile de coca-cola din tăvița pitită în refrigerator, își punea și ei cîte un pahar cu whisky simplu, și pînă la miezul nopții ne înțelegeam de minune, „spălînd oasele" lui Saint-Exupéry, cum spune zicătoarea rusească, pînă ne apuca amețeala. Dar nu mă mulțumeam cu atît : în prima cursă, îi vindeam lui Caroline ideile Signorei ca și cum ar fi fost ale mele, și izbutisem să le confund atît de amestecat-inseparabil, că nu mai știam, deseori, care din ele fusese ultima oară mai originală în idei — firește că exclusiv în idei ! Păcat, mi-am spus acum, privind-o pe Vili fără s-o văd, că s-a-ngrijit numai de forma căpșorului ăstuia cenușiu, ignorîndu-și conținutul ! Nu aveam nici o șansă, și nici timp, să-i completez conținutul...

— Boss ! am auzit-o strigînd de pe celălalt mal al prăpastiei. Vino-ți în fire, te cheamă stația !

Ajunse la jumătatea urcușului în promenada lor de după-amiază, însoțitoarele cîinilor refuzau să-și dezmorțească oasele la refugiu :

— Șefule, vorbi sobru Stephenson 1814, ceea ce însemna că-l auzeau și străinele. Domnișoarele vor să continue fără popas, ca să nu-și iasă din ritm. Ai baterii destule acolo sau luăm de aici ? Le-ar trebui vreo cincizeci. Recepție.

Pentru cine-și cunoaște ritmul interior și posibilitățile fizice, e și asta o treabă bine gîndită pe munte — să nu-ți ieși din ritm. Pesemne că „mu-

coasele“ își învățaseră măsura efortului fizic, numai lungimea nasului nu și-o cunoșteau, dacă porniseră cu atîta aplomb spre mine în puterea nopții, să le moșesc ! Și-n fond, de ce mă miram ? După toate semnele...

— Bătrîne, începu să urce din nou Stephenson 1814, deci scăpase de auditoriu, ține-te bine că-ți aducem belea pe cap ! Tineretul vrea apă caldă pentru cîini — cincizeci de litri. Repet — cincizeci de litri ! Recepție.

— Pentru baie ? Poate vor și prosoape fierbinți ? Recepție.

— Pentru hrană, Bătrîne, veni răspunsul, sedativ și împăciuitor. Le diluează niște conserve speciale, din depozitele armatei, amestecate cu vitamine și calciu Sandoz. Cred că sîntem pe la pilonul douăzeci și cinci. Mare minune dacă ne vedem în seara asta. Recepție.

...Ei da !, după toate semnele, astrul meu norocos se afla acum drept în zenit ! Fel de fel de persoane se înghesuiau, de la echinocțiu încoace, să-mi caute de grijă și să mă cocoloșească, începînd cu Vili și Piticot și echipajul unui bric întreg, ca să apară acum și un desant de fete frumoase, nemaivorbind și de cîinii lor ! Copiii și cîinii s-au gudurat pe lîngă mine de cînd mă știu, și pe încrederea asta a lor mi s-au dat felurite certificate — „om bun“, „suflet mare“, „inimos“ și așa mai departe. E adevărat că după ce mi l-au mîncat lupii pe Spirt, n-am mai vrut cîine lîngă casa mea din cauza poliţelor mele insolvabile de atașament : nu reușisem niciodată să-i dovedesc că țin la el mai mult decît îi arătam, sau, mai exact, mai mult decît înțelegea el.

Spirt a fost dalmațian cu pete negre ca smoala. Cunoscătorii în materie, auzind cum îl chem, mă

făceau cu ou și oțet, și asta nu în apărarea lui Spirt, care era antialcoolic convins, n-o să ghiciți ce-i scotea din sărite : mulțimea consoanelor ! Toți pretind că-n numele unui cîine trebuie să domine vocalele, ca să audă cît mai de departe cînd e chemat, ceea ce în cazul dalmațianului meu nu avea nici o însemnătate : cu Spirt comunicam telepatic și odată a reușit chiar să mă trezească de la distanță din somn, declanșîndu-mi un anumit vis, dar asta e o poveste mai lungă — haideți să ne vedem de treabă :

— Vili, fii bună și umple cada din baie cu apă fierbinte !

Zgomotul apei mi-a confirmat că Vili a recepționat corect rugămintea, numai că lăsasem butonul de emisie apăsat, și Stephenson 1814 se amestecă nechemat în problemele mele domestice :

— Prea devreme, Bătrîne, în două ore se răcește, păcat de lemne. Dacă ajungem sus anul ăsta, bineînțeles. Recepție.

— Care mai e situația ? Unde sînteți ? Recepție.

— Dumnezeule, veni răspunsul cu întîrziere. Nu se văd stîlpii. Oricum, cablul mai zbîrnîie undeva pe deasupra. Ai aprins reflectorul ?

Reflectoarele, mi-am adus aminte, și cuvîntul m-a luminat, ca și cum și în capul meu s-ar fi aprins deodată un reflector : începeam să-mi amintesc o grămadă de lucruri, ca unul băgat la reanimare. Aveam două faruri mobile, puternice, în magazie, se miraseră și Căpitanul și Secundul de ele, cît de departe „băteau", în noaptea cînd le demonstrasem că pot să luminez, de la mine, de sus, suprafața lacului, și bacul ancorat la debarcader, numai să nu fie ceață — ar fi trebuit să le pun sub tensiune de mult, căscatul de mine !

— Vili, vino te rog mai aproape cu amintirile tale din copilărie ! Cum zici că făcuse bunicul tău

sistemul ăla de oglinzi reflectoare în farul lui ? Ții minte instalația ?

S-a uitat iarăși bănuitoare la mine, se uita degeaba — strop de băutură n-aveam în casă. Și, liniștindu-se :

— Ce te-a apucat, Boss ? Nu-mi amintesc cum erau puse... știu numai că, dacă te uitai în oglinda cea mare, te vedeai reflectat în cea din spatele tău și-n toate celelalte, dar tot mai mic și mai depărtat, ca-n desenele animate : parcă te micșorai, pînă ajungeai cît un punct.

Auzeam în difuzor respirația gîfîită a lui Stephenson 1814, aștepta răspunsul, nu insista, nu se văicărea, îi ajungea să știe că-l urmăream, fie și prin hăul eterului, deci nu era părăsit și singur în nămeții ăia, croindu-și drum prin pereții de zăpadă pînă la piept. Asociațiile de idei mi-au jucat iarăși renghiul — și-am deslușit în urechea interioară vocea Signorei, era ca atunci cînd dedesubtul unei înregistrări noi pe bandă se mai aude, ca prin vată, vechea înregistrare :

„Te-au căutat la telefon trei îngeri blonzi !“ îmi spusese cîndva, la-nceputul lumii, și putea fi adevărat — unele corpuri astrale nu știau că, gata, sînt în cămașa de forță a căsniciei.

„Și ce-au zis ?“ o sărutasem firesc, nu mă simțeam vinovat.

„Nimic. Au tăcut toate trei.“

„Și de ce crezi că au fost t r e i ? !“

Signora îmi restituise sărutul, cu un licăr diavolesc :

„Fiecare a tăcut a l t f e l !“

Number One avea într-adevăr felul lui propriu de a tăcea — asociațiile de idei, mi-am spus, specialitatea Signorei, strălucitoarele ei demonstrații de sociologie — ar fi fost capabilă să prevadă și scă-

derea producției de lapte din cauza interzicerii claxonatului într-un oraș de pe țărmul mării !

— Number One, am apăsat pe emisie, branșez reflectoarele imediat. Dacă nici pe astea nu le vedeți, fiți liniștiți, aprind casa...

Mi-am tras hanoracul căptușit cu puf de pinguin și-am ieșit în balamucul de-afară — curat balamuc era : nu se hotăra de unde să vină și încotro să pornească, vreau să spun — Pasărea Albă, zăpada.

Porneau dinspre pilonul patruzeci și șase, ultimul, aducîndu-mi în nări mirosul uleiului special de iarnă, fluid încă pe rolele de curînd unse, dar, prea pătrunși de sunetul gros al cablului, fulgii făceau un popas sub copertina reflectorului de deasupra ușii, cel de rezervă, montat în toamnă, pentru orice eventualitate și *fără nici o legătură cu Vili*, pe vremea cînd o bîntuise „perioada plecărilor" misterioase, zăboveau nehotăriți și dansau și se zbenguiau pînă scăpau de greutatea sunetului și, abia după ce-și recăpătau ușurința și sprinteneala, țîșneau încotrova, în sus, împinși parcă de un brînci antigravitațional, pentru a dispărea din conul de lumină a reflectorului, în neant, peste streașina casei. Era incredibil cît de mult rezistau, existau, trăiau, vreau să zic — fulgii, tocmai ei, hărăziți să îmbrace cu trupul lor mort pămîntul ! Mă uitam cum se agățau disperați de viață, de mișcare, de starea de zbor, prelungindu-și agonia — și mi-am amintit istoriile colegilor de altădată, ei da !, unii scăpaseră și izbutiseră să plutească fără motor exact atît cît le trebuise să-și așeze avionul pe-o suprafață plană... Ce te-a apucat, Boss, te ustură ochii ?

Am stat ca un prost, nemișcat, pe trepte, ca să înțeleg ce mi se întîmplă. Cred că începeam să mă re-descopăr, dar era mai adevărat și mai adînc ca-n oricare dintre ultimele douăzeci și una de ierni :

numai iarna încercaseră să-mi dea tîrcoale tot felul de revelații, nu mă lăsasem îmbrobodit, le vîrîsem, așa cum veniseră, în sticlele goale — și le cetluisem definitiv. Iarna, mi-am spus caustic, iarna care vine din Nord, rostogolită ca un bulgăre de gnomii bunicului meu și purtată de vînturile de pe Sheremetyevo-2... — vînturile dracului !

Am încercat să prind niște fulgi în palmă, nu se dădeau prinși și mi-am croit drum spre magazie — trebuia să scot reflectoarele alea mobile, atîta lucru meritau băieții care-mi aduceau plocon duzina de patachine nebune. Ușa nu se lăsa abordată, mai precis — nu exista nici o ușă în dîmbul de zăpadă cu laturile cam de cinci metri, care înlocuise magazia, și efectele autodescoperirii n-au întîrziat : am început să chibzuiesc, mirîndu-mă cît de repede o făceam. Dacă spărgeam ușa cu tîrnăcopul sau cu ranga, mă pricopseam cu destulă roboteală, în vară, pînă voi reuși s-o repar ; mai practic era să scot dintr-un perete două-trei scînduri, ca să rămînă ușa întreagă !

Așa proceda cu toate alea din casă vechiul meu cunoscut — Contele, vecinul septuagenar de palier, ușă-n ușă cu locuința ce-o împărțeam cu Signora. Asociațiile de idei, mi-am spus. Pînă și pe prag își bătuse o fîșie de tablă groasă, ca să nu se roadă lemnul, de parcă l-ar fi asigurat cineva că mai are de frecat pragul ăla încă o sută de ani. Dacă-i cereai un cui, te-ntreba imediat „cît de mare ?“ — le ținea în cutii vechi de halva turcească, pe mărimi și modele, și toată casa-i era arhiplină de casete, cutiuțe, lădițe, pungi de hîrtie și pachete legate cu sfoară și învelite în plastic, și peste plastic, înfășurate cu capete de elastic, borcane cu capace înșurubate, ambalaje bizare recuperate de la farmacia cartierului, pe care le tot adunase pentru a le umple cu mărunțișuri de o incredibilă varietate :

Contele nu arunca nimic, nici măcar cojile de nucă ori becurile arse, pretextînd că așa sînt de la natură cei născuți în Zodia Taurului, după un străvechi zodiac „autentic" și pe care nu mi l-a arătat niciodată, invocînd cele mai prăpăstioase motive și scuze. Bănuiesc că, de cînd citise zodiacul ăla, dacă exista într-adevăr, își schimbase tot felul de-a fi, adaptîndu-i-se, și descoperind că și eu sînt Taur, nu scăpa nici un prilej să mă „dea pe brazdă", adică să mă aducă la același numitor cu el ! Parcă-i văd barba cu fire de toate culorile, bogat inspicată cu alb, zbîrlită și neîngrijită, făcînd un tot cu mustața netunsă, din care țîșneau spre mine învățăturile — esența „sistemului filosofic" propriu, cum pretindea :

„Mai bun este sfîrșitul unui lucru decît începutul lui."

Abia aici, după ani și ani, avînd timp să citesc pe-ndelete Cartea, am înțeles ce farsor fusese — „învățăturile" Contelui nu erau decît citate luate la nimereală din *Ecleziast,* mi-am amintit, dar ce mi-a venit acum să-l scot în viscolul ăsta și pe răposatul meu vecin de palier ? Cu siguranță e mort demult — și mi s-a strîns inima întrebîndu-mă ce s-o fi ales de bazarul lui necuprins de vechituri adunate cu atîta migală ?

Alte femei nu se găseau la ora asta în preajmă, așa că strigătul nu putea veni decît de la Vili :

— Staaa-țiii-aaa ! Booss ! Staaa-țiii-aaa !

N-o învățasem să umble cu stația și eventual să răspundă în locul meu, cum își dresează părinții odraslele de o șchioapă să gîngurească la telefon : „Nu-i nimeni acasă..." Dar nu m-am mișcat din loc la chemarea ei, cum nu mă clintisem nici atunci, în cabina telefonică de pe stradă :

La o săptămînă după solstițiul ăla de iarnă, Solstițiul Solstițiilor — cum le-am propus astronomilor să-l numească, și astronomii nu au acceptat —, trebuia s-o ajut pe Signora să aducă ceva din oraș, un pachet de la vamă parcă, darurile de la Babushka pentru Anul Nou. Creșa se închisese, Piticot era singură-n casă, cu blocul de desen și „cleioanele cololate" risipite pe dușumea, știa să stea singură ceasuri în șir, cuminte ca un șoricel, numai să-i fi dat destule creioane să roadă. Signora era pe punctul de a o accepta definitiv, părea că se-mpăcase cu soarta, nu știam că mai aveam de trecut un hop — unul și bun, cînd i-a venit din senin ideea și, luîndu-mă strîns de braț, aproape prietenește, ca-n vremurile cele mai bune, m-a înghesuit în prima cabină telefonică de pe stradă. Radia toată de nerăbdare, își schimba greutatea de pe un picior pe altul, și nu nimerea obiectele din poșetă, exact ca-naainte de căsătorie, cînd o rugam să deschidă ușa casei cu cheia ei :

„Acuma să vedem cu cine avem de-a face !" vorbea repede, formînd numărul, nu zăream discul, și mi-a lipit de ureche cutia rece a receptorului greu, de metal.

„Ce naiba ai de gînd să..."

„Alo ! Bună ziua !" a spus bine dispusă, încruntîndu-se la mine, adică eu să tac.

„Bună ziua, răspunse repede și veselă Piticot. Cine este ?"

Vorbisem cu ea, de nenumărate ori, de la aeroport, sosind cu felurite curse tîrzii, cînd Caroline era prin baie sau prin bucătărie, și era destul să zic „alo" că mă recunoștea înainte de a-i spune ceva — Caroline rîdea după aceea cu hohote povestindu-mi cum îi reproducea Piticot convorbirile acelea cu mine.

„Dar tu cine ești ?“ a-ntrebat cu blîndețe Signora, cum li se vorbește copiilor pentru a le cîștiga încrederea.

„Eu sunt Piticot. Mama nu-i acasă. Cine-i acolo ?“

Signora a tresărit scurt, nu se aștepta să fie numită de Piticot „mamă“, și-a mușcat buza de jos, dar a continuat cu răbdare angelică :

„Sînt o prietenă, Piticot. Dar tăticul unde-i ?“

„Nu te cunosc ! a răspuns Piticot, curajoasă, ca-n filmele cu *kidnappers*. Cine-i acolo ?“

„Îți spun imediat cine sînt, a continuat Signora acțiunea ei de răpire. Dar spune-mi tu întîi — unde-i tăticul tău ?“

Niciodată nu mi s-a părut atît de străină, necunoscută și indiferentă — vorbesc de Signora.

„Tăticu e la aelopolt, a răspuns Piticot, important și ferm. Da tu cine ești ?“

„Spune-i că l-a căutat o prietenă, a urmat Signora cu dicție perfectă, fără să-i tremure vocea nici o sutime de ton. Am să vin mai tîrziu pe la voi și-ți aduc o ciocolată mare de tot pentru că ești cuminte ! Bine ? “

Piticot respira în receptor, nehotărîtă dacă-i bine să primească o ciocolată, oricît de mare, de la o necunoscută : cînd se afla pe stradă, cu mine sau cu Caroline sau tropăind repede și mărunt între noi, ca să țină pasul, era învățată să nu primească nimic de la nimeni fără încuviințarea noastră. Acum era o situație nouă, miza destul de ispititoare, și Piticot a acceptat cu îndoială princiară :

„Bine“, ca și cum i-ar fi făcut Signorei o mare favoare.

„Atunci, la revedere !“ aproape că a țipat Signora, cu vădit și exagerat entuziasm.

Piticot nu răspundea entuziasmelor exagerate, i se păreau suspecte, și asta era o altă situație nouă — așa că tăcea.

„Auzi, Piticot ? La-re-ve-de-re ! ! !“

„La levedele“, a acceptat Piticot răpirea, cu jumătate de gură, fără nici un chef.

Și-am înțeles că poveștile cu diferiți *kidnappers* erau mai simple și mai veridice decît își închipuie toate femeile care varsă lacrimi de crocodil la cinema. Iar Signora a amuțit și, pe măsură ce trecea ziua, mă-ntrebam tot mai neliniștit dacă are să-și recapete vreodată graiul.

Abia seara, tîrziu, după ce-o culcasem pe Piticot în pătuțul ei nou („Să nu-mi aduci toate hîrburile din casa aia murdară !“), în timp ce-o ajutam să coasă burta unui gigantic crap umplut cu carnea altui crap, amestecată cu nucă pisată — rețetele formidabile de la Babushka ! —, Signora și-a desfăcut buzele într-un zîmbet cu gust amar :

„Ți-a trebuit ceva timp, nu-i așa ?, pînă să vorbească la telefon... Văd că se descurcă !“

„Nu-mi amintesc. Are vreo importanță ?“

„Cred că biata fetiță a stat singură zile în șir. Cît de tăcută e ! Copiii de genul ăsta devin complexați la maturitate. Totdeauna a fost așa ?“

„Și ce-i rău în asta ? Ar trebui să te bucuri că nu-ți pune, ca alții la vîrsta ei, cîteva sute de întrebări pe zi !“

Mai tîrziu, Signora a mîncat singură din crapul umplut, își pusese o porție dublă, iar eu preferasem să mănînc whisky și să-i țin companie. Era o companie plăcută Signora cînd mă iniția în meandrele psihologiei, de la nivelul ei de prof.-dr., în perspectivă chiar de prof. dr.-doc. Urca vertiginos pe spirala profesională, urmărind cu maliție coborîrea mea pe aceeași spirală și intrarea în vrie — fusesem de curînd mutat pe scaunul copilotului, iar comunicarea Companiei pomenea ceva și despre brevet, în sensul că numai de mine depinde cît — și dacă — îl voi mai avea. Pe naiba, eram ultimul pion în păstrarea

brevetului, și Signora mi-a dat pentru prima oară dreptate — a fost întru totul de acord cu mine că brevetul depinde în exclusivitate de alcool !

„Nu-i plac nici păpușile, se mira Signora, uitîndu-se cu ochi rotunzi la paharul meu înalt, mai adineauri plin-ras cu *Ballantine's* sec. I-am adus o păpușă vorbitoare, și nici acum nu s-a atins de ea ! Ce zici de asta ? Mîzgălește întruna. Totdeauna a mîzgălit așa ? Nu i-au plăcut niciodată păpușile ? N-ați avut bani să-i luați păpuși ? Pe ce-i cheltuiai, că de adus acasă — nu prea aduceai ? !"

— Boooss ! Uuuun-deee-eeești ? !

Unde naiba să fiu, sînt aici, *în mine* ! m-am răstit la ea în sinea mea, și Vili s-a retras jignită în casă, cred că așa a făcut, țipetele au încetat. Viscolul în schimb și-a încordat glasul, încît toporul lovea peretele, și scîndurile plesneau, crăpau și se desprindeau din cuie, și ploua cu așchii sub izbiturile mele ca într-un film mut, în desăvîrșită tăcere. Nu auzeam cum se face țăndări peretele magaziei sub mîinile mele, și nici degetele nu mi le simțeam — erau ca de lemn. Poate că din degetele mele săreau și așchiile, cine știe. Vijelia acoperea tot ce încerca să se miște altfel decît voia ea, decisă parcă să se îngroape în sine — cum mă războiam și eu cu presiunea timpului din scăfîrlia mea, întrebîndu-mă, ca un spectator, cît va rezista.

Într-una din crizele ei de gelozie de zile mari, de cînd măseaua de *ursus speleus* îi devenise apropiată și familiară, iar Piticot nu era decît nebunescul meu vis de a avea o fetiță, Caroline a spus :

„Boss, te rog, încă nu aprinde lumina. Nu vreau să te uiți la mine acum, pînă îți spun ceva. Știi, mă simt ca una dintre cele două păpuși din care una spune frumos 'ma-ma'... — aia cu care te joci mai

mult. Nu mai pot să fiu păpușa a doua, Boss. Crede-mă. Nu mai pot !".

Și mi s-a părut așa de clară ideea, că, după împlinirea visului meu nebunesc, de cîte ori zăream păpuși în vitrine, începeam să mă grăbesc. Piticot era mult prea mică să-i explic care dintre jucării spune mai frumos „ma-ma", și păpușile au lipsit din pruncia ei și din casa lui Caroline — cîtă vreme, din cînd în cînd, ne adunam tustrei.

Nu se făcea să-i spun amănuntul ăsta Signorei în timp ce își mînca porția dublă de crap umplut, iar eu îmi goleam paharele înalte cu băutură. Pe urmă Signora și-a făcut obiceiul de a mînca zilnic porții duble de crap și alți pești umpluți, mie îmi făcea deosebită plăcere să-i țin companie mîncînd ceea ce alții consideră că se bea, și toate celelalte au devenit atît de neimportante, că nu merita să ne spargem capul cu ele. Al meu cel puțin a rămas deocamdată întreg, pînă la viscolul ăsta, ca o turmă de fiare turbate, mînate din urmă de dragii mei gnomi, da-le-ar Dumnezeu sănătate !

Era să deger, să-mi plesnească inima de efort sub năvala sîngelui dezertat din capilarele membrelor, dar am reușit să tîrăsc reflectoarele pe peron, am dibuit priza și le-am cuplat — orientîndu-le către firul văii. Nu aveam nici un reper în jur, trebuia să contez exclusiv pe instinctul de orientare.

Cînd am pășit în hol, oglinda era aburită toată, părea că respiră, cum răsufla cîteodată spre cer și lacul de jos, pe vremea primelor brume, acoperindu-se cu voalul perfid-derutant de ceață, străveziu și cumva opac, prin care nici păsările în zbor nu-și puteau zări fîlfîirea aripilor în oglindirea apei.

Dinăuntru nu se auzea nici un semn de viață, pesemne mai era jignită că țipasem la ea în sinea

mea, o să-i treacă, mi-am zis, ori poate năvala vîntului în tăblia ușii acoperea sunetele din *living*, cînd m-am trezit vorbindu-le înspre oglindă :

— Acum să vă văd, isteților ! Dacă v-ați cuibușit colo, în apa oglinzii, scoateți-vă barem un deget !

Nordici-nordici, dar gnomii nu-mi răspundeau nicicum de data asta, ori dormeau, ori nu reușeau să spargă gheața care prinsese apa oglinzii pînă la malurile ramei sculptate de lemn. De fapt, zăboveam în hol ascultînd de al șaselea simț, prelungindu-mi acomodarea, cum stau scafandrii și cosmonauții în camerele de decompresiune, după lungile lor absențe din mediul terestru normal. Și-o dată cu primul pas peste pragul *living*-ului, am asistat la un alt fenomen meteo, inedit la Cota 2100, urmărindu-l cu sufletul la gură — descompus pe gesturi, cuvinte și fraze, ca într-o sală de operație :

— Iubitule, ce-i *cu tine ?!* a țipat Vili, albă cum n-o mai văzusem, apucîndu-mă zdravăn de mînă și trăgîndu-mă după ea spre laviță.

— Ce să fie ? am rîs. Imediat sosesc fetele și abia aștept să aud care din zece spune mai frumos „ma-ma" ! Cu păpușa aia am de gînd să mă joc mai mult... am încercat să rîd încă o dată.

Dar Vili a recunoscut într-o clipă deosebirea dintre rîs și încercarea de a rîde :

— Nu te mișca de aici ! Auzi, Boss, să nu te prind că te miști, mi-a vorbit dinspre picioare, gîfîind să-mi dezlege șireturile. Cum dracu funcționează stația asta ?! Au întrebat de jos dacă ai aprins reflectoarele. Au zis că au pierdut probabil direcția...

— Apasă pe butonul roșu și spune-le că le-am aprins.

— Am apăsat pînă m-a luat ameţeala, şi nu m-a auzit nimeni.Au întrebat dacă mai trăieşti ! Pe ce, Doamne iartă-mă, să mai apăs, ca să le zic cîteva ?!

— Cînd iei microfonul în mînă, caută să nu întinzi şnurul. Are un fir întrerupt — am gemut, îmi scosese bocancii cu ciorapi cu tot, şi-mi smulsese probabil şi unghiile. Le mai am întregi ?

— Eşti întreg şi vînăt ca un nou-născut. Stai aşa să aduc spirtul. Pe urmă te-ntorc cu faţa-n jos şi te bat cu palma pe spate. Să ţipi tare, să audă şi proştii ăia de jos că eşti viu şi nemuritor ! Vreau să apari în faţa *frumoaselor* ălora ca un adevărat zmeu. Auzi, Boss, fac eu zmeu din tine în noaptea asta ! Să nu creadă *mucoasele* alea că, gata, te-ai ramolit. Ai să le ieşi înainte ca un balaur !

Mi se făcea tot mai somn în timp ce mă oblojea şi o auzeam tot mai de departe, dar am tresărit în două rînduri, scuturat de un frison violent : o dată cînd mi-a descris înfăţişarea nou-născutului („Sînt mamă..." — mi-am amintit), şi-a doua oară cînd a rostit, absolut pe acelaşi ton, „mucoasele" după ce spusese „frumoasele" ! Pe urmă mi s-a făcut foarte frig şi foarte cald, cumva în acelaşi timp, şi-ndată după asta s-a repetat fenomenul meteo de azi-dimineaţă : m-a trezit aburul cafelei, plimbată ispititor pe la nasul meu.

Erau ceasurile zece din noapte cînd i-am auzit hăulind prin beznă pe băieţii conduşi de Number One, deschisesem larg uşa, şi strigătele au pătruns înăuntru sub forma unor ghemotoace cu două picioare. Am dezbrăcat unul cîte unul ghemotoacele, căutînd să le ţin cît mai departe de foc şi trăgîndu-le pumni zdraveni în spate. Abia după vreun sfert de ceas am început să le identific sexul — fe-

tele erau numai șase, dar păreau mai bărbătoase decît cei patru băieți.

Nu mi-am dat seama cum fuseseră îmbrăcați pe timpul urcușului pînă cînd au terminat să-și clădească echipamentul : a ieșit un mușuroi mai înalt decît orice obiect din *living*. Confuzia omului meu de jos, care mă speriase cu „o duzină de puștoaice", se trăgea de la părul persoanelor — unele fete erau tunse scurt, băiețește, iar băieții erau tuspatru pletoși. În rest, arătau cu toții cam la fel de înalți și zvelți și bine făcuți, cu mîinile și obrajii roșii de ger, dar nu păreau frînți după ascensiunea eroică — ăsta-i cuvîntul — de peste cinci ore, prin cea mai groasă zăpadă și cel mai afurisit viscol din cîte trăisem aici. Doar o vagă nesiguranță a gesturilor le trăda o apropiată epuizare, capătul puterilor — pe care-l și întrezăream. Cum băieții lui Number One vedeau și ei acest capăt, făceau tot posibilul să-mi pună în scutece, cît mai repede și eficient, musafirii.

— Știți, începu deodată o lungană cu ochi verzi-jucăuși, blondă-blondă, perfect proporționată și cu gesturi rotunde, studiate, v-am adus o scrisoare de recomandație. Poftim mesajul — și-mi întinse un plic la care nici n-am vrut să mă uit.

— Ține-o la dumneata pînă vă beți ceaiul, am alungat-o de lîngă mine. Văd eu pe urmă ce scrisoare vă ticluiesc, pentru toată trupa ! Gata lavițele ?

Pe lîngă bătrîna mea laviță de brad, aveam în *living*, în lungul pereților, două bănci late și destul de largi, rabatabile, fixate în balamale, care la nevoie puteau sluji și de priciuri — și pe care băieții lui Number One tocmai le ridicau. Alor noștri le rezervasem dormitorul de sus, cu mătăhălosul Number One în patul meu (niciodată, pînă acum, c o n j u g a l), și cu ceilalți doi — pe paturile pliante. Dacă stau să mă gîndesc bine, o grămadă de lucruri

în casă erau rabatabile și pliante — din rațiuni de folosire judicioasă a spațiului. Ridicînd casa, la un moment dat mă ispitise ideea s-o așez toată pe o placă turnantă — foarte normal pentru unul care se-nvîrte precum cîinele în jurul cozii, cum mă învîrteam eu pe-atunci.

În ce mă privește, trebuia să dorm lîngă stație, deci numai în *living*. Singura problemă era unde va dormi Vili, și am discutat-o, mai exact — am sîsîit-o între noi, în chicinetă, în timp ce pregătea cele cincisprezece cești de ceai rusesc, tare și cu multă lămîie. Am întrebat-o dacă i-ar conveni să coborîm masa de-acolo (și aceea tot rabatabilă !), ca să-ncapă în chicinetă încă un pliant, dar am primit un ghiont zdravăn, pe măsura spiritului ei de echipă :

— Nici nu mă gîndesc ! m-a scăpărat cu privirea. Dorm lîngă tine, Boss, ca să-ți încălzesc spatele și să te feresc de vise urîte !

Prima și-a terminat ceaiul lungana cea blondă-blondă cu ochi verzi-jucăuși. Am simțit că și-l terminase fără să o privesc, și nu mă uitam la ea fiindcă emana un soi de pericol latent, ca o amenințare, dar blonda a reușit să-mi prindă privirea și, profitînd de ocazie, m-a pus la pămînt :

— Știți, de fapt ne-a trimis aici Piticot !

M-am înecat cu ceaiul, am tușit, am lăcrimat, am mai băut o gură și m-am înecat iar, dar timpul mă presa, nu reușeam să-i țin piept oricît m-aș fi opintit. Pînă să mă dumiresc ce se petrece, blonda se și protăpise în fața mea și, dîndu-mi plicul, prinse să se îmbrace :

— Iar acum vom da de mîncare la cîini. Aveți niște apă caldă ? Mîncare și străchini avem noi.

— În regulă, am zis, ca și cum nici nu m-aș fi înecat cu ceaiul. Și cum aveți de gînd să organizați trebușoara asta, afară, unde-i o vreme, cu totul

întîmplător se potrivește zicala, nici cîinele să nu-l scoți din casă ? ! Vă mătură vîntul la vale cu străchini și cu cîini cu tot ! Sau le legați niscai balast de picioare ?

— Ridicăm cortul ! mi-a răspuns provocator blonda, aplecată peste un rucsac în care ar fi încăput și fabulosul rucsac al lui Vili, și Vili însăși, cu toate surprizele cărate de ea în el. Avem un cort special pentru elveției ăștia. Cine mă ajută, băieți ?

Ar fi fost o crimă să-i las să ridice un cort la intensitatea vîntului de acum. De-abia despăturit, orice cort ar fi devenit într-o clipă o parașută ucigătoare, capabilă să scoată de pe fundul mării pînă și o corabie atît de ușoară cum îmi scufundasem eu, în străfunduri, Corabia de piatră !

M-am ridicat și-am tras-o pe blondă de mînă pînă a ajuns la nivelul ochilor mei, ca să pricească :

— Cît sînt eu ștab aici, chestia asta nu se întîmplă. *Nu acum.* Aduceți cîinii înăuntru, hrăniți-i, și după aia mai discutăm. Bagă la cap ce-ți spune unul care a avut și cîine în casa asta. Priceput ?

Ochii verzi-jucăuși ai blondei se tulburară o clipă, ca și cum ar fi țopăit un drac mititel prin ei :

— Să-i aducem *înăuntru ?*

— Am vorbit clar.

— *Cum doriți,* ridică ea din umeri, porni spre ușă și o deschise, trase zăvorul la ușa exterioară și slobozi spre univers ceva de neînțeles, asemănător cumva cu strigătele de luptă ale indienilor d a k a t a i, folosite de marinari astă-toamnă.

Și, înainte ca să înțeleg ceva, m-am trezit și fără *living,* și fără casă, și fără Vili, și fără suflare, și fără grai — față în față cu sfîrșitul pămîntului, așa cum e descrisă chestia asta în Cartea de la căpătîiul laviței :

Doi ochi aprinși, scînteind verde-roșu, mă fixau deștepți de pe prag, exact de la înălțimea clanței. Ochii erau înfipți în ceva cu labe, cam de mărimea unui pui de urs alb, iar labele, de grosimea burlanelor pentru scurs apa ploii, prinseră a păși în *living*. Se auzea un zgomot ca la despicarea butucilor de fag noduroși, ceea ce nu părea să împiedice Ființa să înainteze — dezinvolt și maiestuos. Lîngă mormanul de echipament al musafirilor mei, Ființa se opri, își înclină partea din față spre haine, în timp ce terminația opusă a acelui corp prinse a se balansa ca un metronom — dacă vă puteți închipui un metronom cam de mărimea unui măturoi de curte. În acele clipe, se auzi un fel de fornăit, ca de vacă în timpul păscutului. Ființa repetă mișcările, foarte ciudat !, și-n dreptul locului de pe dușumea unde dormise, ani în șir, răposatul meu dalmațian, cu deosebirea că, aici, extremitatea posterioară a corpului colosal rămase inertă, într-o atitudine de sinceră reculegere : pînă și fornăitul specific vacilor în timpul păscutului abia dacă se auzea. Oprindu-se apoi în mijlocul *living*-ului, Ființa începu o activitate care părea punctul culminant al dezastrului — scuturatul și tropăitul. Și cu asta lucrurile se mai umanizară, îmi redobîndii răsuflarea, graiul, *living*-ul și celelalte, iar din toată alcătuirea aceea de frig, țurțuri, gheață și aburi albi, ieși la iveală un Saint-Bernard — ud leoarcă și duhnind de la o poștă a cîine. Recăpătîndu-și forma inițială și agilitatea, el trecu repede în revistă toate persoanele din încăpere, avînd pentru fiecare cîte un cuvînt bun — cu excepția mea : după ce mă mirosi îndelung, cu coada inertă, ca și cum și-ar fi manifestat și față de mine cea mai sinceră reculegere, se retrase în colțul opus, drept lîngă cufărul cu manuscrisele despre gnomi, unde, învîrtindu-se în cerc de trei ori, ca un șaman, se pleoști cu burta

de dușumea. Zgomotul anîintea căderea unui sac cu nisip, iar zguduitura s-a resimțit probabil pînă la debarcader. Am răsuflat ușurat, în ciuda privirilor bănuitoare ce mi le arunca individul de lîngă cufăr.

Răsuflasem degeaba. Scena s-a repetat de încă nouă ori — asemănătoare în cele mai fine detalii. Știu totul după sunete, pentru că după al cincilea am închis ochii, nemaiputînd suporta. Cînd i-am deschis, am zărit în locul dușumelei un covor gros de zăpadă, pe care se lăfăiau, cu limbile scoase de-un cot, zece bernardini pursînge, într-o miasmă de cîine care ar fi alungat pisicile de pe tot pămîntul...

În pragul holului stătea triumfătoare blonda-cea-blondă, iar în pragul bucătăriei tremura îngrozită Vili. M-am uitat bine, nu se vedea nici o scîndură liberă din dușumea. Nimeni dintre ceilalți nu păreau mirați, nici măcar Number One și echipa lui, pe măsură ce li se topea zăpada de pe blană, se ridicau, căutîndu-și un loc mai uscat. M-a intrigat faptul că nu mîrîiau unii la alții, deși era clar că, schimbîndu-și locurile, se deranjau și se incomodau : în afară de experiența mea tristă cu Spirt, mă dovedeam un ageamiu ilustru în acest domeniu.

II

Multă vreme crezusem că sînt singurul specimen care am copilărit ori în cer, ori în altă dimensiune a Universului, unde nu existau copii : pînă

la începutul școlii, nu-mi amintesc să-mi fi împărțit lumea copilăriei cu cineva de statura mea. Nu-mi amintesc nici un băiat cu care să mă fi încăierat pentru vreo minge și nici o fetiță cu care să fi căzut la înțelegerea veche de cînd pămîntul — „arată-mi-o pe-a ta, și eu ți-o arăt pe-a mea!“ Ca să înțeleg deodată că nu eram singurul : nici Vili nu era prea departe de condiția mea...

Cred că la asemănarea asta ciudată mă gîndeam (de a nu fi avut nici unul dintre noi prieteni de joacă în copilărie), în dimineața în care Vili, rezemată de fereastra bucătăriei, cu privirea ațintită spre adîncul oglinzilor bunicului ei de pe țărmul mării, nu știa și nu vedea cum se mișcă sticla sub masă, nimerind la îndemîna piciorului meu — la î n d e m î n a piciorului ! Vili îmi turuia vrute și nevrute despre felul cum scoseseră gnomii clopotele și oglinzile de pe fundul mării, ei da !, parcă nu se știe că gnomii nu fac lucrări scafandriere, evocîndu-și mereu bunicul, deci o copilărie reală, și eliberîndu-mă astfel de apăsarea acelei întrebări care mă obseda tot mai mult — cine este Vili de fapt și de unde a venit ea ? !

Ascultîndu-i basmul, a trebuit iarăși să-i dau dreptate lui Saint-Exupéry, care-și mărturisea obîrșia cam așa :

De unde sînt eu ? Sînt din copilăria mea ! Sînt din copilăria mea ca dintr-o țară !

Prin urmare asta să ne fi adunat oare, faptul că nici unul din noi nu era legat de o astfel de „țară“ — asemenea imigranților care rătăcesc prin orașe străine căutîndu-și cu disperare tovărășia ?

„Gnomii nici nu s-au arătat la față atunci — povestise Vili, îngropată pînă la genunchi în așchiile de marmură pe care le cioplea de pe trupul ei sărmanul Michelangelo pentru a da la iveală linia de vioară a coapselor lui Caroline, trăgînd și el cîte o

dușcă din sticla de sub masă, nu degeaba se plimba sticla aia de la fereastră spre piciorul meu. Nu i-a văzut nimeni la față pe gnomi : numai degetele noduroase, muncite, degete de muncitori în piatră, le-au ieșit la iveală deasupra valurilor, și derbedeii de pe țărm au luat din mîinile lor clopotele de bronz poleite, întrebîndu-se unde este argintul mai mult, în clopote sau în oglinzi ?“ — deci asta îi frămîntase pe netrebnicii care-i văzuseră puiul de scoică goală în copilărie, în lumina mării !

Iar mie, ascultînd-o pe Vili, îmi ardeau obrajii și mi se împăienjeneau ochii după palmele usturătoare ale unor necunoscuți, pe cheiul altui port la aceeași mare, cînd, lăsînd pentru o clipă timona și corabia lor de piatră plutind în derivă, străinii aceia m-au pălmuit :

„Cum n-o vezi, i d i o t u l e ? !“

Ceea ce trebuia eu să văd era marea și nimic altceva, dar în clipa aceea nu zăream decît un fel de cîmpie vălurită, cenușie și de necuprins cu privirea — fără strop de culoare albastră pe ea, făgăduită în atîtea povești minunate, în care crezusem cu toată candoarea ! În plus, cum s-a și văzut mai tîrziu, eram incapabil să identific ceva mai mare din ceva mic — și cu deruta asta precoce am rămas pînă-n ziua de azi... Amintirea asta a mea e mai săracă, mi-am zis, pălește în fața splendorilor cunoscute de Vili, n-are rost să mă laud cu ea...

„Dar au lăsat, în schimb, un bilet nesemnat“, continuase Vili povestea, Michelangelo cioplea în continuare trăgînd pe furiș din sticlă, și sticla aluneca docilă spre mîna mea.

„Cine — gnomii ?“

„Bineînțeles. A fost o bărcuță de hîrtie, cum fac copiii, pe care valurile au adus-o la țărm. Caligraful Portului a observat că pe bărcuță scrie ceva, au despăturit-o, dar, fiind prea beți ca s-o

poată citi, au pus-o în Registrul Maritim. Cînd și-au adus aminte de ea — n-au mai găsit-o acolo...“

„Iartă-mă, Vili, dar astea-s basme de adormit...“

„Nu te lega de copiii mei, Boss !“ s-a bîlbîit de furie Vili în dimineața aceea, îmbrățișîndu-și singură umerii, ca de frig.

Probabil, aveam o mască nătîngă gîndindu-mă la toate astea, altfel n-aș fi auzit-o pe blonda-cea-blondă izbucnind în rîs :

— Ce vi se pare, șefule ?

— Vă iubesc, am spus. Pe toți douăzeci — așa nebuni cum sînteți.

— Deci se aprobă ?! explodă fericită blonda. Pornim spre Canton ?! Chiar ne dați voie ?!

Zăpada dintre cîini se topise, crescuse în schimb intensitatea mirosului : pisicile din tot universul erau moarte de frică acum.

— Corect, am zis. Faceți tabăra la Canton.

Cu timpul, vreau să spun — pînă să ajung în sihăstria asta, și chiar și aici, au fost destui care mi-au spus pe șleau că aș fi trăit cîndva ori în cer, ori în altă dimensiune a universului, și cea mai convinsă de acest adevăr s-a arătat, firește, Signora, de îndată ce Corabia de piatră în care o îmbarcasem, grăbit ca toți mirii, începuse să-și dovedească iuțeala și mobilitatea pe ale vieții valuri. De fapt, omisesem un singur lucru în construcția ei — realitatea că

a crea corabia nu înseamnă nici pe departe a țese pînzele, a făuri piroanele, a citi stelele, ci a afla gustul mării, care e unul, și în lumina căruia nimic nu mai este contradictoriu, ci o contopire în aceeași dragoste...

Degeaba își răcise gura cu mine bunul meu coleg de odinioară, Antoine de... (glumisem cu Vili, că îmi

scapă cîteodată numele lui întreg, cum aș putea să-l uit ? !), după ce îmi arătase cu degetul, ca unui prost, și esența plutirii, în *Citadela :*

Contrariul corăbiei este marea, dar marea a desenat și a ascuțit etrava și carena corăbiei !

„Mă tem că m-am lăsat ademenită de un monstru, spusese ferm Signora, evitîndu-mi însă privirea. Tu ești Altceva, nu ești Om ! De ce mă chinuiești ? De ce nu ți-ai luat pe Cineva pe măsură ? !"

Toate bune și frumoase, dar care îmi era măsura ?

Judecînd după cantitățile tot mai mari de băutură pe care le turnam în mine pe vremea aceea sau după cît mîncam cînd mă apuca foamea sau vînătăile de pe coaste și de pe genunchi care-mi apăreau după ce-mi făceam de lucru cu vreo bună prietenă de o seară — se părea că nu aveam absolut nici una, vorbesc de măsură, sau că le-ntrec pe cele cunoscute de omenirea întreagă.

„Ar fi trebuit să vezi chestia asta din prima zi", am mărturisit în fața Signorei, și Signora, ca să vezi ce putere au cuvintele cîteodată, a făcut următoarele lucruri :

— și-a înșurubat capacul stiloului :

— a închis mapa cu manuscrisul tezei de doctorat ;

— a stat o oră în fața oglinzii ca să se facă mai frumoasă ca Nefertiti ;

— și-a pus pe umăr geanta de voiaj, care, dezicînd toate apucăturile tuturor femeilor de pe pămînt, era pregătită în orice clipă pentru înconjurul lumii ;

— a ieșit pe ușă fără nici un cuvînt

— și nu s-a oprit pînă la Sheremetyevo-2.

Întorcîndu-se de la Babushka, mi-a apărut în casă cu totul altă femeie : una înfrumusețată de suferință și iertătoare, mult-prea-înțelegătoare, su-

fletistă „pînă la marginea cea mai de jos a jignirii“ — vorba Contelui, fiindcă și altruismul, mila, întrajutorarea aproapelui „pot atinge uneori, din păcate, limite inferioare, cu efecte diametral opuse scopului nobil inițial“, cum îmi explica el, scormonind hăul regretelor sale trecute...

Venise cu știința specială a femeilor din rasa ei, cu blestemul lor de a ierta, izvorît probabil din imensitatea stepelor în care călărețul, gonindu-și calul pînă la epuizare, pe la asfințit întîlnea o femeie — și o chinuia și pe ea...

„E adevărat, o întrebasem pe Babushka, prima oară cînd mă dusese Signora *să mă arate* înțeleptei sale bunici, e adevărat, stimată Babushka, ce-am citit undeva despre bărbații din stepe, că-și legau femeia de cal cu o funie și așa tropăiau pînă la căderea nopții ? Și că, ajunși la capătul zilei, găsindu-și un loc potrivit de popas la lumina stelelor, descălecau și împiedicau calul și scoteau de sub șaua de lemn carnea pe care o călăriseră ziua toată, frăgezind-o, și făceau focul, și frigeau carnea, și mușcau din ea bucățica mai bună, aruncînd cîinelui osul și, la sfîrșit, femeii — zgîrciul ?“

„Boje-moi, se bătuse Babushka peste gură, ce grozăvii îmi spui ! Așa ceva numai sălbaticii de foarte departe făceau, și nu oameni din neamul nostru ! Cine o fi scris asemenea năzdrăvănii ? !“

„Vreun istoric, nu știu precis.“

„Istoria... murmurase Babushka. Ai văzut îngrădirile antitanc, alea mari, din beton ? Pînă acolo veneau nemții, pe motociclete, să se fotografieze în fața orașului ! Și istoricii ce ne arată ? 'S-au dus lupte grele, cetățenii s-au înrolat pînă la ultimul moscovit, și dușmanul nu a trecut !' Dar Papasha al meu ? Undeva pe acolo a murit și Papasha — ar fi avut astăzi șaptezeci și trei de ani...“ se umeziseră ochii Babushkăi, și Signora își șterse și ea

colțul ochilor, iar la vizita următoare, cînd venise și Piticot cu noi și povestiserăm iarăși despre război, plînsese deodată și Piticot.

Piticot plînsese și ea lîngă soclul Istoriei !

Da, văzusem simbolul acelor fortificații nu departe de Sheremetyevo-2, erau sinistre, dar și mai cumplite trebuie să fi fost faptele în sine, și-atunci, stînd la umbra căsuței străvechi de bîrne, cu pereți dubli și trei rînduri de geam, în plină pădure, nu departe de Moscova, unde-și ducea Babushka veacul, mi-am amintit deodată expresia de suferință și îngîndurarea Contelui, cînd îmi vorbea despre trecutul patriei sale :

„Cel mai cumplit a fost în iarna lui '41 spre '42, cînd nemții vedeau foarte clar zidurile Kremlinului, și erau întărîtați și surescitați ca niște cîini cărora le arăți, de departe, osul ! O blasfemie pusă în circulație de gurile rele pretindea că o singură ladă de aspirină Bayer le mai lipsise, ca să cucerească orașul ! Fiul meu acolo și-a găsit moartea, apărînd capitala..." îmi zisese odată, lăsîndu-mă cu gura căscată : era imposibil să ți-l închipui pe Conte — tată ! Pentru că nu ne putem imagina bătrînii din jurul nostru altfel de cum arată — etern bătrîni ; chipul copiilor, ei, da !, știm și ne place să-l proiectăm în viitor, făcînd din ei icoana unei posibile deveniri ; bătrînii însă condensează însuși timpul în jurul lor, cristalizîndu-l ca pe-o lentilă de chihlimbar, în mijlocul căreia stă înghețat, și nemuritor în memoria noastră, trupul lor ca de fosilă... Pe măsură ce însumi îmbătrîneam, observînd atitudinea tinerilor față de mine, înțelegeam că nu exagerez deloc lucrurile — pentru ei nu eram altceva decît fosila de la ora 21,00 p.m., așa cum apăream, la deschiderea clubului de noapte, pe scaunul cu picior de cocostîrc din fața barmanului, și așa rămîneam în amintirile lor pe vecie !

Nici Babushka nu vedea în mine un tată, vreau să spun — tatăl unui copil pe care să-l aducă pe lume Signora, iar „înfierea" lui Piticot de către noi, din simpla dorință de a crește o fetiță, i se părea și lăudabilă, și puțin condamnabilă, plină de riscuri în orice caz !

„Gestul vostru e duios, zicea Babushka, dar aveți voi doi timp destul să creșteți un copil ? Un copil orfan cere de două ori mai mult timp ! După moartea eroică a lui Papasha al meu, eu am lucrat la un orfelinat — trebuia să mă întrebați pe mine ce înseamnă un suflet mutilat de copil !"

Îmi amintesc c-am lăsat-o în bucătărie frămîntînd aluatul pentru extraordinarii ei pirojoci cu carne și învățînd-o pe Piticot rusește, și, ținînd-o strîns pe Signora de mînă, am plecat la fîntînă să aducem cele zece vedre de apă pentru baia cu aburi, construită după modelul saunelor finlandeze, undeva, ascunsă printre copacii din spatele casei : de fapt, totul era pădure acolo, pădure înaltă de mesteceni palizi și triști. Și, învîrtind roata fîntînii, îmi scîrțîia în auz plînsul ei disperat, urît, de femeie învinsă. I-am propus :

„De ce nu-i spui adevărul ?"

Mesteceni i tăceau în încremenirea lor feciorelnică.

„Nu-i spun nici moartă așa ceva. Babushka a fost pentru mine ca o mamă, n-ar rezista dacă ar afla cît sufăr din cauza ta ! Las-o să moară împăcată cu ideea asta — că sînt fericită cu tine, că sîntem fericiți amîndoi cu fetița asta..."

„Spune-i, am insistat. Povestește-i ce monstru sînt ! Descarcă-te, varsă-ți oful — și ai să te simți despovărată ! Sînt curios, cu experiența ei de viață și cu atîta bunătate care iese din ea ca aerul pe care-l respiră, cît de vinovat mă va crede ? De ce n-ai curajul să ne arbitreze viața o femeie ca ea ? !"

Signora s-a uitat la mine cu ochi rotunzi, perfect rotunzi, desenați parcă pe-o schiță tehnică — două cercuri exacte :

„Du-te dracului ! m-a repezit. Să nu te prind că încerci să mărturisești ceva !“ m-a amenințat cu degetul — îmi ghicise intenția.

„Deci ești convinsă că Babushka m-ar ierta !“

„Care rusoaică normală nu te-ar ierta, Canalie ? ! Doar știi cu cine ai de-a face ! Și, mai ales, una implicată direct, cum este dînsa față de mine ! Fii măcar o dată bărbat — și taci din gură ! Te rog !“

Mestecenii nu-și putuseră ține răsuflarea — fremătau abia auzit, clătinîndu-se : niciodată n-am văzut arbori mai sfioși ca aceia, poate doar irepetabilii pini și molizi din jurul motelului, demult, cînd auzeam dinăuntru cum se tot prăbușeau avioanele, împreună cu Caroline...

„Bine, am zis, am să tac. Dar promite-mi și tu că o să luăm cu noi în mormînt secretul — față de Piticot. Ai atîta inimă în tine să o lași să te creadă mamă pentru totdeauna ? Indiferent ce ni se va întîmpla ? Indiferent dacă reușim să rămînem împreună sau nu ? Vreau să te hotărăști acum ! Acum sau niciodată, Ludmila !“ i-am spus numele rusesc în pădurea rusească, pregătind apa pentru baia rusească, în care puteam să jur că, în ciuda interdicției spectaculoase din noaptea aducerii lui Piticot acasă, Signora nu va rezista — trecuse o grămadă de timp de cînd, perpelindu-se cu îndărătnicie, mă tot respingea, iar tratamentul complex cu feluriți hormoni nu-i folosea, evident, la nimic, poate doar o scotea și mai mult din minți.

A dat din cap cu amărăciune, lăsîndu-și degetele inerte, în lungul coapsei, și picăturile de apă i se prelingeau în iarbă, în lumina filtrată a soarelui, de parcă ar fi visat cu ochii deschiși la ceva. Toată atitudinea ei dădea chip tristeții — și m-am întrebat

cînd și unde o fi cunoscut-o pe Signora camaradul meu de aerodrom, Antoine de... dacă a definit-o atît de fidel și laconic, într-o singură propoziție :

Tristețea este totdeauna formată din timpul care curge și nu și-a dat roadele...

Cînd și-a ridicat ochii spre mine, erau mai limpezi ca apa din fîntîna bătrînă, limpezi și inexpresivi :

„Mă șantajezi ca întotdeauna, dar nu am încotro — trebuie să accept. Știu însă că ne vom despărți. Nu-ți mai suport stilul de viață. N-ai decît să te distrugi, văd că nu suporți lipsa ei, te și înțeleg, dar nu mă ucide și pe mine...“

Baia s-a încins pe-nserat, Signora mi-a arătat cum se folosesc măturicile, cum se toarnă apa pe pietrele înfierbîntate, toate amănuntele băii rusești și, la lumina opaițului afumat, atît de plin de funingine că nu știai cum să-l apuci, s-a întîmplat și restul — cum era și de așteptat. Signora era neschimbată și mai era cumva : sălbăticită, ăsta-i cuvîntul, amintindu-mi clipă de clipă pasiunea necenzurată arătată de Caroline după mai lungile mele absențe. Pînă și cuvintele spuse în șoaptă, incoerente, i le repeta, și repetiția asta m-a îndîrjit și am dominat-o lucid și în dușmănie, și Signora a simțit dușmănia, întrebîndu-mă la sfîrșit — poate mai mult cu degetele împletite pe ceafa mea :

„De ce n-ai vrut să trăim frumos, dragul meu ? De ce ?“

La chestia asta nici Contele n-ar fi găsit citatul potrivit din *Ecleziast* — ce era să-i răspund ? Nu știam cum să-i opresc tremurul degetelor pe omoplații mei, din care se chinuia probabil să-mi picure apropierea, contopirea, așa cum i se scurseseră picăturile de apă strălimpede lîngă fîntînă. A încetat singură, brusc, ca la comandă, cînd a-nțeles că nu va primi nici un răspuns...

Am mîncat pirojoci calzi cu carne, unși cu unt. Babushka ne-a oferit cvas, era rece și mergea perfect amestecat cu vodcă și-am păcălit-o toată seara pe biata femeie, lăudîndu-i cvasul — nu vedea nimeni ce amestec îmi puneam în pahar. Piticot ședea pe genunchii mei, ținîndu-mă strîns de după grumaz, înghițea pirojocii ca la scamatorie și i se făceau ochii tot mai mici, somnoroși, ochi de adevărat Piticot, dar mînuța ei emana căldura, și finețea, și vitalitatea lui Caroline, și însăși Caroline era prezentă acolo, în casa străveche cu pereți dubli de bîrne groase, atît de concretă că o vedeam, și ea mă vedea pe mine, și așa de aproape de Sheremetyevo-doi (sau *a doua* ? !), genele Nordului, mi-am spus, schimbînd-o pe Piticot pe celălalt genunchi.

„Tu fericită, Ludmila ?“ întreba Babushka, nu eram obișnuit cu topica asta și cu absența unor verbe auxiliare, înclinîndu-se mult spre noi, cînd către unul, cînd către celălalt, ca și cum ceva i s-ar fi părut ireal sau fantomatic, contrafăcut.

„Da, Babushka, sigur că da !“

Bătrînica își trecea degetele peste părul alb, ca argintul, fusese de bună seamă o femeie frumoasă — fotografii din tinerețe nu avea, dar frumusețea lasă peste timp o amprentă aparte, și femeile ce o poartă sînt numite, cumva codificat, interesante.

„Atunci, de ce *el* atîta bea ?“

Înțelesese trucul, mi-a fost rușine, Piticot adormise cu capul pe pieptul meu, abia am dus-o la culcare și-am ieșit în pădure — mestecenii tăceau din nou, și avioanele nu se auzeau, ca și cînd nici n-ar fi existat, exact așa cum, venind la aterizare peste seculara pădure din împrejurimile Moscovei — privind în jos nu zărești nici o casă, nici o urmă de viață pe sute de kilometri patrați... Cerul nu se vedea printre coroanele arborilor, nici o stea nu li-

cărea, și vecinii Babushkăi erau mai departe decît puteai cuprinde cu închipuirea.

M-am dezmeticit brusc în pădurea aceea, îmi era ostilă, îi simțeam dușmănia, ca să mă dumiresc că totul e mai simplu de fapt : nu o cunoșteam și nu mă știa, eram un străin pentru mestecenii ăia puri și feciorelnici în tăcerea lor delicată.

N-am scos un cuvînt, atunci, despre adevărata mamă a lui Piticot, totul a fost bine pînă la ultima clipă, cînd Babushka ne-a pus în bagaj un pachet mare cu pirojoci fierbinți — „pentru devocika !“ a mîngîiat-o pe Piticot, ciufulindu-i cîrlionții :

„Babushka iubește pe devocika !“

În schimb, s-a apucat să trăncănească Signora, la vizita următoare, încă în același an : i-a mărturisit tot, și, întorcîndu-se, mi-a dat măsura subtilă a necuprinsului suflet al acelei femei, aducîndu-mi aminte și mie că de fapt am copilărit altundeva, în cer sau într-o dimensiune specială a universului, unde nu existau copii. Signora a adus, evident, un coș plin cu pirojoci copți de Babushka și, privindu-mă cu milă, mi-a spus :

„Închipuie-ți că știa tot : că este fetița ta cu altă femeie. Aștepta numai *cînd* îi vom mărturisi — și aștepta amănuntele. Și știi ce a zis ? Că nu te-a condamnat e altceva, mai ales că... ă-ă-ă... mă rog... mama fetei a și murit între timp. Dar despre tine știi ce a zis ? Că pari Altceva decît o ființă umană ! Iartă-mă că ți-o spun, dar de cîte ori vrei să ți se repete adevărul ăsta — ca să înțelegi, în sfîrșit, cine ești ?“

Am avut iarăși senzația că-n următoarele clipe voi pierde și casa, și *living*-ul, și pe Vili, și viitorul : tropăind ca elefanții și fornăind ca vacile la păscut, reveneau învingători bernardinii. De parcă acum pășeau prima oară în *living*, ciinii repetau întocmai

ritualul intrării în scenă, ca în ajun : aruncau o privire circumspectă, de tatonare, amușinau mormanul de haine și locul de odihnă al răposatului dalmațian, dădeau din coadă recunoscînd-o pe Vili, și nu dădeau din coadă în dreptul meu — și își căutau locul pe dușumea. După graba cu care se învîrteau în cerc de trei ori, ca șamanii, delimitîndu-și locul ferit de duhurile rele („marcarea terenului propriu" o făceau, ca să vezi — cîtă înțelepciune !), n-ai fi zis că afară e mai plăcut decît ieri — nu le ardea de plimbare prin nămeți și prin viscol, chiar dacă aveau, la rădăcina genetică, cadrul hibernal elvețian !

Pînă să revină în casă însoțitoarele și însoțitorii acestei grupe de șoc patrupede, am profitat de condiția mea de prizonierat și, imobilizat pe laviță, cu un bernardin pe post de caraliu vigilent, care nu mă pierdea din ochi, culcat la un pas de laviță, ca un covor mișcător, am citit scrisoarea de la Piticot :

„Dragă tată,

Sînt foarte curioasă dacă bernardinul meu te-a recunoscut și dacă tu l-ai identificat dintre ceilalți : ultimele cercetări de psihologie animală susțin că un cîine crescut de mic va dobîndi foarte mult din felul de a fi al stăpînului (și chiar invers : conviețuind cu un patruped de casă, stăpînul va prelua o mulțime dintre apucăturile celuilalt !). Ce-nseamnă mediul !

Te rog din suflet, nu mă crede nebună ! Am fost la o expoziție de specialitate, știi tu — expozițiile chinologice cu concurs, și erau atît de frumoși, că nu m-am putut abține ! Acum sînt membră a Clubului Saint-Bernard din oraș, am o mulțime de atribuțiuni, și printre ele — organizarea taberei speciale pentru dresajul cîinilor utilitari de salvare montană. Singură mi-am asumat misiunea, am știut

că vom găsi înțelegerea ta, în fond — mă gîndeam și la singurătatea care bănuiesc că te apasă, îți va fi de folos prezența prietenilor mei, te asigur că Piticot nu se împrietenește cu oricine !

Eu mă pregătesc intens pentru un examen-concurs, poate obțin un post mai bun. Dacă reușesc, voi lucra la o policlinică nou deschisă, foarte bine utilată, și ghici unde ? Vizavi de institutul lui M a m i ! Și pentru Everest va fi mai bine, nu-l voi mai ține atîta timp singur, închis în hol, știi ce mult suferă cînd întîrzie stăpînii de acasă ? Ei, și sînt destule necazuri cu el ! Dar e bun și ascultător, chiar surprinzător de inteligent pentru vîrsta lui — abia un an și jumătate ! Arată-i afecțiune, știu că ești adorat de cîini, și-ți va fi credincios toată viața. Dumnezeu să mă ajute să cîștig postul — și ne vedem pe 21 decembrie, pînă după Anul Nou. Îți mulțumesc pentru tot ce vei face și te îmbrățișez cu dragoste,

P i t i c o t"

— Everest, am mormăit, și-au bătut joc de cîine !

Și temnicerul meu vigilent, moțăind cu botul pe labe la un pas de laviță, s-a dat imediat de gol : ca un arc destins, s-a ridicat cu lăboanțele dinainte pe marginea laviței și, dînd din coadă mai-mai s-o rupă, a-nceput să mă spele de zor pe față. I-am frecat urechile, și bernardinul și-a recunoscut imediat nobila-i sorginte — a prins să geamă și să grohăie ca un porc !

— Boss, am auzit interfonul, de data asta am sfeclit-o ! Ești acolo ? Sau te-au mîncat de viu cățelușii ăia ? se maimuțărea omul meu de jos. Dacă ești viu, stai jos — și ascultă bomba !

A înnebunit lumea, mi-am zis, cine știe ce scrîntiți au mai apărut peste noapte în bază ! Sincer vorbind, nu m-am temut niciodată de cîini, aveam

experiența comunicării bilaterale cu dalmațianul, îi suportasem uneori și istericalele, dar ăștia, Cristoase !, printre care trebuia acum să păşesc, fără să-i calc pe coadă, pînă la măsuța cu aparatele, erau altceva. Dumnezeu mi-e martor — erau absolut altceva. Am ajuns totuși teafăr la interfon :

— Încă nu m-au mîncat, fii pe pace, au tot timpul. Ascult.

— Boss, mi-a vorbit tragic omul de jos, nu se prefăcea, era toată durerea lumii în vocea lui, auzi, Boss, azi noapte s-a scufundat bacul ! Înțelegi ce-ți spun, Boss ? Nu mai avem bac. S-a dus la fund.

— Cine era pe el ?

— Nu era nimeni, cine naiba să fie ? Azi-noapte, pe la trei jumătate, a crăpat gheața și s-a zis cu el. A rămas o copcă. Dacă geruiește în continuare așa, dispare și copca asta.

— Ce tot îndrugi că a crăpat gheața ?! m-am răstit la el. N-a mai crăpat și-n alți ani ?

— Da-n alte ierni nu a nins ca acuma, Boss. Avea zăpadă pe el încă pe-atîta cît era bacul cu totul. Pe puțin o tonă !

Mi-am amintit figura îngrijorată a Căpitanului, astă-toamnă, cînd mă-ntrebase dacă obișnuim să-i verificăm carena — uitasem de carena bacului, și de bac, și de slujbă, și de restul lumii acesteia neinteresante, de cînd cu Vili. Îmi părea rău de bac, toată baza nu mai avea nici un haz fără el, cum naiba ?! m-am revoltat și mi-am descărcat furia pe bietul meu ajutor de jos :

— Pe puțin o tonă de zăpadă, zici — ai ? Și ce-ați fi vrut ? Să cobor eu să mătur puntea în fiecare dimineață ? N-ați văzut că se adună ? Sigur că n-ați văzut, dacă nu ieșiți din barul ăla cu zilele ! Plătiți bacul, fraților, cumpărați altul sau îl scoateți pe ăla afară ! Nu mai vreau să aud nimic !

Mi-am regretat izbucnirea de-ndată ce mi-a răspuns omul de jos — mai calm decît Buddha :

— Asta o făceam și fără să te-nfurii, Boss.

— E-n regulă, hai s-o lăsăm moartă. Chiar nu se mai vede ?

— S-a și făcut o crustă subțire acolo. Nu se vede nimic.

— Atunci, pînă la primăvară acolo să zacă ! Mă gîndesc că n-ar strica să marcați locul.

— L-am marcat. Pe-acolo trecea cărarea pe gheață, știi, de la peronul de plecare la cabană, sau invers, ia-o cum vrei. Am băgat niște țăruși zdraveni în gheață și i-am împletit cu ceva cabluri vechi. Pentru ăia de umblă pe trei cărări, știi.

— Dumnezeu cu mila, am zis. Poate ne scutește să pescuim vreunul pe gerul ăsta !

— La asta m-am și gîndit, Boss. Fii pe pace. Dar am vrut să știi. Să nu zici după aia...

— Ce dracu să mai zic ! Altfel, cum e ?

— Pustiu. Dar la dumneata ? Cum o duci cu puștoaicele ?

— Să mă ia naiba dacă am văzut pînă azi fete mai curajoase. Cred că le trimit lá Canton. O să facă o tabără pentru dresat cîinii.

— Atunci, toate bune, Boss.

Nu mi se păreau bune chiar toate, dar m-am făcut că nu le dau importanță. La urma urmei, copaia era atît de hîrbuită, că putea să se ducă la fund și pe vreme bună — nu asta era problema. Chestia e că întîmplarea se lega în mintea mea de ceva, cu eșuarea neașteptată a unui mijloc de locomoție, trăsură, automobil, ori sanie — nu asta conta, dar parcă îmi povestise cineva despre un lucru asemănător, un naufragiu ? un accident ? ori poate eu însumi trăisem cîndva așa ceva ?

Bernardinii fornăiau prietenește, foarte preocupați să-și găsească poziția cea mai comodă pentru un somn pe cinste, de pe polițe și din diferite unghere mă priveau lumînările împodobite cu panglici pentru apropiata sărbătoare, era bine și cald, Vili se auzea trebăluind în bucătărie, nu era momentul să mă gîndesc la povești triste, nu era momentul, dar vechile asociații de idei, de pe timpul inițierii mele în psihologie de către Signora, s-au materializat fără voia mea, și gîndul care-mi dăduse tîrcoale a prins și chip : Corabia de piatră !

Cu adevărat să mi se fi scufundat corabia ? Chiar atît de piatră să fi fost — și de ce ? Cînd făcusem în minte *casa aia de piatră* — cum sună telegramele de felicitare adresate mirilor —, de ce nu băgasem de seamă că lansasem de fapt o CORABIE ?! Singurul idiot din lume care găsise CEL MAI GREU material — piatra, pentru construcția CELUI MAI UȘOR lucru — corabia !

Bine, avionul ăla blestemat n-a mai zburat la Nairobi — am început involuntar o recapitulare ; pe urmă am navigat eu vreme îndelungată în fel de fel de sticle sigilate, ca un mesaj disperat al Signorei adresat omenirii întregi, pînă a ajuns mesajul din sticle la poalele Cotei 2100 ; mi-am pus speranțele și energia în dregerea și lansarea la apă a bacului prăpădit — și nici ăsta să nu mai plutească ? Mai adînc se poate scufunda cineva ?

— Ce te frămîntă, iubitule, vrei să rămîi fără păr pe cap ?

— Cine-a zis că m-ar frămînta ceva ? am zîmbit la ea. Cred că dihăniile astea au și purici, ți-a rămas vreun insecticid de astă-toamnă ? Să dăm cu ceva pe-aici după ce pleacă...

Vili s-a dus să caute insecticidul, cînd am înțeles că, de un timp, fetele și băieții dispăruseră din *living*. Lipseau cam de mult, dar mormanul de

haine era aici, înăuntru, iar bernardinii nu dădeau semne de îngrijorare — unde or fi dispărut ?

— Gata ! a năvălit în casă blonda-cea-blondă, gîfîind de efort, rumenă mai mult de-ncîntare, decît de frig. Veniți să vedeți ?

Ce-am văzut întrecea toate laudele oricărui arbitru chițibușar de concursuri alpine, făcuseră cortul, pe un schelet pentru patru persoane, fără să se sinchisească de rafalele nimicitoare ale viscolului — era o treabă pur bărbătească, la care se uitau, la fel de prostiți și neîncrezători, băieții lui Number One. Pe urmă, cineva dintre ei, un lungan blond, cu înfățișare de nordic, a scos primul cîine din *living*, și ceilalți l-au urmat, au mirosit pe-ndelete cortul, l-au recunoscut și s-au bucurat, strecurîndu-se înăuntru cu o repeziciune care trăda exercițiul, și noi, zgribulindu-ne, ne-am repliat în casă pentru micul dejun și parlamentări.

A durat exact cît ne-a trebuit să înghițim fantastica omletă cu brînză de oaie preparată de Vili în cea mai mare cratiță de pe muntele ăsta, și totul era stabilit, spre Canton se va pleca de-ndată ce se ostoiește furtuna, pînă atunci — program de voie. Despre Piticot n-a venit vorba deloc, aș fi vrut să-i întreb cîte ceva, dar așteptam să înceapă ei, iar ei, închipuindu-și că sînt supărat pe fiică-mea, evitau subiectul cu dibăcie. Ce ți-e scris în frunte ți-e pus, lui Piticot îi era scris să întrețină, în jurul ei, un mister permanent — încă din ziua nașterii !

— Văd că vă pasionează gnomii, Boss, mă abordă Lunganul (nu le rețineam numele, erau prea mulți, și-mi venea mai ușor să le găsesc porecle). Îmi adoptaseră repede apelativul și-l foloseau foarte firesc.

— Într-o oarecare măsură. De ce ?

— Studiază mitologiile, mă lămuri Pistruiata (dacă i-ai fi adunat la un loc toți pistruii, ai fi umplut un rucsac pe cinste !). Face-n fiecare an cîte-o călătorie prin lume. Să vedeți cu ce poveste vă îmbrobodește îndată !

Rîseră toți cu gura pînă la urechi, în general — cînd rîdeau, ți se părea anormal să-i mai vezi serioși. Lunganul roși de ciudă, dar nu găsi replică — întărindu-mi convingerea că nordicii nu au umor :

— Am găsit despre gnomi niște izvoare confuze, mă privi serios, dar ce mă miră mai mult e că toate se opresc pe la începutul secolului XVII. Referirile ulterioare sînt fie blasfemii, fie inepții literare. Ca și cum s-ar fi stabilit undeva, într-un for secret, să nu se mai vorbească despre ei — cum interzice și NASA publicarea adevărului despre farfuriile zburătoare.

— Nu le dai o importanță prea mare ?

— Farfuriilor ? se holbă el. Dar *am văzut* și eu !

— În fiecare an se întoarce la cursuri cu obsesii noi, mă lămuri Pistruiata, și dă la gunoi orice patimi trecute...

— Cum a făcut, anul trecut, cu Șarpele cu pene ! chicoti Pianista (cea cu degete lungi și nervoase, atît de agile că nu-ți închipuiai la ce altceva le folosește în afară de a cînta la pian).

Rîseră iarăși cu toții, zguduind *living*-ul din temelii, încît din grămada de lemne de lîngă cămin se rostogoli cu zgomot un buștean.

— Credeam că sînteți medicinișți, am încercat, prin învăluire, să aduc vorba despre Piticot, dar cineva mă lovi imediat cu aceeași armă, dezarmîndu-mă :

— Dar și sîntem ! În ultimul an. De asta avem și vacanța mai lungă. Și de ce vă mirați ? Medicinișții n-au voie și ei să... ?

— N-am spus asta.

— Nu cred că le dau o importanță prea mare, continuă Lunganul, ca și cum nu l-ar fi întrerupt nimeni, urmărindu-și ideea ca un autentic obsedat. Uitați-vă ce cred eu, Boss : *gnomii există*. Trăiesc și azi. Și în ziare apar sporadic informații despre isprăvile gnomilor contemporani cu noi, ca să zic așa, cum am citit recent într-o gazetă de seară, la Roma. Nu vă plictisesc ?

— Pe mine în nici un caz, poate colegii tăi au obiecții, am răspuns în doi peri — să-mi dau seama totuși cît este de obsedat.

— Puțin mă interesează părerea fraierilor ăstora, se înfierbîntă Lunganul. Gazeta de la Roma relata descinderea carabinierilor în atelierul unui ceasornicar, bănuit a fi în Mafie, un ins cu aspect de pitic, pe care comisarul îl descria ca „ieșit din comun de viclean". Strîns cu ușa să recunoască cu ce se ocupă de fapt sub aparența nevinovată de ceasornicar, omulețul a declarat, să vedem dacă ghiciți, Boss ?!

— Nu mă taie capul !

— A declarat că repară... vise ! Și avea gata pregătită o plîngere adresată poliției, prin care reclama furtul unui pachet de... vise ! Ceasornicarul ăla e gnom pursînge, Boss, ascultați-mă pe mine ! Cu alte cuvinte, sînt convins că în fiecare din noi zace, sub aparența înșelătoare de toate zilele, cîte un gnom ! Ceva ce ține de o hiperinteligență ne ajută să ieșim la liman din greutățile incredibile, și așa de inexplicabil cîteodată, că ne mirăm și noi ! *Gnomii din noi* ne scot din încurcătură, Boss, fiți convins de chestia asta ! Dacă nu îi aveam *în noi* (își arătă prietenii cu un gest circular, protector, superior), nu reușeam să ajungem pînă aici, de-am fi adus toată rasa cîinilor ăstora după noi ! Ce părere aveți ? Dacă v-ați pus la vedere maxima asta

a gnomilor (întinse degetul spre „talismanul" trimis de Piticot, cu cuvintele „GNOMII stau doi cîte doi..." și așa mai departe), nu se poate să nu credeți în forța lor magică !

— Sînt convins că așa este, am răspuns repede, știind că săriții de pe fix nu trebuie contrazișI, și musafirii mei nu mai izbucniră în rîs, cercetîndu-mă bănuitori — de bună seamă mă socoteau și pe mine cam țicnit. Și vă propun să încercăm pe pielea noastră forța magică de care vorbești : mă ajutați să dezgrop niște lemne ? Ca să fiu exact, trebuie să dezgropăm întîi din nămeți magazia de lemne, și vedem noi ce găsim în ea !

Erau într-adevăr minunați în felul în care lucrau, în echipă, făcîndu-i să înverzească de ciudă pe băieții lui Number One. Dezgroparăm magazia cu grijă, îndepărtînd de pe ea zăpada, cum dezveliseră arheologii ruinele Babilonului, după care găsirăm și vestigiile : cinci sănii akya, noi-nouțe, din dural, și curelele din care să croim hamurile bernardinilor. Mă simțeam ca un șef eschimos, iar puștimea mă asculta orbește. Culmea autorității mi-am simțit-o în palme cînd i-am învățat cum se taie din zăpada bătătorită de viscol „cărămizile" piramidale pentru construirea unui iglu.

Pe urmă Vili ne-a chemat la prînz sau la cină, se înserase, viscolul mai slăbise, și de bucurie nimeni nu știa cît e ceasul. Citind însă indicațiile aparatelor meteo mi-am dat seama că, pînă mîine, la amiază, nu aveau nici cea mai mică speranță să mă părăsească. La un moment dat, Bondocul scoase în timpul mesei o sticluță plată din carîmbul cizmei și mi-o întinse ceremonios. I-am dat-o lui Vili.

Bondocul a făcut ochii cît cepele, le-a cerut ajutor din priviri celorlalți, toți se făceau că plouă

și n-a ridicat nici unul nasul din farfurie, degeaba își boldea ochii Bondocul. Cînd am considerat că momentul de reculegere în memoria ploștii a trecut, le-am spus una din cugetările Contelui :

— *Ați venit aici vii — ca să plecați morți?* Adăugați încă un semn de întrebare la învățătura asta — și cine ghicește unde era scrisă, pe zăpadă, din kilometru în kilometru, primește un supliment de spaghete milaneze !

Cea mai perspicace s-a dovedit tot blonda cu ochi verzi-jucăuși, cam jucăuși, îmi dădeam seama, și vedea și Vili, pentru anișorii ei :

— Undeva, într-un război !

— Perfect adevărat. Spaghetele le-ai cîștigat — să vedem de unde iei sosul : în care război ?

— Accept și fără sos ! s-a eschivat blonda. De unde să știm noi în care război, Boss ? Cînd ne-am născut noi, nu mai era nici un război, nicăieri, în lume !

— În regulă. Vili, oferă-i optimistei ăsteia suplimentul, te rog. Uite care-i chestia, copii : să vă ferească sfîntul să beți alcool pe munte în condițiile astea ! Căldura apare pentru moment, țineți minte — și dîrdîiala, după aceea. Dacă-mi aduceți aici pe unul din voi dîrdîind, părinții ăluia vor avea un copil mort. Atît am avut de spus, și acum — ceaiul !

Dar ce vină aveau bieții copii ? Din vina cui se produc cataclismele ? Era ca și cum i-aș fi învinuit că din cauza lor viscolește. A fost singura clipă în care au pîlpîit, speriate, lumînările sărbătorești aprinse de Vili în toate colțurile din *living*, după care și-au înălțat la loc flacăra, vertical, scînteietor — ca în sărbătorile mari și adevărate.

III

Federation Cynologique Internationale, cu sediul la Thuin — Belgique, cînd a elaborat „STANDARD : CHIEN DU SAINT-BERNARD", n-a știut că un exemplar al lucrării va nimeri și pe coclaurii ăștia. Dacă ar fi știut, mi-ar fi cerut poate și mie părerea modestă înainte de a descrie amănunțit animalul : „le St-Bernard est relativement grand..." etc. Dacă și ceea ce vedeam eu la picioarele laviței se putea numi „relativement grand", zău dacă mai aveam vreun simț al măsurii ! Fiindcă făptura era cam ceea ce este un baobab față de un alun și puțin îi păsa de echipa musafirilor mei, în frunte cu Number One, care, în șir indian, frămîntau acum zăpezile platoului, spre Canton. Cantonul era la Cota 2410, și de pe terasa lui piscurile cele mai înalte ale masivului păreau atît de aproape, să le atingi cu mîna, din cauza iluziei optice, se înțelege, și a aerului rarefiat.

Ce nu pricepeam e cum izbutise mititelul de el să se furișeze înapoi în casă și să se ascundă cu atîta viclenie : cînd îl strigaseră fetele după ce le ieșiseră la numărătoare numai nouă patrupezi, Everest tăcuse mîlc și probabil că își ținuse și răsuflarea. Cred că se înghesuise sub laviță. Acum se uita în ochii mei cu o nevinovăție dezarmantă, iar pe Vili se prefăcea că nici nu o observă.

— Cum a ajuns deșteptul ăsta aici, iubito ?

— Întreabă-l personal, Boss. Mie n-a catadicsit să-mi explice.

Era o idee. M-am apropiat încet de sperietoarea noastră de mîțe, m-am așezat pe laviță și mi-am lăsat bocancii în grija botului lui. Treaba l-a încîntat, cel puțin asta deduceam după mișcările co-

zii — făcea ca elicea unui motor de nădejde înainte de decolare, mai lipsea puțin și își lua zborul. De fapt, era gata să decoleze cu tot corpul lui „relativement grand", trăgînd probabil la cîntar nu mai puțin de o sută de chile. Ce-i a lui era a lui — avea ochi inteligenți și cred că era capabil să transmită prin priviri și emoții, părea gata să și lăcrimeze, mai lipsea să vorbească, așa că i-am cuvîntat ca de la egal la egal :

— Uite care-i treaba, amice : Boss are de lucru. Nu știu cum te-a-nvățat stăpîna ta, dar pînă îți rezolv cazul, e musai să găsim un *modus vivendi*. Dacă vii într-adevăr din casa Signorei, bănuiesc că ești obișnuit cu formula — era una din expresiile ei favorite. Am fost clar ? Caută-ți un loc mai ferit, amice !

La auzul cuvîntului „stăpîna", bernardinul și-a ciulit urechile, ridicîndu-și alertat capul și adulmecînd încăperea : te pomenești că mă înțelegea ! Mintea lui de cîine l-a ajutat totuși să priceapă că nu-i vorba decît de-o noțiune, și nicidecum de-o prezență ascunsă — și Everest a făcut repede (și el !) o asociație de idei, trădîndu-și apartenența la casa Signorei : s-a ridicat și s-a scuturat, a pornit spre ungherul opus, a mirosit pe-ndelete cufărul, și-a aranjat cu laba blănița de miel pe care ședea de obicei Piticot și, înconjurînd-o cu cele trei cercuri șamanice, s-a trîntit cu burta pe ea. Nu știu la ce-i folosea să și ofteze în timpul manevrelor astora, dar nu era momentul să-mi sparg capul cu efuziunile lui.

— Number One, am luat în primire stația, să nu-mi spuneți că ați găsit al zecelea cățelandru ! Cum se descurcă fetele ? Recepție.

— Era o urmă pe-aici, îmi vorbi relaxat Stephenson 1814, probabil înaintau pe un loc drept, cu zã-

padă puțină. Copiii au crezut că-i urma ăluia lipsă, dar nici pomeneală !

— Spune-le că e-aici, lîngă mine, și-ntreabă-i dacă au un cifru special să-l cheme de la distanță. Dacă nu vrea să plece singur de-aici, cum au de gînd să-l recupereze ? Recepție.

A urmat o pauză în care mi i-am închipuit pe băieții lui Number One declarînd popas și lăsîndu-se împresurați de ceața musafirilor, într-un cerc strîns, ca-ntr-o mică îmbulzeală de stradă ; și vîntul tăios din nord lipindu-le capișoanele de urechi și obligîndu-i să se întoarcă cu spatele către el ; și, neînțelegînd bine explicațiile lui Number One, băieții și fetele rugîndu-l să le repete. Și imaginea asta vie în pustietatea platoului neumblat, viscolit, mi-a spulberat deodată ideea izolării — nu eram singur, dimpotrivă, iar foarte aproape de mine se afla Vili, trebăluind în stilul ei, tiptil, în bucătărie, și luminările împodobite de ea așteptau să fie aprinse, veneau sărbătorile, Boss, idiotule, și cu sărbătorile va sosi Piticot — ce bucurii mai mari aștepți de la viața asta ? Nu ți se pare, după toate semnele astea apărute pe cer, că ești bombardat cu meteoriți și comete chiar din Constelația Iubirii ?

Ba mi se pare, mi-am răspuns, iar bernardinul, auzindu-mi gîndul, a oftat melancolic — abia cu timpul mă voi deprinde cu grohăitul său de porc în clipele de supremă contopire cu starea mea sufletească.

Numai că — aici era toată chestia : numai că.

Ceva era mult prea mult ca să fie adevărat, și experiența m-a învățat să evit mult-prea-multul. Era ca atunci cînd ți se propune un tîrg, evident în cîștigul tău și în dauna celuilalt — cine era celălalt, care-mi propunea avantajul... ? L-am strigat

la-ntîmplare, peste umăr, și în liniștea de pe puntea corăbiei noastre, celălalt a căpătat glas :

— Dorești ceva, Boss ? Ce să-ți dau ? O cafea ?

Vili îmi oferea o cafea — și de ce tocmai Vili, și de ce mi-am coborît „plafonul" exigențelor atît de jos, atît de îngust, mulțumindu-mă doar cu beția simțurilor ? Dincolo de beția simțurilor, ce-mi poate oferi ea ? Doamne, de ce n-o ajuți să-și îndrepte ființa și către spirit, către beția gîndurilor ?! Ajut-o măcar pe ea, dacă pe mine nu mă mai socotești vrednic să-ți primesc ajutorul ! Dumnezeu tăcea, și-n tăcerea lui fără margini și fără fund am deslușit țipătul de răspuns al altcuiva — îmi răspundea Signora, citîndu-l pe dragul nostru Saint-Exupéry pe care-l îndrăgise, odinioară, pentru faptul că-mi fusese coleg de profesie și chiar prieten în zilele mele cele mai bune :

Te îngrozește mai mult suferința care tace decît suferința care țipă. Cea care tace umple camera. Umple orașul. Și nu există distanță de la care să n-o mai auzi. Dacă cea pe care o iubești suferă departe de tine, suferința ei te va ajunge, oriunde ai fi.

Și-n completarea cuvintelor din *Citadela*, am auzit în liniștea *living*-ului altă voce, aproape uitată, care mă sfătuia :

„Nu există femei fatale — era vocea plîngăreață a Contelui. Există însă un ogor de bărbați idioți, pe care cresc femeile fatale, așa cum cărțile proaste îngrașă ogorul literaturii !"

— N-am înțeles, Boss, îți aduc o cafea ?

N-a înțeles. Dar ce înțelege ea ?!

— Șefule, vorbi stația, este cineva aici care nu se lasă pînă nu discută cu dumneata. Îi dau microfonul.

Evident, nu era cazul să spună „recepție“, cum nu era cazul să mă îndoiesc că-mi va vorbi blondacea-blondă cu ochi verzi-jucăuși. Și ea vorbi :

— Auziți, să nu-l bateți, e prima condiție. Chiar dacă vă face în casă, mustrați-l cu binișorul, nu-l pedepsiți cu bătaia ! Și vorbiți-i frumos. Are nevoie de afecțiune ! Mîncarea... mă auziți ?... Mîncarea aproape că nu importă ! Trimitem noi pe cineva după el. Alo !

Ei da ! prima dată mă chema cineva prin stație cu „alo“ !

Mai stupidă convorbire nu am avut de cînd mă știu, era imposibil să stau de vorbă cu blonda — eu ziceam una, și ea o ținea gaia-matu să nu-i dau cîinelui dulciuri, că face pe el și în casă, și dacă-l văd că face pe el, să-i dau brînză sărată, iar la urmă de tot a zbierat la mine să nu cumva să-l închid ori să-l leg, că-i schimb caracterul, ceea ce pentru un bernardin în serviciul de salvare montană — și așa mai departe, pînă cînd m-a luat ameteala.

— Bine ! am răcnit la ea, găsind o breșă în debitul ei verbal. Să nu-l bat că e crimă curată, am înțeles, domnișoară ! Number One ! Unde naiba ești ?! Recepție !

— Sînt pe recepție, Bătrîne, nu te-nfuria ! Domnișoara confundă stația cu telefonul public.

— Ai auzit ce zice ? Cică să nu-l leg ! Oare cum se leagă un animal ca ăsta ? Ați luat cu voi cordelina toată ? Recepție.

— Îl legi sau nu, vezi dumneata cum te descurci cu el, că doar nu-i cal ! rîse Number One. Mai vorbim de la Canton. Recepție. Sănătate, Bătrîne, și vezi de unde iei ciocolată pentru cîine.

A lega (cîinele sau orice altceva) mi-a amintit altă înțelepciune a Contelui, și cu deosebire despre tot felul de legări și dezlegări în viață :

„Uite cum vine treaba, zicea, lustruindu-și nodul cravatei cu barba. Folosești de pildă o sfoară și-i faci un nod. A doua oară cînd ai nevoie de ea, îi mai faci unul, și tot așa, pînă ajunge un ghem încurcat. Dar vine o vreme cînd ai nevoie de o sfoară mai bună, mai curată — și-atunci te apuci să le deznozi, unul după altul, pe rînd, cum tot pe rînd le-ai și înnodat altcîndva. Deodată, adică simultan, nu poți nici să faci, nici să desfaci mai multe. Așa-i și în viață : după ce-ți dezlegi toate încurcăturile, te pomenești cu sfoara întinsă în mînă — parcă e nouă, nu altceva. Treaba e : după ce ai pătimit cu încurcăturile, mai faci alte noduri... ?“

Și controla, cu degetele lui groase, noduroase, exact ca nodurile despre care vorbea, dacă-și lustruise destul cu barba nodul slinos al cravatei. Oricum, se pare că avusese ceva încurcături la viața lui, mai cu seamă din pricina unor femei, ratase cîteva căsnicii din care se alesese cu piese de mobilă desperecheate — altfel nu și-ar fi susținut cu atîta ardoare teoria cu „ogorul de bărbați idioți, pe care cresc femeile fatale...“

Cum, necum, primul care a aflat despre încetarea viscolului a fost el, bernardinul. Cam în felul în care cineva-ți trage pumni în coaste, i-am simțit în somn botul lat și pătrat, împungîndu-mă prin cergă cu insistență — vrea afară, mi-am zis. Dacă nu-i deschideam ușa, îmi stropea lemnele de lîngă cămin, pentru el tot copac însemnau, și din două rele am preferat să dîrdîi în hol pînă își va face plăcerea. Am ieșit pe prag, luna plină, triumfătoare pe bolta sticloasă, m-a întîmpinat într-o liniște nefirească — lumea încremenise prinsă de ger, nu se clătina nici pălăria de tablă a felinarului de la colțul casei, asurzitoare în alte nopți ca o tamburină în mîinile unei turcoaice zvăpăiate.

Stîlpii telescaunului se vedeau ca desenați în peniță pe-o foaie de calc, pînă și cărarea croită de-a curmezișul lacului se distingea estompat, ca cicatricea unei vechi operații efectuate de un chirurg cu mîna „ușoară". Era ceva nepămîntean în înremenirea asta, ceva neliniștitor, încît pînă și mititelul de Everest s-a așezat în coadă, cu fața la lună — căscînd. L-am chemat în șoaptă de cîteva ori, degeaba, parcă-și uitase numele, a trebuit să cobor desculț în zăpadă și să-l apuc de zgardă, ca să nu mor fără să știu cum mîrîie un bernardin pe care nu-l lași să adulmece luna goală.

Vili era trează, mă aștepta pe locul meu, să mi-l încălzească, încă un fenomen meteo nou, necunoscut la altitudinea asta, mi-am zis. Și-a pus capul pe pieptul meu și am stat așa, vorbindu-ne fără cuvinte, pînă ne-a furat somnul — cel mai lung somn înaintea solstițiului din decembrie...

Pentru că-n zilele și nopțile următoare am început să uit ce e somnul. Și somnul, ca o ființă sensibilă, a ocolit Cota 2100 — cum ocolesc pisicile răsfățate în casă cîte-o băltoacă de ploaie în curte.

Liniștea aceea prevestitoare din prima noapte senină de după vijelie n-a adus altceva decît... sinuciderile în masă : sezonul de schi. Stăteam cîte zece ore pe zi, afară, în ger, pe peron, neslăbind din ochi instalația, și blestematul de stîlp 46 trosnea și scîrția tot mai rău. Singura necunoscută era ziua în care ne vom găsi beleaua cu el. Era mult prea frig să încercăm injecții cu beton în fundație, de fapt nici ciment rapid nu aveam, așa că am încropit trei ancore zdravene din rezervele cablului de tracțiune, fixate în piulițe cu șuruburi-melc, și după ultima cursă strîngeam pe-ntuneric melcii, să nu ne vadă vreun spilcuit din ăia care știu să pună-n mișcare o grămadă de oameni dacă li se pare că

serviciile plătite scîrțîie, și pilonul 46 scîrțîia parcă anume pentru a atrage atenția unor asemenea spilcuiți.

Din cauza asta în beznă mă alegeam cu zgîrieturi peste zgîrieturi, iar Vili îmi demonstra priceperea de a lipi plasture peste plasture — ei da !, infirmiere ca Vili le-au lipsit americanilor, ca să cîștige războiul lor în Vietnam ! Și-ntr-o seară, în timpul orei de pansament, infirmiera asta dibace mi-a spus ceva ce aducea suspect de adevărat cu gestul de a aprinde lumînările în pomul așteptat de Crăciun — aici e aici, că aducea cu ceva ce încă nu se întîmplase nici în *living*, nici în capul meu, nici altundeva :

— Îți amintești, Boss, iubitule, ora aia de nebunie ?

Au fost destule ore de nebunie între noi pînă la întrebarea asta, dar am știut cu precizie că se referă la clipa decolării băieților din R.A.F. și U.S. Air Forces, exact la clipa confuziilor mele amare cînd îmi redeștepta, demential de acut, alcătuirea lui Caroline. Nu se poate, mi-am zis, nu se poate, Boss, nu te lăsa descîntat, de unde să simtă Vili ceea ce — și cum — știa să-mi dea Caroline ? ! Ia-o încetișor, cătinel, nu te lăsa păcălit, mi-am mai zis, și de ce, mă rog, mai ușor ? și de ce, mă rog, să nu mă las păcălit ? m-am întrebat orgolios, precum căpitanul blestematei Corăbii de piatră. Am încercat s-o întreb liniștit :

— Îmi închipui că te gîndești la anumite sărbători. Cum se spune în *Povestea de dragoste* a lui Erich Segall — îți amintești ? „Sărbătoare națională", ziceau tinerii aceia despre momentele lor de amor...

Degeaba mă eschivam, Vili simțise manevra :

— Nu mă duce cu vorba, iubitule. Știi precis la ce mă refer.

— Și dacă aș ști ?

— Asta-i chestia, vezi, a vorbit gînditoare, că știm amîndoi. Nu vom uita niciodată ce nu se poate uita. Nu ne putem păcăli, iubitule.

Deci are și ea, am tresărit ca înțepat de-un păianjen, amintirea unui trup bărbătesc, care învie în mintea ei în timp ce o iau în brațe, și descoperirea m-a năucit ca pe un licean care-și vede iubita sărutîndu-se pe furiș cu altul, dar am căutat să rămîn calm :

— Cine-a zis că umblă cineva cu păcăleli ?

— N-a zis nimeni. Dar atunci m-a durut. De asta te-am și întrebat cum era *ea*, pentru că simțisem că ți-o evoc. Cînd mi-ai zis, știi, despre grămada de cioplitură rămasă în mintea ta de pe statuia ei...

— Lasă-le-n plata Domnului de statui, Vili.

— Eu le las, iubitule. Frumos din partea ta ar fi să nu le mai mîngîi tu. Iartă-mă că ți-o spun, mă jignește, oare mă înțelegi ?

— Te-nțeleg.

Înțelegeam o făptură cu ochii în lacrimi și cu buza de jos răsfrîntă adînc, care și-a strîns repede trusa de infirmieră și s-a făcut nevăzută în dormitorul de sus. O să-i treacă, mi-am zis, toate trec — *„va trece și asta“*, mi-am amintit epitaful de pe lespedea de mormînt a unui turc cinic și plin de umor. Dar ce anume nu-mi convenea ?

Răspunsul începu să vină spre mine, material și viu, ca o ființă în alb cu mîinile întinse într-un fel de iertare, cu palmele-n sus, îl vedeam și nu mă puteam mișca, mă paralizase prin spontaneitatea în care prinsese chip : era parcă proiectul altei Corăbii de piatră, măcar c o r ă b i o a r ă, măcar b ă r c u ț ă, ei da !, zămislită în închipuirea mea incurabilă, și nava asta plutea printr-un abur strălucitor de felul acelor eșarfe țesute din geruială în diminețile cu

soare mult, orbitor, ca și cum tot aerul ar fi împînzit de o fină beteală, jucăușă și imponderabilă, luminile vasului fantomatic ardeau pînă la ultima, iar pe punte, sigur că da, ca o preoteasă a unui templu păgîn, nimeni decît Vili era... Deci asta plăsmuiam eu în căpățîna mea incorigibilă — o ambarcațiune de piatră, cirmuită tocmai de ea ? !

Am trecut în revistă *living*-ul cu o privire rece și critică, evaluîndu-mi rezervele de material — mi se părea destul : Everest sforăia pe blănița de miel a lui Piticot, scotea niște sunete cum ți-ar fi dat să auzi ciocnirea dintre o turmă de bizoni scoși din minți și o divizie de tancuri în plin asalt, și spiralele subțiri, argintii, împletite de Vili pe corpul luminărilor de Crăciun, tremurau imperceptibil mișcate de aerul cald, încălzit mai mult parcă de plutirea fastuoasă a acelei nave-himere din mintea mea, decît de buturugile groase trosnind în cămin, pe voci diferite, care bîrfeau, acolo, în vatră, în limbajul lor ermetic dintotdeauna — secretele casei mele.

M-am simțit foarte ușor și cumva amețit, cît de simplă era ideea ! Adică eu voiam, dar Vili voia ? Aicí era toată problema.

Mă dureau șalele după trebăluiala cu strîngerea ancorelor, șchiopătam binișor după căzătura din toamnă, cînd împușcasem mistrețul, eram plin de zgîrieturi și vînătăi — numai bun, din cap în picioare, să cer mîna unei femei de pe celălalt mal al prăpastiei timpului, și doar o remarcă a Lunganului („gnomi tineri n-au existat niciodată !“) mă susținea, cît de cît, pe scară, în drum spre Vili, căreia mă gîndeam să-i enunț niște „principii“ sau „puncte de vedere“, la fel de vagi și fără finalitate cum erau, practic, și ale ei : de fapt, ce avem de gînd ?

Stația mi-a dat peste cap imediat misiunea delicată de petitor. Mă chema Number One, insistent

și îngrijorat, și, cu tot calmul lui proverbial, i-am simțit disperarea.

Aerul din *living* se răcise inexplicabil, nici bernardinul nu mai sforăia, iar din amintirea faptelor nepetrecute încă aievea s-a ales praful și pulberea în noaptea aceea. Doar undeva, adînc, în mine, așa cum vedeam cîteodată iarba ciudată unduindu-se pe fundul lacului, în zilele de vară, cu soare mult, amintirea asta din viitor parcă mai stăruia... se mlădia... căuta să se agațe de o certitudine oarecare.

Ce-a fost în mintea copiilor ălora cînd au ales-o chiar pe Pistruiata să plece singură-ncoace după bernardin, numai băieții și fetele știu. Au trimis-o să străbată platoul, cinci kilometri în linie dreaptă, avînd unic tovarăș de drum soarele de pe cer, pe vreme frumoasă, de dimineață, dar ignorînd un amănunt de felul acelora despre care se spune — „din cauza copacilor nu se vede pădurea" : uitaseră de ger. Pînă pe-nserat ar fi trebuit să se întoarcă, practic putea să se-ntoarcă de două ori între timp la Canton, înserarea trecuse demult, și Number One mă-ntreba acum ce știu eu despre Pistruiata ! Că puteai umple un rucsac pe cinste cu pistruii de pe ea, atîta știam, i-am și spus-o, dar Number One își pierduse definitiv orice simț al umorului, ba îmi și dădea peste nas, fără să-i pese de martorii nevăzuți din eter :

— Bătrîne, e haios ce spui, dar nu e momentul. Ceva nu e în regulă cu fata asta. Spune-mi și mie, pe unde-s ceilalți ? Avem cu cine să facem o perie ? Recepție.

„Perie", căutare adică în șiruri desfășurate, cu sondele, mergînd cu mare băgare de seamă și înțepînd nămeții cu verigile din dural, făceau echipele numai pe viscol, pentru a găsi degerații adormiți în zăpezi. Evident că exagera, tocmai el, Number One,

calmul personificat, de unde-am dedus că știe mai multe decît îmi spune, m-am răstit la el :

— Ce naiba se-ntîmplă de fapt ?

— Se-ntîmplă că fata e prima dată pe munte — una la mînă. Are ceva și cu inima — doi la mînă. Luna trecută i-au scos ghipsul de pe un picior — trei la mînă. Mai vrei, Bătrîne ?

Îmi era prea destul, și Number One știa că-mi ajunge — de asta nici nu-și încheiase mesajul cu obișnuitul „recepție", consolîndu-mă în schimb cu apelativul pe care li-l interzisesem, cu limbă de moarte, în toamnă. Nu era timp pentru discursuri retorice, că adică de ce o trimiseseră tocmai pe Pistruiata, n-o cunoșteau ? nu știuseră toate astea ? Dar acum contau minutele și nimic altceva și, cu ochii pe secundarul indiferent am simțit iarăși că mă re-descopăr, parcă vorbea altul în locul meu :

— Sîntem cîți sîntem, am zis liniștit, ceilalți au plecat după-masă la raliul zonal de mîine. Tot ce pot face e să trag cîteva rachete, iau pistolul cu mine și pornesc spre voi. Culcați copiii și luați-o pe urmele fetei. Să nu cumva să prind vreun mucos pe platou. Terminat.

— Vii pe busolă, Bătrîne ?

— Vin pe orice, m-am înfuriat, și pe coada măturii. Îți dai seama că pîrtia deschisă de voi s-a dus dracului, ce mă mai întrebi ?

Țipam degeaba la el, pentru că una era să mergi „pe busolă", și altul era traseul pe hartă de la Cota 2100 la Canton, băieții știau diferența, și Number One nu mă-ntrebase de amorul conversației — trebuia să fixăm corect punctul de întîlnire, să nu pățim ca deștepții ăia care încep din două părți un tunel și nu mai reușesc niciodată joncțiunea, dar aveam draci, eram mai plin de draci ca oricînd, fiindcă Pistruiata era mai mult decît o puștoaică nevinovată și inconștientă — puștoaica asta venise la

mine din partea lui Piticot : dacă n-o recuperam, eram în pom, eram un bleg cu B mare, și Piticot avea voie să creadă despre mine orice, mai puțin că aș fi un bleg ! Pe urmă dracii m-au părăsit ca prin minune cu toții, alungați de mîna lui Vili, caldă, solidară, pe umărul meu :

— Îmbracă-te bine, Boss. Sînt minus nouăsprezece. Mie ce-mi dai de lucru ? Ce să fac ?

— De unde știi că-s minus nouăsprezece ? m-am minunat încărcînd pistolul cu o rachetă roșie — cele roșii țineau mai mult.

— Am luat datele cînd erai în baie.

Ia uite, mi-am zis. Nu i-am mulțumit și n-am lăudat-o, aveam timp mai tîrziu, dar faptul m-a încălzit într-un punct în care nu primisem de mult căldură, m-am uitat scurt la ea și am trimis-o în baie, să țină sub presiune cazanul — bănuiam că voi avea nevoie de apă clocotită în noaptea asta. Nu s-a clintit din loc pînă m-am îmbrăcat și, Cristoase, s-a năpustit la mine speriată, m-a îmbrățișat strîns, crispată, tremurînd toată :

— Ai grijă de tine, Boss ! Ai grijă *de noi,* iubitule !

M-a zăpăcit cu acest „de noi", era prima oară, prima oară și cumva promițător și temeinic, căutam un cuvînt pe măsura sentimentului de siguranță ce mi-l dăduse, nu găseam cuvîntul și-i ciufuleam părul scurt, cenușiu, cînd am simțit un ghiont zdravăn în coapsă, ceva pătrățos mă împungea insistent — ca fundul unei sticle de Johnnie Walker. Am întors capul, era bernardinul — cu ochii deștepți drept în ochii mei, nu clipea și nu-și cobora privirea, suporta dialogul, arăta decis și își legăna ca argument măturoiul, m-am desprins de Vili și-am mîrîit la el (nu el la mine !) :

— Tu ce vrei ? !

Everest s-a obrăznicit și m-a întrerupt cu un lătrat furios, plin de patos, dîndu-se înapoi ca să-l văd și să mă vadă mai bine, din nevoia organică pentru el să mă latre ori să mă înghită cu totul. Mi s-a făcut milă de el :

— Bine, puiule, i-am zis blînd. Te iau și pe tine.

Dacă nu era el, probabil că nu găseam Pistruiata — sau dădeam de ea prea tîrziu. Pornisem aproape concomitent cu băieții lui Number One, aveam aproximativ aceeași iuțeală, sau încetineală, și ar fi trebuit să ne întîlnim cam la jumătatea distanței — ei bine, bernardinului nu i-a convenit soluția asta. În locul unde se deschidea, pe teren perfect neted, cărarea spre rezervația de trandafiri, vizibilă doar pe solul uscat și doar de un ochi exersat, Everest s-a oprit și-a început să scormonească de zor zăpada. Stăpînit parcă de o mare neliniște, se agita de colo-colo, indiferent la tot ce nu intra în raza trufei sale magnifice... „très forte, large, avec des narines bien ouvertes"... Să fi fost și eu de față la *Federation Cynologique Internationale,* la Thuin, în Belgique, cînd au redactat deștepții ăia standardul, i-aș fi zis plugului cu care ara Everest zăpada așa cum merita : rît de porc, dar nu asta mă preocupa acum. Gestul îmi era cunoscut, chestii de-astea îmi făcuse și dalmațianul meu cînd se apuca să dezgroape oase, cîte reale, cîte visate de el, acum n-aveam timp de căutat potcoave de cai morți și m-am înfuriat, îmi stătea-n drum și l-am îmboldit cu piciorul, ca să primesc ca răspuns o mîrîială amenințătoare, ca de meseriaș serios întrerupt de la treabă. Luna incandescentă, cumva artificială, ca reflectorul meu de sub streașină, nu-mi arăta decît fuioarele mătăsoase de viscoleală, razante cu solul, cum se mișcă pudra ninsorii, imperceptibil, chiar atunci cînd nu bate vîntul pe platoul alpin : e destulă și respirația pădurii de jos, de

la poale, și a aerului înghețat, ca să acopere, pe nesimțite, urma drumețului singuratic. Am mai tras o rachetă, degeaba, tot n-am descoperit nimic, în schimb bernardinul lui Piticot țîșni deodată spre stînga, în unghi drept față de direcția normală de mers, cu botul pătrățos în zăpadă, arînd suprafața lucioasă ca un autentic plug. La un moment dat se opri nedumerit, întoarse capul și, văzînd că stau ca un prost, începu să latre. Prea semăna cu ceea ce îmi povestiseră băieții și puștoaicele despre isprăvile lor incredibile, te pomenești că-i adevărat, mi-am zis, am cuplat emisia și l-am întrebat pe Number One dacă au noutăți — se apropiau de jumătatea distanței, și încă nu găsiseră Pistruiata sau vreun duh al ei.

Am găsit-o, mai bine zis — Everest a găsit-o, după cinci minute de mers, lungită pe burtă între tufele înghețate de trandafiri de munte, era Pistruiata în carne și oase, cu capișonul tras peste cap și cu rucsacul în spate, și la lumina lanternei am descoperit că-n ultima clipă îi venise ideea să se culce pe schiuri — bețele nu se vedeau nicăieri, și nici duhul fetei. Am tras trei rachete, și Number One m-a asigurat că le vede :

— Ai dat de ea ?

— Încă nu știu sexul. Deocamdată am dat de ceva.

Era o glumă macabră — nu se spunea niciodată „am găsit femeia“ sau „am găsit fata“, pînă nu se excludea ghinionul de a dezgropa un cadavru !

Pistruiata părea o casetă etanșă de cristal, avînd înăuntru un ceasornic miniaturizat de damă — cam așa i se simțea pulsul. În cazuri de hipotermie ca asta nu mai stai să te-ntrebi nimic, să-i pui oglinda la gură să vezi dacă mai respiră — principalul e să trăiască ! Am întors-o cu fața în sus și am „ancorat-o“ cu bucăți de cordelină de legăturile schiurilor, erau de tip vechi, numai bune de tras gagici

degerate pe ele, și--n admirația bernardinului am pornit în trombă...

— Bătrîne, îmi vorbi Number One, am ajuns unde-ai luat-o la stînga. Ești cu ciinele după dumneata ?

— Da' ce credeai, că mă urmărește balaurul ? Mai bine zi-mi dacă a rămas vreun walkie-talkie la Canton ? Recepție.

— Le-am lăsat unul — pe lungimea noastră.

— Bine-ai făcut. Să audă toată trupa ce năzbîtie au reușit. Vili ! am țipat printre icneli (slabă-slabă, dar Pistruiata trăgea ceva la cîntar). Mă auzi, Vili ? ! Ridică încet microfonul, nu trage de șnur și răspunde-mi dacă mă auzi !

Blestematul de microfon, pe care nu reușeam să-l dreg pentru simplul motiv că mă obișnuisem cu el, așa stricat cum era, pîrîi scurt între degetele lui Vili pînă se obișnui și el cu atingerea ei :

— Te aud foarte bine, Boss. Poruncește. Recepție.

Drăcia dracului, Vili era pe r e c e p ț i e !, hotărît lucru, în lume se întîmpla ceva. Transpirasem trăgînd după mine fata zaharisită de gheață, și tabloul lui Vili cu microfonul în mînă mă încălzi și mai mult, cred că de asta m-am surprins țipînd la ea :

— Nu lăsa apa să se răcească, Vili ! Pune zdravăn pe foc ! Vezi dacă s-a-ncălzit destul dormitorul și mai bagă lemne și-acolo. Ai pregătit cearșafurile ? Fii pe față, că avem de îmbăiat o prunc㠂 !

— Prima dată aud de cearșafuri ! s-a revoltat Vili. Oare ați băut ceva, Boss ? Care prunc㠂 ? Cine o îmbăiază ?

— Lasă glumele, am rugat-o frumos, întreține focurile și pregătește un ceai ca lumea. Vezi că se-ntoarce și ciinele — caută-i ceva de mîncare, că merită. Gata ! În jumătate de oră sîntem acasă !

A durat însă mai mult de o oră pînă am cărat-o, ca pe-un butuc, în casă : era înțepenită de tot. Number One și băieții mi-au lăsat-o întinsă pe jos, și Vili a rămas rezemată cu spatele de ușă, uitîndu-se la mine cu groază — ochii ăștia ar fi trebuit să-i vadă autorii lexiconului înainte de a da definiția groazei. Plesneam de căldură, dar n-aveam o clipă liberă să mă dezbrac — am început să dezghioc Pistruiata, ăsta-i cuvîntul, cu lamele, briciul, foarfecele și tot ce aveam ascuțit în dulăpiorul din baie. Am tăiat toate alea sloi de pe ea și am desfăcut jumătățile, cum despici o păstaie. Nu arăta mai urît decît m-așteptam, dar nici semne de viață nu se grăbea să dea :

— Nu mai sta acolo ca o mumie ! m-am răstit la Vili și-am ridicat mîinile, ca-n sălile de operație, la chirurgie. Ia de pe mine hainele astea dacă nu vrei să mă vezi lat — cum e ea !

— Boss, tu vrei s-o omori ? m-a-ntrebat clănțănind din dinți Vili, nereușind să-și oprească tremurul degetelor. De ce nu-i torni pe gît niște ceai fierbinte ? Altora le dădeai ceai...

— Alții nu erau ca de sticlă, cum e ea. Abia cu un ceai fierbinte aș omorî-o. Cu ăștia, cum e ea, se-ncepe de la periferie — și la urmă ceaiul, Apropos, ai păstrat niște ceai ? Pe naiba — niște rom ?

Cu mînecile suflecate am încercat apa, frigea, abia puteam ține mîinile-n ea. Dumnezeu cu mila, mi-am zis, dacă Avicenna și Hipocrate și toată banda lor de semizei încrezuți au jucat zaruri la orele de reanimare, martor mi-e cerul că n-am nici o vină ! Am apucat Pistruiata de subsuorile rigide și i-am făcut semn lui Vili s-o apuce de glezne, am ridicat-o deasupra căzii — și bîldîbîc !

Dacă nu i-aș fi susținut capul cu mîna stîngă, s-ar fi dus la fund și ar fi trecut și prin cadă. Apa îmi frigea cotul stîng și degetele dreptei, cu care

încercam rigiditatea corpului scufundat, cînd am simțit, la naiba, o adiere ușoară din gura ei — păcătoasa băuse, cum mă și așteptam. Avea într-adevăr atîția pistrui pe tot trupul, că ar fi ajuns pentru rucsacurile tuturor băieților noștri, am zîmbit fără să vreau, Vili se gîndea însă la altceva :

— Nu mă face să te cred un stricat, iubitule. Poate prinzi gust de minore ?

— Îți arăt eu ție pentru ce minore am căpătat gust, numai să înviem bibilica asta ! Cine-o fi inventat-o cu atîția pistrui ?

Puștoaica gemu, m-am uitat la ea, și pleoapele începură să-i tremure, iar coatele și genunchii i se îndoiră, recăpătîndu-și funcția de articulații firești — acum trebuia scoasă repede, ștearsă bine, și fricționată cu spirt, și vîrîtă într-o scorbură sau în pat, și dopată cu ceaiuri fierbinți pînă-i luau foc gîtlejul și măruntaiele. I-am spus toate astea lui Vili în timp ce căram Pistruiata în brațe în dormitor. Capul bibilicii, mîinile și picioarele i se bălăngăneau în ritmul pașilor mei, ca la orice ființă normală — și aveam probabil o mutră mîndră-preocupat-atentă, altfel Vili nu ar fi rîs, eliberîndu-se de încordare :

— Ia uite ! Boss cu minore în brațe ! Și le mai și duce în propriul dormitor conjugal !

La auzul ultimelor două cuvinte era să pierd din mîini Pistruiata — mă orbiseră luminile luminărilor sărbătorești de Crăciun. Hotărîsem, unilateral, să discut atunci noțiunea „dormitorului conjugal“ cu Vili — și hotărîsem și termenul răspunsului ei : Noaptea de Anul Nou. Și ea cuteza să-mi anticipeze cu vreo două săptămîni planul, citindu-mi parcă și gîndurile, și calculele, și bănuielile, și încrederea — cam tot ce frămîntasem în mintea mea de

prin preajma echinocțiului de toamnă și pînă în pragul solstițiului : trei luni încheiate !

Mă-ntrebasem adesea — ce înseamnă trei luni ? Poți cunoaște pe cineva în trei luni ? Te poți pătrunde sau sătura de cineva în timpul cît stă soarele pe cer, de dimineață pînă seara, în acest răstimp ? Și cît se plimbă luna, printre stelele unui asemenea anotimp al cunoașterii ? Pe urmă am rînjit, amintindu-mi găselnița acelor amanți trăsniți care, vrînd să scape cu orice preț unul de altul, s-au încuiat într-o cameră, fără să vadă pe nimeni treizeci de zile, și după luna asta de intimitate absolută au reușit să-și fie într-atît de antipatici, că au pornit ca din pușcă în direcții diametral opuse, numai ca să nu mai împartă pe din două aerul acelei odăi... Mi se părea că o cunosc destul de bine pe Vili, după trei luni, ca să-i pun problema „dormitorului conjugal", și, totuși, parcă lipsea ceva, ori poate îmi prisosea ceva — *cine* sau *ce* era ? Îmi dădeam seama că era o treabă de viață sau de moarte, și încă mai dihai decît escaladarea în coardă, în doi, la urma urmelor puteam să-mi numesc și ezitarea cu numele ei, dacă voiam. Dar voiam ?

Vine spre mine puțind toată a spirt sanitar, cu o expresie de fericire tipic maternă :

— A adormit, iubitule, într-adevăr, ca o pruncă. A-ntrebat unde se află, a închis ochii, și cred că n-a apucat să înțeleagă ce i-am spus. De ce-ai zîmbit cînd ai mîngîiat-o în cadă ?

— Rîdeam de pistrui, am mințit. Te rog, dă-le și băieților de jos ceva cald. Vin și eu îndată.

Am intrat în baie să golesc cada și s-o spăl și să strîng resturile de îmbrăcăminte ale Pistruiatei — nu puteam suporta pe nimeni în preajmă acum. Adineaori, cînd îi susținusem capul pe brațul stîng, să nu-i intre apă în gură, auzisem glasul speriat al lui Caroline : „Fii atent ! Nu așa ! Salt-o puțin de

popou !“ — fusese prima mea lecție de îmbăiat Piticotul. Doamne, cîtă tevatură urmase cu învelitul în prosop plușat, cu ștersul și pudratul, cu înfășatul în scutec, pînă i-o înmînasèm pachet, pregătită pentru alăptat — șmechera de Piticot știa tot, își deschisese din timp guriţa, părea că și buzele îi luaseră cu anticipație forma sfîrcului mamei, pur și simplu ne privea cu ochi jucăuși și deștepți și-și bătea joc de solemnitatea noastră ! Pentru ca imediat după asta, în timp ce sînii micuți ai Pistruiatei își pierdeau forma ascuțită, înghețată, turnată parcă în sticlă, devenind complet lipsiți de apărare și chiar unduindu-se în mișcarea apei, Vili să dispară din nou din spatele meu, și Caroline să-și reia vechea placă — *„luna noastră de amor intensiv“* repeta ca un papagal, alăptînd-o pe Piticot, de fiecare dată cînd o îmbăiam împreună spunea cuvintele astea, ca un reflex condiționat, și nu era forță în lume s-o oprească pînă nu termina de alăptat, abia după asta i se uscau și lacrimile...

— Unde ești, Boss ? Te cheamă băieții de la Canton !

Unde naiba să fiu, sînt aici, *în mine* ! mă răstesc în tăcere la ea, și Vili, întîlnindu-mi privirea opacă, se dă îndărăt, făcîndu-mi loc să ies, ghebos și urît la chip, strivit de povara pe care nu o vede.

Și de ce ? mă întreb imediat, ca și cum i-aș fi dat o palmă. Cîte secole trebuie să treacă peste o rană, pînă să capete crusta uitării ? Cu cîteva minute în urmă, mă gîndeam ce înseamnă numai trei luni pentru a o cunoaște pe Vili, ca să descopăr, în baie, că douăzeci de ani de uitare — aparentă, impusă, educată etc.. nu ajută absolut la nimic, la nimic.

— Bătrîne, e vreo problemă cu fata ? m-a luat în primire Number One, iscodindu-mi expresia feței.

— Totul e O.K. !

— După cum arăți, nu s-ar zice, a evaluat Number One, perspicace, cu delicatețea-i dintotdeauna — dacă nu suporta ceva, aceea era minciuna, și Number One avea un simț de orientare special, ca un fel de radar pentru detectarea minciunilor.

— Mă gîndeam la un fost prieten, am zis, un vecin de palier altădată. Îi făcuseră niște figuri femeile-n viață și avea o strategie a lui în raport cu femeile. Le inventase și o surpriză general-valabilă — așa-numita bombă de sărbători.

— Pînă aici, promite ! se hlizi proaspătul coechipier, pe care nu-l prea aveam la inimă de astă-toamnă, din noaptea căutării lui Vili, cînd comentase cu microfonul deschis, și-l auzise toată filiera, că aș fi „ca turbat". Și e bună surpriza chiar pentru toate ?

— Depinde, copile. Depinde cui i-o „pasezi", vorba Contelui, și cît de mare e sărbătoarea : „De sărbători, zicea Contele, sufletul femeiesc e deschis ca o varză lovită de brumă înainte de a 'lega' căpățîna, pe care, de fapt, niciodată nu o mai 'leagă'. Lor nu e obligatoriu să le spui chestia asta, spune-le că le vezi sufletul ca pe un trandafir japonez, știi, floarea asta ține o singură zi ! Ei, și-n ziua asta măreață pentru sufletul lor, cum sînt pregătite să primească totul cu brațele deschise, pune-le-n palmele-ntinse orice problemă-cheie și orice întrebare-încuietoare, fii convins că nu te vor refuza ! Le pasezi bomba de sărbători, și ele aprind curioase fitilul. Restul e chestie de rutină..." — cam asta era surpriza lui, universal valabilă, destinată femeilor de sărbători...

În liniștea *living*-ului am auzit o tuse semnificativă în spate, n-am întors capul, nu erau prea multe femei în casă. Săritor ca întotdeauna și neștiind dincotro bate vîntul, Number One socoti de

datoria lui să dreagă lucrurile, cînd, de fapt, nimic nu era de dres :

— Bătrîne, scuză-mă, dar nu văd legătura între puștoaica recuperată și sărbătorile care vin. Puștoaicei îi pregătești bomba ?

— P u ș t o a i c e l o r, am zis apăsat. Dați-le de veste întîi și-ntîi că amica le e teafără. Iar mîine, de dimineață, coborîți-le de la Canton și duceți-le unde vă taie capul. Căutați-le o treabă, jos, la cabană, sau în pădure, sau pe șosea, sau pe fundul lacului, să nu le mai văd pe-aici pînă trec sărbătorile. Asta-i bomba — și nimic alta.

S-a lăsat o liniște și mai adîncă, n-am întors capul nici acum, dar simțeam în spatele meu o furtună magnetică de mulțumire, recunoștință și alianță perfectă, toate astea de sorginte curat femeiască — oare unde era multtrîmbițata lor solidaritate ?, m-am întrebat răutăcios. Totul pînă la egoism, mi-am răspuns tot eu, iar „fericirea lor personală e direct proporțională cu niște volume anatomice — și nu se împarte cu nimeni", îmi tălmăcise cîndva Contele, făcînd șmecherește cu ochiul și coborîndu-și vocea :

„Să-ți spun ceva, zburătorule : dacă nu semănai cu băiatul meu, prăpădit pe front, nu mă osteneam eu atîta să-ți deschid ochii să reușești în viață. Vreau să te văd reușit în viață, fiul meu !", și lacrimile bătrînești, continue, ca un pîrîiaș, cum plîng toți bătrînii, i se prelingeau în hățișul bărbii.

— Ar trebui inventat totuși ceva, descoperi Number One adevărul.

— Îmi place cum gîndești, l-am bătut pe umăr. Continuă așa. Dar luați-le de pe capul meu. O dată-n viață vreau și eu sărbători liniștite, fără bibilici fugite din curte și alte prostii.

Am dat stingerea pe la miezul nopții, băieții și-au împărțit lavița mea și băncile rabatabile, iar Vili a rămas de veghe în dormitorul de sus, la căpătîiul

bibilicii. N-aveam stare, mi se făcuse deodată un dor teribil de gnomi, am aprins lumina mică în colț, deasupra cufărului, și bernardinul, trezit din somn, m-a privit cu un ochi leneș, fără să se miște din loc. Bravo, Everest, bravo — l-am scărpinat între urechi, avea un pogon de blană acolo, și Everest a făcut ca porcul și-a adormit la loc.

Mi s-a părut ceva în neregulă în cufăr și-am tresărit la ideea că Vili ar fi umblat pe furiș în el: să fi desfăcut, oare, și mapa cu hărțile de navigație ale bunicului meu?! Atunci, cu siguranță dăduse și peste notițele lui Caroline, pe foile îngălbenite, rupte din caietul de engleză intensivă! De bună seamă că așa o fi fost, mi-am zis amărît, n-am suferit niciodată cotrobăiala prin buzunarele hainelor, prin sertare sau alte locuri unde-și închipuie unele că bărbații ascund ceva — în privința asta Signora fusese savantă, titlurile ei științifice de prof.-dr. și de prof. dr.-doc. nu făceau două parale pe lîngă diploma de *honoris causa* pe care i-o atribuisem eu, din partea Academiei Cotrobăielii! Deci nimic nou sub soare, am continuat să mă amărăsc, și tu — Brutus? Și tu — Vili?! Altfel nu s-ar fi apucat, tam-nesam, să-mi vorbească, de curînd, despre „ora aia de nebunie", invocînd-o tot mai des pe Caroline, biciuindu-se ca o masochistă cu imaginea lui Caroline încrustată în mine. În baie, în vreme ce curgeau apele de pe mine căznindu-mă să readuc Pistruiata la viață, ei da!, și în baie murmurase absentă: „Bănuiesc că așa îți spălai pe vremuri copila..." — la care aș fi întrebat-o, îmi stătea întrebarea pe vîrful limbii ca un bob de piper: dar tu, care zici că ești mamă — și încă „de două ori"?! Înghițisem piperul, și stomacul mi se contractase, confirmîndu-mi seriozitatea lui Avicenna, Hipocrate și a tuturor semizeilor care nu jucaseră totuși

zaruri în timpul învățăturii : tot ce gîdilă limba mușcă stomacul — zice învățătura lor !

Umblase în cufăr, dar nu mișcase nimic din loc, noutatea era mai surprinzătoare — pusese ceva acolo : un plic gros. M-am luptat cîteva clipe cu cinstea, dar curiozitatea a-nvins — te pomenești că aici își dosește ciornele scrisorilor de despărțire ? Niscai epistole de la copiii ei ? Vreun jurnal din existența ei anterioară, despre care continuă să păstreze mutenia, pe care o simt tot mai concret, ca un zid inutil între noi — dar pînă cînd ? ! m-am revoltat și am deschis plicul și am citit notițele ei, scrise repede, dar cu mînă sigură, fusese probabil o școlăriță sîrguincioasă, sau bunicul ei, paznicul farului, petrecuse cu ea ore în șir în casa aceea bizară, unde oglinzile multiplicau totul, chiar și sunetele de pe fundul mării ? !

Ce obicei și la *ele*, mi-am zis, să scrie întruna cîte ceva, în diverse caiete, pe bilețele, pe manșetele cărților, și pentru ce ? Au oare iluzia că pot opri clipa ? ! Se tem de uitare ? Vor să re-trăiască, peste ani, niște stări acute și trecătoare, ca durerea de dinți, pentru a se autoanaliza în perspectiva vremii ? Drăcia dracului, singura făptură care îmi mai transmite senzații din viața „de dincolo" e Caroline ! Nu eram rău, pur și simplu mă întrebam, iar textele lui Vili îmi dădeau un răspuns mai festiv decît mă așteptam — pe măsura sărbătorilor pentru care pregătise lumînările :

„Am avut drum la debarcader cu niște prafuri noi împotriva gîndacilor de bucătărie ; sigur că am intrat în cabană, am băut repede un suc și abia după asta m-am uitat — m-am uitat înspăimîntată la locul liber de la masa unde te-am văzut

în septembrie... Aș fi urcat imediat pînă la tine, dar știam că ești plecat la baza vecină sau altundeva, îmi spusese barmanul, și-am mai cerut un suc (ca atunci !), nu puteam altfel, și am luat prima cursă a telescaunului, totul era ferecat, și un cîine vagabond îți adulmeca avuția, ce rău îmi părea că nu pot deschide zăvoarele astea ! Mi-ar fi plăcut să intru, numai să intru, să stau jumătate de oră pe-o bancă făcută de mîna ta, lîngă lada aia veche, să mă umplu de spațiul și de aerul tău..."

De ce nu-mi lăsase pînă la urmă biletul ăsta, numai Vili știe, iată încă o întrebare-îngrijetoare, pe care merita să i-o pun de sărbători, după ce vom fi dezbătut noțiunea „dormitorului conjugal" ! Dar constat că avea și ea, încă de demult (trei luni să însemne *demult* ? !), sumedenie de întrebări pentru mine :

„Te știu tot mai aproape și mă gîndesc
mereu cine ești, ce vrei, ce-ți dorești.
ce-ți place și ce urăști ? Cît îmi lipsești
acum, chiar acum, cînd totul e-așa
de proaspăt, că te simt încă în mine, îți
simt brațele puternice și ochii buni, dar
pătrunzători, cercetîndu-mă, și-ți aud vocea
caldă, mîngîietoare, ca atingerea mîinilor...
Cred că devin o exaltată care dorește ceva,
fără să-i fi promis, cineva, practic, nimica.
Mă umple de groază spațiul necunoscut în
care dispari în răstimpuri, poate cauți
primejdia ? Îți dorești singur răul ?
Cîteodată, mi se pare că umbli după
necazuri cu lumînarea, parcă pentru a te

pedepsi pentru ceva ! Atunci îmi vine să plîng și-mi este cumplit de teamă de singurătatea strălucitoare în care mă lași, oare fugi de mine ? De *cine*, sau de *ce*, fugi tu mereu ? E atîta galben, albastru odihnitor și verde în pragul capătului de toamnă... exact cît îmi trebuie ca să mă lamentez dulce și duios ca o fetișcană la prima ei dragoste, dar ce să fac ? Unde ești ? !"

Filele nu erau datate, Vili nu notase nici locul, nici prilejul însemnărilor ei, dar calitatea hîrtiei și culoarea pastei de pix trădau că scrisese în zile diferite. După grăsimea de pe un petic de ambalaj (săpun „REXONA" !), am dedus că făcuse notițe și în bucătărie, am rîs, te pomenești că și bunul meu sfetnic într-ale singurătății trăise așa ceva, dacă decretează în *Citadela :*

Cel care citește o scrisoare de dragoste este arhimulțumit indiferent de cum ar arăta cerneala și hîrtia. El nu caută dragostea nici în hîrtie, nici în cerneală.

Trebuia să fiu măgar de-a binelea să nu recunosc că, într-adevăr, cuvintele lui Vili îmi dădeau o neobișnuită stare de împăcare :

„Mi-a spus că sînt o femeie tipică, iar el se consideră un bărbat *atipic !* Să mori de rîs — el, și *atipic !*"

— Am găsit, Bătrîne !

Number One îmi vorbea de pe laviță, rezemat într-un cot, privind amuzat cum munceam de zor în măruntaiele cufărului. N-am tresărit și am căutat să-l întreb firesc, a ieșit ca dracu' :

— Ce-ai găsit ? Purici ?

— Ideea pentru pușloaice, Bătrîne : le spunem că vine o tabără de copii la Canton și că l-au închiriat pînă după Anul Nou. Ce zici ?

— Treaba voastră, spuneți-le ce vreți. Nu-mi doresc decît sărbători liniștite, ca să nu zic fericite, că sună anapoda. Prima dată în ultimii douăzeci de ani prețuiesc chestia asta mai presus de orice.

— O să le ai, Bătrîne, promise solemn Number One, și era atîta siguranță în vocea lui, că am simțit-o undeva în zona inimii — nu chiar în inimă, dar foarte pe-aproape.

IV

N-a trebuit să-i mintă nimeni pe vajnicii dresori de bernardini că sînt obligați să cedeze Cantonul unei tabere de copii — tabăra de schiori-juniori a venit de-adevăratelea. Nimeni nu se aștepta, nici măcar perspicacele Number One, la o rezolvare atît de fair-play, care să excludă, înainte de toate, minciuna. Singurele semne prevestitoare mi le dăduse Vili, cu o zi înainte, întrebîndu-mă la tot pasul în ce dată sîntem. Nouăsprezece decembrie, îi tot repetam, pesemne nu înregistra cifrele.

— Everest, am auzit deodată o voce palidă, necunoscută, care m-a făcut să tresar. Ce faci tu aici, Everest, băiatule ?

Saint-Bernardul a sărit ca unul scăpat multă vreme din lanț, s-a oprit pe la jumătatea scării spre dormitorul de sus și, lăsîndu-și balele pe ghetele Pistruiatei, de emoția revederii mai-mai c-a făcut pe el : balele erau singurul lucru care strica farmecul bernardinilor, o adevărată pacoste.

În afară de paloarea obrazului, Pistruiata nu avea nici pe dracu'. Vocea palidă, de fetiță orfană crescută la pension, cred că o folosea de la naștere :

— Am venit să vă mulțumesc, am auzit-o ca prin vată. Vă mulțumesc pentru tot ce-ați făcut ca să-mi redați viața.

— Spui vorbe prea mari cu un glas prea mic, am glumit. Iar mulțumirile adresează-i-le lui în persoană. El te-a găsit.

— Adevărat, Everest ? s-a fîstîcit bibilica, și pistruii i s-au înmulțit pe toată fața.

— Ascultă-mă pe mine, nu te lua după coada lui. Cîinii dau din coadă oricum, chiar și atunci cînd te latră. Apropo, spune-mi și mie, cum îi deosebiți ? Ca să deosebești după mutră doi cîini de aceeași rasă, am impresia că-ți trebuie tot atîta spirit de observație cît îi trebuie europeanului în mijlocul unor negri, japonezi sau chinezi...

— Nu-i chiar așa cum spuneți dumneavoastră, s-a trezit orgoliul dresoarei în Pistruiata. Fiecare din ei are personalitate distinctă, comportament și chiar stil personal. Degeaba rîdeți. Aceștia au într-adevăr și s t i l ! Îmi dați voie să-l iau și să ne întoarcem în tabără ? Mă simt complet refăcută, și Everest e un ghid montan înnăscut...

— Să vedem ce zic de ideea asta prietenii tăi, am întins mîna spre microfonul stației, poate sînt de altă părere. Poate preferă să-ți iasă în întîmpinare, am apăsat pe emisie, dar chiar atunci a sunat — ceea ce nu obișnuiam în comunicările de rutină — soneria interfonului.

— Șefu' ! a răcnit îngrozit omul de jos. Ești acolo ?

— Unde draci bălțați aș putea fi pe frigăraia asta ? La plajă ? Ia-le pe rînd și-ncepe cu vestea proastă, știi bancul ?

— Nu-l știu, s-a mirat plîngăreț omul de jos, da' eu zic să-l lași pe alt'dată. Treaba e groasă rău. Au venit...

— Au mai venit și alții, și noi tot aici am rămas, am rîs cu o poftă drăcească. Pînă nu-ți zic bancul nu vreau să aud nimic.

Era anecdota preferată a lui Caroline despre stewardesa care-l întîmpină la scara avionului pe directorul aeroportului, omul fiind întîmplător și amantul ei : am două vești, îi înmînează ea florile, una bună și una proastă, cu care să-ncep ? Cunoscîndu-și ghinioanele, directorul optează pentru vestea proastă. Ai fost înlocuit, îi comunică stewardesa, neagră de supărare. Și cea bună ? mai speră în minuni fostul director. Am rămas gravidă, se bucură biata fată, clipind des și privind la el galeș, cerîndu-se alintată. Așa mi-a comunicat Caroline și vestea zămislirii lui Piticot, cea proastă fiind că mă suspendaseră pe treizeci de zile pentru „discuții neprincipiale" cu pasagerii — pur și simplu drăcuisem un grăsan insipid care ținuse morțiș să intre în cabină, să vadă „cum se conduce" !

La auzul cuvîntului gravidă, Pistruiata s-a înroșit ca rachetele trase în timpul căutării ei, dar a avut tăria să nu se miște de pe poziție — cu forța curiozității lor ancestrale, femeile ar putea declanșa catastrofe, zicea Contele. Omul de jos m-a ascultat ca la lecție, după care și-a reluat ideea fixă :

— Șefu', treaba e mai groasă decît gîndești. Au venit cincizeci de copii — o tabără-ntreagă de schiori-juniori. Ce facem ? Au repartiție pentru Canton, știi, la pîrtiile pentru începători. Instructorii o țin gaia-mațu că se instalează de azi. Dăm drumu ?

Era o veste „mai rea ca untura de pește" — mi-am amintit notația bunicului meu pentru „CARTEA GNOMILOR" : pilonul 46 mi-a răsărit în fața ochilor ca o fantomă în ceață — m-aș fi proptit bucuros

în locul lui, decît să văd copiii rupîndu-și picioarele !

— Tragem de timp, am coborît vocea. Ești singur ?

— Am încuiat și ușa.

— În regulă. Unde-s tronsoanele de rezervă pentru prăpăditul ăsta de pilon ?

Erau montați din tronsoane prinse în șuruburi cu piulițe, nu se folosise sudura, tocmai în ideea înlocuirii unor părți uzate. Bănuiesc că omul de jos se scărpina cu degetul după ceafă, era remediul lui sigur de a ieși din toate încurcăturile, de data asta nu l-a ajutat :

— Doar știi că bacul s-a scufundat, am auzit, și nu mi-a venit să cred — eram cutia de conservă aflată între doi polițiști care o somează : „Predă-te ! Ești înconjurată !"

— Ce-are pilonul meu drag cu bacul vostru nenorocit ? am încercat să-mi salvez pielea — nu era nimic de salvat :

— Tronsoanele erau pe bac. N-am apucat să le descărcăm.

— Se putea și mai rău, am rîs fals. Copiii unde-s ?

— În cabană. Se pregătesc de-mbarcare în scaune.

— Scoate patroanele de siguranță și demonstrează-le isteților ălora de instructori o pană generală de curent. Spune-le că ai vorbit cu dispeceratul și că durează cîteva zile, cabluri căzute etcetera, găsești dumneata.

— Și ?

— Și pe dracu' ! Să urce cu pasul ! Ori ești greu de cap ?

— Nu sînt.

— Așa zic și eu. Dă-i bătaie cu pana de curent !

— De ce să nu urce cu telescaunul ? s-a mirat Pistruiata.

— D-aia. Că nu are ursul coadă, am rîs la ea, m-am ridicat și am bătut-o prietenește pe umăr, ca de la egal la egal, lingușind-o, să-i cumpăr tăcerea. Fii atentă, arăți destul de bărbată ca să pricepi un dezastru — ni s-a defectat instalația. Poți să uiți ce-ai aflat aici ?

— Am și uitat, m-a asigurat Pistruiata. De fapt, n-am auzit nimic. Dar ce fac ai noștri ? Cum mă-ntîlnesc cu ei ?

— Șezi colea, pe-o băncuță, scarpină-l pe Everest, și-ai să uiți îndată o grămadă de lucruri și mai importante.

Number One cu ajutoarele sale au coborît în bună stare tabăra bernardinilor de la Canton, și-au tras sufletul, au băut ceaiuri fierbinți, Lunganul mi-a mai spus despre gnomi că dezvăluirea prezenței lor printre noi ar duce la modificarea accepției universale despre lume și viață, Vili a aflat despre cei cincizeci de copii, cărora trebuie să le pregătim alte ceaiuri, s-a făcut deodată ca varul, și cînd am întrebat-o ce are, s-a bîlbîit atîta, că n-am înțeles nimic, toane femeiești, m-am liniștit aparent — și a început carnavalul. Carnaval curat a fost tot ce s-a adunat în *living*-ul nostru decorat pentru sărbătoare, în săptămîna dinaintea Crăciunului, și Vili a reușit să fie aleasă regina lui. Cu stofa ei, n-a costat-o nici un efort să obțină titlul.

Bernardinii și optimiștii lor tineri stăpîni au luat-o pe firul văii, în întîmpinarea copiilor, în frunte cu Number One și băieții lui — „nu vă faceți probleme, cîinii ăștia au o dragoste specială pentru copii !“ m-a asigurat la despărțire blonda-ceablondă cu ochi verzi-jucăuși, iar Vili a urmărit cu un interes aparte schimbul de priviri dintre mine și blondă, mai exact, privirile alunecoase ale blondei. Și s-a făcut liniște pentru moment, ca înaintea

furtunii, iar Vili a început hodorogeala în chicinetă, pregătindu-se pentru primirea copiilor — mi se părea că exagerează cu zgomotul pentru o simplă oală de ceai, dar era mai bine s-o las în apele ei.

Frunzăream un exemplar din programul de instrucție a Saint-Bernarzilor, regretînd că nu avusesem la îndemînă ceva similar pentru dalmațianul meu răposat — cîtă pustietate se adunase pe Cota 2100 după dispariția lui, dacă și cărările pe care și le croise, cărările lui de cîine nostalgic și singur, prin zăpezi și pe pămînt golaș, se șterseseră dimprejurul casei ! Gîndurile îmi zburau aiurea, mă teroriza pilonul 46, dracii să-l ia !, nu vedeam cum s-o scoatem la capăt cu el pînă la sezonul mort din primăvară : instalația nu o puteam opri, era exclus, ne-ar fi jupuit de vii administrația generală a bazelor de turism montan — de aici le curgeau banii !

După zgomotul cratițelor în bucătărie trebuia să-nțeleg că Vili se-nfuriase din cauza blondei, am zîmbit orgolios — te pomenești că vorbește gelozia în ea ?! Adevărul e că mă obișnuisem cu ea, cum se întîmplă cu alții după o lungă convietuire, nimic nu era între noi impudic sau fals, pasager ori superficial, și treburile gospodărești se rezolvau atît de armonios și firesc, de parcă am fi fost aici împreună de la prima piatră de temelie. Cum reușise ? mă miram, uneori, surprinzînd-o la jumătatea vreunui gest, concentrată, înainte de a termina jumătatea cealaltă a gestului, dar fără să mă-ntrebe unde-i aia sau aialaltă, părînd pur și simplu transportată în timp sau în spațiu : poate avea și Vili „amintirile“ ei dintr-un presupus viitor ? Poate nu eram singurul care cochetam cu viitorul ? Probabil, dusese o lungă lipsă de un tandem, își dorise și poate visase cu ochii deschiși o asemenea casă și gospodărie, poate și pe bărbatul cu care să-și

sincronizeze respirația, gesturile și privirile, de la bună dimineața, iubitule, și pînă la somn ușor — cînd ne strîngeam unul într-altul ca o lingură într-o lingură, cum plastic a intuit vraja asta Kurt Vonnegut, jr. Oare, și pe bărbatul ăla norocos îl visase ? Și semănam eu cît de cît cu acela ? m-am întors iarăși la tratativele noastre bipartite, stabilite în capul meu pentru seara Crăciunului, ca și cum aș fi căzut în mintea copiilor, la altceva nu mă puteam gîndi de o vreme încoace...

Chiar în mijlocul acestor reverii delicate și lacrimogene mi s-a năzărit un lătrat vehement de afară. Am pornit spre ușă cu aerul nătîng al tuturor visătorilor și îndrăgostiților de la-nceputul lumii, așa cum se vede iubirea, ca orice boală, pe orice chip — întîrziasem o clipă, ușa sărea din țîțîni sub privirile mele, și-n casă se năpustea triumfător Everest.

Namila venea cîțiva pași spre mine și brusc se-ntorcea pe prag de parcă ar fi uitat ceva, pentru a reveni indecis, să intre ori ba, în general se purta anormal, dar era prea vesel ca să-l suspectez de vreo boală a sistemului lor nervos central — ca jigodia sau turbarea : de cînd plecase, era imposibil să i se fi declanșat altceva decît cine știe ce afecțiune bizară !

Și am văzut imediat și obiectul zăpăcelii sale de nedescris, și obiectul ăsta a pătruns țopăind în *living*, mirosind a tinerețe, zăpadă și ger, înflăcărînd toată casa cu scînteile ochilor moșteniți de la maică-sa și țipînd ca la surzi spre mine, cum făcea în clipele de extaz și maică-sa :

— Bine te-am găsit, ursule ! Bucuros de oaspeți ?

— Piticot !

În secunda aia s-a făcut țăndări un obiect în bucătărie.

Iar Piticot m-a îmbrățișat strîns, mai-mai să-mi ia răsuflarea, culcîndu-și obrazul pe pieptul meu și arătîndu-mi, cu degetul, cît îmi dusese lipsa. Tăceam în continuare ca un idiot, cînd a ris :

— Mă gîdili cu barba, ursule ! Dar spune ceva ! Te pomenești c-am picat într-un moment nepotrivit ?

— Bine-ai venit, Piticot, am înghițit nu știu ce în gîtlej, mai potrivit moment nu ar fi găsit ca nici cu lumînarea. M-ai luat prin surprindere, asta-i tot. Sănătoasă ? Voioasă ? Dar spune-i tembelului ăstuia să se astîmpere, că dărîmă casa ! Dezbracă-te, așază-te, povestește ! Ți-e foame ? Ți-e sete ?

— Poate închideți și ușa, vorbi limpede și cumva mucalit vocea din pragul bucătăriei, totuși ferm — pe tonul stăpînelor. Nu de alta, dar trage rece, și-mi cade aluatul pus la dospit.

Fîstîcit ca un puștan, m-am repezit să-l dau afară pe bernardin, și atîta am tîndălit în hol, c-am pierdut momentul : cînd m-am întors spre ele, își zîmbeau, amîndouă la fel de surprinse, evaluîndu-se reciproc — încă se mai țineau de mînă. Vili o privea pe Piticot cu uimirea specifică în fața vestigiilor, văzînd pesemne în ea tot trecutul meu sau cea mai mare parte din el, iar Piticot părea proiectată într-o viziune de anticipație, încercînd să priceapă *ce este* și *ce va fi* pentru mine Vili. Faimoasa lor intuiție femeiască le-a scos din încurcătură și de data asta, Vili și-a asumat cu curaj ascendentul de vîrstă și rolul de gospodină, între ceai și cafea au ales de comun acord cafeaua, au rîs amîndouă — nu trebuia să dau nimănui explicații și-am respirat adînc, despovărat de-o inutilă maimuțăreală.

Copiii și-au vestit sosirea de foarte departe, cum se aud în ajunul Crăciunului colindătorii, prin glasurile subțiri și sonore, ca o salbă de zurgălăi. Am

ieșit pe peron, era senin și se vedea pînă jos, totul strălucea poleit cu argintul orbitor al zăpezii, dar colindătorii îmi rămîneau ascunși : în dreptul „trecătorii", cum numisem pietroaiele străjuind cărarea ceva mai la vale de pilonul stricat, se adunase un nămete imens, cu siguranță erau în spatele lui. Am dat fuga înăuntru să-mi iau ochelarii de soare, Vili se agita inexplicabil, toane femeiești, mi-am zis — nu păreau simple toane :

— Boss, te rog, ai grijă să nu mi se ardă-n cuptor pirojocii, vreau să-i văd cum sosesc !

— Asta-i bună, am mîrîit, cu două femei în casă, tot eu să păzesc cuptorul ? Piticot !

— Nu trebuia să-mi spui, se bosumflă Piticot luînd cîrpa din mîna lui Vili și răsucindu-se mirată : Vili, de unde știi să faci pirojoci ? Chiar sînt pirojoci ?

— Nu numai că știu să-i fac, dar știu și rețeta după care-i făcea Babushka ta. Gustă umplutura, a mai rămas, uite colo, în tava aia, să te convingi, o lămuri din mers Vili, trăgîndu-și pe ea arhaicul pulover cenușiu cu guler înalt, în care o cunoscusem cu atîta amar de vreme în urmă, era de mirare că-l mai avea întreg.

Piticot căsca ochii tot mai mari, fulgerîndu-mă și pe mine, în treacăt, cu sumedenie de mirări mute, și-ntrebă de formă, învinsă :

— Și de Babushka știi ?

— Știu despre tine o grămadă de lucruri interesante, îi zîmbi promițător Vili, dacă ai să vrei, am să ți le spun într-o zi !

Și imediat apăru un personaj care nu mai fusese la Cota 2100 : Albă-ca-Zăpada ! Și apărură și cei cincizeci de pitici ! O fetiță cu o claie de păr ciufulit îi sărise în brațe, strîngînd-o de gît, un băiețoi zvelt și sprinten căuta să o sărute pe față, iar ceilalți, văzînd-o pe Vili, izbucniră în țipete și

urale care cutremurară valea, sub privirile contrariate ale instructorilor — cinci atleți care-ți inspirau încredere numai prin forța ascunsă sub hanorace. Era un tablou cu multă putere de convingere, vreau să zic — copiii nu cunosc prefăcătoria, și dragostea lor pentru Vili era spontană și foarte curată, nici albul zăpezii imaculate n-o întrecea.

Ia uite, mi-am zis, credeam că numai eu sînt uns cu lipiciul care atrage copiii, copiii și felurite necuvîntătoare, să fie într-adevăr și ea o zînă bună a ființelor inocente? După felul în care, în alai triumfal, s-au năpustit după ea cu toții în *living*, ca la ei acasă, întrebarea nu-și avea rostul: Vili era pentru ei zînă adevărată...

Am stabilit cu instructorii amănuntele instalării „juniorilor" ăstora la Canton, de fapt — erau cam mucoși pentru titlul pompos de juniori, am fumat împreună cu ei pipa păcii și i-am poftit la un ceai fierbinte. Un covor de firimituri, asta rămăsese din suta de pirojoci copți de Vili, copiii ședeau pe băncile rabatabile, pe laviță și pe dușumea, iar Piticot, ca o infirmieră de linia întîi, le împărțea cești cu ceai, aplecîndu-se spre ei ca asupra unor soldați în tranșee. Isprăvind cu distribuirea ceaiului, se apropie de mine și-mi șopti îngrijorat-gravă:

— Du-te la ea și vezi ce are, te rog. E-n bucătărie, te rog, du-te acum la ea.

Era acolo, și nu era, vreau să spun — Albă-ca-Zăpada plecase, lăsîndu-și în chicinetă doar învelișul, și învelișul ăsta, așa de bine cunoscut mie, cu mînecile puloverului cenușiu suflecate, frămînta aluatul în covățica primită cîndva cadou de la niște ciobani pe care-i scosesem cu corzile din fundul canionului, cu deosebirea că acum pusese prea multă sare în compoziție: își transformase ochii în pipete, picurînd lacrimi în aluat, fără să vadă

nimic în jur, nici măcar geamul pînă-n tavan prin care dădea impresia că se uită afară. Una e să te uiți la ceva, și alta e să mimezi — chestia asta mi-o vîrîse în cap foarte bine Signora, cale de mijloc nu exista, așa că am ales iarăși o rachetă roșie, cele roșii aveau un efect sigur :

— Ce dracu' ai ?!

N-a văzut prima rachetă. Am îmbrățișat-o strîns, pe după umeri, și am tras a doua :

— Vili, termină circul. Avem oameni străini în casă.

— Știu, Boss, a zărit Vili a doua rachetă roșie. Avem și copii în casă. Și-n fața copiilor nu e bine să plîngi. Copiii văd în oamenii mari niște zei, și zeii nu plîng niciodată, nu-i așa, Boss ?

— Te pomenești că prezența astora ți-i amintește pe-ai tăi ?

— Ce deștept ești, iubitule, rîse amar, își șterse ochii cu dosul mîinii plină de aluat uscat, întărit, încercă să mă privească frontal, dar își mușcă buzele și întoarse capul, și pipetele porniră să picure iarăși sare în covățică.

Am zguduit-o ca pe una nu tocmai în toate mințile, am răsucit-o cu forța spre mine și-am vrut s-o pălmuiesc, cum se face cu leșinații, n-am apucat — Vili mă pălmui pe mine, vorbindu-mi cu un calm neomenesc :

— *Copiii mei sînt în* living, *Boss.*

„Sînt mamă !“ mi-am amintit, amintirea era ca o împușcătură în noapte — și avea și ecou : „Am fost mamă de două ori !“

— Cum să fie în *living* copiii tăi ?! Spui prăpăstii ! Asta e o tabără de schiori-juniori...

Cred că mă uitam la ea cu gura căscată, cum numai în toamnă mă mai uitasem, prin preajma echinocțiului, cînd îmi apăruse goală-pușcă din propria-mi baie, întrebîndu-mă dacă nu sînt sperios.

O mîndrie rece îi apărea treptat pe obrazul livid, culoarea normală întîrzia să-i revină, numai tremurul buzelor încetase. Mă privea și mîndră, și amuzată, și victorioasă, și altcumva — nu mi-a plăcut acest altcumva, părea că mă compară în amintire cu un chip străin mie, dar foarte bine știut de ea. Ei da !, se gîndește la *el*, mi-am zis, la tatăl copiilor, dacă nu-i curată scorneală povestea, prea bine, Boss, ai să treci și peste încercarea asta, ai nițică răbdare, cum ai mai avut tu răbdare, acolo, pe coridorul spitalului, cînd încercau chirurgii să coasă la loc bucățile lui Caroline, dacă e să semene între ele cîteodată lucrurile în viață. Draci ca ăștia mai avusesem în mine numai atunci, am strivit între degete jarul țigării („FUMATUL STRICT INTERZIS", scria pe peretele secției de chirurgie), m-am uitat lung la căruciorul pe care-o scoteau pe Caroline din sala de operație, întreagă într-adevăr, dar fără să respire, n-am întrebat nimic medicii, n-aveam încredere în ei, dar am rugat-o pe Vili :

— Ar trebui să te pun să juri că nu glumești, dar cu astfel de chestii nu se glumește. Cei doi sînt ai tăi, care ți-au sărit în brațe cînd ai ieșit afară ?

— Ei, Boss, nu te mai recunosc ! zîmbi Vili, culoarea firească îi revenea, încet-încet, în obraji. Dar perspicace mai ești ! Ai merita o tavă de pirojoci ca premiu ! rîse de-a binelea și, scorojindu-și aluatul de pe degete, reluă frămîntatul. Nu te duci la ei ?

— Tu ce-ai de gînd ? Le mai faci un rînd ? am întrebat-o fascinat de subiectul pirojocilor, altceva nu-mi venea în gînd.

— Ar dura prea mult. Copiii pornesc îndată, să ajungă la Canton pe lumină. Acum fac pentru Piticot, adică pentru cina noastră...

Am rămas paralizat în pragul *living*-ului, deși auzisem larma înainte de a intra, vacarmul răzbă-

tea prin ușă, cum se aude pe coridoarele școlilor, prin ușile-nchise, înainte de a intra profesorii în clase, în mînă cu bagheta magică a tăcerii. Curios lucru, puștimea m-a confundat cu mînuitorul unei asemenea vrăjite baghete — la apariția mea s-a făcut liniște, și toți ochii mă urmăreau, cu o inexplicabilă adorație. Au mîncat rahat instructorii, mi-am zis, cine știe ce isprăvi eroice mi-or fi pus în cîrcă, prezentîndu-mă mucoșilor ăstora drept vreun „veteran alpin" ! De regulă, nu mă fîstîceam și nu mă pierdeam cu firea în fața grupurilor de turiști care-mi ascultau cu gura căscată recomandările, cum nu mă fîstîcisem nici odinioară, măsurat și cîntărit de miile de ochi ale pasagerilor, înainte de a mă înhăma la elegantele sicrie din dural, căptușite cu pluș, pentru a pleca împreună cu ei în cursele morții — puțin îmi păsase de adulația, îndoiala sau neîncrederea lor ! Acum însă simțeam c-am sfeclit-o, puștimea aștepta de la mine ceva cu adevărat măreț. Refugiată pe laviță, cu picioarele strînse sub ea, Piticot cîntărea din ochi raportul de forțe și de bună seamă că mă compătimea — măcar în fața ei eram dator să mă arăt „mare". Am recunoscut dintr-o ochire fetița cu claia de păr zbîrlit, firește că era cenușiu-cenușiu, care sărise-n brațele lui Vili, și l-am identificat imediat și pe băiețoiul sprinten și zvelt, cu ten măsliniu și părul închis la culoare — — nu semăna cu Vili defel. I-am chemat lîngă mine, i-am prins de mînă și mi-am dat drumul de pe trapez :

— Fiți atenți, le-am glăsuit grav, aruncîndu-le o privire circulară — știu despre voi absolut tot. Și cum învățați, și ce note aveți la purtare, și cum vă strîmbați cînd aveți la masă spanac... Dacă nu respectați regulamentul de tabără și nu-i ascultați pe instructorii voștri, nu vă mai primesc aici niciodată. S-a-nțeles ?

. — Da-a-a-a ! îmi turti puștimea timpanele.

— E-n regulă. Voi veniți amîndoi cu mine, le-am zis băiețoiului și fetiței, și luați-vă frumușel de mînă, cum le șade bine unor adevărați frați ! am încheiat în liniștea care precede al doilea salt mortal — dintre toți ochii scînteietori din *living* reflectorul cel mai puternic se-aprinsese în ochii lui Piticot.

M-au urmat, i-am împins ușurel în chicinetă, am închis ușa și mi-am cerut premiul făgăduit de pirojoci :

— Dacă nu-ți plac ăștia doi, îți aduc alții, Vili.

Vili făcea fețe-fețe, erau jocuri și nimic altceva — jocurile de mîndrie maternă, cochetăria asta o cunoșteam demult, de cînd ieșeam pe stradă cu Caroline, ajutînd-o să treacă landoul cu Piticot pe la intersecții, dar nu de jocuri materne îmi ardea mie acum.

Mi se aprinsese în minte altă imagine — pădurea de mesteceni feciorelnici din jurul fîntînii lui Babushka, demult, ca în altă existență, și făgăduința smulsă Signorei, în timp ce încordarea picura din degetele ei delicate o dată cu dorința de a face mai repede baie în baia rusească, promisiunea solemnă a Signorei de a nu-i divulga adevărul lui Piticot cîte zile vom mai avea. Am zis rece, în timp ce trăgeam ușa în urma copiilor :

— Vili, renunț la premiu, promite-mi în schimb altceva.

— Spune, iubitule, s-a întors spre mine, curioasă.

— E vorba de Piticot. Știi că Piticot habar n-are...

Și-a șters repede mîinile de colțul șorțului, s-a repezit și m-a îmbrățișat strîns, părul cenușiu îi mirosea a pirojoci cu varză, și din degetele ei împletite pe ceafa mea radia căldura lumînărilor de pe pomul de Crăciun, ei da !, izbutise și minunea

asta — mă simțeam din nou încurcat, ca în fața pustimii, iar din jena ei nu rămăsese decît mîndria, pe care însă nu și-o mai ascundea :

— Fii liniștit, iubitule, voi duce și eu taina pe lumea cealaltă, cum ți-a făgăduit și Signora... Nu te frămînta inutil.

O umbră rece trecu peste geamul pînă-n tavan, ca în urma unui nor singuratic, deși cerul era senin din zare în zare, și mai transparent ca oricînd. M-am scuturat ca de frig, și umbra a dispărut de pe geam, dar nu și din mine — abia la noapte o voi alunga.

...cînd voi fuma pătimaș, în picioare, lîngă ferestruica din fundul *living*-ului, străduindu-mă să suflu fumul prin oberliht, iar Vili, trezindu-se din cauza fumului sau a locului rece și gol de lîngă ea, mă va chema cam răstit să vin înapoi pe laviță, întrebîndu-mă :

— Ce este, iubitul meu? Ce-i cu tine?

— Mă gîndeam cum ți-a fost ție cu *el*.

— Asta nu te lasă să dormi?

— Să zicem că asta.

— Dar n-are nici o importanță, iubitule. Totul e terminat...

— Terminat? Și copiii? Poate e timpul să știu cîte ceva despre tine, Vili. Fă-mă să înțeleg — și nu te mai întreb nimic, nicicînd.

Și liniștea *living*-ului nu va fi spartă decît de trosniturile buturugilor din cămin, care vor bîrfi între ele secretele casei pînă ce Vili va ofta din adîncul adîncurilor, și va spune un șuvoi de cuvinte terminate o dată cu respirația :

— A plecat, Boss, la dracu-n praznic, și ne-a făgăduit că ne face bogați. Și luna de pe cer ne-a promis-o, și poate c-a și coborît-o, numai c-a dat-o alteia, cu care s-a însurat acolo, una mai bogată

ca-n visele lui, și a uitat cu totul de noi, și sînt ani destui de atunci, și-n toamna asta a fost prima dată cînd am îndrăznit să întreb un bărbat în cabana de la debarcader dacă e cumva barcagiu, și bărbatul ăsta...

Și o voi lua în brațe pe Vili, așa, neplăcut și jalnic, plîngînd, și umbra din mine i se va prelinge, prin brațele noastre, în sufletul răvășit, ca să-mi aducă aminte, fără nici o legătură, o idee a Contelui, care, sărac lipit fiind, își permitea totuși să bea, duminica, un păhărel de coniac la barul de zi din colțul străzii noastre, și-ntr-o asemenea duminică, întorcîndu-se pe trei cărări de la bar, cînd m-am oferit să-i vîr cheia în broasca pe care nu o mai nimerea, îmi zisese rîgîind darnic :

„Să nu uiți transferul de responsabilitate în situațiile delicate, zburătorule, fiul meu drag ! Dacă vezi pe unul beat-mort pe stradă, un prieten de-al tău, și nu reușești să-l urnești din loc ca să-l duci acasă, prefă-te mai beat decît el ! Să vezi cum se trezește ca din morți băiatul, și nu se lasă pînă nu te depune el pe tine, în patul tău !“

După care somnul a fost ca o cădere într-o prăpastie, un somn obositor și nesănătos, străluminat de viziuni fantastice sau ireale, mi s-a părut că visez și dimensiunea a patra sau întîmplări din dimensiunea a patra, calota cerului se deschidea ca și cum ai lua capacul de pe un ceainic, și-n spărtura aceea se vedea o lumină nepămînteană, fosforescentă, pe care alunecau, ca într-o proiecție, obiecte imposibil de denumit și de descris, necunoscute nouă, ca de pe altă planetă, mă cufundam tot mai adînc în asemenea viziuni dubioase, și poate strigam și în somn, ei da !, Vili m-a scuturat de cîteva ori de umăr, dar umărul meu sau scîndura laviței — tot aia era.

Ceva mi-a rămas totuși clar — cristalin de clar :

Era o carte uriașă deschisă pe dușumea, în mijlocul *living*-ului, cu filele de mărimea unui geamantan mare, și toată cartea aceea groasă, ajunsă acolo cine știe de unde, cu hîrtia îndoită și unsuroasă, deci citită de o grămadă de lume, semăna chiar cu un cufăr deschis, pregătit să punem în el ceva. Nu-mi plăcea deloc cum arăta, îmi spărgeam capul de unde o fi apărut, dar nici nu aveam puterea să mă ridic de pe băncuță, unde citeam ceva din manuscrisele bunicului — parcă eram înțepenit sau legat. O teamă nelămurită creștea în mine, voiam s-o întreb ce-i cu ceaslovul ăla acolo, dar Vili își vedea de dereticat și, în mînă cu peria lungă de praf, măturа tavanul de bîrne, fredonînd și pășind cu spatele spre acel „geamantan". De fapt, îngîna în surdină, acompaniind magnetofonul care mergea — erau melodiile iubitului meu Richard Clayderman. Cînd a pus primul picior pe carte, am avut sentimentul clar al sfîrșitului, dar nici acum n-am reușit să-mi descleștez fălcile, să țip, s-o avertizez. Pe urmă și-a apropiat cu grijă celălalt picior, pipăind dușumeaua, parcă ar fi învățat de la cineva să danseze — și am văzut-o suită pe cartea deschisă, Richard Clyderman nu mai tăcea, se întrecea în virtuozitate în reluarea motivului din *Don't cry for me, Argentina*... Brusc, cartea s-a îndoit din cotor, ca și cum s-ar fi lăsat podeaua sub ea, Vili a început să alunece ca pe un sol mocirlos, noroios, a scăpat peria și a scos un țipăt mic — „AU !", exact ca atunci, la vizita Secundului și Căpitanului, cînd a scăpat ibricul de aramă pe mozaicul din bucătărie, exprimînd însă de data asta mai mult mirare decît durere, filele soioase se tot apropiau, împinse de-o forță necunoscută, apoi coperțile s-au închis, și-am știut că se-nchid pentru totdeauna, definitiv și fără întoarcere, și Vili a rămas acolo, între scoarțele ca niște capace de piele ale străniului ceaslov,

pe care, prin perdeaua de praf stîrnită în *living* de Vili, deslușeam, estompate și aurite, cuvintele ce exprimau demența și ironia vieții mele de pînă acum : CORABIA DE PIATRĂ.

M-am trezit buimac și am privit în locul acela, lîngă laviță, cu inima bătînd pulsul unui colibri în plin zbor. În lumina clară a lunii pline — ciudat de multe zile rămînea luna plină în acest decembrie înghețat —, se vedea numai scoarța curată, cu dungi albe și negre, pe care, în entuziasmul curățeniei generale, o periasem tustrei cu zăpadă. Nici un obiect din *living* nu sugera forma vreunei cărți.

Ea dormea liniștită, cu un aer alintat și împăcat, și i-am tras cerga mai sus, sub bărbia cu semnul inconfundabil cît o piuliță de zece, se făcuse frig, ca și cum nici nu aș fi focărit aseară. După poziția lunii, la orizont, trebuia să fie cam ora trei, sau poate patru, dar nu m-am mișcat din loc ca să văd ceasul — îmi era milă să o trezesc după încordarea de aseară...

Am ațipit înspre ziuă, puțin, agitat, și probabil c-am mai visat vreo trăsnaie, că m-am trezit mîngîiat pe față :

— Iar te războiești cu balaurii, Boss ? De ce faci ca leul ?

— Nu știu, am bolborosit ametit. Vor să mi te ia. N-am cum să mă lupt cu ei. Nu vreau să te dau nimănui și nu pot să te-mpart cu nimeni, draga mea, nu te-mpart...

— Cine să mă ia, iubitule, ce tot spui ?

— Nu știu. Nu-i cunosc, dar arată urîți și noduroși, cocoșați.

— Cine, gnomii de sub pămînt ?

— Aiurea — de sub pămînt ! Asta-i o strategie. De fapt, trăiesc și prin lacuri, prin bălți. Vor să mi te ia. Nu te lăsa păcălită !

Habar n-am avut de dialogul ăsta pînă la cafeaua de dimineață, cînd mi l-a reprodus Vili, cuvînt cu cuvînt, probabil că aiurasem...

Piticot era neschimbată, am în vedere comportamentul și firea, fizic însă se mai împlinise, se înfiripase, nu mai era adolescenta osoasă de astă-vară și, privind femeia tînără și coaptă din ea, m-am îngrozit amintindu-mi năvala derbedeilor ce vor veni prin iunie, iulie, — era ciudat că-mi „aminteam", de o vreme, lucruri ce se vor împlini mai tîrziu, cîndva, în uriașa oală a Timpului.

— Bună dimineața, cafegiule ! mi-a zîmbit de pe scară, coborînd din dormitorul de sus, care nu căpătase încă, ei da !, funcția de „dormitor conjugal". Pot să vin lîngă tine s-o beau și eu aici pe a mea ? Vrei să-ți mai pun de la mine ?

— Arăți așa de scorțoasă, că te și văd în halat, cu stetoscopul de gît, Piticot ! Vii să-mi faci morală ?

— De unde ai scos-o și pe asta ? Arăți ca unul de maximum treizeci de ani, mă asigură Piticot cu seriozitate, totuși am cercetat-o pe sub sprîncene, orgolios, ca toți bărbații cărora le laudă cineva de sex opus înfățișarea. Totuși, ai ghicit — am un subiect mai deosebit și aș prefera să-l discutăm pe stomacul gol, pînă nu începe nebunia generală. Doamne, nu credeam că se întîmplă atîtea aici ! Cum poți să reziști în harababura asta ?

— Ți se pare, Piticot. Dacă ai vedea adevărata harababură, ți-ai lua cîmpii. Apropo, tu unde-ți usuci lenjeria... hm... intimă ? i-am întins o cursă, ca să-i retez elanul de a mă bești, dacă intenționa fiică-mea una ca asta.

— Cristoase, ce te-a apucat ?! Cum unde ? Acasă, pe balcon !

— Rău faci. Pe cînd erai foarte mică, noi am avut un vecin, un bătrîn cu idei fixe și originale — Contele. Cred că nu ți-l mai amintești, n-ai de unde, erai foarte mică. Bătrînul asimilase cam jumătate din răutatea lumii — și se văicărea că n-are destul de trăit ca să digere și jumătatea cealaltă, pentru a compune un fel de sinteză a mizantropiei. Cînd se uita la balconul lung din curtea interioară, se hlizea și zicea : „Uite sutienul vecinei, care n-are ce pune în el !“

— Vorbești cam licențios cu propria-ți fiică, se înroși subit Piticot, și m-am mirat — tocmai ea, care cu ajutorul licențelor de tot felul se apărase o vară întreagă de derbedei !

— Ba deloc ! Pur și simplu, nu vreau să rîdă nimeni de tine.

— Mulțumesc, se înroși Piticot și mai tare. Înțeleg că-i un compliment la adresa pieptului meu. Voiam să-ți spun ceva măreț și frumos, dar mi-ai tăiat tot elanul.

Sorbi din cafea și-și aprinse o țigară de un kilometru, îi tremurau degetele — așa tremurau și degetele lui Caroline, la furie. Am luat-o de mînă și m-am uitat în ochii ei, iar Piticot nu și-a tras mîna și mi-a suportat privirea împăciuitoare — așa mă-mpăcasem și cu Caroline.

— Spune-mi ceva măreț și frumos, Piticot.

— Uite ce e, își recăpătă fiică-mea calmul, culoarea și vocea dintotdeauna, sfredelindu-mă provocator : e vorba de gnomi.

— În casa asta nimeni nu-i zdravăn la cap, am întrerupt-o. Astă-noapte cică am aiurat despre gnomi, și acum vii și tu cu aceeași poveste ! Ce-i cu voi, v-a apucat răul de mare ? Pe Corabia de piatră nu se admite, copii !

— Rîzi degeaba. Toată toamna am adunat materiale, și ceea ce am găsit confirmă exact ipote-

zele bunicului tău, iar eu sînt în măsură să îți comunic că gnomii au existat și, nu te mira, *mai există*.

— Pînă aici e bine. Am întîlnit și alții care susțin teoria asta. Și ?

— Și se pare că au apărut concomitent cu oamenii, deși Darwin nu-i menționează nicăieri, nici de frică. Dar în lanțul evoluției s-a produs cîndva o mutație genetică și, după dispariția gnomilor, mai precis, după ce s-au ascuns, omenirea a preluat niște însușiri de-ale lor. Cam asta-i esența. Adică, în fiecare din noi, virtual, zace un gnom. Oamenii de știință știu totul, dar tac — ca să nu ne dăm peste cap existența, băgată în tipare comode și convenabile. Te sfătuiesc, în folosul serviciului tău nobil pus în slujba vieții oamenilor, să te documentezi temeinic în lada bunicului. N-o să-ți pară rău.

Îmi venea să mor de rîs, dar am întrebat-o serios :

— În regulă. Și cum sînt gnomii ăștia, de fapt ? Sînt malefici sau benefici în raport cu omenirea de rînd ?

— Nu-s nici malefici, nici benefici. Sînt drepți. Adică ne ajută să facem bine și ne împiedică să facem orice rău. Își pun și viața în joc pentru o cauză dreaptă. Ca să-ți dau un exemplu, îți citez o maximă a lor, pe care am întîlnit-o într-o traducere din hindusă : „Un gnom adevărat își dă și viața pentru un ciucure din drapelul patriei !“ Ei ? Nu-ți sună a ceva cunoscut ?

— O.K., Piticot, îți promit să citesc tot cufărul. Altceva ? Spune, că trebuie să iau legătura cu cei de jos.

— *Altceva* e Vili, cum îi zici tu.

— S-s-st ! am sîsîit la ea, cu ochii la ușa bucătăriei.

— Nu-i acasă. A plecat la cabană.

— Doamne iartă-mă, ce caută acolo pe gerul ăsta ?

— Nu știu sigur. Cred că vrea să-ți facă o surpriză de zile mari, parcă zicea ceva despre un butoiaș de rom, sau mi s-a părut mie. A zis că la zece se-ntoarce, fii liniștit.

Nu eram deloc liniștit știind-o pe Vili cocoțată în telescaun, urcînd spre șontorogul pilon 46, dar nici nu aveam ce să-i fac. Iar nada aruncată de Piticot mă interesa în cel mai înalt grad. Am mușcat din nadă — ca tot peștele fraier :

— Atunci avem timp. Ce-i cu Vili ? Nu-ți place ?

— Ba îmi place, murmură Piticot, gînditoare, ca și cînd numai acum își dădea seama. Într-un fel, ne-am și împrietenit, dar, cum să-ți spun... Ce știi tu despre ea ?

La fel de concis și exact evalua lucrurile și Caroline — punea totdeauna degetul fix pe rană. M-am încruntat nemulțumit, dar am recunoscut bărbățește — nu-i puteam vinde gogoși fiicei lui Caroline :

— Mai nimic. Ce să știu ? Că aș vrea-o, aici, cu mine, pentru mai multă vreme. Ai tu vreo obiecție la ideea asta măreață ?

— Cam pentru cîtă vreme ?

— Na-ți-o frîntă ! Eu de unde să știu ? Vremea va hotărî.

— Ești un om tare ciudat, tată ! a exclamat Piticot, era prima dată după două decenii că-mi spunea astfel, și nu mi-a venit să cred. Mami e o femeie înțeleaptă și bună cum nu e alta pe lume, de ea însă te-ai despărțit, cerul știe de ce, și aici, după atîta singurătate, dai totul unei prime venite, unei necunoscute pe care o întîlnești în bar ! Știu că nu e de nasul meu să-ți judec hotărîrile, te-am întrebat doar așa, să-mi dau seama cît de serioasă e povestea, se poticni Piticot, își drese glasul și continuă cumva răgușită. Iartă-mă, dar, căutînd nu mai știu ce prin cărțile tale vechi, am dezgropat din

bibliotecă un exemplar tăvălit rău de tot din *Terre des Hommes* al lui Saint Exupéry. Cred că ai purtat-o mult cu tine, de era așa de adnotată și plină de sublinieri, și un anumit pasaj mi-a atras atenția prin felul cum îl încadrașeși într-un chenar. Ți-am copiat pasajul, îl mai ții minte? și-mi întinse sub nas un petic lunguieț de hîrtie, pe care-am recunoscut niște cuvinte exprimînd tocmai ceea ce mă silisem, multă vreme, să uit :

Oamenii care au trăit multă vreme hrănindu-se dintr-o mare dragoste, de care au fost apoi lipsiți, se satură uneori de noblețea lor singuratică. Ei se apropie cu umilință de dragoste și își clădesc fericirea dintr-o dragoste mediocră.

Și, amorsîndu-mi bomba asta sărbătorească, Piticot s-a făcut nevăzută pe scară, alergînd ca de spaima morții spre dormitorul de sus.

V

„Juniorii" începători s-au fîțîit cu schiurile numai cinci zile, erau copii crescuți la oraș și neobișnuiți cu gerul uscat de dincolo de pragul alpin, așa că și-au strîns calabalîcul de la Canton, lăsîndu-le și băieților lui Number One cam jumătate din echipament — ciorapi de lînă, fulare, batiste și alte fleacuri din cîte le îndesaseră în rucsacuri părinții lor grijulii, la fel de orășeni și la fel de speriați de ideea de MUNTE, cum speriați arătau băieții lui Number One și toți angajații bazei, cînd îi întîlneam la ORAȘ — și cu asta am scăpat de o grijă înaintea sărbătorilor mele „liniștite"...

La plecare, instructorii mi-au promis o ladă de artificii — să transform tot muntele „într-o torță vie“ de sărbători, să se vadă „pînă în Lună“, cum a zis careva dintre ei. Mai rămăseseră bernardinii și însoțitoarele lor, instalați, cu ajutorul lui Vili, în livada pădurarului, dincolo de lac, nu știu cum a reușit să-l convingă pe individul ăla atît de bănuitor și respingător cu chelia lui albă, pesemne că, în calitatea ei de chiriașă, îi cîștigase prin ceva încrederea și simpatia — trebuia să scap și de ei, într-un fel sau altul, pînă la Anul Nou, ca să nu mă fac de basme și să nu apar ca un bleg cu B mare în fața colegelor lui Piticot, dar fiica mea m-a scutit de grijă : echipată după moda eschimosă, a-nceput să le facă vizite, exprimîndu-le regretele mele că nu-i puteam găzdui la Canton.

Un amestec de responsabilități s-a produs totuși, din cauza deciziei instructorilor de a scurta antrenamentele „juniorilor“ : leoaica din Vili își dorea puii la adăpost, și cît mai aproape de ea, drept care, servindu-ne ultimii pirojoci la cină, și-a arătat și talentele diplomatice, dovedindu-mi cît de folositoare le-ar fi putut fi americanilor în războiul lor stupid din Vietnam :

— Boss, am auzit vocea ei serafică, ce-ar fi să-i bucurăm totuși cu un pom de Crăciun ?

— Și ce punem sub el ?

Știam foarte bine, în clipa aceea, despre cine vorbim — numai Piticot nu s-a prins :

— Cristoase, dar e o întrebare ! Cincizeci de cadouri ?

— Numai două, am spus. Greșesc cumva, Vili ?

— Nu greșești, Boss, a răspuns Vili mlădiindu-și vocea, de parcă sunetele ar fi căpătat materialitatea trupului ei.

Piticot s-a aricit, a-ncercat să-și ascundă țepii, dar n-a reușit decît să-și scoată și mai mulți :

— Știu eu pe cineva care are destule fire albe în barbă ca să semene suficient cu Moș Crăciun ! Îmi amintesc c-am primit cîndva și eu daruri din sacul lui...

Pe naiba — niciodată nu i-am făcut lui Piticot pom de Crăciun în casa Signorei, ei da !, mult mai demult mă ocupasem cu treaba asta, în garsoniera lui Caroline, aducînd brăduți argintii din nord, chiar din pădurea din preajma aeroportului Sheremetyevo-2, dar Piticot nu avea cum să-și amintească amănuntul ăsta.

— Nu greșești deloc, Boss, reluă Vili, dar mă-ntreb dacă prezența lor nu te-ar deranja... Nu ești obișnuit cu copiii, și-ai mei sînt destul de zvăpăiați ca să te scoată repede din răbdări.

Îmi plăcea cum pledează leoaica din Vili, apărîndu-și puii, cu glasul tot mai mieros și mai mlădios — chiar că ar fi putut fi o diplomată dibace. Și-am avut deodată viziunea serii petrecute în *living*, astă-toamnă, cu Secundul și Căpitanul de pe *Calypso*, cînd, profitînd de-o scurtă absență a gospodinei, marinarii schimbaseră o privire, riseseră și schimbaseră încă una și rîseseră și mai tare — îmi plăcuse să mai văd și pe alții înțelegîndu-se astfel, fără cuvinte, întocmai ca băieții noștri din echipele de patrulare, dar îi întrebasem :

„Poate nu mă lăsați să mor prost ! Care-i treaba ?“

„Poza asta, Boss...“ începuse Căpitanul, arătîndu-mi tocătorul de legume de pe perete, dar nu mai putuse continua, pur și simplu se umflase de rîs.

„Poza asta, preluase ideea Secundul, dacă am avea-o pe bric, să-și odihnească băieții ochii pe ea, n-am mai ajunge la destinație nici cu cele mai sigure instrumente de navigație !“

„De ce ? Ați încurca porturile ?“

„Porturile ? ! explodase Căpitanul în rîs homeric. Ha-ha-ha ! Continentele, Boss, Con-ti-nen-te-le ! ! !“

— Poate nu mă lăsați să mor prost, am repetat acum rugămintea. Vă văd șușotind cît îi ziulica de mare și-mi închipui că ați stabilit și locul gnomilor în tabelul lui Mendeleev, dar mite alte fleacuri! Te-aș întreba ceva ca-n familie, Vili, discutăm ca-n familie, nu-i așa, Piticot?

Piticot a trecut imediat linia frontului, de partea mea, fără să arate pe față întoarcerea armelor, iar Vili mi-a zîmbit dulce:

— Spune, Boss.

— La urma urmelor, unde i-ai ținut ascunși pînă acum? Pe copiii tăi, evident. Să nu-mi spui că într-un cuib de barză!

— Ia uite ce-l frămîntă pe Boss! a rîs ea cristalin. Dar nu-i nici o taină! Copiii trăiesc la oraș, la bunica lor. Vorbesc de bunica lor dinspre tată...

— Dinspre tatăl copiilor, Vili?

— Nu există alta.

— Și-acest tată al lor, că tot veni vorba, și dacă tot discutăm ca-n familie, *numai* pentru a se îmbogăți a întins-o în lume?

— Probabil că da, răspunse prea repede Vili — mult prea repede, cu repeziciunea cu care încerci cîteodată să ascunzi ceva. De ce? Ți se pare neverosimil? Bănuiești și altceva?

— Doamne ferește, am mințit senin. Pur și simplu n-am dat nici doi bani pe ideea de bogăție, cel puțin pînă acum. Mi se părea nu știu cum să pleci aiurea în lume cînd ai copii așa de frumoși... m-am uitat la Piticot, înțelegînd prea tîrziu ce tîmpenie mare făcusem.

— Mai bine vă arăt altceva, a sărit Piticot de la locul ei. N-am răbdare să-l aștept pe Moș Crăciun — mai ales în seara asta...

Și ne-a lăsat cu gura căscată în seara aceea și-n serile următoare, păcălindu-ne cu ultima ediție, în patru volume, legate în piele, a enciclopediei *La-*

rousse. Cît timp a moșmondit la căpătîiul laviței, ne-a rugat să nu ne uităm, pe urmă ne-a zis să ne-ntoarcem și, *ca să vedem mai bine* volumele aliniate, ne-a stins luminile sărbătorești — de cîteva zile, practicam în *living* lumină de rampă deschisă :

— De aici se dă drumul, a zis Piticot, apăsînd pe-un buton mascat, și casa s-a umplut de muzică, mișcare, culori și... heruvimi.

Larousse-ul era de fapt numai masca, și-n spatele cotoarelor strălucea fosforescent ecranul unui minitelevizor color, iar nerăbdarea lui Piticot coincidea cu finalele campionatului mondial de patinaj artistic — pasiunea dintotdeauna a lui Caroline. Ecranul nu era mai mare decît talpa dezgolită a lui Vili, ne-am cățărat pe laviță ca într-un car cu fîn, și-acolo ne-a prins miezul nopții.

Iar dimineața, în ultima zi a șederii turiștilor la cabană, cînd li s-a năzărit să mai urce o dată înainte de a pleca în orașele lor minunate, a picat pilonul — cu toate gondolele ocupate. Picioare rupte — atît au avut de recuperat sanitarii de pe Salvare, părea și Salvarea un nămete : un nămete plin de picioare rupte, și care nu se mai deosebea de nămeții de pe marginea lacului, alte victime nu au fost. Și speram să nici nu mai fie altele, tocmai de sărbători.

Dezghețul neașteptat ne-a atins cu aripa unui anticiclon din sud în noaptea de dinaintea Ajunului — și cu asta am intrat în vacanță. Streșinele au curs toată noaptea, gîdilîndu-ne timpanele cu țîrîitul zglobiu, pe mai multe voci, al zăpezii topite, și-n zorii zilei aceleia călduroase, ca de primăvară, băiețoiul și fetița lui Vili au umblat cu mîinile ude, construind căsuțe de gheață din țurțurii sfărîmați. Am adus bradul tăiat de la marginea rezervației de trandafiri și i-am croit crucea de lemn — brăduții argintii de odinioară, din casa lui Caroline, se spri-

jiniseră într-un ghiveci smălțuit, plin cu pămînt de flori.

Lunganul și blonda-cea-blondă au urcat să-și ia rămas bun, Piticot a vărsat lacrimi de crocodil, iar bernardinul familiei, Everest, a făcut pe el de emoție. Le-am restituit copiilor sticluțele cu băutură, confiscate în seara sosirii, și, pe la ora prînzului, am convocat-o pe Vili pe peronul ud și plin de băltoace, la un colocviu de filosofie :

— E solstițiul de iarnă, am zis, și ajunul Crăciunului. Nu știu dacă datele astea astronomice îți sugerează ceva.

— Afinată, au rîs ochii lui Vili.

— Nu-i cazul să dăm cu banul, i-am pus degetul arătător pe buze. Trebuie să rămîn la stație ca să le explic șefilor de la bază tărășenia cu pilonul. Deci care dintre voi coborîți ?

— Am pirojoci în cuptor, Boss, și tare aș vrea să nu-i ard. Dar știu că idiotul ăla de barman închide devreme azi — are liber.

— Nu mă pricep să aleg băuturi prin baruri, a glăsuit Piticot, de pe pragul casei. Dar mă ofer să păzesc pirojocii.

— Nu-i nici o problemă, s-a luminat Vili la față. Cîte sticle să iau ?

— Cîte îți dictează conștiința și datele astronomice, m-am eschivat. Știu că am o sete în mine cît toate cămilele din Sahara.

A plecat vitează la vale și i-am urmărit silueta, amintindu-mi cum o privisem, în toamnă, la prima ei ascensiune aici : avea într-adevăr avantajul imbatabil și sfidător al tinereții, dar mai avea ceva în extraordinara flexibilitate a corpului : echilibrul perfect dintre forța mușchilor și grația parcă nepămînteană a pașilor, pe cărarea croită printre nămeții poate că anume așezați în calea ei, ca niște obstacole pe o pistă de sport. Părea și acum toată

nerv și pășea cu acea atitudine sfidătoare pe care o au numai făpturile cu știința valorii lor. Plecase echipată în cenușiu — ținuta în care mă și cunoscuse, și culorile pastelate făceau din ea o pată perfect distinctă pe fundalul orbitor al zăpezii. Era multă lumină și cald, streșinile curgeau gălăgioase, și numai păsările mai lipseau ca să te crezi în mijlocul primăverii, deși rare erau zburătoarele care se avîntau pînă la înălțimea asta. Aici nu vedeam aripi — nici de păsări, și nici de avioane. Corabia mea de piatră nu naviga pe rute umblate.

Îmi lipsea ceasul ca să știu la ce oră coborîse Vili, mă gîndeam s-o așteptăm cu o cafea la întoarcere și-mi pipăiam încheietura mîinii stîngi ca și cum aș fi purtat o cătușă de oțel pe mîna aceea — nu-mi explic de unde-mi venea senzația asta, cînd Piticot m-a chemat înăuntru : începeau demonstrațiile laureaților, probele de dansuri perechi. Transmisia de aseară a fost excelentă, deși campionatele erau pe alt continent, nu mai știu unde.

Vili dispăruse după cotiturile cărării, am mai aruncat o privire lacului nostru de jos — lăcăraie topită era, nu lac, și de pe oglinda lucioasă a apei se ridicau fuioare de aburi calzi, amestecîndu-se cu imaginea norilor albi și mici, reflectați în oglinda aceea, trecînd în tăcere adîncă pe deasupra Cotei 2100. Dacă nu știai data din calendar, n-ai fi zis niciodată că erai în plin solstițiu de iarnă.

M-am uitat năuc la grația dansatorilor și, deodată, am tresărit : ieșiseră în față o puștoaică fragilă cu picioare subțiri, de gazelă, dar proporționate perfect cu mîinile delicate, parcă ar fi avut aer în oase, ca păsările, și un tînăr mult mai înalt ca ea — rușii au fost totdeauna așa în chestia asta —, așteptînd să li se pună banda, și înainte de a auzi ceva, am ș t i u t că va fi Richard Clayderman. Și chiar el a și fost, iar pe mine m-a apucat scrînteala —

am început să număr în minte, naiba știe ce cronometram, efortul dansatorilor poate, sau poate timpul cît vor pluti pe gheață fără să cadă ori să comită vreo greșeală, prea erau sincronizați și frumoși, și prea se lipea melodia pe dansul lor, ca și cum pentru dansul acela ar fi fost compusă, pentru dansul iubirii înțeleasă ca ritual, cum disperat își strigă durerea fostul meu coleg, Boss și el în aviație, în *Citadela :*

Poți fi neliniștit de setea de dragoste, fără dragoste : dar nu uita că dragostea nu este, în esența ei, decît sete de dragoste, lucru prea bine știut de balerine și balerini, care-și compun poemul din apropieri, cînd ar putea să se unească de la început...

Iar *Don't cry for me, Argentina* — sub degetele nervoase ale lui Clayderman pe clapele pianului, era ca și cum am fi pilotat împreună, colegul meu de profesie de odinioară și zburătorul care fusesem cîndva și eu, vreo rablă de hidroavion arhaic pe schiuri, într-o misiune de iarnă, pe o banchiză din nord, în clipele acelea sublime ce precedă decolarea : gata-gata să ne desprindem de pista sticloasă a patinoarului pe care balerinii își compuneau imponderabili poemul, din volute tot mai apropiate...

— Gata, m-a anunțat Piticot victorioasă, ieșind îmbujorată din chicinetă. Avem șaptezeci de pirojoci — cu varză, carne și brînză.

— Grozav. Copiii pe unde-s ?

— Ai uitat c-au plecat cu echipa la cabană, la baie ?

Nu uitasem — îi trimisese Vili cu Number One la cabană, la dușuri, să nu-i prindă Crăciunul jegoși după zilele petrecute fără strop de apă la Canton, nu băgasem de seamă că nu reveniseră. Piticot și cu mine intenționam să coborîm mai tîrziu, după discuția furtunoasă prin radio pe care o așteptam cu șefii bazei. Timpul trecea, stația tăcea, pe ecran se

vedeau acum niște reclame, iar numărătoarea din capul meu nu se oprea — nu înțelegeam de ce număr. Îmi lipsea ceasul de la mînă și-mi tot pipăiam încheietura, cînd Piticot m-a întrebat repede și foarte profesional :

— Ia ascultă, te doare ceva ?

— Nu mă doare nimic, ce-ți veni ?

— Atunci de ce te tot pipăi ? Simți cumva o durere surdă în cot sau în umăr ?

— Ia mai slăbește-mă cu infarctele, Piticot ! Nu mă paște nici un infarct ! Pur și simplu nu știu unde mi-a dispărut ceasul.

— Ceasul deci, a oftat Piticot, ușurată. Ți l-am luat eu în bucătărie, cît am păzit pirojocii. Și, deodată, pe un ton schimbat, furișat-copilăresc, șmecher : Moș Crăciunule, îți place televizorul ? Nici nu m-ai întrebat de unde... ?

— Bănuiesc de unde. Doar am văzut și marca. Precis că... — era cît pe ce să rostesc *Signora* — ... precis că mămica ta a făcut o vizită la Babushka ei.

— Adevărat. Ce nu-ți închipui e că am fost și eu, îmi dezvălui Piticot amănuntul, avea evident expresia că-mi divulgă un secret.

— Și ? Ce mai face bătrînica ?

— Îmbătrînește, ce să facă, începu Piticot să cadă într-un butoi cu melancolie de origine necunoscută.

— De bună seamă că a întrebat și de mine, nu-i așa ?

— A-ntrebat. Mami i-a povestit despre vacanța mea petrecută aici, la tine, și Babushka a plîns mult. Pe urmă a plecat singură în oraș, cu taxiul și s-a întors cu televizorul ăsta și a spus să ți-l facem cadou de Anul Nou, să nu înnebunești de singurătate — așa a zis : „să nu-l înnebunească singurătatea, că nu există boală mai dureroasă în lume decît parșiva asta de singurătate". Și a plîns iarăși,

și pe urmă a frămîntat aluat pentru pirojoci, iar după ce i-a băgat la cuptor, m-a luat de mînă și m-a scos în curte și, cam în mijlocul curții, dacă-ți amintești cum e, mi-a pus în brațe un mesteacăn tînăr și mi l-a făcut cadou.

— Cum să-ți dea cadou un mesteacăn ? !

— Uite-așa : „Acesta e al tău, a zis, plîngînd tot mai tare. Aici a fost o fîntînă. Tăticul tău a iubit mult fîntîna aceea, așa că mesteacănul crescut din pîntecele ei se cuvine să fie al tău !“ Mi se părea că vorbește de fapt despre altceva, eram ca la o demonstrație de vrăjitorie, și vreau să te-ntreb acum — am avut eu vreo boală grea în copilărie ? Am scăpat, oare, ca prin urechile acului, de moarte sau de altceva ? Ce mi s-a-ntîmplat cînd eram foarte mică ?

— Ia ascultă, m-am uitat lung la ea, tu chiar nu ești zdravănă la cap ? Mă-nnebunești cu gnomii, mă rog, ți-am promis să citesc tot ce-i în cufărul bunicului meu, și acum ce faci ? Îți inventezi altă viață ? N-ai avut nici pe dracu' în copilărie, Piticot, ai fost cea mai sănătoasă fetiță din lume.

— În regulă, m-a oprit Piticot cu un gest ferm al mîinii, căutîndu-și concomitent și țigările și alegîndu-și una și dîndu-i foc cu bricheta Ronson, primită de la mine, în vară. Atunci, de ce mi-a spus Babushka — „tu, fetițo, mult ai suferit în copilărie, tu ai crescut ca un pui de gnom, ca în poveștile despre gnomi !“ Ce-a fost asta ?

— De unde să știu eu toate hachițele din mintea unei femei bătrîne ? m-am eschivat, și mi-am dat seama că Píticot simte foarte bine eschiva. Pe mămica ta ai întrebat-o ? Poate e vorba de ceva ce s-o fi întîmplat cu tine după plecarea mea ! Știi că eu, mai bine zis mama ta, s-a despărțit de mine cînd tu aveai cam cinci ani... Poate că, într-adevăr, ai avut o boală despre care habar nu am.

— Nu era vorba de asta. Babushka vorbea despre altceva, m-a fixat Piticot, ca la interogatoriu. Chiar nu știi — sau nu vrei să-mi spui adevărul?

Adevărul, am repetat în minte cuvîntul, adevărul e că le văzusem prea mult împreună, pe Vili cu Piticot, șușotindu-și fel de fel de năzbîtii și poate bîrfind secretele casei acesteia, exact cum bîrfeau bușteniii, în sobă, secretele casei — acum. Oare nu mi-a făcut Vili figura urîtă să-i spună lui Piticot adevărul despre Caroline, despre totul?! m-a luat cu frig pe șira spinării, și frigul mi-a coborît în încheietura mîinii — ajunsesem cu numărătoarea la cîteva sute, pe la șapte sute, ceea ce la debitul meu verbal interior, cum număram în minte, însemna că trecuseră aproximativ zece minute de la plecarea lui Vili la vale. Trebuia să fi ajuns cam la o treime de drum.

— N-am nimic să-ți ascund, Piticot. *Cerul mi-e martor*, am subliniat, și tu știi ce înseamnă pentru mine cerul, am scos cuvintele din gîtlej cu greutatea extragerii unei măsele de urs, măseaua de *ursus speleus*, mi-am amintit, am avut eu, oare, cîndva, o asemenea măsea?

— În ordine, a rostit Piticot cuvîntul preferat al lui Caroline, mai spune-mi ceva și te las în pace. Nu-i așa că ai stat aici douăzeci de ani fără televizor, numai ca să nu vezi avioane, aviație, mă rog — ca să nu fii la curent cu fosta ta ocupație? Dar nu asta e întrebarea, iartă-mă că divaghez. Uite ce e, mami păstrează o mapă cu tăieturi din reviste și ziare din care se înțelege că ai fost un pilot bun al dracului. Este și-un reportaj acolo, cu fotografii, despre un accident — mi se pare că ai pierdut la decolare o stewardesă care a și murit. De atunci n-ai mai zburat tu? De atunci te-ai apucat de băut?

Fusese duminică, mi-am amintit, așa căzuse solstițiul în iarna aceea, de asta erau puține taxiurile

— și în zori, spre aeroport, și mai tîrziu, spre spital. Și a fost probabil prima și ultima situație din cariera Signorei cînd n-a știut să facă legătura (cu toată bogăția asociațiilor ei de idei), dintre zborul ratat la Nairobi și faptul că, de atunci, duminică de duminică, dejunam după deșteptare un pahar cu orice, iar sticla goală o mai lăsam din mînă pe înserat, cînd aveam la cină restul din ea. Îmi scosesem duminicile din minte și n-am mai vrut de atunci să știu de ziua asta a săptămînii, pur și simplu săream peste ea, ori mă ascundeam de ea și de lumea care parcă numai duminicile își amintea de mine : și-n gaură de șoarece preferam să stau, dacă nu aveam un refugiu mai sigur, vreo blestemată de sticlă cu băutură, pînă am găsit muntele ăsta — unde duminicile sînt ale nimănui și ale tuturor, ca niște insule de vacanță...

— De atunci, Piticot, am recunoscut, simțind deodată un gust aproape uitat în gură. Oare în casa asta nu-i nimic de băut ?

— Nu știu, m-a studiat Piticot medical, strict medical, atentă și îngrijorată. Dar se întoarce Vili îndată și, dacă am înțeles bine, aduce niște afinată.

— Corect, am zîmbit la ea, se-ntoarce Vili îndată și aduce jumătatea întregului.

Ajunsesem cu numărătoarea pe la o mie patru sute și ceva, deci Vili încă mai cobora, cînd Piticot, cu viclenia doctoriței din ea, mi-a inoculat pe ocolite vaccinul sau esența turbării :

— Jumătatea întregului ?

— De cînd e lumea, zece reprezintă întregul — și atunci, cinci nu e jumătatea întregului, Piticot ?

— Tu ai iubit-o pe stewardesa aceea, nu-i așa, tati ?

„Tati“ — era a doua oară cînd auzeam, de sărbătorile Crăciunului, apelativul ăsta patern și sărbătoresc.

— Dacă știi, de ce mai întrebi, Piticot ?

— Iartă-mă, dar a trebuit să-nțeleg odată și-odată ! A fost frumoasă — cel puțin din fotografii așa apărea. Acum știu de ce te obsedează atîta Vili, a descoperit Piticot ceea ce descoperiseră Columb și Cortez — mutîndu-și privirea pe tocătorul de legume și studiind-o pe Vili, lung, gînditoare și parcă nostalgică, după care s-a ridicat și, cu delicatețe, a întors fotografia pe partea cealaltă : numai cu două degete, cum făcuse Caroline odinioară, cu portretul savant și superb al Signorei. Știi că sînt aproape la fel ca ea ? M-am și comparat, într-o zi, în oglindă, cu poza asta, și să nu-ți închipui că aș fi narcisistă ! Adevărul e că semănăm.

— S-ar putea, am zis cu blîndețe, ce-ar fi să ne aerisim cîteva minute pe-afară ?

Chiar și cu ceasul la mînă, simțeam o jenă continuă în încheietura stîngii. După numărătoarea mea interioară, Vili ajunsese probabil la debarcader — cam pe locul unde-și bălăngănise picioarele în apă Piticot, astă-vară.

Nu ajunsese — cel puțin prin binoclu nu se vedea picior omenesc pe-acolo, Piticot și-a atîrnat binoclul la gît și, admirîndu-l, s-a miorlăit ca un pisoi adevărat :

— Moș Crăciunule, ce-ar fi să găsesc sub brad, astă-seară, un binoclu ca ăsta ? Îmi pare că mai e unul în magazia de scule...

— Ce să faci tu cu el — la oraș ?

— De ce la oraș ? Am să-l păstrez aici, să-l folosesc de cîte ori vin la tine. Dar să știu că-i al meu... și-l puse la ochi, îndreptîndu-l spre vale.

M-am uitat la pilonul căzut și la cablurile încurcate ca după explozia unei bombe, și ceasul din cap mi s-a oprit. Vasăzică întîi s-a scufundat bacul, am început bilanțul pagubelor, și cu asta mi s-a tăiat legătura cu celălalt mal al lacului, cu lumea în

general, de parcă nu aș fi fost și așa destul de izolat de lume ; acum îmi cade pilonul-ăsta și mă lasă spînzurat, ca pe-un parașutist într-un pom, la două mii o sută de metri, despărțindu-mă și mai bine de restul văii — chiar că am dat-o în bară cu Corabia mea de piatră, pîrîie rău de tot, te pomenești că pînă la urmă se duce naibii la fund și casa, și muntele, și-atunci cine o să mai scoată la lumină din cufărul bunicului meu minunatele povești despre gnomi ? ! Curios, mi-am adus aminte, Piticot nu mai umblă deloc în cufăr de cînd a venit, doar nu s-o fi supărat în dimineața aia cînd nu-mi ardea să conversez despre gnomi !

M-am întors spre ea s-o întreb, nu aveam pe cine : Piticot era albă la față, dădea impresia că vrea să intre în binoclu cu totul, în hanorac și-n bocanci, își mușca buzele și aproape că nu respira. Mi-am mijit ochii și-am încercat să urmăresc cu privirea firul nevăzut al privirii ei, soarele oblic mă împiedica să deslușesc amănuntele, lacul de jos fumega — cînd am ș t i u t, într-o străfulgerare, la ce se uita fiica mea și ce voi vedea :

Un punct minuscul se desprinsese de debarcader și pornise să traverseze lacul — Vili era, numai ei îi putuse trece prin minte năzbîtia asta, să scurteze drumul pe gheață. Ceasul din capul meu porni iarăși numărătoarea secundelor, am întrebat-o pe Piticot cu limba deodată încleiată și grea :

— Ea este ?

— Ea. Și are un spor grozav. Umblă pe gheață ca dansatorii la care ne uităm seara.

— Dă-mi binoclul, te rog, și dacă vrei să te uiți și tu, adu-l pe celălalt, din magazie.

Drace, altă dată îmi reglam bătrînul „Zeiss" 2 × 16 într-o clipită, și acum nu nimeream butonul zimțat dintre oculare, ia uite, am descoperit, Piticot are ceva cu vederea, nu ni se potrivesc diop-

triile, oare poartă și ochelari ? L-am reglat și am focalizat-o pe Vili și mi-am dat seama, mirat, că încurcasem numărătoarea. Dacă era de un minut pe gheața lacului, de la distanța de la care în linie dreaptă priveam, și socotind că se deplasase spre centru cam un sfert de grad, parcursese pînă acum... — un picior în fund îți trebuie, Boss, lasă-te de calcule de navigație și scoate-ți din cap deformațiile profesionale ! Ce-i Vili — navă necunoscută, cometă ?!

— Nu știu cum să-l reglez pe ăsta, se smiorcăie Piticot lîngă mine. Este alt model !

— Ia-l pe-al meu.

I l-am dat, și Piticot mi-a lăsat iarăși impresia că ar vrea să intre în binoclu încălțată-n bocanci și îmbrăcată, cu siguranță are ceva cu vederea, mi-am zis, drăcuindu-l pe zăpăcitul care pusese binoclul în magazie fără capacul fixat pe oculare — se umpluseră lentilele de mizerie. Le ștergeam cu peticul de piele de căprioară, cînd a izbucnit lîngă mine urletul ăla neomenesc, de fiară rănită, n-am apucat să mă apăr, și sălbăticiunea m-a atacat, sărindu-mi la piept și înlănțuindu-mi grumazul cu brațele, într-o strînsoare care-mi tăia suflarea :

— Tati, nu te uita ! Doamne sfinte, nu te uita acolo, tati !!

Am stat cîteva secunde astfel, susținînd-o, pînă m-am convins că nu țin în brațe un corp inert — nu leșinase. M-a lăsat s-o îndepărtez atît cît să-i întîlnesc ochii, Piticotul meu nu mai avea ochi — erau două băltoace acolo, în care pluteau, fără să vadă nimic, globii injectați și umflați, cum i se umflaseră instantaneu și buzele, și nările delicate, desfigurîndu-i obrazul în plînsul mut.

Am dat-o ușor la o parte și i-am luat de pe gît binoclul, de data asta am reușit să-l reglez imediat, totul era în perfectă ordine, și ar fi fost și mai bine

dacă nu m-ar fi sîcîit durerea idioată la încheietura stîngii — într-adevăr, parcă aș fi purtat o cătușă de oțel pe mîna aceea.

Nu mai era nici un punct mișcător pe suprafața înghețată și plină de aburi a lacului, luciul gheții arăta neumblat și pustiu — și elementul nou care mi-a sărit în ochi imediat a fost copca. Îi vedeam foarte bine și clar marginile zdrențuite, neregulate, culoarea apei din copcă era evident mai întunecată decît băltoaca întreagă căreia îi ziceam noi LAC, și-n ochiul ăla minuscul nu se observa nici o mișcare și nu ieșea nimeni la suprafață de-acolo, să-și agite mîinile, să încerce să se agațe de marginea gheții, să facă vreun semn ori să strige după ajutor. Am încercat iarăși să număr, degeaba —calculatorul din cap ieșise din uz, și-n loc de numere, îmi veneau idei :

— Piticot, am zis apăsat și rar, cu o voce înfundată pe care nu mi-o cunoșteam. Piticot, vino-ți în fire și ajută-mă.

— Da, tati, s-a smiorcăit Piticot. Ce să fac ?

— Du-te la interfon și întreabă dacă se mai face baie la cabană. Dacă NU se face baie, spune-i omului meu de jos că avem *om la apă*, să ia cangea, o bucată de coardă, o scîndură lungă și să alerge la afurisita aia de copcă. Dacă însă se mai face baie, nu mai spune nimic.

M-am uitat la ceas — Vili era sub apă de aproximativ un minut. Mai avea șanse, gerul slăbise, putea să reziste la temperatura apei din lac — nu asta era problema. Problema era sorbul pompei de absorbție de nu știu cîți toli, care alimenta instalația băii de la cabană : și fără să fie înghețat, tot lacul începea să freamăte cînd pornea afurisita aia de pompă, pînă și bacul se clătina, darmite acum, cînd învelișul gheții era ca un capac etanș pe o oală uriașă ! Orice obiect nimerit în copca aceea

era mînat imediat de curenți spre gurile pompei, drăcia dracului, la ce-o fi trebuit să monteze pompa aia imensă pentru cîteva dușuri ?! mă întrebasem, încă de la-nceput, văzînd-o. Nu-mi plăcuse cum arăta, și mecanicii nu-mi înțeleseseră iritarea...

— Se face baie, tati. Copiii fac baie. De ce să nu-i spun totuși nimic omului tău de jos ? Poate, cu ajutoare...

— Nimeni n-o poate ajuta pe Vili acum, am zis calm — era calmul unui nebun.

Și i-am explicat treaba cu sorbul. Trecuse demult primul minut — știam că limita rezistenței omenești la înec e de maximum patru sau cinci minute, dacă Avicenna și Hipocrate și băieții ăia simpatici din istoria medicinei nu jucaseră zaruri la lecțiile de recuperare a înecaților.

— Tati, nu se poate, eu mă duc să anunț.

— Fă ce vrei, am zis cu binoclul la ochi. Dar cred că te agiți degeaba. Cînd e să-și propună o poznă niște copii, apoi nu-i mai oprește nimeni.

Într-o bună zi va trebui să-i spun, m-am gîndit, amintindu-mi nasturele căzut de pe paltonașul lui Piticot, din pricina căruia picase din avion Caroline. Al dracului sorb, l-am afurisit, dacă nu funcționa, Vili s-ar fi bălăcit o vreme în copcă, și ar fi ieșit de-acolo ca o mîță plouată, se alegea cu vreo pneumonie și se lecuia să mai umble pe gheață, tot ar fi fost un cîștig pentru ea — altă dată să ia seama ! Corabia de piatră, mi-a venit să rîd, deci pînă la urmă nu va pluti ?

— Au plecat doi oameni cu toate alea acolo, m-a anunțat gîfîind Piticot. Îi vezi ?

— Și ce dacă-i văd ? Grozav ar fi pentru Vili să-i vadă, ceea ce nu prea cred — gheața trebuie că are pe puțin zece centimetri.

Intrasem în ultimul minut de agonie — după socotelile corifeilor medicinii, copca era pustie pre-

cum chelia lui Telly Savalas, cum îmi spusese odată omul de jos, în ziua în care dispăruse tot Vili și zbierasem la el să-mi zică dacă nu plutește pe lac vreun hanorac galben : ce tîmpenie în capul meu !

— Tati, dar pompa aia se poate opri ! De ce nu le spui... ?

— Pompa și-a făcut damblaua, Piticot. Vili nu mai este demult sub copcă. Ar fi o șansă la un milion să revină sub locul ăla.

— Nu fi lugubru, tati ! Nu chema răul ! Cheamă binele, dacă vrei să se termine cu bine !

— Asta să le-o spui gnomilor tăi, Piticot, am rînjit în barbă. Acum să te văd !

A-nceput să hohotească din nou, am lăsat-o în pace — să se descurce, nu știu ce naiba îi făcuse „Zeiss"-ului că nu mai vedeam nimic clar, nici copca nu o vedeam, din cauza figurilor care se agitau în jurul spărturii în gheață. Poate ar fi trebuit să-mi închipui cum arată Vili, acum, a c o l o, la cîțiva metri sub capacul oalei în clocot — oala căreia îi ziceam cu atîta importanță LAC ! —, plutind probabil cu ochii deschiși, ca-n filmele făcute „cu încetinitorul" — cu șuvițele de păr cenușiu despletite, asemenea vegetației subacvatice — trecuseră de mult cinci minute.

Soneria interfonului a zbîrnîit ca turbată, nu m-am mișcat din loc — ce să-mi spună ? Bănuiam ce puteau să-mi spună.

La un sfert de oră mai stăteam acolo, pe peron, cu binoclul la ochi, fără să deslușesc amănuntele — alte amănunte decît cele care îmi biciuiau „amintirile din viitor" : am să plec de-aici, mă gîndeam, de pe blestematul ăsta de munte, care mi-a mîncat douăzeci de ani din viață — din ce viață ? Cine-ar putea să mi-o readucă la viață pe Caroline ?! N-am să merg la înmormîntarea ei, îmi ziceam, nici la îngropăciunea secretoasă făcută de Companie lui

Caroline nu fusesem. N-am s-o mai văd niciodată, îmi făgăduiam, oricît de frumoasă s-ar pricepe s-o facă cioclii ăia de la morgă. Și copiii ? mă întrebam.

Poate le vine ideea să scormonească după ea toată noaptea, m-am îngrozit, și să mi-o aducă desfigurată aici, în *living* !

— Piticot ! am chemat-o surd, și nu mi-a răspuns. Plecase.

A-nceput să se însereze, și ăia de jos tot mai moșmondeau, cu lanterne și felinare, în jurul copcii — ce tîmpenie, mi-am zis, să piardă vremea acum, cînd toată lumea se adună acasă, în jurul pomului de Crăciun !

Un tip slab, asta am fost — m-am strîmbat de unul singur. Trebuia să-mi fi văzut de meserie, de zborurile alea fantastice, trebuia s-o fi cucerit, ăsta-i cuvîntul, s-o fi re-cucerit pe Signora, și împreună cu ea să o fi crescut cum scrie la carte pe Piticot —morții cu morții și viii cu viii, asta e lumea, drept cine m-am crezut să mă pun de-a curmezișul mersului ei ? Cine mă credeam, ca să violentez destinul ?

Nici acum nu-i tîrziu, m-am încurajat. Să le iau de la capăt pe toate — începînd cu Signora. Să mă-ntorc la aeroport, asta-i chestia, cine naiba mă ține îngropat aici, în gaura asta întoarsă pe dos, cum numisem muntele ? Și ei să se uite unul la altul și cu toții la mine ca la un înviat din morți — colegii adică ; și ea să mă-ntrebe — ai căpiat, Boss ? Ce știi tu despre noile tipuri de aparate ? Ea, Compania. Decît așa, mai bine — mai bine ce ?

Căpitan pe Corabia de piatră, mi-am amintit — și cu Vili navigînd împreună. Pînă unde am fi plutit ?

S-a întunecat de-a binelea cînd am înțeles că, oricum aș fi adunat toate gîndurile astea, tot a încurajare aduceau — „făceam ce făceam și mă

scremeam să mă încurajez", cum spusese cîndva Contele despre sine. Și Piticot mi-a adus din casă ultima încurajare :

— Tati, te-au căutat de jos. Au scos-o și au dus-o la casa pădurarului.

Pe urmă a mai ieșit o dată din casă și mi-a pus pe umeri ceva, o haină sau o pătură, nu mi-am dat seama, și, cu gesturi reținute și delicate, mi-a luat binoclul de la grumaz.

— Nu vii înăuntru, tati ?

Înăuntru erau lumînările sărbătorești, neaprinse, pe care Vili legase panglicile argintii de beteală — mi-am amintit. Și bradul instalat în crucea de lemn era tot în *living* — mi-am amintit. Aș fi vrut s-o întreb pe Piticot dacă împodobise bradul, dar m-am trezit rugînd-o să-mi aducă pipa și tutunul.

Și laviția aia — mi-am amintit. Unde naiba să mai doarmă omul în casa asta ? Obiectele dracului, le-am drăcuit, cum ne lăsăm amprente pe ele — și ele ne urmăresc pînă în spița a douăsprezecea, blestemîndu-ne cu propriile amprente !

Într-un tîrziu s-a făcut frig, clănțăneam din dinți și-am intrat în casă, am deschis ușa beciului și am coborît în beci — atît de ordonat aranjat și curat nu fusese nici la terminarea casei. M-am apropiat de faimosul meu butoiaș, odinioară plin cu rom, pe care-l golise Vili în zăpadă, m-am uitat cu ură la el și i-am dat un picior — piciorul mi s-a lovit de un obiect greu și de neclintit, și butoiașul a rămas nemișcat, acolo, sunînd a plin. Deci pentru a-l umple coborîse ea la cabană, în taină, înainte de sărbători — pricepeam acum.

Era într-adevăr plin, și canelua arăta grijuliu spălată și bine înșurubată. Fără nici o legătură cu dorința cuiva de a bea, sub canea se afla o căniță

cenușiu-argintie, din serviciul meu de cănițe grafitate din *living*.

Iar pe doagele curate scria cu cretă, de jur-împrejur, în serpentină, ca pe unele reclame sau pe etichete, cu literele frumoase, și drepte, și ferme ale lui Vili :

NUMAI
PENTRU
SĂRBĂTORILE
CU
BOSS
NUMAI
PENTRU
SĂRBĂTORILE
CU
BOSS
NUMAI
PENTRU

Sinaia — București — Cîmpina
7 octombrie 1985 — 7 mai 1986

Lector : MARIA GRACIOV
Tehnoredactor : CONSTANȚA VULCANESCU

Apărut : 1988. Bun de tipar : 14.XI.1988.
Format : 32/80x100. Coli tipo : 7,5.

Tiparul executat sub cd. 5 213/988, la
INTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ
BACĂU
Strada Mioriței nr. 27

cartea românească

ROMANE, NUVELE ȘI POVESTIRI

DE ACELAȘI AUTOR :

EXILUL PISICILOR (E.P.L., 1969)
ULTIMUL MONAC (Ed. Junimea, 1973)
FOCUL RECE (Ed. Eminescu, 1973)
PIETRELE ACESTEI CASE (Ed. Eminescu, 1975)
MANSARDA COLIBEI (Ed. Junimea, 1976)
DATORIA UMBREI (Ed. Cartea Românească, 1977)
FRATELE NOROCOS (Ed. Eminescu, 1980)
BLANA URSULUI DIN PĂDURE (Ed. Cartea Românească, 1981)
RUȘINEA FAMILIEI (Ed. Eminescu, 1983)
CAPCANA ALBĂ (Ed. Militară, 1984)
RAPIDUL 24 SPRE IUBIRE (Ed. Albatros, 1988)

Lei 8